

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGIELL.
CRACOV. UNIV.

kat. komp.

36484

I

Med. Al. Dr.

P

Teol. 3490

Xl. 5. 52.

X. m. 90.

VINDICAE

MATRIAE INNOCENTIE

PER INTERVENTIONEM

BEATISSIMI PATRIS

ILLIBATE CONCEPTIONI

PRETIOSISSIMAE

IMMACULATAE

CONCEPTIONI

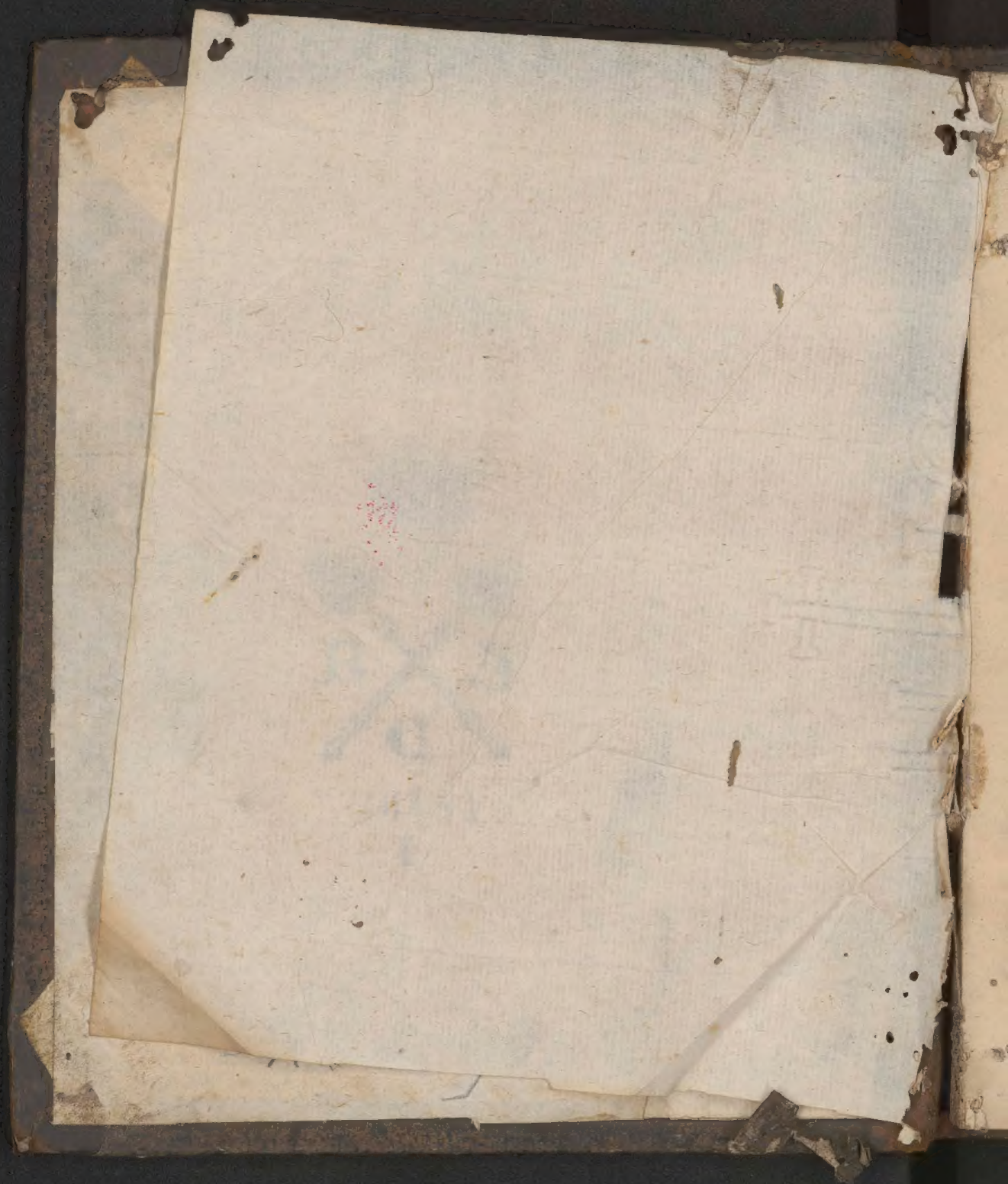
ANNO DOMINI

MDCCCLXXXIII

AVGVSTVS 1854

AVGVSTVS 1854

AVGVSTVS 1854

VINDICIÆ
MARIANÆ INNOCENTIÆ
PER ENERVATIONEM
PROPOSITIONUM QUADRAGINTA
ILLIBATÆ CONCEPTIONI
PRETIOSISSIMÆ
DEI PARENTIS
ADVERSANTIUM.

AUCTORE
R. P. GEORGIO GENGELL
Societatis JESU Theologo.

LEOPOLI. Typis Collegii SIENIAVIANI Soc: IESU.
Annô Dñi 1725.

Quæretur peccatum illius, & non inveniatur. Psalmo 9.

Benedictus Fructus Ventris Tui. Lucæ 1.

Ex fructibus cognoscetis. Math: 7.

*Puritas BEATÆ VIRGINIS, à peccato originali
& actuali, immunis fuit. S. Thomas Doctor Angelicus in
Lib: 1. Sent: Dist: 44. Quæst: unica. Art: 3. ad 3.*

36.484

T.

ILLUSTRISSIMO
ET EXCELLENTISSIMO DOMINO,
D. STANISLAO
COMITI
DENHOFF
PALATINO POŁOCENSI,
EXERCITUM M. D. L. CAMPI DUCI,
Neocorcinensi, Kościerzynensi,
Kałusiensi, Latovicensi, &c: &c.
CAPITANEO,
DOMINO & PATRONO FAVENTISSIMO.

NON pulchrius ferè ullibi Marianus Honor Augustam frontem reclinavit, quàm in Serenissima Regum Aragoniæ, Atavorum Tuorum Maxiestate. ILLUSTRISSE PALATINE. *Nolimberg in Symbolis Aragoniæ Regum.*

Vide sub
Propositio-
ne XXI, fo-
lio 122. &
seq.

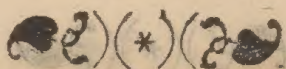
OMIS 22 (*) 22

Egerunt illi pro Immaculata Conceptione præsertim IOAN-
NES I. & MARTINUS I. eius Successor, ut Reges dece-
bar, qui meritò grande solii sui negotium esse arbitrabantur,
ejectam illam supra homines primi instantis dignitatem, in-
tra sui Honoris punctum reponere. Et sentit, videtq;
hactenus in Te, magno sive gloriæ, sive famæ Nominisq;
DENHOFFIANI NEFOTÈ, quantū illi fastigiū accreve-
rit, quantiū propugnatores Regalem olim auctoritatem suam,
cæli terrarumq; Reginæ consecraverint. Sanè auxere sere-
nitatem suam illis splendoribûs, quibûs in primo suo in Or-
bem ingressu refulsit Sol sine macula. Nec ulla pulchrior
in diademate Aragonio nitebat gemma, nisi cui intaminatos
honores adiecit candor Conceptûs Virginei illibatissimus.
Tantum Regum es Posteritas, tantum decorum, & glo-
riæ Hæres ILLUSTRISSE PALATINE; ab illis
armorum DUX, & Honorum, originem cum pietate ducis:
ut veluti hæreditario iure pro Conceptus Mariani immu-
nitate succedas Defensor, pariterq; Patriæ ac Divinissimæ DEI
Parentis ab omni primæva noxæ vinculo libertatem tuearis.
Hinc est, quòd novas *Vindicias Marianæ Innocentiæ* tenui à
me armatas penna ad Tua castra & ad Tuos conspectus
expediā: ut quod olim à Tuis Atavis Principibus, hodie
à Te Palæmonicæ Militiæ Principe robur accipiant. Si
quis adhuc forsitan serpenti veteratori hæret aculeus, pri-
moq; DEI-Paræ instanti struit insidias; Tu illum exar-
mabis felicissimè, qui Poloniam, Regnum scilicet Marianum,
contra adversa & pericula externa propugnasti. Triumpha-
bitq; iterum novo plausu sub Tuis signis *Castrorum acies ordi-
nata*, pro cuius Imperio, seu Consilio, seu bellatrice manu,
Te

Te hostibus scutum opposuisti. Equidem crevit hic in Te à cunis erga cæli Reginam amor, postquam illum in Regiam amplissimi pectoris Tui admisisti. Ubi enim Marianæ militiæ in Partheniis magnum inseruisti Nomen Tuum: in eo Sodaliū Albo, purus Virtutis Tuæ merumq; candor, ita elucebat: ut veluti prævia face, magna exempla sequerentur cæteri: atq; cū assequi se posse desperarent, in primo Honoris fastigio constituta vestigia Tua adorarent. Etiam tunc teneræ illi Reipublicæ imperabas, præibas aliis, quasi DUX exercitûs Mariani & norma legum, quas in fronte Tua legere quisq; poterat, ut se ad omnia vitæ laudatissimæ exempla componeret. Sed hæc erant præfagia, veluti auro-ra diei prænuntia; solis umbra: in quantum Poloniæ decus, & Patriæ, temporum bellorumq; iniuriis afflictæ levamen, evadere debueras, & evasisti gloriossimè.

Ita plurimum evenit, ut quos maximis fascibus ac pur-puris destinat Respublica, quamvis Natalium suffragiō præ-cellosos, in primo tamen honorarii Palatii limine, hære de-beant, erudiri ad summa, antequam præstans humerus ad-lescat ad Togam, usuq; rerum frequenti ac Virorum lau-datissimorum consuetudine, quandam induant vetustatem. Aliam Tibi viam servavit fortuna ad Titulos & aperuit PA-LATINE ILLUSTRISSIME; quâ scilicet solis iter est DENHOFFIIS. Vix nempe Te ab extero cælo reducem salutavit Patria, omni, quam dignitatis requirit apex, Reipublicæ peritiâ instructus apparuisti. Audivimus, cū legum Codices, rationes statûs, rum vicinarum potentia-rum sensus intimos, concatenatam totius Europæ bellantis feriem, ita explicare consueveras, quasi Reipublicæ usu æ-

tates integras consumpsisses. His accedebat in Te morum cultura nitiorq̃. Cernebat præclaras eiusmodi in Te dotes boni publici non cæcus amor, & quamvis nondum esses florescentes emensus aristas, honoribus proposuit ad certamen. Itaq̃ annorū Tuorū flori fasces inseruit suos Dignitas Venatoria Magni Ducatus Lithvaniæ. Mox victore gladio **SE-RENISSIMI REGIS AUGUSTI** favor Tuā armavit manum, ne inermis pro Maiestate dimicares. Sensere Regni Ensisferum terriculamenta Balthica & apri exotici, quasi iterum primi illius **DENHOFFII HISPANIARUM REGIS** (qui Tuæ proinde familiæ Caput est) ageres historiam. Ille quidem reciso monstri capite (quod inde stemmati Tuo Insigne repositum cernimus) ferrô gloriam Regnumq̃ sibi asseruit. Tu Herois tanti Nepos Fortunatissime ferinos hostium animos, & planè theonino dente armatum in perniciem fregisti invidiæ caput, ut libertatem Lechicam ad solum revocares. Vivit adhuc non obliterata, Ligatæ Sandomiriensi fædere Nobilitatis memoria; ubi quærebat finem Respublica, in quo securè integritatem suam collocaret; quærebat frontem, cui sollicitas de se curas, & negotia committeret: quærebat manum, cui Scipionem ad stabiliendas Regni bases imponeret, & Te invenit Mareschalcum, Caputq̃ tantæ illius fabricæ. Tunc verò in Te Magno Scipione suo, inclinata Patria magna ex parte recubuit, ut assurgeret ad gloriam felicius. At pro me quidem, non pro TE hæc exigua tabella est, ut eâ complectar omnia, quæ in posteritatis Nominisq̃ memoriam laborasti fortunatissime. Consilia Tua, tum in Lublinensi olim congressu, tum in Varaviensibus, Grodnensibus Comitibus, hodieq̃ inter Elogia enar-

narrantur. Præveniebas Consiliis Tuis adversa molimina, antequam timeri possent; avertebas mala, antequam ingruerent; remotiores etiam hostium impetus, tectasq; artes, tam acuta mentis acie scrutari videbaris, acsi intra ipsas cogitationes hostium Regni, resideres. Inde quot discrimina superâsti! quot incommoda exhaustisti! Patriæ hostis, incendia hæreditariis tuis subiecit Bonis, ardebant Palatia & oppida, fumabat Troia domestica, & erat id sacrificium fortunæ Tuæ in cinerem redactum, quod ad Aram libertatis ac Reipublicæ dedicâsti, etiam in odorem cælo. His facibus (quanquam iam pridem affectus Regni in Te rapueras) veluti novo subiecto fomite exarserunt in Te etiam *Serenissimæ Majestatis* vota, quæ plenæ meritorum manipulis dextræ, Clavam contulit Magni Ducatus Lithvaniæ: dignum Regali munificentia, dignum Te Heroe munus. Sed hic Regii favoris certamen erat cum tua modestia, qua dignitatem emeritam, ita repetito conatu recusaveras, ut contendere tecum debuerit AUGUSTA *Majestas*: & vicissim forsitan, nisi uni illi palmam de Te permisisses, uni triumphum atq; Tui inexpugnabilis animi deditionem devovisses.

Jam in Polocensibus Campis Tu meta eras vocis liberæ, Tu votorum summa, Tu Nobilitatis Amor, quæ in Te PALATINOS Honores deposuit, Caputq; Provinciæ constituit. Alii è Regali ærario feruntur murices in præmia meritorum, Tu Senator è millibus electus singularem in Polonia purpuram liberis vocibus porrectam induisti: quia talem Tibi parârunt virtutes Tuæ singulares. Ita nihil obvium, nihil commune aut vulgare tibi contingit, sive in
recte-

rectefactorum gloria, siue in magnis fortunæ muneribus.
Si nempe Connubiales etiam Tuos Honores advertimus;
ea vero quæ rarior: aut optabilior felicitas: cum in Con-
sortem Tibi destinarunt astra CELSISSIMI EXCEL-
LENTISSIMI D. ADAMI NICOLAI SIENIA-
WSKI, CASTELLANI CRACOVIENSIS, MA-
GNI EXERCITUM DUCIS, Filiam unicam, Gem-
nam Domûs, omnî pretiô maiorem, Phanicem tantæ Fami-
liæ unicam, Pulcheriam Poloniæ, Virtutum Iliadem, Amœ-
rem Regni. Difficile id erat quærendæ amicitia negotium,
donec inter diutius suspensa desideria, dilatatam expectatio-
nem populorum, fluctuantes animos, non terrarum fortuna,
sed cælum ipsum, felicem aleâ iecisse visum: ut constaret tan-
dem cui reservaretur SOPHIA CELSISSIMA, cuius
amori cresceret & connubio. Sanè hanc cælestis Senatûs
fuisse sententiam, Orbis non dubitat; ubi ultima planè vale-
tudinis discrimina evasisse lætatur CELSISSIMUM &
EXCELLENTISSIMUM CASTELLANUM CRA-
COVIENSEM, Parentem Vestrum; ut præsens adesset te-
stis, restitutus vigor, sensibus sua reddita Virtus, confir-
mata vires ab obligata cæli gratitudine, quodd scilicet pro
superûm sensu decrevisset. Exclamarunt vota publica:
Vivat immortalis Magnus exercituum Imperator, qui ul-
timam clarissimæ Familiæ suæ Neprem, vitæ consortem
Tuis adiunxit Nominibus JLLUSTRISSIME PALA-
TINE: ut SIENIAVIOS, Domum sæculorum merito-
rumq; senio celebrem, DENHOFFIIS ad perennitatem im-
plantaret. Atq; inde ambiguum fuerat abeuntibus in con-
traria sententiis; plusne gloriæ CELSISSIMUS CA-
STEL-

num, caelo militat, nonnisi sub Insignibus ac tessera NO-
MINIS JESU & SIENIAVIANI. Jam
Avitus *Celsissimæ ac Illustrissimæ* ELISABETH LUBO-
MIRIÆ *Srzeniawa*, id est Poloniæ Eridanus, cognatum
in Neoburgi DUCIBUS, ac inde LEOPOLDI AU-
GUSTISSIMUM Sanguinem, planèq; Europam vehit
universam. His adde altissimæ Prosapiaæ Tuæ Celsitudi-
nem ILLUSTRISSE PALATINE, & ultra Euro-
pam excessisti. Equidem DENHOFFIORUM No-
men (me tacente ac omni svadâ) loquuntur Hispaniæ &
Aragonæ Reges: illorum cunabulis (ut tantam decebat
Gentem) nata hæc Prosapia, adolevit inter coronas, ie-
vit per sceptrâ & purpuras Principum Vestphaliæ, Fran-
coniæ, ivit inquam etiam in Poloniâ magno comitatu,
quia Provinciæ Livoniæ accessione; quam ILLUSTRIS-
SIMUS OTTHO DENHOFF Primus Derpa-
tensis Palatinus cum Ordine Theutonico Reipublicæ con-
signaverat: Illam enim Vir magnus aliter ingredi non po-
terat, nisi Regnum augeretur. Hunc Principem secutæ
purpuræ Senatoriæ ILLUSTRISSIMI THEODO-
RI Vendenfis, GASPARIS, Siradiæ Palatini; qui Con-
nubialis VLADISLAI IV Mercurius, CÆCILIAM
RENATAM à FERDINANDO 3tio Imperatore ad
thronum thorumq; Regalem deduxit. Dignissimus proin-
de Hospes, qui novô Principis Romani Imperii titulô de-
coraretur. Jam si GERARDUM Pomeraniæ, ERNE-
STUM & HENRICUM Parnavienses, ERNESTUM
alterum Mariæburgensem, FRANCISCUM Derpaten-
sem Palatinos; si CHRISTOPHORUM Vitepsensem,
SIGIS-

SIGISMUNDUM Stradiensem, CAROLUM Conariensem Castellanos: Si THEODORUM Supremum Regni Succamerarium; FRIDERICUM M. D. L. Subdapiferum: Si HENRICUM, HERMANNUM, JOANNEM, Ductores armorum & simul Victoriarum strenuissimos, millenaq; DENHOFFIORUM Nomina in mentem paginamq; revocem: sola mentio panegyrim efficit, simplex narratio, claudit historiam. Certè illius, quæ Viennenses palmas Europæ tulit, Victoriæ pars etiam magna fuerat Illustrissimus VLADISLAUS Progenitor Tuus, Pomeraniæ Palatinus: Vir, qui in Parcanensi pugna, post edita heroicæ Virtutis prodigia, Fidei Orthodoxæ victima, ita gloriosè occubuit, ut in eius Augusta fronte, Regalis facies & maiestas hostibus ipsis comparuerit: iam scilicet à Cælo coronata. Legimus præterea inter innumera DENHOFFIANÆ fortitudinis exempla, Herodém in Livonico cum finitimis hostibus conflictu strenuissimum. Is ne vexillum bellicum adverso Marti celsisset in spoliū: illud sibi veluti baltheum circumdedit, atq; ita dum in medios ignes involat, quadraginta vulneribus (neq; enim grandis anima uno exitu prodisset) Martialem vitam, cælo Patriæq; integritati profudit. Vidisses id exemplum Sparta? invidisses Herodém Poloniæ. Virtus erat in scuto vitam deponere, ad fastum forsitan & ostentationem; aliam invenit artem merendi Bellator fortissimus DENHOFF, mortem suam triumphali involvit labaro, textitq; sic amant pretiosa latere.

Politicis, bellicis, Sanctas etiam Domus Tuæ Majorumq; Virtutes annúmero JLLUSTRISSE PALATINE

Platina in
Gestis Ale-
xandri II.

TINE: Compatuere illæ Orbi sub Tiara Pontificia in
ALEXANDRO II. summo Christiani Orbis Capite: sub
Vaticana Purpura & Galero in Eminentissimo JOANNE
CASIMIRO DENHOFF S. R. E. Cardinali: sub
Præsuleis Infulis in DIVINISSIMO MEINHAR-
DO, & DENHOFFIIS Franconiæ Ducibus, Magno Li-
vonum Apostolo: in CELSISSIMO ALBRACHTO,
Cracoviensi Antistite, Duce Severiæ: in OTTHONE
Peplinensis, ALEXANDRO Andreiovienfis, Cistercii Ab-
batibus; utroq; inter Religiosas umbras, Lumine Clarissi-
mo. Accedit magnis Nominibus Sacri Senatûs eximium
in Vavello Craciæ Delicium R E V E R E N-
DISSIMVS NICOLAVS DENHOFF. Cuius præ-
claras mentis dotes & præmianda merita suspexit ab alto
Serenissimæ Maiestatis favor & illum inter Candidatos Insula-
rum meritò reposuit, Id sibi exoptant ipsimet Honores &
exambiunt, ut inter laudatissimas eius pectoris in-
quilinas Virtutes pulchriùs effulgeant. Jam quæ decora
cum cognato sanguine intra Tuam Prolapiam influxere!
CELSISSIMORUM PRINCIPUM WISNIO-
VIECCIORUM, KORECCIORUM, POTOCCI-
ORUM, SOBIESCIORUM, RADZIVILIORUM,
CZARTORISCIORUM, LESZCZYNSCIORUM,
JABŁONOWSCIORUM, OSSOLINSCIORUM,
OPALINSCIORUM, KAZANOWSCIORUM,
KATSCIORUM, DZIAŁYNSCIORUM, DĄMB-
SCIORUM, MYSZKOWSCIORUM, & sexcento-
rum Nomina, quis intra hos exiguos margines complecta-
tur? Europam trahunt Consanguineam & rectefactorum
glo-

gloria, gentis Famâ Orbem implent. Non minor Mater-
nis quoq̃ Fasciis, quibûs Te excepit ILLUSTRISSIMA
CONSTANTIA SŁUSZCZANKA sese explicat, si-
ve Honorum, siue meritorum cumulus. Novit Polonus ac
exterus Orbis, quanta fuerint SŁUSZKARUM in Re-
publica merita: quæ insignia, quæ belli pacisq̃ gloria;
quis Purpurarum siue Regni, siue Magni Ducatus, Li-
thvaniæ Senatus; quis sanguinis nexus. Certè per Mohi-
larum stirpem, orientalium Cæsarum Paleologorum Ma-
iestatem includit; inde SERENISSIMÆ BATHORE-
ORUM Familiæ per ZENOVICIOS sceptris innititur;
deniq̃ vetusto Regum Serbiæ diademate coronatur.

Tantis itaq̃ siue à Regali Aragoniæ throno, siue
à SŁUSZKARUM Ostio clarissimo, siue demum à
SIENIAVIANO LELIVA *Celsissimo* collectis Titulis, MA-
RIANI Honoris annuera Vindicias ILLUSTRISSIME PA-
LATINE. Apud TE locum sibi vendicat summa pri-
mæ dignitatis in AUGUSTISSIMA DEI PARENTE
Virgine eminentia, ut intra Regiæ Domus Tuæ palatia,
intra fanæ & antiquitatis monumenta secura resideat.
Quanquam illa apud Te non hospes est, sed inquilina, non
modò ætatibus senescens, sed nova & præsens. Spectamus
nempe in Sole publico & legimus ILLUSTRISSIMI JO-
ANNIS JABŁONOWSKI PALATINI RVSSIÆ (cum
quo Tibi proxima sanguinis necessitudo est,) Senatoria in
MARIÆ Conceptû elogio; vocales CORONATÆ SOKALI RE-
GINÆ POLONIÆ plausus, utrumq̃ dignissimum suo Au-
ctore Opus; cuius in Consiliis svadam audit Resp: in Terris,
& eandem REGINA nostra excipit in Cælo; par ingenium
utriq̃

utriq[ue] MAJESTATI perorare, sive ad integritatem Patriæ servandam, sive ad cultum MATRIS Integerrimæ promovendum. Appone inquam præsentem Lucubrationem, seu illustratam Immaculatæ Conceptionis sententiam, hoc est Liliū istud sine labe ad politissimæ Tuæ mentis decora, ad candores pectoris Tui gemmeos: trophæum Victricis M A R I Æ de prostrato humani generis hoste, ad Victoriarum Insignia: ad hæreditarias Domus Tuæ Virtutes, VINDICATAM adde INNOCENTIAM. Hæc prout labori meo sub *Tuo Illustrissimo Nomine*, ita maximum incolumitati Tuæ momentum adiciat: omnia felicitatis Nomina in horas conferat, & fortunatis deducat successibus ad perennitatem gloriæ: Quod è voto, magnis & plurimis titulis Tibi obligatæ minimæ nostræ SOCIETATIS precatur.

ILLUSTRISSIMO & EXCELLENTISSIMO
HONORI TUO

Devinctissimus

GEORGIUS GENGELL SOCIETATIS JESU.

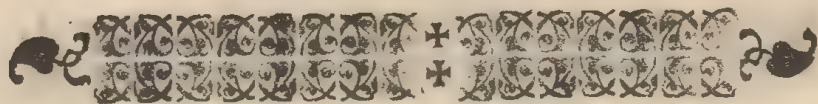

APPROBATIO.

NON sine gravi fundamento, *Sacratissimæ Virginis Immaculata Conceptio, quæ per Turrim David, in Canticis Cap: 4. figuratur, hucusq; etiam quandoq; impugnari solet.* Sed ecce mille Clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium, dum millia millium Heroum suorum facile computat & præstò habet. Inter quos quoniam Admodum Reverendus Pater Georgius Gengell SOCIETATIS JESU, doctissimus Theologiæ Scholasticæ consummatus Professor, nunc Collegii Leopoliensis Societatis JESU Emeritissimus Rector, Eximium Propugnatorem agit; ideo Opus ipsius, *VINDICIÆ MARIANÆ INNOCENTIÆ* intitulatum, magno labore, sedula lucubratione, & revolutione Auctorum, ac solida Contrariarum Propositionum enervatione percelebre, ut quantocius ad oculos legentium perveniat, necessitatem video & imprimendi facultatem perlibenter concedo. Datum Leopoli, in Residentia DD. Canonorum Leopoliensium, 29. Julii. Annò 1724.

JOANNES THOMAS JOSEPHOWIC ProtoNotarius
Apostolicus, Canonicus Leopoliensis, S. R. Majestatis Secretarius,
Ordinarius Librorum per Archidiæcesim Leopoliensem, Censor.

FA-

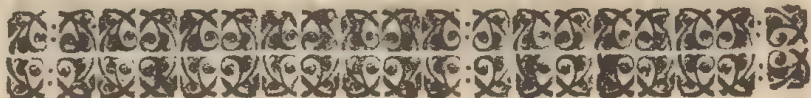
FACULTAS

R. P. Præpositi Provincialis Societatis
JESU per Poloniam.

Cum Opus, quod inscribitur *VINDICIÆ MARIANÆ INNOCENTIÆ*, &c: aliquot ejusdem SOCIETATIS Theologi recognoverint, & in lucem edi posse probaverint, potestate mihi facta ab Admodum Reverendo Patre Nostro Michæle Angelo Tamburino, præfate SOCIETATIS JESU Præposito Generali, facultatem concedo, ut Typis mandetur, si in ad quos pertinet, ita videbitur. Cujus rei gratiâ, has Literas manu mea firmatas & sigillò munitas dedi Cracoviæ; 21 Maji, Annò 1724.

MARTINUS TRAMPCZYNSKI

m pp.

PROLOGVS

*Onus jam ferè devolvitur Annus ,
cùm dedi luci publicæ , Tractatum in
quo luculentis Rationibûs ostendi, ad-
mirandè esse erroneam Propositionem
hanc; Sententia asserens B. Vir-
ginem, sine macula esse Conceptam,
est Opinio contraria Veritati Scri-
pturarum: ex eaq; infertur perni-*

*Propositio
Paschasii, il-
libatæ Conce-
ptioni B.V.
injuriôsa.*

*ciôsa sequela. Quam Propositionem, ab Anno 1704 dif-
seminavit per Gallias & Belgium, quidam Congregati-
onis Oratorii, [à Cardinali Petro Berullo, in Gallia re-
gnante Ludovico XIII, fundatæ, & à Paulo V. approbatæ,
Annò 1613] Presbyter Paschasius Parisinus, ut constat
ex publico Decreto Humberti Gvilhelmi à Precipiano ,
Archiepiscopi Mechlinensis, Primatis Belgii, lato adver-
sus Paschasium, Bruxellis , in Palatio Archiepiscopali , Motiva con-
tra hanc Propositionem, scribendi
ginta Propositiones, illibatæ passivæ Conceptioni B. Vir-*

A

ginis

ginis oppositas, placet convellere, & enervare, ad quod præstandum impellor, non modo obsequii exhibendi gloria, illibatifimo Ejus Conceptui, sed etiam exsolvendæ appromissionis debito: utpote, quæ Anno superiorem valetudinem meam, periculosisimè oppressam morbo, singulari beneficio erexit, servavit, servatq; incolumem: ut maximum operæ pretium fore existimem, aliquantum pro primo instanti, sine labe Conceptæ Virginis, laborare, cui Servatrici, vita integra merito esset impendenda. *accedit.* Quod expedire videam, arma porrigere Lectoribus meis, ut si quando in eorum manus inciderent Auctores, quorum hæc Propositiones reselluntur, paratum in promptu habeant telum, quod opponant, pro Mariano Conceptu strenuè certaturi, adversamq; aciem proster-nant. Serviet deniq; ut qui prælo subjicitur labor exiguus; fortius eruditæ mentibus imprimat pietatem in Beatissimâ V Immaculatè Conceptam; quæ in primo sue Conceptionis instanti intaminatus fulget honoribus, etiam evidenti Rationum luce, juratis tantæ felicitati, animis innotescat.

Præcipui Auctores Propositionum, quæ in hoc libro convelluntur, erunt præcipui Auctores, Cajetanus, Libellatores Romani, Neo-Castrius & Rhamnus.

Thomas de Vio, à Leone X. assumptus ad Purpuram, Anno 1517, Cardinalis Cajeta: vulgò, Cajetanus Cardinalis, appellatus sic: tum [ut vult Mireus, Possevinus, & alii] à Patria sua. tum quia sue Patriæ Urbis, quæ vocatur Cajeta, obtinuerat etiam Episcopatû. Vir fuit vastissimi Ingenii, & magnæ eruditionis. Is Tractatum composuit

de Conceptione Beate MARIÆ V. in quinque Capita
 divisum, obtulitq; illum Anno 1515. Leoni X. qui tunc
 Concilium Lateranense à Julio II. Congregatum conti-
 nuabat: ex quo Tractatu sunt sat multe Propositiones de-
 sumptæ quæ in hoc libro convelluntur Scio equidem
 nonnullis [ut Hyppolyto Marraccio in Vindicatione Caje-
 tana; Patri Schonleben in Palma Virginea Cap: 16] vi-
 deri, Tractatum illum non esse Cajetani, sed alicujus
 minorum Gentium Scriptoris, qui illud Opusculum,
 sub amplissimo Cajetani Nomine, ad majorem applausum
 composuit, & imprimi fecit. Ratio citatorum Authorum
 est, quod dictus Tractatus plurimum recedat à Pruden-
 tia, Doctrina, Judicio, Pietate, tanti Viri, contineatq;
 falsas ac fictas Patrum allegationes. Verum, innume-
 ri penè classici Scriptores ac Theologi, Authorem indu-
 bitatum illius Tractatus testantur fuisse Cajetanum.
 Quod etiam ex hoc confirmari potest: quia itidem
 satis crude Propositiones, contra illibatam Conce-
 ptionem, habentur in ejus Commentario in 3. p. Summæ
 Sancti Thomæ. Quest: 27. Artic. 2. inter quas crudas,
 est & Propositio XV. vide infra.

Libellatorum Romanorum Nomine, intelligo
 eos, qui Anno 1646 conscripserunt & obtulerunt Libellos
 duos Eminentissimis Cardinalibus, pro abolendo titulo Im-
 maculatæ Conceptionis.

Neo-Castrius [qui obiit Anno 1506] scripsit in-
 ter alia, Tractatum, cui posuit titulum: De Veritate,
 Conceptionis Beatæ Virginis. alterum Tractatum.
 De singulari puritate, & prærogativa, Salvatoris
 Domini Nostri JESU Christi. Item Librum in quo

centorum & sexaginta Sanctorum & Doctorum testimonia allegat pro Maculata Conceptione Beate Virginis. De hoc NeoCastrio Pater Raynaudus Tom 8vo. in libro cui titulus: Pietas Lugdunensis &c. ait: Neo-Castrius Falsariorum in allegandis Patribus atq; Doctoribus, Primicerius; homo tam proiectæ audaciæ, ut etiam Scotum, quo nullus generosiùs, ac ingeniosiùs, pro pura Conceptione laboravit, numeret inter maculatores? Nec abſimilia de eodem scripsit Catharinus & Velasquez.

Rhamnus, posterior fuit NeoCastriò, librum composuit, cui titulus: De Universalì corruptione generis humani. Utrumq; hunc Authorem non immeritò Pater Raynaudus & alii, vocant: infrunitæ, in Conceptionem Immaculatam, maledicentiæ, facilè Principes. Nomina eorum propria, consultò reticeo, ob reverentiam Officiorum perhonorificorum, quæ uterque Romæ gessit: Si tamen sollicitè inquiras benevolè Lector eorum genuina Nomina & Officia: reperies illa apud Catharinum in Ejus libro de Conceptione, & apud Patrem Raynaudum Tom: 7. in Diptychis Marianis; & Tom: 8. in Pietate Lugdunensi, nec non apud Patrem Velasquez & alios.

*Propugnatores eximii
pia Sententia
P. Raynaudus & P. Velasquez.*

Frequenter allego Patrem Raynaudum, & Patrem Velasquez. Primus fuit Natione Gallus; Innocentius X. multis audientibus, de illo pronunciavit, peculiari eum Divino instinctu ad scribendum appulisse Animum; Alexander verò VII. in magno semper illum pretio habuit: Princeps Eruditionis & Sapientiæ Compendium, passim appellatus. Ejus sunt 9decem Tomi sat

gran-

grandes in folio, Octogenario major, & multis clarus Virtutibus, Obiit Lugduni: Anno 1663. Pater Antonius Velasquez, Natione fuit Hispanus. Vir Politissimi Ingenii, Humanioribus literis, ac Sacris apprimè excultus; Sacrae Scripturae in Collegio Salmanticensi pluribus Annis Interpres: postea moderatus est totam Provinciam Castellanam. Apud Regem Catholicum Philippum IV. & Procures Regni in summo fuit pretio. Obiit Madriti Anno 1669. Ex his Authoribus, [quorum libri rarè reperiuntur in Regno nostro,] multum me profecisse glorior, imò & multa me desumpsisse, non diffiteor.

Brevitatis & veritatis causâ, Sententia illa, quæ tenet Beatissimam Virginem sine labe esse Conceptam, denotabitur semper à me nomine Sententiæ piæ. Opposita verò nomine, Opinionis minus piæ: vel nomine Opinionis rigidæ.

A pluribus longè melius, eandem materiam per- Nihil obest,
tractatam esse non dubito. Ast quid exinde? Non omnia quòd plurimi
contemnenda sunt [verbis loquor Beati Hildeberti, antea, eandẽ
in Epistola ad Henricum Primum Regem Angliæ] qui- materiam
bus multa possunt reperiri meliora: ex aqua, plures tractaverint.
quàm ex mulso, sitis ardorem extinxisse invenies.
Nec propterea tacere debui: [Magni Augustini ore
loquor, libro imò de Trinitate cap. 3.] quia non tam
expeditè ac dilucidè, quàm alii [in talibus rebus,
quaestionibusq; versati] eloqui potui: neq; enim o-
mnia, quæ ab omnibus conscribuntur, in omnium
manus veniunt: & fieri potest, ut nonnulli, qui
etiam hæc nostra intelligere valent, illos planiores
non inveniant libros; & in istos saltem incidant ide-

oſſe utile eſt, plures à pluribus fieri, diverſo ſty-
lô, non diverſa fide, etiam de quæſtionibus eiſdem,
ut ad plurimos res ipſa veriat, ad alios ſic, ad alios
autem ſic. *Reſpondeo item verbis Sancti Gregorii
Nyſſeni, Oratione contra Uſurarios.* Semper cum gran-
dioribus, viſuntur nonnulla humiliora. Nam one-
rariam navit, quæq; millenis, mercibus referta, à
ventis hinc inde impellitur, ſequitur exigua quæ-
dam cymbula, idem ſecans æquor; Virisq; Atlenco
more depugnantibus, eadem lege digladiantur &
pueri. *Addo.* Hujus materie tantam eſſe dignitatem
ac præſtantiam, ut poſteris etiam aliquid novi adden-
dum ſuperſit. Imò univerſalius loquendo: rarum li-
brum nanciſceris (nec meos libros inter rara monumen-
ta repono] invenireq; poſtea queas, ita ad amiſſim con-
ſcriptos, aut conſcribendos, ut omnino nihil ſit, quod in
illis deſideretur. *Quare juvabit plures in eadem mate-
ria conſcribere, qui ſupplere poſſint in illis, quod in a-*
Authoris de-
ſiderium.
*liis deſideres. Optarem tamen cum Lucilio, ne liber hic,
à Doctiſſimis (ſuô ſolô judiciô) neq; ab indoctiſſimis,
legatur: eò, quòd hi nihil, illi nimium ſapiant: Solen-
neque ſit, [ut notat Sanctus Hieronymus Præſatione in
Eſdram,] quòd etiam doctiſſima Scripta carpant illi,
quorum altum eſt ſupercilium.*

*Prologum hunc meum, iisdem verbis quibus o-
lim ſuum, ardentiffimus propugnator hujus Myſterii,
Reverendus P. Joannes Antonius Velasquez; Concludo:
Accipe jam, o Deiparæ immunitatis ſtudioſe, meum do-
num, non quidem, quale volui, eſſet enim id elegans,*

atque eruditum; sed quale petui, nempe rude, & im-
politum, ut habeas quod ignoscas.

*Insuper Concludo Prologum Anagrammatibus,
quæ (prætermisissis aliis pluribus) eruta sunt ex his An-
geli ad Beatissimam Virginem verbis.*

AVE MARIA, GRATIA PLENA, DOMIN⁹ TECUM.

Tu unica Pura es, ô Magni DEI Mater alma.
Dignare me, ut vi canam Te, ô pura à malis. *Anagrammata.*
Age, diva immaculata, inter omnes pura.
I procul, i Satan, i à vera munda, & gemma.
Pura unica ego sum, Mater alma DEI Nati.
Deipara inventa sum, ergo immaculata.
Procul angvis à me una Mater DEI Amati.
Ruat angvis amare, immane Caput elido.
Tota sine macula Adam, pure geminavi.
Digna Mater JESU, & pura à macula omni.
Alma Virgo ante casum Adæ permunita.
Nivea Mater JESU, culpam ignorat Adam.
Ita Eva secunda, malum ignorat primæ.
Virgo est, ac præmunita in Adæ malum.
Tanta Virgo, mere immunis à culpa Adæ.
Deipara magna venit, morsu mali vacet.

Iram

Iram, maculamve Adæ, penitus ignorat.
 Purior Angelis, DEUM, unice amata, amat.
 Regina mirè tuta à lapsu communi Adæ.
 Magna Deipara, unice tuta, e morfu mali.
 O Divam purè genitam sine atra macula.
 Tu magna, servata, à nece mali duri Pomi.
 En vacas multâ pomi, Regina Diva Mater.
 Adam & Evam in macula pure ignorasti.
 Virgo, à macula Adæ patenter immunis.
 Te puram, sine macula genitam, adoravi.
 Aula sum tota munda, ac Regina Empirei.
 Una paries DEI Natum: Ergo immaculata.
 Tu jure immaculata, ò Magna DEI Parens.
 O Regina summe nitida, & pura à macula.
 Virgo plane munda, ac Mater JESU amati.
 Eugè mali nescia, pura, munda, mira tota.
 Age Patrona Mundi, jure immaculata es.
 En Tu Immaculata es, nam Virgo Deipara.
 Lapsum, ac reatum Adami, nivea ignoret.
 O Divam ingenti macula præservatam !
 Mature nego in Deipara jussu maculam.
 Jure negamus maculam in tota Deipara.

**

ELENCHVS ^{9.}

PROPOSITIONVM

Ultra quadraginta, quæ in hoc
LIBRO ENERVANTUR.

Dico. *Ultra 40 Propositionum.* Quandoq; enim hic sub uno numero, plures continentur Propositiones: quarum singularum Auctores annotantur ibi, ubi enervantur eorum Propositiones.

I.

Questio de Immaculata Conceptione B. Virginis, est planè inutilis, & nullius omnino momenti.
folio 17.

II.

Non est B. Virginis prærogativa, aut verus Ejus honor, Præservatio à peccato originali. *folio 21.*

III.

Sententia, quæ tenet Deiparam Immaculatè esse Conceptam, Opinio est nova. *folio 26.*

IV.

Conceptio Immaculata, invictè expugnatur à Sacra Scriptura. *folio 29.*

B

V.

V.

Nullus Scripturæ Sacræ textus afferri potest, qui fa-
veat Immaculatæ Conceptioni Beatæ Virginis. *folio 36.*

VI.

Nullus Sanctus, nullus Iustus Doctor antiquus affer-
tur pro hac parte, scilicet, B. Virginem esse sinè labe
Conceptam, nisi forte à falsariis. *folio 42.*

VII.

Conceptio Immaculata, à Doctrina Sanctorum omniū
invictè expugnatur. *folio 47.*

Opinio vulgò pia de Conceptione B. Virginis, est
cōtra omnes Sanctos Patres, & antiquos Doctores. *fol: 47.*

Sententia assertiva Immaculatæ Conceptionis, repu-
gnat dictis ducentorum & Sexaginta Patrum ac Docto-
rum. *folio 47.*

VIII.

Constat, Sanctum Augustinum, & S. Anselmum, ex-
pressè docuisse B. Virginis Conceptionem fuisse macula-
tam. *folio 51.*

IX.

Divus Bernardus, illibatam Conceptionem B. Vir-
ginis, clarissimè impugnat. *folio 56.*

X.

Constat, Sanctum Thomam expressè docuisse, B. Vir-
ginem in originali labe Conceptam. *folio 65.*

Iuxta

Iuxta Divi Thomæ Doctrinam, dicendum est, Sententiā de Immaculata Conceptione, esse hæreticam. *ibidē.*

XI.

Dicere, quod Sanctus Thomas, & alii Sancti ac prisci Doctores, qui asseruerunt B. Virginem, cum originali peccato conceptam, si nunc viverent, dicerent oppositum; Glossa hæc, stultitia est; estq; ita vera, quemadmodum verum est, quod si Christus nunc in terris conversaretur, mutaret Doctrinam Fidei suæ, ut conformaret se populis. *folio 78.*

Asserere, quod Sanctus Thomas suam de Conceptione B. Virginis mutaret Sententiam, si modò viveret, frivolum est, & sine fundamento conjecturare. *ibidem.*

XII.

Opinio tenens B. Virginem in instanti infusionis animæ, fuisse Sanctificatam, tempore S. Thomæ fuit inopinabilis. *folio 82.*

Eccelesia, tempore S. Thomæ, Sententiam vulgò piam tolerabat, sententiā autem & oppositam, asserbat. *fol. 82.*

XIII.

Fateor, quod pia esset credulitas ista: videlicet sentire, quod B. Virgini, quicquid gratiæ, sub Christo tamen, conferri potuit, ad actualem munditiam à peccati macula, collatū est; nisi Sanctorum Authoritates obstarēt. *f. 85.*

XIV.

Opinio, quæ negat B. Virginē sinē labe Cōceptam; in
sinu Sāctorum, & Sāctorū Doctōrū pīscōrū quiescit. *f. 89*

XV.

Opinio tenens B. Virginem in instanti infusionis a-
nimæ, fuisse Sanctificatam, hodie mulieribus, vulgo, af-
fectuq; nonnullorum pio, multorum industriâ ac questu,
cogentibus, ita prævaluit, ut doctrinæ Sāctorum, æstima-
mata pietas præferatur; & moderni, antiquis; & non San-
cti, Sanctis præferantur. *folio 91.*

XVI.

Affertio Immaculatæ Conceptionis fundatur in confi-
ctis & somniatis miraculis. *folio 92.*

Miracula, quæ in causa hac afferuntur, pro muliercu-
lis sunt. *ibidem.*

XVII.

Miracula quæ sunt & prædicantur in favorem Con-
ceptionis Immaculatæ. à Domino DEO permīssa sunt
patrari, ut errorem in Ecclesia nutriant. *folio 106.*

Sub hac Propositione, folio 107. & sequ. recensentur aliæ quinque; exe-
crandæ Propositiones adversus Illibatam Conceptionē B. Virginis.

XVIII.

Sanctæ Catharinæ Senensi revelatum est, B. Virgi-
nem Conceptam esse in peccato originali. *folio 108.*

XIX.

Sancta Catharina Senēsis, in fine Orationis 16tæ, quā
habu-

habuit Romæ, Annô 1317, dum esset in abstractione à sensibus, dicit, B. Virginem post Conceptionem suam à peccato originali mundatam. *folio 112.*

XX.

Beatæ Brigittæ revelatum dicitur, B. Virginem præservatam esse ab originali peccato; sed oppositum est revelatum Sanctæ Catharinæ, quæ Majori fide videtur digna, quia Canonizata est, sicut Cæteri Sæcti: S. verò Brigitta, Canonizata est tempore Schismatis, quô nullus habebatur certus, & indubitatus Papa, à Benifacio IX. *f. 115*

Revelationes, quæ (ut dicitur) pro pia sententia jactantur, innotuerunt per infames, & malæ vitæ personas, atq; adeo, ab Angelo Satanæ transfigurante se in Angelum lucis prodierunt. *folio 119.*

XXI.

Opinio vulgo pia, est nonnisi hominum è media plebe, lanariorum, talarium, Sutorum, & artificum. *folio 120*

XXII.

Titulus Immaculatæ Conceptionis in Bullis adulteratis fundatur. *folio 125.*

XXIII.

Sacra Inquisitio Romana, sub Urbano VIII tulit Decretū, in quo prohibetur vocari *Immaculata Conceptio*; sed jubetur solum dici, *Cōceptio Immaculatæ Virginis.* *fol. 126*

XXIV.

Ex hoc, quòd in Officio Conceptionis, in Breviarium inducto, dicatur *Conceptio Sancta*. non sequitur, Eam esse Immaculatam. folio 128.

XXV.

Ex eo, quòd Ecclesia celebret Festum Conceptionis B. Virginis, non rectè inferitur, B. Virginē in primo instanti suæ Conceptionis fuisse Sāctam & Immaculatā. f. 129.

XXVI.

Opinio de Immaculata Cōceptione est etiā ex eo cācellanda, quia diffinitur Sanctificationem B. Virginis. f. 143.

XXVII.

Ex Consensu totius ferè Ecclesiæ, approbativo Immaculatæ Conceptionis B. Virginis, non sequitur, Eam sine labe Conceptam. folio 145.

XXVIII.

Ex Assertionem Conceptionis Immaculatæ, inferuntur tres perniciosæ Sequelæ: imò errores quadraginta octo contra fidem ex ea sequuntur. folio 158.

Sub hac Propositione 28, à folio 158 & seq. recensentur aliæ Propositiones graviter erroneæ impugnātes purissimam Conceptionē Deiparæ.

XXIX.

Concilium Florentinum definivit contrarium Sententiæ vulgo piæ. folio 164.

XXX.

Opinio de Immaculata Conceptione, debet esse probi-
Catho.

Catholicis suspecta, utpote quæ est approbata à Schismaticis, in Concilio Basileënsi, inconsultè ac temerarie cudentibus, novam ac insolitam determinationem, in qua DEUS permisit Concilium Schismaticum errare, quia sine probatione præsumpsit definire, B. Virginem sine labe esse Conceptam. folio 166.

XXXI.

Tridentini Concilii Patres non fuerunt docti, qui declarârunt B. Virginem non comprehendi, in illa Propositione universali. Omnes in Adam peccaverunt. fol: 170.

Sub hac Propositione folio 173, habentur etiam aliæ detestandæ Propositiones.

XXXII.

Nulla affertur Ratio valida, imò nec ulla congrua, ut quis prudenter inducatur ad sentiendum, illibatam fuisse Conceptionem B. Virginis. folio 174,

XXXIII.

Pontifices Romani in favorem illibatæ Conceptionis, non dispositivè sunt locuti, sed recitative. folio 186

XXXIV.

A Summi Romani Pontificibus, utraq; Sententia in hac Controversia est ut probabilis declarata & confirmata. folio 188.

Hæc Propositio: *Improbabile est Deiparam in peccato esse Conceptam*: damnata est ab Alexandro VII *ibidem*.

XXXV.

XXXV.

Officium Leonardi Nogarolis editum, in quo clarissime & pluries, Conceptio B. Virginis sine macula fuisse asseritur, non fuit Sixti IV Pontificis Authoritate munitum, sed privata cujusdam Doctoris pietate editum: jussu verò Pii V. expunctum est ex Breviario, ut sic Pontifex aliquomodo derogaret Cōceptioni Immaculatæ. *f. 189*

XXXVI.

Juxta Pium V. Sententia de Immaculata Conceptione est minus probabilis, & minus, fundata, & solida. *folio 194.*

XXXVII.

Univerfus Celebris Ordo S. Dominici, acerrime semper impugnabat Illibatā Cōceptionem B. Virginis. *f. 196*

XXXVIII.

In gratiam Immaculatæ Conceptionis non sunt concedendæ Indulgentiæ, timendum enim est, ne veritas Immaculatæ Cōceptionis videri possit definita, tanquā certa ex Fide, quod tamē Ecclesia hætenus non definivit. *f. 204*

XXXIX.

Indulgentiæ concessæ nihil conferunt Opinioni, de Immaculata Conceptione; hæ enim non sunt concessæ Opinioni, nec Myserio Conceptionis, sed pietati Fidelium. *folio 205.*

XL.

Non potest ab Ecclesia definiri, & inter Fidei Dogmata constitui, B. Virginem fuisse Immaculatē Conceptam. *folio 206.*

PRO-

PROPOSITIO I.

Quæstio de Immaculata Conceptione
Beatæ Virginis, est planè otiosa, ac in-
utilis, & nullius omnino momenti.

*Ita Caratia de Ripalta, Tract: de Controver: circa
Concept: B. V: Puncto 2do. Hispaniolus, & alii quidam.*

Reverendus P. Alphonsus Salmeron, unus ex decem pri-
mis Patribus Soc: JESU; qui & Concilio Tridentino,
sub Paulo III. Item sub Julio III. ac sub Pio IV. ut Thec-
logus Sedis Apostolicæ, interfuit: Obiit verò Annò 1585.
Ætatis suæ 69. Is Tomo 3. suorum Operum, in Cõmentariis
suis, super Epistolam ad Roman: 5. Disput: 49. scribit,
*Nullus ferè exstitit Doctor, aut Scriptor, à quadringentis Annis,
qui hanc Controversiam de Immaculata Conceptione B. Virginis,
non agitaverit.* Cardinalis item Storcia Pallavicinus, in
Hæretica Concil: Trident: lib: 7. c. 7. ait: *Pro Sententia pia,
edita est ea librorum copia, quæ ad instruendam Bibliothecam
abundè foret.* Et Certè, inter ferè innumeros Auctores, pro
Immaculata Conceptione, conscripserunt libros integros, S.
Bernardinus Senensis (ut testatur oculatus testis, in libro
C suo

*Propositio
hec refellitur
Primò, Au-
thoritate
multifaria.*

suo de Conceptione, Bernardinus de Buis) S. Petrus Thomas, Patriarcha Constantinopolitanus, Ritûs Latini, Beatus Joannes de Capistrano; Nicolaus Brekspeare, Episcopus Albanensis, postea dictus Adrianus IV. Romanus Pontifex: Petrus Philargi Cretensis, Episcopus primùm Novariensis, tum Vincentinus, & postea Archiepiscopus Mediolanensis, ac demum Papa Alexander V. Alexander Alensis, Præceptor S. Thomæ, & S. Bonaventuræ: Joannes Charlier (cognomento de Gerson à pago eius nominis, in agro Rhemenfi, natus Annò 1363) Celeberrimus Academia Parisiensis Cancellarius: Joannes Fischer, Cardinalis, Episcopus Rossensis, & inclytus in Anglia Martyr. Nec non ex ipso Ordine celeberrimo Prædicatorum, Ambrosius Catharinus, Archiepiscopus Compensis; Vincentius Justinianus Antistius, Nicolaus Coiffeteau, Episcopus Mafsilienfis; &c. quorum libros hac in materia, si legas, crederes, te non Thomistas, sed Scotum aliquem, Conceptioni Immaculatæ addictissimum legere. Itane tot, & tanti Viri, eximie pietatis, Summæ Eruditionis, ac doctrinæ, & limatissimi ingenii, otiosam planè, & inutilem, ac nullius omnino momenti Quæstionem tractasse, censeri prudenter possunt?

Secundò, Ratione multiplici. A S. Thoma Doctore Angelico, & ab iis, qui se Thomistas profitentur esse, nec non ab innumeris classicis aliis Theologis, censetur esse utilis Quæstio. *An B. Virgo immunis semper fuerit, à peccato Actuali Veniali?* Et cur otiosa, ac planè nullius momenti censenda est Quæstio; *An semper immunis fuerit à labe peccati mortalis originalis?* Illane Quæstio planè inutilis, in qua agitur de super-
exce-

excellenti B. Virginis puritate, atq; Christi Domini erga Matrem suam eximio affectu? ut patebit ex Responsione ad Propositionem Secundam.

NOTA Ex P. Raynaudi Tomo 8. ex libro cui Titulus: *Pietas Lugdunensis*. Baptista Hispaniolus, cognomento, *Mantuanus* (vivebat is Annò 1500) etsi libro 1. *Partheni- Hispanioli censuratur Crisis.* ces Marianæ, cap. 6. collaudaverit piam Sententiam, & ei contrariam perstrinxerit, tamen in Opere exarato, sub Leone X. (atq; adeò longè post Sixtum IV) de Sacris fastis Mensis Decembris, agens, de Festo Virginis Immaculatæ Conceptæ, habet hæc.

- - *Dua veniunt ista in certamina sectæ,
Nonnunquam magno implentes subsellia risu,
Æquanimis autem volumus, si vera fateri,
Vanus uterq; labor, pietas temeraria, præcep-
Religio, levitas velata Scientiæ amictu.
Nec natura potest, illuc extendere visum,
Nec DEUS hoc docuit, nec se dependet ab ista
Nostra Salus. Quæ nos igitur dementia torquet,
Ut studeamus, in his, consumere litibus Annos?*

& intra ait. *Hæc esse insomnia, & ridiculas gerras, pernicio-
sa figmenta, Questionem stultam.*

Hæc Centura Mantuana, limites Religiosæ modestiæ, debitæ moderationis & veritatis longè prætergressa est; ut patet ex dictis paulò suprâ & ex dicendis.

Addo. In conspectu totius Sacro-Sancti Concilii Tridentini, & quidem illo approbante, illa Quæstio, variis Concertationibus Theologicis, agitata est. Item Annò 1475, mandante Sixto IV. in Eiusdem præsentia, à Viris Sapientissimis, unde quaq; advocatis, & conquisitis, tractata, est, in qua celebri Concertatione, adeo strenuum Marianæ *In Concilio Tridentino, & coram Sixto IV. laudabiliter Quæstio de Imac. Cō- ceptione propugnatur.*

immunitatis Propugnatorem, sese exhibuit, P. F. Franciscus Infuber Brixianus Ordinis Seraphici, ut commeritus fuerit ab eodem Pontifice audire; *Tu es verus Samson*, quàm ipse appellationem, tantū fecit, ut deinceps de Samsonis nomine, vocatus fuerit. Gloriosissimè item eadem Quæstio coram Pontificiis Legatis, & Universâ Academia Parisiensi, propolita, & immunitas Deiparæ, à subili Doctore Scoto, etiam prodigiosè defensa, & victrix evasit, *Victorq;* ab omnibus proclamatus, exinde *Victoris* nomen retulit. Dictam proinde Quæstionem, inter plarè otiosas Quæstiones reponere, saltim magna temeritate non vacat. Concedo, non dependere ab hac Quæstione, & ab assensu piæ Sententiæ nostram salutem; sed inde minimè sequitur, Quæstionem hanc esse inutilem. Siquidem laude Dignissimum, & meritorium est, pro hac B. Virginis insigni sagere prærogativa, quâ B. Virginem fuisse condecoratam ipsemet DEUS videtur docere, per miracula & Revelationes factas, communissimumq; sensum Ecclesiæ. Insuper id ipsum multifariæ Rationes etiam naturales, infrà dandæ, comprobant. Conticescat proinde Cæli ac terræ Censor Erasmus, (sic eum non immeritò appellant Viri graves, inter quos Catharinus) qui Universam Disputationem de Immaculata Conceptione B. Virginis asserit esse de lana caprina, de re inquam nihili faciendâ, & studio concertatorum indigna. Spurcus Hæreticus verò Sarcenius, & Calvinus Hæresiarcha digni conspui. Primus enim ad initium suæ Postillæ, ausus est scribere: Quæstionem hanc otiosis ventribus relinquendam esse: & Beatam Virginem non tantum

Conceptam esse, in peccatō originali, sed etiam Natam. Secundus verd in sua Harmonia super Caput I. Lucæ, impudenter scripsit. *Non est magnopere laborandum, ut B. Virginem purgemus ab omni vitio.*

PROPOSITIO II.

Non est Beatæ Virginis prærogativa, aut verus ejus honor, præservatio à peccato Originali. Ita Bartholomæus Medina, in 3. part. quasi: 23. Art: 2. & alii.

Premitto imò. Absolutè loquendo, potuisse B. Virginem in ipso momento Conceptionis ita Sanctificari, ^{Potuit absolute} ut peccatum Originale non contraheret. Ratio est. ^{lute B. Virgo præservari, à labe originali} Tum quia, non tantum potuisse, sed defacto ita factum fuisse, Patroni piæ Sententiæ asserunt, & evincunt Rationes, quæ continentur sub Propositione XXXII, & alibi. Tum quia nulla offertur solida huius repugnantia. Quod enim dicitur, Christum aliàs non futurum fuisse B. Virginis Redemptorem; vel per id derogari dignitati Christi Domini; hæc non subsistere, patet ex dictis sub Propositione IV, & XXVIII.

Tum quia Cardinalis Caietanus, & alii nonnulli, ex Oppugnatoribus piæ Sententiæ, non dissitentur, id potuisse absolute fieri, sed tantum id negant, defacto fuisse factum,

cò quòd Sancti Patres (ut erroneè opinatur Caietanus) id negent.

*Originale
peccatum in
quo consistit?*

Premitto 2dò. Peccatum Originale, est peccatum, quod in ipsa cuiuslibet puri hominis (excepta tamen B. Virgine) origine contrahitur. Peccatum eiusmodi dari, ex fide est certum. Quid nam autem in re sit hoc peccatum, variant in Responsione Authores etiam Catholici; aliqui cum Gregorio Ariminensi censebant (sed minùs rectè) esse quandam qualitatem morbidam, primùm à pomo vetito derivatam, vel per serpentis afflatum inhalatam, (ut voluit Gabriel) vel à DEO ipso (ut censebat Holcot) immisam, quæ Adami carnem vitiauit, & ad animam quoq; contagione pervasit, unde exstitit seminis infectio, & totius posteritatis via seminali (hoc est per conjugale commercium) ab Adamo oriundæ inquinatio. Alii cum Phiglio, Catharino, censuerunt esse peccatum ipsius Adæ, per imputationem & per extrinsecam denominationem, singulis applicatam, tamdiu manens, quamdiu indurata per illud gratiæ privatio perseverat. Durandus sentiebat esse ipsam Concupiscentiam, seu fomitem peccati, non quidem secundum se, (is enim non tollitur per Baptismum) sed prout substantem reatui & pænæ. Communiter & meliùs dicitur: Peccatum originale esse ipsum actuale peccatum inobedientiæ præcepto Divino prohibentesum pemi, ab Adamo physicè, à nostra verò voluntate, ratione moralis in Adamo inclusionis, moraliter commissum, & perseverans in privatione gratiæ Sanctificantis, quæ vi generationis ex Adamo invehitur animæ. Unde S. Anselmus librò de Conceptione Virgin: cap: 26. ait. *Hoc peccatum, quod Originale dico, aliud intel-*

lige-

ligere nequeo in ipsis infantibus, nisi ipsam factam per inobedientiam Ade, Justitiæ debitæ, id est, Sanctitatis nuditatem, per quam omnes, sunt Filii iræ.

PRemitto 3to. Certum esse ex Scriptura Sacra, ad Rom: 5. & ex Concilii Tridentini Decreto Primo, *Originalis labes est peccati mortale.* 2do, 3^{io}, in Sess: 5. Quod peccatum originale, sit verum & propriè peccatum, & quidem mortale, reddens animam odibilem DEO, & mancipium Diaboli, ac æternæ damnationi obnoxiam. Ideoq; Spiritus S. in Sacra Pagina, inquinatos labe originali, vocat *Filios Iræ, Massam damnatam, vasa contumeliæ.* Certum item est, peccatum originale, longè maius malum esse, quàm sit culpa venialis; *Et quidem aliquomodo gravius peccatum, quàm Actuale mortale.* hæc enim non tollit gratiam Sanctificantem, quæ iuxta Sanctos Patres est supernaturalis imago D E I in homine: nec reddit hominem odibilem D E O & vitâ, æternâq; hæreditate indignum. Imò iuxta S. Thomam 1. 2. q. 89. Artic. 1. in corpore. *Propriè loquendo, peccatum veniale non causat maculam in anima.* Insuper in aliquo sensu, & ex multifariis rationibus, gravius est originale peccatum, quàm mortale Actuale. Primò. Quia originale peccatum, inficit communiter omnes, quod non facit peccatum Actuale mortale. Secundò. Quia est semen omnium peccatorum; unde Sanctus David, ex legitimo matrimonio, licet conceptus, dicebat tamen *Psal: 50, se à Matre, in peccatis & in iniquitatibus conceptum:* id est (ut explicant SS. Patres, Hilarius, Hieronymus &c.) in peccato originis, quod est radicaliter omnia peccata. Unde à S. Leone, appellatur, *Radix peccatorum omnium.* Et Infantes, qui

qui solo originali peccatō inquinati sunt, eā ob causam dicuntur Baptizari in remissionem peccatorum: id est, toxæ originalis, ut exponit S. Augustinus, & S. Fulgentius. Est item ex eo Radix omnium peccatorum, quia nullus peccat Actualiter, nisi peccaverit originaliter, & non e contra, ut patet de Sanctificatis, vel de iis, qui post Baptismum, in Infantia moriuntur. Tertiò. Quia originale peccatum, est quodammodo necessarium; quia non potest vitari à creatura, ex sua libertate, quia non pendet ex Actu (puta personali physico) voluntatis eius. Quartò. Quia peccatum mortale non impedit, quin homo sit membrum Ecclesiæ; Jā verò homo (salutē ut plurimū, si forte Catechumenus iā existens, Ecclesiam quidem, per Fidem Actualem intravit, Jus tamen ad suscipienda Sacramenta nondum accepit) manet extra Ecclesiam, donec à peccato originali in nova lege per Baptismum mundatus sit.

Ex dictis, in præmissis Primo, & 2do evidenter infer-
Præservatio tur, quòd sit singularis prærogativa, & verum, ac eximium
à labe origi- decus, præservatio B. Virginis à labe originali, sic enim
nali est sin- præservata, nunquam fuit B. Virgo, exosa DEO; nunquam
gularis præ- Dæmonis mancipium, nunquam rea damnationis; nunquam
rogativa B. sine gratia Sanctificante. Nemo dislitetur specialem esse
Virginis. prærogativam B. Virginis, quòd eam DEUS præservave-
 rit semper à noxa veniali. Item quòd Eius Corpus vi-
 vum, præservaverit, à quacunq; feminea illuvie, ac im-
 munditia, etiam menstrua; Item ab ærumnosa multipli-
 catione, conceptuum & partus cruciatibus. Et non cense-
 bitur esse eximius honor & prærogativa, quòd DEUS præ-

præservaverit Animam Eius, à fœdissima peccati originalis macula ?

Neq̃ dicas, cum Abulensi, Parad. 1. c. 21. Utiq̃ illi, qui censent Dominam nostram, in peccato originali esse conceptam, non asserunt Eam diu, in hac labe mansisse, sed Eam immediatè, post primum instans sui esse, suæ animationis, fuisse purgatam; Unde videtur evanescere dedecus, quod infertur ex labe originali. Respondetur enim. Complectitur Univerſa ætas, B. Virginis (ut P. Bancholtzer Allocuti. 53. ad Sodal: Marian: supputat:) triginta sex miliones, septingenta nonaginta duo millia minutorum. Si vel unicò minutò primò vitæ suæ, fœdata fuisset B. Virgo labe originali, tunc nunquam evanesceret, & nunquam esset delectabile, quò minus semper, & per totam æternitatem verum esset dicere: Pretiosissima DEI Mater, fuit aliquando mortali peccatò fœdata; fuit vas Diaboli, mancipium Satanæ, expers vitæ supernaturalis, fuit aliquando à Jure Cœli alienata, ac æternæ damnationis rea, Angelis omnibus exosa, Præservatio autem à labe originali per infusionem gratiæ Sanctificantis, facit ut contrarium dicatur per totam æternitatem de B. Virgine, scilicet: in omni omnino momento vitæ suæ totius, fuit Sancta, fuit Sponsa Spiritus Sancti, Filia adoptiva DEI, Hæreditissa Cœli, cunctis Angelis multè Amabilis &c. Nonne hæc summè honorabilem reddunt B. Virginem? Certè, nitor animæ primævus, per exclusionem mortalis ab ea maculæ, (ut sapienter annotavit cum aliis P. Raynaudus,) longè excellentius bonum est, quàm sit intemerata Corporis Virginitas, vel

*Quot minuta
continebas
temporalis vi-
ta B. Virginis?*

*40 per
per totam
Ioh. Magnu-
m. Ioh. non
70 lat. rimo,*

omnia Charismata, gratis data, & sive intellectui, sive voluntati indita. Nullusq; Orthodoxus prudenter ambigere potest, incomparabiliter præstantius bonum esse, habere Animam semper ornatâ gratiâ Sanctificante, quàm habere infusas omnes scientias naturales, & donum Prophetiæ, vel vim patrândi miracula.

PROPOSITIO III.

Sententia quæ tenet Deiparam Immaculatè esse Conceptam, Opinio est nova. Ita Cajetanus in 3. part. Summæ, Quæst. 27 Art. 2. & alii.

*Sententia pia,
nō est Opinio.*

Sententia nostra non est *Opinio*, cum non sit assensus, cui formido & falsum subesse possit: E contra, *Sententia*, certa atq; evidens esse potest: Unde & Alexander VII, in sua laudatissima Constitutione, Assertionem piam, *Sententiam*; Assertionem verò adversæ partis, *Opinionem*, semper vocat. Et quidem Sententia nostra, maximè post Constitutiones Sixti IV. Gregorii XV. præcipuè verò Alexandri VII, est *Sententia*, vera, certa, & evidens: cuius ipsius Ratio, inter alias est. Quia Ecclesia celebrat Festum Immaculatae Conceptionis. Vide dicta sub Propositione XXV, satis fusè. Nec non sub Propositione XI.

*Antiquitas
pia Sententia
demonstratur.*

Negatur item, Sententiam nostram esse novam, Alexander enim VII in illa sua celebri Bulla, hanc Sententiam

no

nominat, non modò *piam, laudabilem, verùm & Antiquam* in Ecclesia DEI. *Sane* (inquit) *vetus est, Christi Fidelium erga Ejus B. Virginem Matrem MARIAM pietas, sentientium, Ejus Animam, in primo instanti Creationis, atq; infusionis in Corpus fuisse à Macula peccati Originalis præservatam.*

Antiquitas etiã piæ Sententiæ comprobatur; Tum ex eo, Quia ante Annos mille ducentos, in Ecclesia Græca, celebrabatur Festum Immaculatæ Conceptionis. Vide sub Propositione XXV. Et Concilium Basileense, Sessione 36, habita Annò 1429, ait. *Renovantes præterea, Institutionem, de celebranda Ejus Conceptione, (Immaculata scilicet ut apertissimè inibi declaratū est) quæ tū per Romanā, quàm per alias Ecclesias sexto Idus Decembris, Antiqua & laudabili consuetudine celebratur.* Tum quia idem comprobat Antiquorum Patrum sensus: S. Amphilochius Iconii Episcopus, à Divo Hieronymo in Epist: ad Magnum, ob Eruditionem saculi & insignem scientiam Scripturarum, eximie collaudatus) Orat: 4. quam in Latinam convertit, Franciscus Combetis Dominicanus. *Quid* (inquit) *stulte à veritate dissentis? qui enim antiquam illam Virginem (nempe Evam) sinè probro condidit, & secundam (id est B. Virginem) sinè nota & crimine, fabricatus est.*

S. Cyrillus, Archiepiscopus Alexandrinus, in Concilio Ephesino; homil: 6. *Quis* (inquit) *unquam audivit, Architectum, qui sibi Domum ædificavit? Ejus occupationem & possessionem, primum suo inimico cessisse?*

Idem S. Cyrillus, Vir Sanctissimus & doctissimus (qui floruit Annò Christi 430) contra Nestorium Hære-

siar

siarcham, Episcopum Constantinopolitanum, ait. *Nulli dubium est de Matre DEI, quin talis esse debuit, quæ non possit argui de peccato.*

Sophronius Patriarcha Constantinopolitanus, in Epistola approbata à sexta Synodo. *Deipara, ab omni contagio, seu labe peccati libera fuit. Si ab omni, Ergo & ab originali labe.*

S. Bonaventura in 3. Dist: 3. Art: 1. q. 2. quærit, *An Beata Virgo Sanctificata fuerit, ante peccati originalis contractionem?* Et partem negativam, ut probabiliorē tuetur. Posthac tamen suam hanc Sententiam mutavit, siquidem serm: 2. de Nativ: Tomo 2. dicit, *Domina nostra fuit plena gratiâ præveniente in sanctificatione, Gratiâ scilicet præservativâ, contra feditatem originalis culpæ, quam contraxisset, ex corruptione naturæ, nisi speciali gratiâ, præventa, præservatâq; fuisset. Solus enim Filius Virginis, fuit ab originali culpa immunis & ipsa ejus Mater Virgo. Credendū est enim, quod novo Sanctificationis genere, in Ejus Conceptionis primordio, Spiritus Sanctus Eam, à peccato originali, non quod insuit, sed quod insuisset, redemit: atq; singulari gratia præservavit.* Nec abfinialia habet in Opule: de Eccles: Hierarchia 4. p. cap. 7. & alibi, Aliorum Antiquorum Patrum Textus, vide sub Propositione VI. VII. VIII.

Imò huius Sententiæ Veritas ante Annorum aliquot millia, in Scriptura Sacra, variis signis & æigmatibûs, à Davide, Salomone, aliisq; Prophetis veteris Testamenti præsignata est. Vide sub Propositione V. Concedi tamen potest, piām Sententiām esse novā in hoc sensu, quod semper de novo splendeat, novis fulta Rationum radiis.

PRO-

PROPOSITIO IV.

Conceptio Immaculata, invictè expugnatur, à Sacra Scriptura, quæ testatur, omnes Universaliter in Adam peccasse; & Christum Dominum esse Universalem omnium hominum Redemptorem.

Ita Romanus lib. de Universali Corruptione Generis humani, part. 5.

Non diffiteor scripsisse Apostolum ad Romanos cap. 3.

Omnes peccaverunt, & egent gloriâ DEI. Item cap. 5.

Per unum hominem in hunc Mundum peccatum intravit, in quo omnes peccaverunt. Attamen in his & similibus, Sacra Scripturæ Propositionibus, non includi Deiparam.

Scripturam Sacram, non contrariari pie Sententiæ, clarè deducitur.

Constat sat patenter imò ex eo; namidem Sanctus Apostolus, in illo ipso cap. 3. habet Propositiones Universales, etiam has: Omnis homo mendax. Omnes sub peccato sunt.

Tum ex ipsa Sacra Scriptura.

Non est Justus quisquam; Non est intelligens, non est requirens DEUM. Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt.

Non est, qui faciat bonum non est usq; ad unum. Et ad Philippienses addo. Omnes quæ sua sunt, quærunt, non quæ JESU Christi. Scripsit etiam Sanctus Joannes Epist. 1. cap. 1.

Si dixerimus, quoniam peccatum non habemus, mentimur. Item, licet in Scriptura, Ecclesiastici cap. 40. universaliter dicatur; Omnia quæ de terra sunt, in terram revertentur. Touch

gene-

generi humano, impositæ sunt leges istæ: *In pulverem reverteris: Paries in dolore.* Nihilominus extra omne dulcium, apud omnes Catholicos est, illas Propositiones Universales, debere accipi in sensu accommodo, restringente. Certum enim, non solum Christum Dominum, quæ hominem; est & B. Virginem, Eius Matrem, nullum commisisse peccatum Actuale; nec etiam ullos in partu dolores sensisse; nec Corpus eius resolutum etiam in pulverem. Ita pariter, accipiendæ in sensu accommodo Propositiones, de transfusione Originalis peccati, in omnes homines. Loquuntur enim de lege communi, non de Privilegio, & exceptione. Convenit B. Virgini, illud Assveri, Esther cap. 5. *Noli metueri, non morieris, non enim pro te, sed pro omnibus lex hæc constituta est.* Unde & Nogarolicum Officium, à Sixto IV, speciali Constitutione approbatum, & legitimo usu, in Ecclesia, privatim & publice recitatum, Estherem facit figuram B. Virginis, sine labe Conceptæ.

Tum ex Concilio Tridentino.

Secundò Constat. Etquidem convictivè. Quia Oecumenicum Sanctum Concilium Tridentinum, perpensis huiusmodi Propositionibus scripturæ, quibus asseritur Omnes in Adam peccasse, & exactissime discussâ hac in parte Controversiâ, auditisq; contrariæ Opinionis Authoribus, eorumq; argumentis diligentissime examinatis, postquam Sessione ita definivit. *Si quis Adæ prævaricationem sibi soli, & non etiam ejus propagini, asserat nocuisse, Anathema sit.* Paulò post subiungit. *Declarat tamen hæc ipsa Sancta Synodus non esse sue intentionis, comprehendere in hoc Decreto, ubi de peccato originali agitur, Beatam & immaculatam Virginem*
MARI

MARIAM, DEI Genitricem, sed observandas esse Constitutiones, felicitis Recordationis, Sixti Papæ IV, sub penis, in ejus Constitutionibus contentis, quas innovat. Hæc Verba Concilii moverunt Animos maximorum Magistrorum, & huius Mysterii, reddiderunt Defensores. (ut testatur Episcopus Franciscus de Sossa, in Epistola pro Oratione de Conceptione) quorum unus Magistrorum (fuit is Franciscus à Penna, Dominicanus, & primarius, ac Sapientissimus apud Salmanticenses Theologiæ Lector) in suis ad 3. p. D. Thomæ scriptis, ita ait. *Valde quidem urgebant Decreta generalia, circa peccatum originale; sed Sacro Universali Concilio, liberam facultatem concedente, quid in nos admisit Sanctissima Virgo, ut de Ejus puritate non credamus, quidquid credi sine scrupulo potest? Et si Sacrum Concilium, illam comprehendere non vult, idq; protestatur, nec ego, comprehendere volo, sed per illud ingredi ostium quod mihi Synodus totam Ecclesiam representans patefacit.* Cùm ergo Sacrum Concilium non censuerit in illis Propositionibus Universalibus, comprehendendi Beatā Virginem, quomodo audeat Rhamnus asserere, ex iisdem Propositionibus expugnari invictè Conceptionem Immaculatam?

Accedit. Quod Sixtus IV, in suis Constitutionibus, quas observandas decernit Concilium, Sententiæ piæ, plurimum favit, ut constat evidenter. Unde sequitur Concilium quoq; plurimum favisse. Vide dicta etiam sub Propositione XXXI, & XL.

Tertio Const. Tum quia Patres eximunt Beatam Virginem, ab illarum Propositionum Universalitate; Sanctus enim Anselmus in Officio Nagorolis, Lecti: 4. ait. *Vas electionis S. Paulus, omnes homines in Adam peccasse, fatetur.*

Vera

NB.
Adversio notabilis.

Tum ex Patribus.

*Tum ex Re-
gine,*

Vera utiq; Sententia. & cui contradici, nefas esse pronuntio. Sed cum eminentiam gratiæ, in Te, MARIA Virgo; considero, sicut Te non intra omnia, sed supra omnia, quæ facta sunt, ineffabili modo intueor, ita & Te, in lege naturæ, aliorum, in Tua Conceptione non devinclam fuisse opinor. S. Augustinus sermone de Virginis Assumptione. Non immeritò MARIA excipitur, à quibusdam generalibus, verà æstimatione, quam tanta servat gratia, & extollit dignitatis prærogativa. Albertus Magnus in libro de laudibus MARIAE, (vel ut alii volunt, Richardus à S. Victore) Hac enim Virgo sola, à communi illa Regula excipitur; Omnes in Adam peccaverunt. Tum quia Jura & leges ad casum singularissimum non extenduntur. Et quod semel aut bis existit, prætereunt Legislatores, ut habetur in Decretalibus. Sed casus singularissimus est, concipi Matrem DEI; Item, semel & iterum, (Christus & MARIA) homo concipitur sine labe originali. Ergo &c. Tum quia idem probant omnes Rationes, quæ afferri solent, pro illibato Conceptu Virginis, quarum sat multæ habentur in hoc libro, præsertim sub Propositione XXXII,

*Excellentif-
simæ Redem-
ptæ est B. Vir-
go à Christo
Domino.*

Redemptam fuisse B. Virginem à Christo Domino, nullus nostrum disitetur; quin dicimus, Eam Redemptam Redemptione excellentissima, id est, non curativâ, Sanativâ, reparativâ, sed præservativâ; præter enim Redemptionem sanativam, datur iuxta Scripturam & Patres, imò & Themistas ipsos, Redemptio præservativa; Psalm. enim 143. dicitur. *Qui redemisti David Servum Tuum de gladio maligno:* nempe Goliath, præservando Davidem à vulnere, nec non de insidiis, ac persecutione, Saulis: & hæc optima

optima Redemptio, quæ casum avertit. S. Augustinus in verba illa Psalmi 85. *Eruisti animam meam ex inferno inferiori*; ita ait: *Eruisse DEUM, animam suam ex inferno inferiori dixit; quia liberavit se à talibus peccatis, per quæ posset deduci ad tormenta inferni inferioris. Quemadmodum si Medicus videat, imminentem tibi ægritudinem, fortè ex aliquo labore, & dicat; parce tibi, sic te tracta, requiesce, his cibis utere, nam si non feceris, ægotabis; tu autem si feceris & salvus fueris, rectè dicis medico: liberaisti me ab ægitudine, non in qua jam eras, sed in qua futurus eras. Nescio, quis habens causam molestam, mittendus erat in carcerem, venit alius defendit eum; gratias agens quid dicit? Eruisti animam meam de carcere.* S. Bernardus Serm. 22. super Cantica. *Christus Dominus, qui erexit hominem lapsum, dedit stanti Angelo, ne laboretur, sic illum de captivitate eruens, sic hunc, à captivitate defendens, & hac ratione fuit æquè utriq; Redemptor, solvens illum & servans istum.* Durandus à Sancto Portiano (natione Gallus, Ordinis Prædicatorum & Episcopus Meldensis, & deinde Amitienſis Ecclesiæ Præsul, floruit Anno 1315) in 2. Distinct. 3. Quæst. 2. dicit: *Quòd etiam si B. Virgo, peccatum originale non contraxisset, potest tamen dici verè Redempta à DEO, ex eo, quòd in radice sua, ex natura suæ Conceptionis obligata erat ad incurrendum peccatum, nisi fuisset à DEO præservata.* Caietanus in 1. 2. Quæst. 81. Artic. 3. *Non solum (inquit) Redemptione eget Actualiter captivus, sed etiam obnoxius captivitati. Et hæc benotabis tu Thomista, ne nimio zelò, non secundum Scientiam dicas erronea, quæ non sunt erronea, cum de B. Virginis Conceptione disputas.* Hæc prudentissima admonitio Caietani, adeo duplicavit Rhaimo, ut integrum Tractatum adversus Cai-

letantum conscripserit, in quo (ut notat P. Raynaudus oblitus pudoris, eadem petulantia in eum debacchatus est, qui solet in Scotum & Scotistas Propugnatores strenuissimos Conceptionis Immaculatæ.

Acutè & solidè, subtilis Scotus, in 3. Quæstione unica de Conceptione B. Virginis differens, ait: *Ipsa etiam contraxisset peccatum originale, ex ratione propagationis communis, nisi fuisset præventa per gratiam Mediatoris; & sicut alii indignerunt Christo, ut per Ejus meritum, eis remitteretur peccatum, jam contractum, ita illa magis indiguit Mediatore præveniente peccatum, ne esset ab ipsa aliquando contrahendum, & ne ipsa contraheret. Quare autem magis indiguit B. Virgo, Mediatore, & Redemptione, quàm quicumq; alius, inde est. Quia ut doctissimè idem subtilis Doctor probat, Tantò magis indiguit Redemptione, quantò maius bonū sibi conferebatur, per Redemptionem: cū igitur maius bonum sit Innocentia perfecta, quàm post lapsum, culpa remissa, maius bonum sibi conferebatur, præservando ipsam ab originali culpa, quàm si postea fuisset purgata.*

NOTA. Inter Defensores piæ Sententiæ, controversatur. An B. Virgo contraxerit debitum proximum peccati Originalis, cū originis incurrendi? id est. An voluntas B. Virginis æquè ac cæterorum posterorum fuerit moraliter contenta, in voluntate Adami, peccato consentientis? Affirmant Suarez, Vasquez, Bellarminus, Cornelius à Lapide, & alii. Negant verò plurimi alii, numerò & doctrinà præcipui, ut Salazar, Granado, Cardinalis de Lugo, Aldrette, Velasquez, Morawski. &c. Imò nunc ferè omnes Theologi Societatis, qui de hac Controversia post Patrem Granado impressa-

presserunt libros suos, nec non plurimi ex aliis Sacris Familiis.

Affirmantium Ratio est: Quia hoc videntur indicare, Universales Scripturæ Patrum locutiones, docentium omnes in Adamo peccasse; admissoq; hoc debitò, melius intelligitur, quomodo B. Virgo indiguerit Redemptione. Negantium verò Ratio est. Tum quia S. Augustinus in Expositione Symboli, & Orationis Dominicæ ait. *Conveniens erat, ut lege peccati, quæ per duorum concubitus verificatur in prole, Mater DEI non teneretur obnoxia.* Et Sanctus Anselmus in libro de Conceptione Virginali, & peccato originali c. 18. *Decebat ut Christi Conceptio de Matre purissima fieret, nempe decens erat, ut eâ puritate, quâ major sub DEO nequit intelligi, Virgo illa niteret,* Et Albertus Magnus in Mariali de Laud: Virg: cap. 51. *Dicimus, quòd B. Virgo, secundum omnem dignitatis & nobilitatis modum esse debuit, & fuit Nobilissima & Dignissima in summo.* Ergo non fuit in illa debitum & obligatio proxima peccati contrahendi.

Tum quia videtur id spectare, ad Deiparæ dignitatem, ut etiam debitò proximò peccandi, careret. Tum quia frustra in pacto cum Adamo, inclusisset DEUS Beatissimam Virginem, quam præviderat omnino ex illo pacto eximendam defacto. Tum quia iuxta S. Bernardum, ut vidimus suprâ. Angeli Redempti sunt, & tamen certè in iis, non fuit peccandi debitum. Idem ergo à potiori censendum, de Regina Angelorum, Hæcq; secunda Opinio, videtur mihi probabilior,

PROPOSITIO V.

Nullus Scripturæ Textus afferri potest, qui faveat Immaculatæ Conceptioni Beatæ Virginis. *Ita communiter Patrum rigide Sententiæ.*

*Pie Sententiæ
favet Sacra
Scriptura, in
Veteris quàm
Novi Testa-
menti.*

PLurimis Scripturæ Sacræ locis, piâ Sententiâ firmari, ostenditur. Dicitur Genesis 3. *Ponam inimicitias inter te, & mulierem; & ipsa conteret Caput tuum.* Ubi ex multorum sensu Interpretum (ut videre est apud Patrem Velazquez, fol. 36. P. Raynaudum Tomo 7. fol. 135) B. Virgo significatur, Caput serpentis, id est, peccatum originale (quod verè est Caput Dæmoniâcum, initium quæ totius pravitatis in homine) ita contrivisse, ut eò nunquam infecta fuerit.

Exodi 3tio. *Videbat Moyses, quòd Rubus arderet, & non combureretur.* S. Ludovicus Bertrandus, ex Graue S. c. o Divi Dominici, clarus miraculis & Prophetico Spiritu (Hortus Annò 1548) in sermone suo de Purissima Virgine, Valentia habito, ait: *Hæc est, Rubus ille Moyses, qui ardebat & non comburebatur; ardebat hæc, nam more reliquorum ex Adamo descendens, ex semine virili, & ardore concupiscentiæ, fuit concepta; verum incombusta, ac à communi peccati originalis incendio, remansit illæsa.*

Exodi capite ultimo. *Postquam cuncta perfecta sunt,*
ope=

operuit nubes tabernaculum testimonii, & gloria Domini implevit illud. Ex hoc loco Sanctus Thomas 3. parti. Quæst. 1. Artic. 2. infert: Ergo B. Virgo non fuit Sanctificata, nisi postquam ejus cuncta perfecta sunt, scilicet Corpus, & Anima. Sed in primo instanti unionis animæ cum Corpore, perfecta sunt B. Virginis cuncta; nempe Corpus & anima; Ergo in primo instanti unionis, B. Virginem Gloria Domini implevit, seu Sanctificavit.

Psalmo 45. Sanctificavit Tabernaculum suum Altissimus. S. Vincentius Ferrerius, Ordinis Prædicatorum, Vir Apostolicus, obiit Annô 1418) serm: 1. de Nativit: Quando Corpus B. Virginis, fuit perfectè organizatum, & Anima illi conjuncta per creationem, tunc Altissimus Sanctificavit Tabernaculum suum. Et Serm: 2. de Nativit: Non credatis, quòd fuerit sicut in nobis, qui in peccatis concipimur; sed statim ac Anima fuit creata, fuit Sanctificata, & statim Angeli in Celo, celebrârunt Festum Conceptionis.

Psalmo 94. Benedixisti Domine terram tuam, avertisti captivitatem Jacob. S. Bruno (Carthusianorum Institutor, obiit Annô 1101) in Psal: 105. ait. Hæc est incorrump-ta terra illa, (nempe B. Virgo) cui benedixit Dominus, ab omni propterea contagione peccati libera, per quam, viam vite cognovimus.

Proverbiorum 8. Nondum erant abyssi, & Ego jam concepta eram. Albertus (Magnus in sapientia, nec minor in celenda Deipara, Professione Religiosus S. Domini-nici, Dignitate Episcopus Ratisbonensis, floruit Annô 1160) in Tract: suo: cui Titulus: Biblia Mariana, ait: Necdum erant

erant abyssi, id est Damones, vel abyssi miseriæ & peccati, & ego jam concepta eram; scilicet in præscientia & prædestinatione DEI, ut exhiberem lucem contra tenebras; gratiam, contra culpam; vitam, contra mortem. Ipsa est sine peccato Nubes purissima *Isaia 19*, Ecce ascendit Dominus supra nubem levem.

Canticorum 2dò. Sicut lilium inter spinas, sic Amica mea inter Filias. Item ibidem. Hortus conclusus, ad quem ut dixit, S. Damascenus Orat. 2. de Assumpt. Virgin. Serpens aditum, non habuit. Fons signatus,

Canticorum 4tò. Tota pulchra es, & macula non est in Te. Quæ verba Sapientissimus Idiotæ, (floruit is Annò, 1380, vocabaturq; nomine proprio, Raymundus Iordani, fuitq; Præpositus Uticensis, postea Abbas Cellensis ex Ordine Canonicorum Regularium) libro de Contemplat. Virgin: c. 2. rectè explicat sic: Tota pulchra es Virgo gloriosissima, non in parte, sed in toto, & macula peccati mortali, sive veniali, sive originali, non est in Te nec unquam fuit, nec erit; Tuæ gloriose Anima, nihil unquam adfuit turpitudinis, vitii ac peccati. Et Philothæus, Patriarcha Constantinopolitanus in Menæis Græcis, die 16 Julii, Ode 8va, ait: Tota pulchra es ò Virgo, planè tota pulchra, tota nihil nisi Nitore, & species lucis.

S. Bernardinus, Patria Senensis, Professione Franciscanus, obiit Annò 1443. Tomo 1. Sermon: 52. de Salut. Angelica, Fuit B. Virgo sine primo Ve, id est sine Tyranno concupiscentiæ Originalis, quia sine ipso concepta est, juxta illud; Tota pulchra es Amica mea, & macula non est in Te, scilicet
Origi.

Originalis culpa, Similiter prædictus textus Scripturæ explicatur in Officio Conceptionis, approbato à Sixto IV. S. Thomas in 3. parte Quæst: 27. Art: 4. *Simpliciter sciendum est, quod B. Virgo, nullum Actuale peccatum commisit, nec mortale, nec veniale, ut sic in ea impleatur, quod dicitur Canticorum IV. Tota pulchra es amica mea, & macula non est in Te.* Si igitur (ut sapienter infert Catharinus) ex mente S. Thomæ, ad pulchritudinem istam complendam, unius etiam peccati venialis maculam, à Virgine remove-re opus est; quis asserat, teterrimam illam peccati originalis maculam, cum tanta pulchritudine componi, & copulari potuisse, ut nihilominus tota pulchra, & sine macula prædicari debeat? Quin & Judæi, ut testatur Galatinus libro 7. de Arcanis, cap. 2. 4. & 11. Veteresque Rabbini omnes certissimè sentiebant, etiam ante Adventum Christi Domini, Eius Matrem ab omni labe peccati immunem fore, idque ex Cant: 4. colligebant. *Tota pulchra et &c.*

Matthæi 10. *Inter natos Mulierum non surrexit Major Joanne Baptista.* Paulus de Palatio, Eruditissimus Commentator Scripturæ Sacræ, in locum illum citatum, ait. *Ex quo loco sub aliorum censura, apertè colligo, Virginem MARIAM in peccatum originale non cecidisse, patet manifestè; Joannes est Major omnibus, qui ceciderunt & surrexerunt. At non est Virgine Major; igitur Virgo non cecidit: Fateor: Nescio hoc Argumentum dissolvere.* Huc referri potest & illud, quod apud S. Bernardinum Senensem, Serm: 49, de Amore glorioso legitur. *Quia Christus non cecidit in aliquo peccato*

cato Conceptionis, nec Actualis & similiter B. Virgo, ideo non dicuntur surgere, sicut omnes ceteri homines, qui ceciderunt, & cadunt ab Adam.

Idem S. Bernardinus, Tomo 4. Serm: 49. post Pascha, ex eo etiam comprobatur B. Virginem, sine labe conceptam, quia primi Parentes producti sunt in Innocentia. Certum est (inquit) quod DEUS creavit Adam, sine peccato originali, ex limo terrae; deinde ex Costa ejus creavit Evam, etiam sine peccato. Et certum est, quod Christus Incarnatus fuerit DEUS & Homo, & fuit major quam Adam & Eva; modo non est credendum, quod ipse Filius DEI voluerit nasci ex Virgine, & sumere ejus Carnem, quae esset maculata, aliquo peccato originis? Imò credendum est, quod voluit sumere carnem ex carne purissima; & quod ejus Mater fuerit, plus quam Adam & Eva, qui creati fuerunt sine peccato originali.

S. Bernardus, Serm: de verbis Apocalyp: Signum magnum. ait. Defectus omnis sub B. Virgine, & quidquid fragilitatis & corruptionis est, Excellentissima quadam sublimitate, praeter ceteris omnibus excedit, & supergreditur creaturis, ut merito sub pedibus ejus, Luna esse dicatur.

Richardus de S. Victore (Canonicus Regularis, S. Bernardo amicissimus) Exposit. 2. c. 40. in Cant: inquit. Est autem Luna sub pedibus B. Virginis, quia omnis homo praeter eam, defectum habuit.

Joseph, ut legitur Genes: 47. Omnem terram Aegypti, subiecit Pharaoni, & cunctos populos, praeter terram Sacer-

Sacerdotum. Terra benedicta & Sacerdotalis, teste Ecclesia est B. Virgo, quæ dñi etiam censetur, Privilegio exempta speciali, à culpa originali, ne unquam subiecta fuisse dicatur potestati infernali?

Noluit DEUS in Altari, à Gentilibus profanato, offerri sibi Sacrificia, ut habetur 1. Machab: cap. 4. Noluit item Corpus suum deponi, nisi in monumento, in quo necdum quisquam repositus erat? Et credemus, à DEO electam sibi Matrem, peccatò gravi originali profanatam; & incuius Anima, prius reposita erat noxa mortifera?

Nota 1ma. Quibuscumq; Sacrae Scripturae textibus probat Divus Thomas 3. p. q. 27 Artic: 4. Beatam Virginem immunem fuisse, à peccato veniali, iisdem à fortiiori evincitur immunitas eius à labe originali. Vide dicta sub Propositione X.

Nota 2da. Rectè Franciscus Suarez (quem meritò Paulus V. titulò: *Eximii Doctoris* condecoravit) Tomo 2. in 3. p. Disput: 1. Sect: 5. asserit: Ex Scriptura Sacra petendum non esse clarum testimonium, ubi asseratur Beatam Virginem immaculatè esse conceptam, cum alia Privilegia B. Virginis, quæ tanquam certa tenet Ecclesia (ut quòd nunquam peccaverit venialiter, nunquam habuerit motus inordinatos concupiscentiæ, semper Virgo permanferit: Eiusq; Sacrum Corpus nunquam viderit corruptione &c. non requirant eiusmodi testimonium. Et S. Augustinus in causa non absimili dicit, Epist: 99. *Ecclesia ferè tota consentit, quod etiam non inaniter credidisse, credendum est, unde-*

*Sat multa ut
certa, tenet
Ecclesia de
B. Virg., quæ
non asserit
clare Sacra
Scriptura
de B. Virgine*

etiam; hoc traditum sit, etiamſi *Canonicarum Scripturarum* hinc *exprefſa non proferatur Authoritas.*

Nota 3ta: Noſtra ætate, quidam Pater, *Vitus Schef-*
fer, è *Societate noſtra*, plures libros compoſuit, ac Typo
imprefſit, in quibus, è ſingulis *Scripturæ* textibus ſat in-
genioſè illibatam *Virginis Conceptionem* deduxit. Titu-
lus librorum illorum eſt, *Bibliâ Immaculatâ.* Hoc certum,
quòd *S. Vincentius Ferrerius*, *Sermone de Conceptu B. Vir-*
ginis ſcripſerit. *Virgo MARIA* in omnibus libris *Sacræ Scri-*
pturæ, & in omnibus *Canticis*, imò etiam in ſingulis verſibus,
directè, vel indirectè, eſt myſticè contenta.

PROPOSITIO VI.

Nullus Sanctus, nullus Illuſtris Doctor
antiquus, aſſertur pro hac parte (ſcili-
cet *Beatam Virginem*, ſinè labe eſſe
conceptam) niſi fortè à falſariis. Ita
Cardinalis Cajetani in *Tract: de Conceptione Beatæ*
Virginis, cap. 5.

PLURIMOS Sanctos & Illuſtres Doctores Antiquos fu-
iſſe piæ Sententiæ Aſſertores, copioſè & dilucidè inter
alios ſerè innumeros, demonſtrat *Magnus Suarez*
Tomo 2. in 3. parte Diſput: 3. Sect: 5. Perlinus Diſt: 10. per
ſexdecim Capita, P. Ferdinandus verò de Salazar in Apo-
logia

legia pro Immaculata Cōceptione, c. 42, per singula Christiana secula, mira Eruditione collegit testimonia Patrum, & Sanctorum, pro eadem veritate; nec non Apostolorum scilicet: S. Andrea, S. Jacobi utriusq; &c. Notis hic sufficiat ad convincendam falsitatis Propositionem dictam Casetani, adducere duos ex Latinis, aliquos ex Græcis Sanctis Patribus,

S. Hieronymus, de quo Gelasius Papa, cum septuaginta Episcopis, Annō 494. in Concil. Rom: dixit: *Ille* S. Hieronymus
sentimus, quæ Beatissimum Hieronymum sentire cognovimus. et S. Augusti-
 hic inquam Maximus Ecclesiæ Doctor, Tomo 7. ad illibatum Cō-
 la verba Psalmi 77. versu 14. *Deduxit eos, in Nube diei,* ceptum Beate
 sic scribit. *Nubes B. Virge, quæ pulchrè dicitur, Nubes di-* Virginis.
eis; quia non fuit in tenebris, sed semper in luce; Audi, sem-
 per. Ergo nec in primo vitæ momento, fuit in tenebris pec-
 cati, sed per vitam totam, fuit in luce gratiæ. Nam nul-
 lum dubium est de Matre Domini (ut ex eodem Sancto Hie-
 ronymo, Gualterus Pipinus, in Serm: de Cōceptione ait:) *quin*
talis esse debuerat, quæ de peccato reaargui non posset, cum
loc ad improprium filii sui fuisset.

S. Augustinus, quæ Concilium Florentinum ap-
 pellat, *Illustrissimum Doctorum Latinorum,* & de quo Con-
 cilium Toletanum octavum, ante Annos centum, supra
 mille, celebratum: ait. *Vir Sapientissimus Augustinus, vesti-*
gatione, acumine cautus, inveniendi Arte præcipuus, Sapientiæ
fructu facundus, est. Et quem S. Petrus Damiani. *Lingvam*
Ecclesiæ nominat. Hic inquam S. Doctor, Tomo 7mo.
 libro de Natura, & gratia. c. 36. habet hæc: *Omnes pec-*
cave

caverunt, 'excepta B. Virgine,' de qua, propter Honorem Domini, nullam prorsus, cum de peccatis agitur, habere volo *Questionem*. Inde enim scimus, Ei plus gratiae collatum fuisse, ad vincendum omni ex parte peccatum, quae concipere, ac parere meruit Eum, quem constat, nullum habuisse peccatum. Verba haec intelligenda sunt de peccatis, tam Actualibus, quam originali, ut fat clarum est, ex illo, omni ex parte. Ratio item ducta ex honore Christi, æquè militat pro exclusionem peccati originalis, ac etiam Actualis. Neq̃ dicas cum Estio; In nonnullis codicibus manuscriptis haberi notam interrogandi, Unde enim scimus? non autem affirmationem. Contra enim clarè est. Tum quia, illa Lectio cum nota interrogandi, pugnat cum filo discursûs, S. Augustini: ut consideranti patet. Tum quia receptissima Lectio, non habet Unde, sed Inde. Et ita legit Magister Sententiarum in 3. Dist: 3. & S. Thomas 3. parte Quæst: 27. Artic. 4. & communissimè cæteri. Idem S. Doctor, libro de quinq̃ hæresibus, fol: 16. Manichæis dicentibus Non esse dignum, ut tanta Majestas, per sordes & squallores feminae, transisse credatur. circa finem fol: 18vi inducit DEUM, respondentem sic. Hæc, quam despicias, Manichæe, Mater mea est, sed manu fabricata est mea; Unde sordes in domo, ad quam nullus habitator accessit? solus ad eam Dominus, & fabricator ejus venit. Si solus DEUS ad eam venit. Ergo prius non fuit à Dæmone polluta per originale peccatum.

S. Sabbas, qui ante mille Annos floruit & ad usum Ecclesiæ Græcæ, confecit Cræcorum Patrum Menæa, si-
Nec non alii ve Rituale. Is ergo ipsemet Menæorum Collector, San-
Sæcti Patres. ctus

Æus Sabbas, retroactorum Patrum sensu imbutus, die 3. Januarii, Ode 3. de S. Gerdio, dicit. *Nemo, ut Tu Domina, inculpatus est æquè: nec præter Te, intaminatus quispiam, ò, nævo nulli subjecta!* Et ibidem de S. Malachia: *In Te o Domina, quæ nulli unquam culpæ æfinis fuisti spem meam omnem repono.* Item ibidem Ode 9. de S. Syncletica. *In Te, MARIA, primi Parentis, substitit lapsus, ultra pergendi facultate sublata.*

S. Damascenus, Ode, de 'Beata Virgine, inserta Menæis, 27 Januarii, sic eam alloquitur. *Salve passercole nitidissime, absq; ulla nævi vel umbra; ò semper & ubiq; inculpatissima, Numinis Mater.* Item 25, Martii: in Menæis Græcorum leguntur hæc: *DEUS Providentiâ singulari perfecit, ut Sacra Virgo, ab ipso vitæ suæ principio, tam omnino existeret pura, quàm esse puram decebat illam, quæ tanto bono, id est Christo digna existeret.*

S. Theophanes Episcopus Nicænus, in Menæis, die 23 Februarii, Ode 4. & 5. de Sancto Polycarpo, sic exclamat de MARIÆ gloria. *O! à cunctis sordibus intaminata, & super omnes inculpâtos, inculpatissima Domina!* Aliorum SS. Patrum testimonia, pro illibata Conceptione Virginis, Vide sub Propositione III, V, & VIII.

Nota imò. Ex P. Joanne Absolone, sub Theologica Thesi, 44. Nullus Sanctus, vel Sancta, à tempore Extravagantium Sixti IV. (id est Ab Annò 1483) Pontificis fuit, qui piæ de Immaculata Conceptione Sententiæ, non adhæretet ex Animo. Imò impedimentum, quò minùs legi-

time

timè, in Catalogum Sanctorum Beatorumq̃ referatur, sibi met obicit, quisquis de Conceptione magnæ Matris, scus, quàm omnis nunc iam Ecclesia, sentit.

Nota 2da. A nonnullis pro illibato Conceptu B. Virginis, allegari solet locus, ex S. Bernardo, Serm. 4. super *Salve Regina*; ubi habentur hæc: *Libanus mons, qui dicitur, dealbatio, signat B. Virgo præ omnibus Innocentiam Thaum;* Innocens fuisti ab originalibus, & ab Actualibus peccatis, nemo ita præter Te. Item allegari, pro Immutate B. Virginis, solet, sub nomine Divi Bernardi Sermo 12. de Cæna Domini. Verùm, Sermonum super *Salve Regina*, verus Author non est S. Bernardus, Clarevallensis, sed est Bernardus Archiepiscopus Toletanus; ut scribit Julianus, Archiepiscopus in Chronico, & alii, ex Ordine S. Benedicti assumptus, ferè cævus S. Bernardi Abbatis. Et quod maius est, ex contextu ulteriori patet, ab illo Toletano Bernardo non affirmari, nisi emundationem à peccato originis, iam contracto: ut sat clarè deducit P. Raynaudus, in Dipsychis Marianis. Sermonum etiam illorū 15, de Cæna Domini verus Author est, quidam Ogerius, qui fuit Abbas in Cænobio Lucedii, in Italia, ut habetur in manuscripto Codice, Cænobii Stafurgenlis, apud Salutianos, qui nunc asservatur, in Bibliotheca, Serenissimi Sabaudicæ Ducis. Citari solet & Flavius Lucius Dexter, qui dicitur viasse seculo 12. & in fragmento sui Chronici foliis 117, scripsisse, à Sancti Jacobi predicatione, celebratur in Hispania Festum, Immaculate, & illibate Conceptionis DEI Genitricis MARIE. Ast patet ex contextu, ut annotavit Raynaudus, & Livarius, ibi

Authorem locutum esse, de Conceptione Activa B. Virgine non de passiva: de qua hic quaerimus.

Accedit. Quod licet Flavius Dexter scripserit Chronicon; ut testatur S. Hieronymus: tamen Chronicon, quod ante annos fere 600. viginti, sub nomine Flavii Dextri, est vulgatum; Eruditissimus Dionysius Petavius lib: L. Epit: 19. cum nonnullis aliis asserit; esse ab aliquo Fictione imperitissimo confectum; nec dissentit à Petavio P. Raynaldus. Tomo II. foli: 282.

PROPOSITIO VII.

Conceptio Immaculata, invictè expugnatur à Doctrina Sanctorum Omnium.

Ita Rhamius in lib: de Universalì Corruptione Parte 5ta.

Opinio vulgò pia, est contra omnes Sanctos Patres, & Antiquos Doctores.

Ita Libellatores in supplici sub libello.

Sententia assertiva Immaculatæ Conceptionis repugnat dictis, sexaginta & ducentorum Patrum, ac Doctorum.

Ita Nescastrus in Tract: de Concept: B. Virginis.

Evidenter ducitur Sententia in pia non repugnare Sactis Omnibus Patribus

QUod non omnibus Sanctis Patribus adversatur pia Sententia; constat sufficienter. Tum ex dictis sub Propositione III. V. VI.

Tum, quia aliâs pia Sententia esset erronea, & hæretica; cùm tamen à Sixto IV. in Bullâ, quæ incipi: *Grave nimis*. Damnata sit expressè Propositio hæc: *Qui tenent Beatam Virginem absq; originali peccato conceptam, mortaliter peccant, & sunt hæretici*. Similiter eandem Propositionem damnârunt, alii plurimi Pontifices, Successores, in Sede Apostolica Sixti IV.

Insuper constat falsitas Propositionum dictarum; Tum ex eo; Quia nullus magis Sanctorum Patrum, Sententias veneratur, & sequitur, quàm Ecclesia Catholica, Romani Pontifices, & omnes insimul Universitates Orthodoxæ. Hi tamen clarè profitentur, B. Virginem in sua Conceptione fuisse illibatam. Tum quia iidem Patres, qui à Neo-Castrio, Rhanno, & Caietano adducuntur contra piâ Sententiam. Iidem inquam, communiter dicunt: solum Christum esse sine peccato natum: solum ipsum à peccato Actuali fuisse immuncim; & tamen B. Virginem fuisse Sanctificatam in utero & natam sine peccato, certum est apud omnes Orthodoxos. Indubitatum item, ab ea nullum peccatum Actuale, commissum fuisse; ut declaravit Concilium Tridentinum. Sess. 6. Canon: 23. Cùm ergo Patres dicunt: Omnes, exceptò solò Christo esse peccatò originali maculatos: solum illa locutione adstruunt, quòd omnes, exceptò solò Christo secundùm suam naturam considerati, aut peccatum incurrerent, aut illud haberent, si à Redemptore Christo non prævenirentur, per infusionem habitualis gratiæ; Beatam verò Virginem sic fuisse præservatam, asserunt multis in locis Patres, etiam ii, qui

Claus

Christum solum à peccato originali exceperunt, ut ostensum sub Propositione IV. & VI.

Sat bene item P. Salmeron (unus ex decem primis Patribus Soc: JESU) Respondet in Dispt: 41. in Epist: ad Rom: nempe à Patribus in multis casibus, pro uno eodemq; Sumi Christum & eius Matrem; & sic dicit Sanctus Augustinus, Homil: 4. de Assumptione. *Cum gratiæ unitate ipsa specialitas naturæ unum efficit, Matrem & Filium.* Et S. Damianus Serm: 2. de Nativ: *Habitat DEUS in Virgine, cum qua unius naturæ habet identitatem.* Proinde quando Conceptionem & nativitatem Christi Domini excipiunt Patres, à peccato, etiam Matris Conceptionem subintelligunt.

Nota 1mo. Dum Sancti Patres quidam, inter quos Sanctus Maximus, in serm: de Assump: S. Damascenus lib: 3. de Fide, c. 2. dicunt B. Virginem mundatam, vel purgatam à peccato, intelligendum est, præservativè mundatam. Unde & S. Thomas in 3. part. quæst: 32. Artic: 4. ad primum ait. *Ideo dicit S. Damascenus, quod Spiritus S. supervenit Virgini, purgans ipsam, id est præservans.* Et Iuperius, Quæst: 13. art: 3. ad 3. *Spiritus S. in B. Virgine fecit purificationem, quasi præparatoriam ad Christi Conceptionem, quæ non fuit ab aliqua impuritate culpæ vel fomiti, sed mentem Eius magis in unum colligens, & à multitudine sustollens: Nam & Angeli purgati dicuntur, in quibus nulla impuritas invenitur: ut Dionysius ait c. 6. Eccles. Hierar:*

*In quo sensu
dicitur Be-
atæ Virgine
esse mudatā?*

Nota 2do. Demus aliquos Patres Antiquos docuisse,

G

B. Virgi-

Modò constat B. Virginem non fuisse immunem, à labe originali. *Pro-*
clarigveritas tempore illo. id probabiliter locuti sunt; quia (ut rectè adver-
Imac. Cōce- tit Joannes Maior in 3. Distinct. 3. Quæst. 1) *non consta-*
ptionis. bat veritas istius Conclusionis, sicut modò constat, ut patet per Con-

cilii (Basiliensis) Sixti IV: & Universitatum determinationem,
 & crebra miracula, super illa Conceptione facta; nec erat Festum
 Conceptionis, in tanta celebritate celebratum, tunc, sicut modò.
 In ò post Maiorem, qui floruit circa Annum 1500. Accesserunt
 Decreta Pauli V. Gregorii XV. Alexandri VII. Declaratio Concilii
 Tridentini impensè faventia, puritati originali, Virginis; Accesserunt de novo multa miracula, Re-
 velationes, Academiae & Universitates plurimæ, Consensus
 ferè omnium Fidelium. Quid ergo mirum est, Patres al-
 liquos, non invenisse, nec vidisse, quæ latebant, & non quæ-
 rebantur? quàm multa nunc firmiter ut certa tenemus, quæ
 præteritis sæculis erant ignota, aut dubia; ut de Processio-
 ne Spiritus S. à Patre & Filio: de B. Virginis immunitate
 à peccato veriali, & Eius Assumptione cum Corpore ad Cæ-
 lestia. De creatione Animæ rationalis; de Animarum San-
 ctarum statim post mortem Corporis, fruitione DEI, per
 visionem Beatificam &c.

Nota 3ta. Patres, si qui sunt, qui dicunt Conceptionem
Patres aliqui nem Virginis non fuisse Sanctam, fuisse maculatam, & in
intelligendi peccato; intelligendi sunt loqui, de Conceptione prima, ma-
sunt loqui de teriali, imperfecta: non verò de Conceptione secunda, for-
conceptione mali, completa, perfecta. Vide dicta, sub Propositione IX.
Materiali.

Nota 4ta. Etsi, ut dixi suprà, nunc indubitatum sit post
 decla-

declarationem Concilii Tridentini, à B. Virgine, nullum unquam peccatum Actuale commissum, tamen ab eadem B. Virgine, Orationem Dominicam *Pater noster &c.* utpote à Christo Domino traditam, frequenter fuisse recitatam, nullus negabit: ut dicit Magnus Suarez Tomo 2. in 3. part: Disput: 4. Sect: 4. illa autem verba: *Dimitte nobis debita nostra*, proferebat B. Virgo, pro aliis, seu pro Universa Ecclesia, pro se verò gratias potius de acceptis beneficiis agebat, eorumque perpetuam durationem postulabat.

An B. Virgo
recitavit O-
rationem
Dominicam?

PROPOSITIO VIII.

Constat, Sanctum Augustinum, & Sanctum Anselmum, expressè docuisse, Beatæ MARIÆ Virginis fuisse Conceptionem maculatam.

Ita Cajetanus in Tract: de Conceptione B. Virginis cap. 4.

IMò pro veritate piæ Sententiæ stetit Sanctum Augustinum, sufficienter constat, ex dictis sub Propositione VI.

Addo. Divus Augustinus, in lib: 5. contra Julianum. cap. 15. statuit Principium hoc. *Is, qui in adulta ætate, peccatum nullum fecit, in infantili ætate peccatum non contraxit.* Et ideo Christus profecto peccatum etiam major fecisset, si parvulus habuisset. Sed B. Virgo ab omni peccato Actuali, etiam

Rationibus ex
S. Augustino
desumptis pro-
batur inmacu-
lata conceptio

am veniali, semper immunis fuit; ut docet idem S. Doctor libro de natura & gratia, c. 36. estq; id indubitatum, apud Catholicos, (etsi oliminùs sapienter, Gregorius Ariminensis, in 2. Sententiarum, Distincti: 31. cum quibusdam aliis senserit, B. Virginem habuisse aliquando veniale peccatum Actuale) cum hæc sit constans Ecclesiæ firmaq; traditio, & Sententia. Unde dicit Concilium Tridentinum. Sess. 6. Canon: 21. *Si quis hominẽ semel justificatum, dixerit amplius peccare, non posse, neq; gratiam amittere, atq; ideo cum qui labitur & peccat, nunquam verè fuisse justificatum, aut contra, posse in tota vita, peccata omnia, etiam venialia vitare, nisi ex speciali DEI Privilegio, quemadmodum de B. Virgine MARIA, tenet Ecclesia, Anathema sit.* Ergo B. Virgo taxata. Arguimur, tunc immunis à labe originali.

Idem S. Doctor Tomio 9. Serm: de Assumpt: B. MARIE Virginis, (quem sermonem ipse S. Thomas, 3. parti Quasi: 30. Artic: 1. ad 2. & alibi, cum pluribus tribuit Sancto Augustino) dicit: *Illud Sacratissimum Corpus, de quo Christus Carnem Assumpsit, escam vermibus traditum, in communi sorde putredinis, & futurum de vermibus pulverem, quia sentire non valet, dicere pertimesco. Quænam cau à huius pertimescentiæ Dive Augustine? Respondet ipsimet. Quia non immerito excipitur, quàm tanta servat gratia! & attollit dignitatis prerogativa! Qua si voluit integram Matrem, Virginitatis servare pudore, cur non velit incorruptam à putredinis servare fatore? Quia, nunquid non pertinet ad benignitatem Domini, Matris servare honorem, qui legem non solvere venerat,*

sed

sed adimplere. Quia, qui in vita, præ cæteris, illam gratiâ sui conceptus honoravit, Pium est credere, singulari saluatione, eam in morte, & speciali gratiâ honorasse. Quia, putredo & verminis, humanæ est opprobrium conditionis. Porro Rationibus his validius propugnari, illibatum conceptum Virginis, quis non videat?

Sanctum Anselmum, Archiepiscopum Cantuariensem (qui floruit circa Annum 1090) fuisse Patronum piæ Sententiæ, constat sufficienter, ex eius Textibus; Quorum aliquos hic appono. Libr: de Conceptione Virg: & de peccato originali. c. 18. (locus est apud Divum Thomam, in 1. Sententiæ Dist: 44. q. unica, alibiq; nec non apud alios Scholasticos Theologos celebratissimus pro hac veritate, quo Vir Sanctus asserit potuisse quidem Christum concipi, de muliere peccatrice, sed decuisse concipi de Matre purissima. Nempe (inquit ille) decens erat, ut ea puritate, qua major sub DEO nequit intelligi, Virgo illa niteret, cui DEUS Pater, unicum Filium suum, quem de corde suo, æqualem sibi genitum, tanquam seipsum diligebat, ita dare disponebat, ut naturaliter esset, idemq; communis DEI Patris, & Virginis Filius, & quam ipse Filius facere sibi Matrem eligebat, & de qua Spiritus S. volebat, & operaturus erat, ut conciperetur & nasceretur ille de quo precedebat. Sed protectio maior atque summa, omnifera sub DEO intelligi, si Virgo vel ad unicum nomen tantum facta fuisset peccatô originali: imò re ipsa, Angeli & primi Parentes nostri, maiorem obinuissent puritatem, quàm Beata Virgo.

*S. Anselmus
Defensor est
piæ Sententiæ*

Idem S. Anselmus in Serm: de Concept: qui etiam
contia

continetur in Officiis approbatis à Sixto IV. & aliis Pontificibus, ait. *DEUS Angelos, aliis peccantibus, à peccato servavit; & feminam Matrem suam futuram, ab aliorum peccatis exsortem servare non potuit? in æternitate Consilii sui, statuit Eam Dominatricem, & Reginam fieri Angelorum, & tunc Angelis inferiorem gratiam datam, in consortium conceptam, esse crederemus hominum peccatorum? Existimet hoc qui vult, argumentis suis probet, qui vult, his quæ dicimus, adversetur qui vult. Ego donec ostendat mihi DEUS, aliquid dignius excellentiâ Domine meæ dici posse, quæ dixi, dico, quæ scripsi non muto.*

*Objectiones
in cœtra sol-
vuntur.*

Nec dicas primò. Cùm Caietano, locò suprà citatò: Uti & S. Augustinus in lib: 10. super Genesim, ad litteram dicit. Carnem B. Virginis, fuisse carnem peccati. Sanctus etiam Anselmus, in libro. Cur DEUS Homo c. 16. ait. *Licet ipsa Christi Conceptio munda sit, Virgo tamen ipsa, unde assumptus est, in iniquitatibus concepta est & in peccatis concepit eam Mater ejus.* Respondetur enim, sola Caro Christi, non est Caro peccati; quia, ut dicit S. Augustinus Epist: 99. *Non est Carnali concupiscentiâ, sive seminata, sive concepta.* Caro verò B. Virginis, fuit caro peccati, non ex eo, quòd Anima illius fuerit, originali peccatò coinquinata: est, quia Caro B. Virginis, ex concubitu processit, & formata est, in quo est voluptas, & concupiscentia, quæ licet in coniugibus, non semper peccata sunt; sunt tamen effectus peccati originalis. Verba adducta ex lib: 2. *Cur DEUS Homo, non sunt Sancti Anselmi, etsi ab Anselmo San-*

cto scripta: sed inquirentis Discipuli, Bosonis nomine, Anselmum interrogantis; ut patet legenti illud Caput. Et certè, quis credat, S. Anselmum, eximium Doctorem & cultorem B. Virginis, censuisse Eam, non solùm in peccato conceptam, sed & natam? utiq; sciebat ab Ecclesia Universalis Nativitatem Deiparæ, ut Sanctam celebrari? cùm tamen post illa verba, cap. 16. *In peccatis concepit Eam Mater ejus: immediatè additur, & cum originali peccato nata est, quia & ipsa in Adam peccavit, in quo omnes peccaverunt.*

Necq; dicas 2dò. Cum Neocastrio. S. Anselmus, evidenter convellit vulgò piam Sententiam, siquidem in Meditatione quadam, ad DEUM sic loquitur. *Animam Gloriosæ Virginis Mariæ in culpa macula originalis creasti, sed consequenter eandem à primaria labe purgasti, & amictu munditiæ decorasti, & in Sanctitatis puritate postea confirmasti.*

Respondetur. Testimonium hoc, omnino à Neocastrio confictum esse; nec enim in libro decem Meditationum, (qui incipit *Evigila*) nec in alio Meditationum libro, cuius initium est: *Dum considero.* Nec demum in ullo libro Sancti Anselmi invenitur.

PROPO.

PROPOSITIO IX.

Divus Bernardus, Conceptionem Beatæ Virginis Immaculatam, clarissimè impugnat in sua Epistola 174, ad Canonicos Lugdunenses datâ; totusquè ibi est in reprehendendo Festo Conceptionis, tanquam Immaculatæ & Sanctæ.

Ita omnes Patrum rigide Sententia,

S. Bernardus *de Immaculata Concep: quid censuit?* **C**Oncedo, in illa Epistola, inter alia haberi hæc. *Ante* Conceptum sui Sanctificari minimè potuit, quoniam non erat. Sed neq; in ipso quidem Conceptu, propter peccatum, quòd inerat. Restat ut post Conceptum, in utero jam existens, Sanctificationem accepisse credatur, quæ exclusò peccatò, Sanctam fecerit Nativitatem, non tamen Conceptionem. Uno excepto Domino JESU, qui de spiritu S. conceptus fuit? de cætero universos respicit ex Adam natos, quod unus humiliter de seipso & veraciter confitetur, in iniquitatibus, inquiens, conceptus sum, & in peccatis concepit me Mater mea. Cum hæc itaq; se habeant, quo pacto, aut Sanctus afferetur conceptus, qui de Spiritu Sancto non est; aut festus habebitur, qui minimè Sanctus est? Libenter Gloriosa hoc honore carebit, quò vel peccatum honorari, vel falsa videtur induci Sanctitas.

Respon-

Hucusq; Sanctus Bernardus in illa Epistola 174.

Sed ad ista:

Respondetur imò. A gravissimis Theologis, ut Bellarmi-
 1.0, libro 4. de Amis. Gratiæ, & statu peccati c. 16.
 Valentia in 3. p. Dist. 2. Quæst. 1. Puncto 2. Fran-
 cisco Bivatio, Opus; de hoc Argumento. lib: 2. §. 3. Gra-
 nado, & aliis communiter; S. Bernardum in illa Epist: lo-
 cutum fuisse, de Conceptione Materiali Generationis, (alio
 hæc nomine vocari solet, conceptio seminum, conceptio
 Carnis, conceptio prima imperfecta, prima formatio fœ-
 tûs &c.) quæ exerceri solet in ipso concubitu Parentum,
 cum motu concupiscentiæ, quæ concupiscentia, ab Apostolo
 dicitur peccatum improprie, habetq; insuper ordinariè secum,
 proprie dictum peccatum, nempe veniale, annexum, ratione
 excessûs libidinis: non autem locutum fuisse, de conceptio-
 ne formali (vocari hæc etiam solet, conceptio naturarum, per-
 sonæ. Conceptio 2da perfecta, animatio, infusio Animæ
 Rationalis, &c.) Horum Theologorum & communis Re-
 sponsio, fur datur in verbis, S. Bernardi, in eodem Epist:
 contentis; *Nunquid potuit maritalibus osculis, & amplexibus,
 Sanctitas admisceri? ut simul cõcepta esset, & Sãcta. Nõ valuit B.
 Virgo ante Sãcta esse, quàm esse, siquidẽ nõ erat, antequã cõciperetur.
 An foriẽ inter amplexus maritales, Sanctitas, se ipsi conceptioni
 immiscuit, ut simul Sanctificata fuerit & concepta? peccatum
 quomodo non fuit, ubi libido non defuit? nisi forte, quis dicat,
 de Spiritu S., Eam, & non de Viro fuisse conceptam, sed id hæc-
 tenus inauditum. Maritales autem amplexus, & oscula
 Maritalia, motus concupiscentiæ, interveniunt in concepti-*

*Respondetur
 multifariè
 ad Objectionẽ
 ex S. Bernar-
 do desumptã.*

one prima, non in secunda. Et ita mentem mellifluis Doctoris, intellexerunt Antiquissimi Theologi, qui S. Bernardi temporibus viciniore fuerunt. Illi enim inquirendo, An B. Virgo fuerit Sanctificata, ante animationem? Respondent negativè. Probantq; id præcipuè ex citata Epistola, Authoritate S. Bernardi. Sic facit Magnus Albertus, in 3. Dist: 3. Art. 4. Alentis, 3. p. Summa, Quæst: 9. Membro 2. Artic: 2. S. Thomas, in 3. Distinct: 3. Quæst: 1. Art: 1. Sanctus Bonaventura, in 3. Dist: 3. Art: 1. Quæst: 1. Subtilis item Doctor, Scotus, ad objectionem illam, ex S. Bernardo desumptam, in 3. Dist: 3. Respondet sic. *Ad Argumentum Bernardi potest Responderi; Quòd in instanti conceptionis nature, fuisset Sanctificatio; non à culpa, quæ tunc insuit, quia nulla fuit, sed à culpa, quæ tunc insuisset nisi tunc, gratia illi animæ fuisset infusa. Et, si arguatur, quòd ibi fuit libido; falsum est, de conceptione naturarum, licet posset concedi, fuisse in conceptione, & commixtione Seminum.*

2dò Respondet P. Theophilus Raynaudus, Tomo 7. fol: 147. Quòd S. Bernardus, quamvis non esset alienus, à puritate Deiparæ, eamq; foveret animo, (ut Cardinalis Baronius in Annalibus suis, ad Annum 1136. pronuntiavit) illud tamen in Lugdunensibus Canonicis improbavit, quòd Marianæ Conceptionis Festum, recenter instituerint, in consulta Sede Apostolicâ. Ut autem Solennitatem illam dissvaderet, vel fortius eos urgeret, ad consulendam Apostolicam Cortynam, difficultates, quæ contra puritatem conceptionis secundæ, esse poterant, non dissimulavit, nec aliter se

se gessisse videtur, hæc in parte, quàm aliqui Patres, qui in hæresis alicuius oppugnatione, nimio refellendi fervore, in contrariam errorem deflectere videntur & ulterius, quàm par sit abripi. Quod ipsum in Gregorio Neo-Cæsariensi & Dionysio Alexandrino notavit S. Basilus (de illo, Epist. 64. de hoc Epist. 41) qui non secus Dionysio accidisse ait, quàm plantatori culpam, qui recens plantæ correcturus aversionem, ita immoderatè illam retorquet, ut in contrarium abducatur, aberrans à medio. Idem cum Patre Raynardo in præsentī materia, de S. Bernardo, respondet P. Perlinus Theologus celebris, & nonnulli alii.

3to Respondens. P. Petrus de Hoveda in Informat. pro Immaculata Conceptione, c. 14. Ægidius à Præsent; In Opere de Conceptione. Martinus de Roa. Tomo 2. singul. c. 10. Antonius Jeps, Generalis Chronicæ Benedictinæ Tomo 7. Centur. 7. & alii, multi. Rationibus à P. Hoveda, adductis, convicti, ut testatur prædictus Antonius. Respondent inquam, Epistolam illam non esse Sancti Bernardi, sed esse cuiusdam Nicolai Monachi, qui fuit S. Bernardo à Secretis & calamo. Homo quidem is erat apprime doctus, & S. Bernardi in scribendo styli æmulus, ac ad amussim, imitator, ut refert Cardinalis Baronius Tomo 12. ad Annum 1146. Verùm simul astutissimus simulator, & insignis falsarius, utpote, qui multas Epistolas, sub nomine S. Bernardi scripsit, falsoq; Sigillò munivit, ut ipse S. Bernardus, de illo Nicolao conqueritur, Epistolâ, 284, ad Eugenium Papam, inquit. *Periclitati sumus in*

fratribus, & multæ literæ falsæ, sub falso Sigillo nostro in manus multorum exierunt. Et Epist. 298. Præter libr. 5, Denarios, & Aureos multos, in ipso exitu, ejus (id est Nicolai) inventa sunt apud illum sigilla tria unum ejus proprium, alterum Prioris, tertium nostrum: ipsumq; non antiquum, sed novellum, quod & ob ipsius dolos, & furtivas surreptiones, mutare nuper coactus fueram, hoc enim est, quod Vobis tacito nomine, scripsisse, me memini, quia videlicet periclitari sumus, in falsis fratribus; quis possit dicere, ad quam multas Personas, sub nomine meo, quæ voluit, scripsit? Quis mihi det ut ipsa vestra Curia, ad purum purgetur fæce mendaciorum ejus. Porro citatam Epist. 174. esse à sa sario illo Nicolao conscriptam, multus probat, Pater Hoveda, cum sat sufficienti solutione Obiectionum in contra.

Mihi omnes tres Responsiones, videntur sat probabiles.

Sed demus esse omnino certum, Epistolam illam, ab ipso met mellifluo S. Doctore conscriptam esse, sensisseq; protunc, nondum adulta luce huius veritatis, piæ Sententiæ oppositum, ut opinatur etiam P. Vasquez, in 3. P. Disp. 177. P. Canisius de B. Virgine lib. 1. & alii, tamen indubitatum est, si nunc inter mortales degeret prædictus Sanctus, cerneretq; à tota Ecclesia, conceptionem formalem Beatæ Virginis, ut Immaculatam & Sanctam celebrari non minùs, quàm olim Festum, & memoria Assumptionis & Nativitatis celebrabatur; legeret exceptiones Concilii Tridentini, pro omnimoda puritate B. Virginis; evol-
veret

veret tot Pontificum diplomata; lustraret Orbis Orthodoxi universas Academias, & tot volumina Doctorum, impensè faventia illibitæ Conceptioni Virginis, si inquam hæc omnia cerneret, evolveret, lustraret, indubitatum est, quòd ambabus manibus, piam amplecteretur Sententiam, amantissimus Deiparæ Alumnus, Divus Bernardus: quippe, qui omnes Ei Ordinis Cisterciensis Basilicas dedicavit, ut scribit Petrus Ceilensis, lib: 6. Epist: 23. constatq; id ipsum ex prædicta Epist: ut dicitur, S. Bernardi, in qua de Romana Ecclesia loquens, scribit. *Ego verò, quod ab illa accepi, securus & teneo, & trado, quòd non scrupulosius fateor admisserim. Accepi ab Ecclesia illa, diem summa veneratione colendum, quo assumpta de seculo nequam, Cælis quoq; intulit, celeberrimorum Festa gaudiorum. Sed & ortum Virginis didici nihilominus in Ecclesia, & ab Ecclesia indubitanter haberi festivum, atq; Sanctum, firmissimè cum Ecclesia sentiens, in utero eam accepisse, ut Sancta prodiret. Non fallitur Sancta Ecclesia Sanctum reputans Nativitatis ejus diem. Demum Epistolam eandem, concludit iis verbis. Quæ autem dixi, absq; præjudicio sanè dicta sint, sanius Sapientis; Romanæ præsertim Ecclesiæ Autoritati atq; examini totum hoc, sicut & cætera, quæ ejusmodi sunt universa reservo, ipsius si quid aliter sapio, paratus judicio emendare.*

Nota imò. Licet S. Bernardus agendo de Conceptione B. Virginis, absolute asseruerit (ut vidimus supra) quòd in Conceptione Eius (intellige prima) non defuerit libido: Subtilis verò Scotus dixerit, posse id concedi: tamen est Sententia plurimorum Theologorum inter quos est Galatinus

tinus lib: 7. de Arcanis, cap. 8. Fernandez in Caput 26:um
Nec in mate- Genetis, Spinellus lib: de Throno DEI c. 18. qui docent,
riali maCō- quod illa Conceptio prima, contigerit sine ulla libidinosa
ceptione ulū inordinatione; doctrinaq; huic cōsonat Revelatio S. Pr gittæ
fuit pecca.ū. lib: 1. Revelationum c. 10. in qui B. Virgo sic louens in-
 troductur. *Ipse DEUS* Conjugium Patris mei & Matris tan-
 ta Castitate conjunxit, ut tunc non inueniretur castius conjugium
 - & cum sibi nuntiaturum esset ab Angelo, quod Virginem pa-
 reren, unde salus Mundi procederet, magis voluissent mori, quàm
 carnali more convenire, & voluptas in eis mortua erat. Tamen
 pro certo dico tibi, quod ex Charitate Divina, & ex Verbo An-
 geli nuntiantis, convenerunt carne, non ex concupiscentia aliqua
 voluptatis. Cōsonat hæc doctrina & Sanctis Patribus, ut
 S. Iudephonso, qui in sermone de Nativitate B. MARIE
 dicit: ex Anna sterili & Patre iam senes post refrigeren-
 tem calorem & omnis ab amore libidinis discessum B. Virgo
 est nata. Simile quid S. Damascenus habet serm: de Na-
 tivitate Deioræ.

Nota 2da. Nicolaus Monachus, (de quo paulò suprà
 dictum) in Epist: sua ad Petrum Cellensem, quæ inter eius-
 dem Petri Epistolas habetur. lib: 9. Tomo 1. Bibliothecæ
 veterum Patrum habet hæc: *S. ille Bernardus, quondam San-*
ctorum Catalogo adscriptus, nuper est in Ecclesia Canonizatus
& ab hominū judicio exceptus; Exceptus inquit est; ne de ejus gloria dubi-
tem, sed nō ut min⁹ de ejus dictis disputem⁹. Ego sic veneror B. Cōfess:
Bernardū, ut laudem & amem ejus Sanctitatem, qui nec amē, nec
laudem ejus opinionem, in Matris Domini Conceptionem. Et ne
gates, me magis pertinaci, quàm bonā conscientia agere, quæ di-

co, audi, quid ab ipsis Cisterciensibus, vera Religione præditis, & Virginem in veritate diligentibus, acceperint de S. Bernardo, quorum nomina abscondo sub modio, ne cideos faciam Fratrum suorum Collegio. In Clarevallensi Collegio, quidam Conversus bene Religiosus, in visu noctis, vidit Abbatem Bernardum, niveis indutum vestibus, quasi ad mamillam pectoris, furcam habere maculam. Quem ex admiratione tristior alloquens. Quid est inquit Pater, quod nigram in Te maculam video? Et ille, Quod de Dominae nostrae Conceptione, scripsi non scribenda: Signum purificationis meae, maculam in corpore porto. Frater, visa Conventus innotuit: & aliquis Fratrum, in scriptura redegit. Relatum est in Cisterciensi Generali Capitulo, & de communi Consilio scriptum incendiò perit. Petrus etiam Aureolus, Ordinis Minorum, ex Provinciali Aquitaniae, Archiepiscopus Aquisgranensis, floruit Anno Domini 1317. Is in 3. Sent. dist. 3. Art. 3. ait. Bernardus dicitur illam opinionem, scilicet de conceptione maculata, retractasse, saltem mortuus, unde dicitur quod apparuit cui-

S. Bernardi apparuisse
post mortem
cum macula,
veritati non
consonat.

dam Monacho post mortem, cum macula in pectore, propter illam, quæ dixerat, de Conceptione Virginis gloriosæ. Sed apparitionem prædictam, à vero alienam esse, censent plurimi, Mariana Innocentiae strenui Defensores. Inter quos Joannes Maior, in 2. dist. 30. q. 4. Dionysius Carthusianus lib. de falsa macula S. Bernardi. Pater Raynaudus Tomo 7mo fol. 148. Quibus libens assentior Ratio est, Tum quia ex una parte, illam apparitionem refert absolutè ferè solus, unicus Nicolaus Monachus, homo, ut constat ex dictis supra, insignis fallarius, & S. Bernardi, hostis. Mentionem quidem facit, illius apparitionis, etiam Aureolus, sed solum sub hoc, multum de probabilitate, diminvente Termino, dicitur.

Ex

Ex altera verò parte, sat congruenter ostensum est in Responsione prima, nihil in illa Epistola contineri oppositum. Immaculatæ formali Conceptioni: Tum quia tempore, Sancti Bernardi, qui obiit Annò 113. non erant adeo multifaria, & adeò gravia fundamenta, pro illibato conceptu B. Virg., ut sunt, incipiendo præsertim ab Anno 1476. ad nostra tempora: liberumque tunc fuit, sine ulla læsione conscientia, sentire & dicere contrarium piæ Sententiæ, imò rigida Sententiæ, etiam tempore Sancti Bonaventuræ, qui obiit Annò 1274 communiter in Schola Parisiensi, asserebatur; ut constat ex eodem Sancto Bonaventura in 3. dist. 3. Artic. 1. Quæst. 2. Tum quia Divus Bernardus sat clarè multis in locis tuetur illibatum Conceptum Virginis.

In sermone enim de Privilegiis Sancti Joannis Baptistæ dicit: *Quicumque, de Massa prævaricante, Mundum ingredimur, longam restem originalis peccati, nobiscum trahimus; solus ille qui peccatum non fecit, excipitur: & quæ Eum Virginali sui uteri Thalamo ignorans Virum, & ignorat Viro terris effudit.* Et Serm: de Nativitate: *Caro MARIE ex Adam assumpta, maculam Ade non admisit.* Hicque textus appositus est in Offitio Divino, approbato per Sixtum IV. Item Serm: de Aquæ dulcis. *Pura (inquit) siquidem humanitas in MARIA. non modò pura ab omni contaminatione, sed & pura, singularitate nature.*

PROPOSITIO X.

Constat Sanctum Thomam expressè docuisse, Beatam Virginem in Originali Libe Conceptam. *Ita Cajetanus in Opusculo, de Conceptione Beatae Virginis cap: 4,*

Fateor juxta Divi Thomæ doctrinam, mihi hac in parte probatam, dicendum esset, Sententiam de Immaculata Conceptione esse hæreticam. *Ita Ferrariensis, teste Catharino lib: 1. pro Conceptione.*

Certè, cur apud cuiusdam celeberrimi Ordinis Religiosos, Conceptio Maculata, antea inualuerit, ferè unica ratio fuit, quòd credebatur, in hac Sententia fuisse Divum Thomam. Verùm, Oppositum sat dilucidè, tum ex eius Libris ostenditur, tum ex multiplici Ratione,

Primus. Locus clarissimus habetur, & vix non radiis
 scolaribus conscriptus in 1. Sent: dist: 44. Quæst: unica Art. 3.
 ad 3. Ubi postquam proposuisset Art: 1. An DEUS possit
 aliquid melius facere, quàm fecit, descendit postea in par-

*Angelicū Do-
 ctore præ Sen-
 tentiæ fuisse
 Defensores,
 probatur.*

*Tum ex ejus
libris.*

ticulari, Quæst: 3. Quærendo An DEUS potuerit facere Humanitatem Christi, meliorem, quàm sit: & in 3. Argumento dicit: *Videtur, quòd & Beatissima Virgine, nihil meliùs possit facere DEUS, quia hæc, secundum Anselmum, debuit eâ puritate nitere; quâ sub DEO major, non potest intelligi.* Ad hoc Argumentum Respondet S. Doctor, his formalibus: *Puritas intenditur per recessum à contrario, & ideo potest aliquid creatum inveniri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si nulla contagione peccati, inquinatum sit, & talis fuit puritas B. Virginis, quæ à peccato originali, & Actuali immunis fuit: Fuit tamen sub DEO, quatenus erat in Ea, potentia ad peccandum.* Quid evidentius dici poterat, pro illibata Conceptione Virginis? Unde Illustrissimus Pater Magister Gaspar Catalan, de Monzonis, Ordinis Prædicatorum, electus Episcopus Hierdenfis, in Epistola sua ad Michàelem de Lanurza, Equitem Ordinis S. Jacobi, à Consilio Regis Catholici, eiusq; in Regno Aragoniæ, Protonetarium, Annò 1651, 5ta Septembris, scribit hæc: [Me percunctatur tua Dominatio: An S. Thomas in aliqua parte sui Operis, docuit B. Virginem fuisse præservatam, à peccato originali. Respondeo, quòd sic, ac primo in lib: 1. Sent: Dist: 44. (Citatisq; Textibus S. Thomæ suprâ relatis addit) Talis fuit solutio Doctoris Angelici, in qua expressè, ac evidenter affirmat, B. Virginem fuisse præservatam à peccato originali, his verbis: *A peccato Originali & Actuali immunis fuit.* Nam vox immunis, illam fuisse exemptam, ac præservatam ex speciali Privilegio significat. Porro quemadmodum Di-

,vus Thomas per illud: *immunis à peccato Actuali* denotavit, quòd DEUS sic B. Virginem à peccato Actuali tam mortalī, quàm veniali, ex peculiari Privilegio præservavit, ut nec per unicum temporis momentum, eius labem admiserit: ita æquè mirus dubitandum est, S. Doctorem per illa verba: *Immunis fuit à peccato Originali*, etiam affirmasse DEI Genitricem, nec per unum intrans, maculæ Originalis sordem agnovisse, ob specialem DEI manutenentiam, ac prægativam, quā ab eadem fuit præservata, alioqui Angelicus Doctor, non loqueretur prudenter, aut tanquam Theologus, utendo in una, ac eadem Propositione, verbo, *immunis*, cum æquivocatione, ac varietate significationum: nec meritò dixisset, DEUM præservasse, aut exemisse, dilectissimam suam Matrem, à macula originali, sed tantum exterrisse, iam contractam] Hucusq̃ ille.

Bergomensis quidem, in *Aurea* sua, (verius, plumbea) *tabula*, Respondet S. Thomam sic vultuisse, quòd B. Virgo, peccatō originali caruerit, etsi illud contraxit antea. Verum Responsio hæc nullatenus subsistit. Tum quia puritas B. Virginis, non fuisset tanta, ut maior in Creatis esse nequeat; posset enim esse maior, si nunquam peccasset. Tum quia, aliàs, puritas B. Virginis, non esset maior, quàm sit puritas Infantium, etiam Hæreticorum Baptizatorum, qui post Baptismum moriuntur statim: quæ omnia repugnant S. Thomæ menti, expressæ in illo Articulo, & alibi. S. enim Doctor in libro 1. 2.æ sententiæ distinct: 17. quæst: 2. Articulò 4tò. dicit: *In Beata Virgine fuit depuratio* (intellige præservativa) *ab omni peccato, ideo pervenit, ad summum.*

mun puritatis sub DEO. Et Opusc: 61. postquam asseruit DEUM esse angelos: Speculum puritatis immaculatum incoinquinatum, incontaminatum: addit: quod ad demonstrandam in gloriâ tuam infinitam potentiam, fecerit. Speculum tersius & purius Seraphim, ac tantæ puritatis, ut purius intelligi non possit, nisi DEUS sit. Et hoc speculum est, B. Virgo, de qua S. Anselmus, lib: de Concept: c. 19. ait: Decuit ut Virgo, quam DEUS Unigenito Filio suo, præparavit in Matrem, ea puritate niteret, quâ major sub DEO nequit intelligi. Ex his constat, S. Thomam, locutum fuisse de ea puritate, in allatis Textibus, quæ conveniunt soli B. Virgini, nec ulli creaturæ puræ, præter illam. Ergo Explicatio illa Bergomensis, de mera carentia omnis peccati, pro aliquo tantum tempore, est patenter erronea, siquidem talis mera carentia, convenit non solum Angelis, sed omnibus etiam infantibus, post Baptismum mortuis, & aliis plurimis Sanctis. Neque dicas testimonium illud, adeo evidenter favens præ Sententiæ, desumptum ex 1. Sent: dist: 44: quæst: 1 Art: 3. non reperitur in una Editione Antverpiensi, cui præfuit Cosmas, Morelles. Concedo non reperiri in una illa Editione, sed reperitur in aliis omnibus editionibus, ut in Editione Romana iussu Pii V. edita: & in Editionibus Parisiensibus, Annô 1532 & 1529. nec non in Editione Veneta, Anni 1555. item in vetustissimis Manuscriptis.

2dus locus S. Thomæ, pro illibato Conceptu Virginis, est in Expositione c. 3. Epist. ad Galat: Lect: 6. ubi Editiones omnes antiquæ, sic habent: Virum de mille unum repe-

reperi (nempe Christum) qui esset sine omni peccato: *Mulierem autem ex omnibus non inveni, quæ à peccato immunis esset, ad minus originali, vel veniali: excipitur purissima & omni laude dignissima Virgo MARIA.* Exceptio hæc in Editionibus modernis expuncta est: & quidem in Antverpiensi Annò 1591. à Remigio Florentino, omissa est. Sed habetur in horum Commentariorum super Epistolas Pauli impressionibus, quæ factæ sunt Parisiis An: 1529 & 1532. ac Venetiis 1555. in aliisq; insuper diversis septem impressionibus antiquis.

Tertiò. In Expositione Epist: ad Rom: 5. S. Thomas ait: *Omnes in Adam peccaverunt, excepta B. Virgine, quæ nullam contraxit maculam Originalis peccati;* Ut habetur in Antiquo Originali manuscripto Codice, Operum Sancti Thomæ, super Epistolas S. Pauli, reperto in Bibliotheca Cardinalis Sfortiæ An: 1623. & per Cardinalem de Trexo, exhibitò, Urbano VIII. Pontifex autem illa verba legens, & intelligens ea, non inveniri in novis Editionibus, vehementer admiratus muniendo se signo Crucis, dixit: Res est magni momenti, ac consideratione digna, mihiq; magnam novitatem & admirationem attulit: Vide P. Eusebium, in lib: *Exceptionum Concilii Triden: c. 21.* Porro Commentaria, in Epistolas Sancti Pauli, scripsit Divus Thomas, post Summam suæ Theologiæ: Unde si quid contrarium piæ Sententiæ reperitur in Summa, id correxisse videtur Sanctus Thomas in his Commentariis.

4tò. In prima impressione Opusculorum S. Thomæ; Opusc: 8. in Expositione Salutationis Angelicæ, ut videre

est in Exemplaribus existentibus in Monasterio Patrum S. Brigittæ, in Ducatu Cliviensi, & apud Conventuales Coenobites, exstant hæc verba: *Quantum ad puritatem, B. Virgo, non solum fuit pura in se, sed etiam procuravit puritatem aliis, ipsa enim purissima fuit, quantum ad omnem culpam, quia nec Originale, nec mortale, nec veniale peccatum incurrit.* Et sic etiam reperitur in diversis Originibus manuscriptis, uno existente in Bibliotheca Regia Parisiensi, altero, in Monasterio Parcensi Præmonstratensium, prope Lovanium, & aliis pluribus. Sicq; hoc testimonium Divi Thomæ citat Pater Salmeron (unus ex decem primis Patribus Societatis JESU, obiit Annò 1585) in Epist. ad Romanos: disp. 51, affirmatq; Cardinalem Turrecrematam, Nobilissimum Thomistam, verba citata esse Divi Thomæ, proprio suo calculo confirmasse. Pater Canisius lib: 1. de B. Virgine, c. 6. Bernardinus de Bustis, in Officio, de Conceptione, 8. die, Lect: 1. Et en nunc modò sunt ea Verba truncata, sed contraria planè Sententia exarata legitur, in illo Divi Thomæ Opusculo.

Doctor Angelicus, dum Neapoli ad Imaginem Crucifixi vehementius oraret, audivit vocem hanc: *Bene scripsisti de me Thoma.* Verùm ex hucusq; dictis constat latius sufficienter, Divum Thomam, etiam de pretiosissima DEI Parente, bene scripsisse.

*Num Ratione
multifaria.*

Probatur id ipsum 2do multiplici ratione Sanctum Thomam Suffragari Immaculatæ Conceptioni.

Primò. Quia alias invalidæ forent omnes Rationes, quas affert S. Thomas 1. p. q. 27. art. 4. pro adstruenda im-

munitate

munitate B. Virginis, ab omni culpa, etiam veniali, Rationes enim eius sunt istæ: Quia (inquit ille) Virgo non fuisset idonea Mater Dei, si peccasset aliquando. Tum quia honor Parentum redundat in Prolem, iuxta illud Proverb: 7. *Gloria Filiorum Patres eorum.* Unde & per oppositum, ignominia Matris. ad Filium redundasset. Tum quia singularem affinitatem habuit ad Christum, qui ab ea carnem accepit. Dicitur autem 2. ad Corinth: 6. *Quæ Conventio Christi ad Belial?* Tum etiam quia singulari modo DEUS Filius in illa habitavit: & ideo simpliciter fatendum est, quod B. Virgo nullum Actuale peccatum commisit, nec mortale, nec veniale; ut sic in ea impleatur, quod dicitur Cant: 4. *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Hucusq; S. Doctor. Sed hæc allatæ eadem Rationes, multo magis evincunt non fuisse in B. Virgine peccatum originale; quia non fuisset idonea Mater DEI: Tum quia magis redundat dedecus in Filium ex peccato originali, quam ex Actuali; peccatum enim Actuale, non est ex se natum, à Parentibus transfundi in Filium; secundum illud Ezechielis 15. *Filius non portabit iniquitatem Patris sui:* peccatum verò originale ad hanc transfusionem est ex se natum. Tum quia peccatum originale, multo fortius, Maternam cum Filio unitatem sustulisset, utpote mortale, quàm veniale Actuale. Tum quia peior longè est macula peccati originalis, quàm venialis: imò S. Thomas 2. 2. q. 89. Art: 1. in Corpore ait: *Proprie loquendo, peccatum veniale non causat maculam in Anima.* Inò est probabilis Sententia aliquorum Theologorum ut Francisci Martini

Carmelitæ (qui Doctor Theologiæ Parisiis creatus fuit Arnô 1390) Tract: 5. libri de Immaculata Concepti: Suarez, Tomo 2. in 3. p. D. 3. S. 5. peccatum originale maioris esse malitiæ, quàm Actuale mortale. Vide sub Propositione II. fol: 23.

Ergo si propter Rationes superiùs recensitas, ex mente S. Thomæ, non fuit ullum peccatum veniale, multò magis originale non fuit in Beata Virgine.

Tum testimonio Celebrum Thomistarum 2dò. Tum quia S. Thomam esse Defensorem piæ Sententiæ multi celebres Thomistæ, in libris à se editis, palam testati sunt, ut Catharinus Episcopus Comples, Hieronymus Lanuzi, Episcopus Balbastrensis & Albaracinus, Gaspar Catalan Episcopus Jlerdentis. Vide suprà fol: 66. Item Jacobus Hochstraten, Sacræ Theologiæ Doctor, & Inquisitor, & alii plurimi. Tum quia in Sacro Ordine Prædicatorum licet omnes Doctores, posteriores Sancto Thoma, Juramentò se clstringant, ad defendendas Sententias Doctoris sui Angelici, tamen ex illorum numero plurimi (ut constat ex dictis & constabit etiam ex iis quæ habentur sub Propositione XXXVII) palam acerrimè propugnârunt, piam Sententiam, adeoq; idem sensisse censuerunt Divum Thomam: aliàs periurii fuissent; quod, quis de tantis totq; viris pietate & doctrinâ conspicuis dicere audeat?

Tum quia, ut refert Bernardus de Buis, sermone 3. de Conceptione, Joannes de Carth: in Homilia de Arcanis Deiparæ, Doctor Bartholomæus delos Rios, Au-

gustinianus, in Horizonte Mariano, P. Nierembergius, & alii, Frontino Episcopo Pictaviensi, miranti, quod S. Thomas peccatum originale B. Virgini adscripsisset, apparuisse Angelicum Doctorem, & dixisse: *Scias Episcope, quod solum respectum habui ad Divinum statutum, quod B. Virgo peccatum originale contrahere debuerat, nisi per Filium suum fuisset preservata, sed DEI Filius Matrem suam, ab originali macula preservavit.* Hæc omnia vicarius ipsius Episcopi (inquit Bernardus de Buis) fidelissimè exposuit, asserens se à præfato Domino Episcopo hanc visionem propriis auribus audisse. Item, idem S. Doctor, apparens Venerabili Virgini Marinæ de Eschar, appellans Conceptionem B. Virginis Sanctissimam, dixit. *Non placere sibi illos, qui diffidentur B. Virginem sine labe conceptam, putantes inde sibi aliquem cultum & obsequium præstari* Itaque ipsum Religionis sui Ordinis significari voluit, ut scribitur in lib: 4. vitæ huius præclaræ Virginis capite 30.

Accedit. Quia Civus Thomas, singulari pretiò, & amore prolecutus est Præceptores suos, Alexandrum Alensem, & Abertum Magnum: hi verò asseruerunt, B. Virginem esse sine labe conceptam. Alensis enim in Commentariis suis, in Lucam ad Evangelium super Missus est ait: *In Diva Virgine, fuit Universalis carentia culpæ, fuitq; B. Virgo sine ullo v. Et super illud Cant: Magnificat. dicit: Dominus fecit B. Virginem, triumphare de Principe Demonum. Genes 3. Ipsa conteret Caput tuum. Moriens autem sic allocutus Deiparam, Tota pulchra es amica mea, & neq; cri-*

ginalis, neq; Actualis macula est in te; in quo dicto etiam pi-
ssimè Animam effiavit. Albertus verò Magnus cuius fuit
Discipulus S. Thomas & Auditor diligens per novem annos
integros, in lib: de laudibus Mariæ inquit *Hæc Virgo sola à com-
muni Regula excipitur. Omnes in Adam peccaverunt.* Idem
Doctor magnus in Explicatione Evangelii S. Lucæ, enu-
merando multa Væ, à quibus libera fuit B. Virgo, suprà
omne genus humanum, ait: *Est aliud triplex væ, scilicet cul-
pæ, pænæ, ignorantie, Væ culpæ, est triplex, scilicet originalis,
Actualis Mortalis, venialis, sine isto multiplici væ, fuit B. Virgo.*
Ergo censendum est, S. Thomam idem hoc in passu sentisse
cum Alensi & Alberto.

Omitto, Quòd Joannes Vitalis Cardinalis (qui flo-
ruît Annò 1312) in Tract: de Conceptione, refert se vidisse
librum Retractationum S. Thomæ, de eo, quod dixerat
in 3. Sententiarum, contra Conceptionem Matris DEI. I-
dem testantur alii Viri graves, se nempe vidisse librum Re-
tractationū, in quo scilicet ad imitationem S. Augustini, opi-
niones aliquas & dicta retractavit, & inter has, Opinionem
de Concep: B. Virginis in peccato originali. Aut verius An-
gelicus Doctor, suam clariùs explanavit mentem, & indu-
bitatam fecit pro illibato conceptu Virginis. Dixi. Omitto.
Conceditur enim Librum fuisse Retractationum: sed an ille
Liber verè S. Thomæ, incertum est. Imò P. Raynaudus
Tomò II. suorum Cperum, mihi fol: 265, ait. *Palinodiam
illam esse confictam, non est dubitandum.*

Neq; dicas imò. S. Thomas, 1.2. q. 81. Art: 3. cui

Titulus. *Utrum peccatum primi Parentis, transeat per originem in omnes homines?* In Corpore illius Articuli habet ^{Desumptio} ^{Objectionib;} ^{ex S. Thomæ} ^{libris, satis.} hæc: Dicendum, quod secundum Fidem Catholicam, firmiter est tenendum, quod omnes homines; præter solum Christum ex Adam derivati, peccatum originale ex Adam contrahunt, alioquin non omnes indigerent Redemptione, quæ est per Christum, quod est erroneum. Probatq; paulo superius id ipsum, ex verbis Apostoli ad Rom: 5. *Mors in omnes pertransit, in quo omnes peccaverunt.* Ergo iuxta S. Thomam, secundum fidem Catholicam, firmiter est tenendum B. Virginem labe originali fuisse infectam, & lege illa comprehendi; *Omnes in Adam peccaverunt.* Respondetur. Fatetur hæc legi apud S. Thomam, sed Eum etiam ipsimet nonnulli celebres Thomistæ, ut Caietanus, Joannes à S. Thoma, Franciscus Arauxo &c. Sat bene explicant, locutum scilicet fuisse S. Thomam de Conceptione ordinaria, excluso speciali Privilegio vel de debito peccati, non de ipso peccato originali. Et certè Explicatio ejusmodi adhibenda est, alias Propositio illa Divi Thomæ crudè accepta dissonaret Concilio Tridentino, quod Sess. 5. agendo de peccato originali, declaravit, *Universalibus illis Propositionibus Omnes in Adam peccaverunt &c.* Non comprehendi B. Virginem, illisq; salvis, posse agnoscere Conceptionem B. Virginis Immaculatam. Dissonaret item declarationibus Summorum Pontificum, Sixti IV, Pauli III, Clementis VIII, Pauli V, Gregorii IV, Alexandri VII. &c.

Neq; dicas add. Utq; S. Thomas clarissimè in 3. Sententiarum dist. 3. art. 1. dicit: *Sanctificatio B. Virginis non potuit*

esse decenter ante infusionem Animæ, quia nondum gratiæ capax erat. Sed nec in ipso instanti infusionis, ut scilicet per gratiam tunc sibi infusam præservaretur, ne culpam Originalem incurreret. Nam Christus hoc singulariter in humano genere habuit, ut Redemptione non indigeret, quia Caput Nostrum est: sed aliis omnibus convenit redimi per ipsum: Hoc autem esse non posset, si aliqua alia anima inveniretur, quæ nunquam maculâ peccati infecta fuisset: & ideo nec B. Virgini, nec alicui Sanctorum hoc concessum est, præterquam Christo. Ergo non censuit S. Thomas, B. Virginem tunc labe esse Conceptam. Respondet enim ad hanc Objectionem Cardinalis Sfondrati, illam Sententiam Divi Thomæ vitiatam & suppositam esse; Probatq; id inter alia ex eo, Quia ipse Vincentius Bandellus, Generalis Ordinis Sacri Prædicatorum, decretoria verba hæc: *In ipso instanti infusionis*, non ponit in Opere impresso Ferrariæ, An: 1502: Neq; Nicolaus Eymericus in libro, quem edidit A: 1295. Pater verò Nicolaus Cichevius, Vir in Sc'entiis altioribus, & Religiosa animi demissione, nulli, suo tempore in Polonia secundus, in Eruditissimo suo libello, cui Titulus: *Angelici Doctoris de B. Virgine Immaculata Conceptione Sententia* c. 5. Respondet primo, se dubitare, an non ea verba: *Neq; in ipso instanti &c.* ex margine, in Textum irrepsissent; recenietq; multiplices huius dubitationis suæ rationes congruas, quas ibidem videre licet. 2dò Respondet. Quòd S. Doctor, in ipsa unione & infusione animæ, agnoverit in B. Virgine, prius fuisse hominis esse, & esse personæ obnoxie contrahendæ Originis maculæ, quàm infusionem gratiæ: quæ non nisi in 2dò instanti naturæ infusa sit

nullo

nullo modo tamen probari potest, S. Doctorem sensisse, in animatione Deiparæ, prius tempore ab Eius anima actui fuisse peccatum contractum, quàm Ei infusa fuerit gratia Sanctificans. Quocirca hoc instans infusionis non est censendum esse instans temporis, sed naturæ, atq; ita nihil contra piam Sententiam facit; præsertim, quòd nullibi de hoc, S. Doctor ex professo egerit: nullibi id docuerit per se; nullibi probaverit: nullam, quæ in contrarium afferri possit, Obiectionem, solverit: sed (si hæc verba eius sunt, quæ ex 3. dist: afferuntur) dicta sunt obiter, per accidens, & per modum accessorii incidentis: ut ideo videantur posthabenda clariori Angelici Doctoris doctrinæ, qui alicubi clarè proficitur, Deiparam ita fuisse immunem, & ita puram à peccato Originali & actuali, ut solâ potentiâ deficiendi, puritate Divinâ fuerit inferior: alicubi multis & solidis rationibus, omne ab eius anima submovet peccatum.

Neq; dicas 3tio. Sunt & alii Angelici Doctoris plurimi Textus, in quibus dicit Nostræ Sententiæ contrarium. Respondetur, nullus exstat S. Thomæ Textus (supposito, quòd non sit corruptus vel suppositus) qui prorsus militet contra piam Sententiam, omnes enim ferè, qui afferri solent, in contra, explicari congruè possunt & debent de Conceptione Corporis B. Virginis, non verò ipsius animæ, seu de Conceptu eius generationis, non animationis, ut dilucidè deducit P. Cichovius in citato libello,

PRO.

PROPOSITIO XI.

Dicere, quòd Sanctus Thomas & alii Sancti ac prisci Doctores, (qui asserunt Beatam Virginem, cum originali peccato Conceptam) si nunc essent, dicerent oppositum: Glossa hæc, stultitia est. Hancq; ego Glossam, ita veram putaverim, quemadmodũ verum puto, quòd si Christus nunc in terris conversaretur, mutaret doctrinam fidei suæ, ut conformaret se populis. *Cajetanus in*

Opusc. de Concept. B. Virginis, cap. 4. ad finem.

Asserere, quòd S. Thomas, suã de Conceptione B. Virginis mutaret Sententiã, si modo viveret, frivolũ est, & sine fundamento cõiecturare. *F. Petrus Martinox in Thesib9*

Levanii, die 27. Iulii, Añ. 1655, propugnatis, Thesi 24.

Propositiones dictas, à vero multum defecere asserunt non solum gravissimi Theologi cum eximio Doctore,
Pa-

Patre Suarez, Tomo 2. in 3. p. Comment: in q. 27. Art: 2.
 Sed etiam magnæ Authoritatis, nonnulli impliment Thomistæ,
 inter quos S. Ludovicus, Bertrandus; hic enim dicere sole-
 bat: *Si Antiqui Patres modo viverent, dicerent scriberentq;*
id, quod nos sentimus, de Immaculata Regine Celi Conceptione.
 ut testatur ex eodem Ordine prædicatorum Vincentius Ju-
 stinianus Antistius, in Addit: ad vitam Eiusdem, cap. ultimo.
 Huius Pronuntiati à Divo Bertrando, frequenter inculcati,
 motiva cum inquirerent nonnulli, satisfecit eorum deside-
 rio, dictus Vincentius in suo Aureo Tractatu in duos de
 viginti paragraphos distributo. Hocq; ipsum celeberrimus
 Thomista, Frater Joannes à S. Thoma, in 1. part: Disput: 2.
 Proœmiali Art: 2. etiam postea solidè evicit, ex ipsomet
 Angelico Doctore, qui 3. p. q. 27. Art: 1. ait: *Ad ter-*
tium dicendum, quod licet Romana Ecclesia, Conceptionem Bea-
tæ Virginis non celebret, tolerat tamen consuetudinem aliquarum
Ecclesiarum illud Festum celebrantium; unde talis celebritas
non est totaliter reprobanda. Si ergo (inquit prædictus Tho-
mista) non est reprobanda celebritas Festi Conceptionis,
 quia Ecclesia Romana illud tolerabat; cum modò eadem
 Ecclesia, non solum toleret, sed etiam positivè præcipiat,
 celebrari tale Festum, illudq; magnis favoribus prosequa-
 tur, loquendo in via S. Thomæ, oportet vice versa de his
 Sententiis censere, & Divus Thomas, sic censeret. Præfer-
 tim cum ex hoc probet B. Virginem esse sine peccato na-
 tam, quia eius festivitas celebratur ab Ecclesia Romana.
 Ergo pariter probaret B. Virginem sine peccato fuisse con-

*Improbant
 dictas Propo-
 sitiones ipsi
 celeberrimi Tho-
 mistæ.*

*Ex ipsosq; An-
 gelico Docto-
 re refellitur
 multipliciter*

ceptam, si videret eius Conceptionem, nunc celebrari solennissimè à tota Ecclesia.

Accedit 1mò. Quòd idem Sanctus Doctor 2.2. q. 10. Art. 12. in Corpore dicat: *Dicendam, quòd maximam Auctoritatem habet Ecclesiæ consuetudo, quæ in omnibus, est imitanda, quia & ipsa Catholicorum Doctorum doctrina, ab Ecclesia Auctoritatem habet. Unde magis est standum Auctoritati Ecclesiæ, quàm Augustini vel Hieronymi.* Ergo ex mente Sancti Thomæ, prævalere debet auct, illa Sententia, quæ pro se Auctoritatem Ecclesiæ habet. Certum verò est, quòd pia Sententia habet pro se Auctoritatem Ecclesiæ, utpote, celebrantis Conceptionem ut Sanctum, habet pro se, tot summos Pontifices, Academias omnes, consensumq; omnium fere fidelium, plurimasq; alias validas rationes; facileq; in contraria opposita solvuntur.

Accedit 2dò. Quia Angelicus Doctor, summe semper piocuius fuit, in Ecclesiæ Romanæ iudicium. Unde Joanes XXII in Bulla eius Canonizationis, habet hæc, de hoc Sancto. *Tanquam fidelis servus, & prudens, non pertinax, non proprio sensui, aut prudentiæ insistens, & nulla de se, scientiæ suæ opinione superbus, sapienter atq; humiliter, omnem suam, verbò, vel scriptò, doctrinam, ad Ecclesiæ fidei normam fidei devotione traduxit.* Quantæ item demissionis & docilitatis fuerit, colligi potest, etiam ex hoc. Cum, aliquando Officio Lectoris, ad mensam fungens, syllabam rectè pronuntiasset, & de ipsa à Præfecto Lectionis male fuisset admonitus, magna animi demissione, à recta pronuntiatione discedens, sinistra correctioni se se subiecit, atq; confirmæ

Insigne demissionis Exemplum in S. Thoma.

formavit: cumq; ab amicis interrogatus fuisset: cur male pronuntiasset? sed & humiliter respondit: *Nihil aut parum interest, syllabam brevem, aut longam, contra leges Prosodiae facere; refert ver. quàm plurimum, sese omnino Superiori conformare, atq; ei iudicium submittere.* Et quomodo prudenter etiam vel dubitari potest, S. Thomam, si modò in vivis foret, & ab Ecclesia Romana, Deiparæ Conceptionem Sanctam, celebrari tam solenniter cerneret, Opinione suam, si sua fuit, non fore mutaturum? Syllabam malè corrigenti, iudiciũ suum submitit, & tot Summis Pontificibus, Concilioq; Tridentino bene de Honore Virginis admonenti, non subiiciendum iudicaret?

Quod de Angelico Doctore dictum est, idem de aliis Sacris Doctoribus iudicium esto.

RECTISSIMÈ Joannes de Ferrario, Doctor Parisiensis, & Generalis Magister quadragelimus secundus, celeberrimi Ordinis Prædicatorum (obiit is An: 1538) *Dicere solebat, (ut testatur ex eodem Sacro Ordine Ambrosius Catharinus in Disp: ad Concil: Trident: p. 1.) Antiquiores Magistros, quantò magis docti & quantò magis Sancti rii Thomista. essent, tantò magis etiam Sententiam de Concept: Beatæ Virginis ultro amplexaturos, non quidem sectantes alios; sed cunctos illi antevertentes animo, multò promptiore, ac propensiore, pro Gloria Matris. D E I.*

PROPOSITIO XII.

Opinio, tenens Beatam Virginem, in instanti infusionis animæ fuisse Sanctificatam, tempore Sancti Thomæ, fuit inopinabilis. *Ita Cajetanus in 3tia. p. Summæ quest. 27. Art. 2.*

Ecclesia tempore Sancti Thomæ, Sententiam vulgo piam, tolerabat; Sententiam autē ei oppositam asseribat. *Ita Ioannes à S. Thoma in 1. p. Dis. 2.*

QUomodō opinio illa fuit inopinabilis, tempore S. Thomæ (qui obiit An: 1274. mense Julio, Ætatis suæ 50) Siquidem Patres longē ante S. Thomam, Latini & Græci illam Sententiam docebant, colebatq; Ecclesia Græca, ante Annos mille ducentos, Festum Immaculatæ Conceptionis; In Angliā verò & Gallia saltem ante Annos sexcentos idem Festum colebatur? Ut ostensum sub Propositione XXV.

Ex his etiam constat, falli Joannem à S. Thoma, in sua Propositione. Concedo tamen, quòd tempore Sancti Thomæ toleraverit Ecclesia Latina, Festum Conceptionis,

in aliquibus Ecclesiis celebrari solitum, ut constat ex Divo *Cur tempore*
 Thoma, in 3. p. q. 22. Art: 2. ad 3. Concedo item, quod tem- *S. Thomae Pa-*
 pore eiusdem S. Thomæ, communiter in schola Parisiensi *risus doceba-*
 asserebatur, B. Virginem fuisse in peccato originali con- *tur oppositū*
 ceptam, ut constat ex S. Bonaventura (Divo Thomæ a- *piæ Sententiæ*
 micissimo, & eodem Anno, quo S. Thomas, mortuo) in 3.
 dist: 3. Art: 1. quæst: 2. Si quærat cur nam fuerit illa Sen-
 tentia communis? Respondet Adm: R: P. Thyrsus Gonza-
 les in suo Eruditissimo Tract: de Imaç: Concep: Disp: 2.
 Sect: 14. id factum fuisse ob triplicem Rationem. Primò.
 Quia illi Doctores, existimabant magis conformem hanc
 Sententiam menti Ecclesiæ Romanæ, quæ noluerat eo-
 usq; admittere Festum Concep:, licet illud toleraret, in Ec-
 clesiis quibusdam particularibus, per Angliam, Galliam,
 Germaniam, Nortmaniam. 2dò. Quia Mauritius, Epi-
 scopus Parisiensis prohibuerat Annò 1175. ne Festum Con-
 ceptionis B. Virginis celebraretur in Ecclesia Parisiensi.
 3tiò. Quia eo tempore Doctores Parisienses censurave-
 rant Sententiam piam; quæ prohibitio duravit, quousq;
 Subtilis Joannes Dûs, vulgò Scot9, evocat9 Oxoniò ex Anglia,
 Parisios, ita præclarè defendit in Parisiensi Academia,
 præsentibus Legatis Pontificiis, piam Sententiam, ut eam
 persvaserit Doctoribus Parisiensibus, & quidem ita eam *Subtilis Do-*
 persvasit intensè, ut ante Annum 1346, Theologica Fa- *ctoris Scoti*
 cultas Parisiensis decreverit, ne oppositum piæ Sententiæ, *efficacia, in*
 publicè in scholis legi possit: postea verò Annò 1497, le- *persuadenda*
 gem statuit, ut nullus deinceps Lauream, & Gradum Do- *piæ Sententiæ.*

*Cur Mauri-
tius Episcopus
prohibuit Fe-
stum Conce-
ptionis cele-
brari?*

toris vel Magistri capefferet, quin prius Immaculatam Conceptionem, à se acerrimè defendendam, Iureiurando promilisset: ut præter alios scribit Spondanus Episcopus Apaniarum in Gallia. Ideo autem Mauritius prohibuerat Festum Conceptionis celebrari, & Academia Parisiensis censuraverat Sententiam piam, quia cum viderent Conceptionem celebrari Octauâ Decembris, & ab illo die, usq; ad octavam Septembris, quo die celebratur Nativitas Beatæ Virginis, solum novem Menses numerantur, qui regulariter transire debent, à die Materialis Conceptionis factus in utero, ad diem Nativitatis ex Utero; censebant, idem esse, colere eo die Conceptionem Beatæ Virginis, ac colere tanquam Sanctam Conceptionem carnalem Fius. Et in hac opinione iuxta multos fuit & Sanctus Bernardus; hoc autem erroneum est. Licet enim etiam in materiali carnali prima Conceptione B. Virginis, iuxta nonnullos Theologos (quibus consonat revelatio Sanctæ Brigittæ & aliqui Patres, ut dictum suprâ sub Propositione IX, fol: 64) nullum fuerit peccatum; tamen constat evidenter ex Bulla Alexandri VII, coli ab Ecclesia Conceptionem B. Virginis formalem. Vide hanc Alexandri VII pro Coronide ad finem libri huius positam Bullam à numero 1. ad 2. & à num: 10. ad 14. Vide etiam dicta sub Propositione IX. & sub Proposit: XXV.

PRO-

PROPOSITIO XIII.

Fateor, quòd pia esset credulitas, sentire, quòd Beatæ Virgini, quidquid gratiæ, sub Christo tamen conferri potuit ad Actualem munditiem, à peccati macula, collatum est; nisi Sanctorum Auctoritates obstarent. Ita Cajetanus in *Tract: de Concep: cap: 5.*

AUctoritas Sanctorum non modò non obstat, sed firmiter roborat illam piam credulitatem. Utique S. Anselmus, lib, de Conceptione B. Virginis c. 18. scripsit? *Decens erat ut eà puritate quâ major sub DEO nequit intelligi, B. Virgo niteret.* Quod dictum S. Anselmi, approbat Divus Thomas in 1. Senten: dist: 44. Quæstione unica. Et certè non decebat, ut Mater DEI, Regina Angelorum, niteret minori puritate, quàm Cælestes Spiritus. Et Sanctus Thomas locò citatò de suo addit. *Puritas intenditur per recessum à contrario, & ideo potest aliquid creatum inveniri, quò nihil purius esse potest in rebus creatis, si nulla peccati contagione inquinatum sit, & talis fuit puritas B. Virginis.*

*S. Anselmus
S. Thomas de
Villanova
docent oppositum dictæ
Propositioni*

S. Thomas de Villanova, Archiepiscopus Valentinus

nus Serm: 2. de Nativ: B. Virginis ait. *Quenam obsecro, pulchritudo? quenam Virtus? quenam gratia? quæ gloria Mari DEI non congruit? Solve cogitationibus habenas, dilata intellectui fimbrias, & describe apud te in animo Virginem, quamdam purissimam, prudentissimam, pulcherrimam, devotissimam, humillimam, mitissimam, omni gratia plenam, omni Sanctitate pollentem, omnibus Virtutibus ornatam, omnibus charismatibus decoratam, DEO gratissimam. Quantum potes, tantum auge: quantum vales, tantum aude; Major est ista Virgo, Superior est Virgo ista. Non Eam Spiritus S. literis descripsit, sed tibi Eam animo depingendam reliquit, ut intelligas, nihil gratiæ aut perfectionum, aut gloriæ, quam animus in pura Creatura concipere possit, illi defuisse, imò re ipsa omnem intellectum superasse.*

Ad maiorem enervationem Propositionis XIII.

Quam intensior fuerit gratia Sanctificans B. Virginis in Conceptione? **N**OTA primò. Ex Doctore Eximio Francisco Suarez Tomo 2. in 3. p. S. Thomæ, disput: 2. Sect: 2. Gratiam Sanctificantem B. Virgini in sua animatione collatam, intensiorem fuisse, quam fuerit suprema gratia, in qua singuli Angeli & homines, consumantur.

Probaturq; id imò ex Psalmo 86. Fundamenta ejus in montibus Sanctis: quia fundamenta Sanctitatis Virginis posita fuerant, ubi alii Sancti consumantur. Quia diligit Dominus portas Sion super omnia Tabernacula Jacob. Neq; mirum, quia Altissimus qui Eam fundavit, in Ea factus est homo. Licet enim in mystico sensu argumentari, præsertim, cum Eccle-

Ecclesia huiusmodi scripturas B. Virgini accommodet. Et in eundem sensum videtur S. Gregorius, lib: 1. Reg: c. 1. explicare illud Isaia 2. *Et erit pręparatus mons Domini in vertice montium. Potest (inquit) huius montis nomine, B. Virgo designari.* In Vertice autem montium fuisse, intelligi potest, quia gratia, quę aliis fuit finis, & terminus, illi initium ac fundamentum fuisse videtur.

Probatur 2do. Quia: Divus Thomas in 3. p. q. 27. Art: 5. dicit. B. Virgo MARIA, propinquissima principio gratię Christo fuit secundum humanitatem, quia ex Ea accepit humanam naturam, & ideo prę ceteris maiorem debuit à Christo, gratię plenitudinem obtinere.

Confirmatur hæc Ratio ex S. Laurentio Justiniano Serm: de Nativ: B. Virginis. Quia B. Virgo in instanti suę Sanctificationis, plus amabatur à VERBO, quàm ullus Angelus, vel homo. Sed gratia respondet amor, & est quasi obiectum eius. Ergo maior gratia illi data fuit, quàm habuerunt Angeli etiam Beati. Maior pater quia ex illo instanti amabat illam VERBUM, ut futuram fieri Matrem. Totus autem hic Amor debetur Matri, & tota hæc perfectio gratię, optimè quadrat cum tanta dignitate. Unde eleganter S. Petrus Damiani Serm: de Annuntiat: dixit. *Attende Seraphim, & videbis quidquid majus est, minus Virgine, solumq; Opificem, Opus istud supergredi.* Et S. Vincentius Ferrerius, Serm: 1. de Nativitate MARIE, apertè tenet hanc Sententiam, dicens: fuisse Sanctificatam Virginem in Utero Matris, supra omnes Sanctos

Quaminten- 41. *Fluminis impetus, letificat Civitatem DEI.* Hucusq;
 sa item fuit Doctor Eximius Franciscus Suarez.

gratia B. Vir-
 ginis inter-
 mino vita eij
 temporalis?

NOTA 2dò. Idem magnus Suarez, dicit Tomo 2.
 in 3. p. disp. 18, Sect. 4, Quòd Deiparæ gratia Sancti-
 ficans in viâ termino, consequenter & Eius gloria in Cælis,
 superaverit Omnium Sanctorum Angelorum gratiam in
 unum acervum, mente congregatum. Sententiam hanc Su-
 arii, plurimi Sapientissimi Theologi sunt secuti, ut Valentia
 3. p. dis. 2. q. 1. p. 5. Cornelius à Lapide, in c. 31. Proverb.
 Salazar, Henriquez, Barradias, Morawski, Spinellus &c.
 colligiturq; Veritas huius Sententiæ, Tum ex Sanctis
 Patribus, quos allegat P. Suarez, Tum quia Matris DEI
 Dignitas, omnes Sanctorum Omnium & Angelorum Di-
 gnitates, licet in unum coniungantur, superat. Ergo &
 Gratia Dignitati tantæ respondens, nec non & gloria Cæ-
 lestis, omnes gratias, & gloriam, etsi in unū copulentur,
 superabat. Tum quia, B. Virgo P. Martino Gutierrez
 facta spectabilis, gratias ei egit, quòd hortatu ipsius, illam
 Sententiam docuerit Franciscus Suarez. Probabilis i-
 tem est doctrina nonnullorum gravissimorum Theologorum,
 ut P. Joannis Morawski, Thomæ Młodzianowski &c. in
 primo statim instanti suæ Conceptionis, fuisse in illa ex-
 cessum istum gratiæ. Multum item probabile est, quòd
 instanti Con- cum gratia Sanctificante, infuderit illi DEUS Scientias,
 ceptionis fuit. & in eadem mensura, cum gratia, habitus supernatura-
 les, Virtutum omnium Theologicarum, & moralium. Ha-
 buerit insuper tunc usum rationis, & liberi arbitrii. Quin
 etiam non improbabile est, Eam tunc ad videndum intuiti-
 vè DEUM, elevatam fuisse.

PRO-

PROPOSITIO XIV.

Opinio, quæ negat Beatam Virginem sine labe Conceptam, in sinu Sanctorum & Sacrorum Doctorum priscorum quiescit.

Ita Cajetanus in Tract: de Conceptione B. Virginis c. 5.

COncedo, Opinionem illam quiescere, quia illi rigorissimum silentium impositum est, à Summis Pontificibus. Annò enim 1617. Sacra Congregatio Romana, & Universalis Inquisitionis, coram Sanctissimo D. N. Paulo V. eoq; approbante, Decretum incipiens. *Sanctissimus Dominus*, edidit, in quo sub gravissimis pœnis prohibetur, ne quispiã in publicis Cõcionib9, Lectionib9, Cõclusionibus, & aliis quibuscunq; Actibus publicis, asserere audeat, B. Virginem fuisse conceptam cum peccato originali. Gregorius item XV, Annò 1622. Constitutione incipiente *Sanctissimus Dominus*, præcepit, ut neq; in sermonibus & scriptis privatis, quispiam audeat asserere, quòd eadem B. Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec de hac Opinione affirmativa, aliquomodo agere, seu tractare; Constitutionem hanc, & Decretum illud Sacræ Congregationis, innovavit Alexander VII. Vide à numero 4to ad num: 18. Bullam Eius, quæ exstat infra post XL Propositionem enervatam.

*Silentiũ quàm
rigorosum,
impositum est
opinionì con-
trariæ?*

M

Cum

In quo sensu
quiescit illa
Opinio?

NeoCastrus
falsarius.

Cùm verò Magister Sacri Palatii petierat facultatem, ab eodem Alexandro VII. vi cuius liberè posset loqui de hac materia, cum solo suo P. Generali, & Responsum esset ei à Pontifice, *ad quem bonum finem?* cùm nullum posset suggerere, quem videret Ponunci placiturū, abstinuit ab ulteriori petitione, & tacuit. Ex quo tam vocali silentio iniuncto, videtur (ut non malè opinantur Velasquez, Novarintus, & alii plurimi) Opinio minùs pia, non aliam, quàm mortisquicquid, & hanc summa cum sollicitudine & anxietate sperare posse. Concedo ergo illā opinionem quiescere, sed nego eā quiescere in Sinu Sanctorū & Sacrorum Doctorum priscorum. Adducit quidem Caietanus, ex NeoCastrio, pro sua Opinione, Sanctos quindecim, Copreolus item quadraginta, NeoCastrus supra ducentos sexaginta; sed de NeoCastrio lege ad initium libri huius in Prologo rectum Iudicium magni Theologi Raynaudi, & P. Velasquez libro de B. Virgine Immaculatè concepta. fol. 40. ait. *NeoCastrus totum Ingenii impetum in profliganda pia opinione, infeliciter consumpsit; Auctorum quos adfert allegationes, penè omnes, à Latino Authore qui ad veracem incudem, calamum non fabricavit, Græca fide conscriptæ sunt. Et ne singulas prosequar.*

- - - Crimine ab uno

- - - Disce omnes.

Cùm non vereatur pro suo Commentario sive Commento, adducere Scotum. de quo certum est, quod contraria dissolverit omnia Argumenta, quæ adduci solent pro opposita Opinione, nostramq; Sententiam aperitè docuerit, in 3. dist:

18. q. 1. 8. Hoc visò. fueritq; acerrimus Propugnator Immaculatæ Conceptionis. Fuliùs & magis in particulari Eundem NeoCastrium, falsitatis convincunt, P. Nierembergius in Explicationibus Concilii Tridentini, Hippolitus, Marracius, præsertim in libello cui titulus. *Fides Cajetana*. (quemq; malè correctum, stare iussit Alexander VII.) & alii. Vide etiam dicta sub Proposit. VIII. fol. 55.

PROPOSITIO XV.

Opinio tenens, B. Virginem in instanti infusionis Animæ, fuisse Sanctificatā, hodie mulieribus, vulgo, affectuq; nonnullorum pio, multorum Industriā ac quæstu cogentibus, ita prevaluit, ut doctrinæ Sanctorum, æstimata pietas præferatur: & moderni, Antiquis; & non Sancti, Sanctis præferantur. Ita Cajeta-

nus in 2. p. Summæ S. Thomæ, quæst. 27. Art. 2.

Scripserat Idem Cardinalis Caietanus in Tractatu de Conceptione c. 5. Doctores tenentes Beatam Virginem esse præservatam à peccato originali, sunt numero infiniti, si ad modernos spectemus: paulò tamen antè, aliqui licet pauci fuerunt ut Scotus, Franciscus de Majeronis. Et paulò r. ita. sistens.

Propositio hæc Cajetani, est acerbè & felle mixta, & palpabiliter non subsistens.

Communis jam facta est hodie ista Opinio, ita ut omnes ferè Catholici, Latine Ecclesiæ, arbitrentur se obsequium præstare DEO, in hujusmodi sequela Opinionis.

Itane numero infiniti Doctores, sunt mulieres, aut vulgus pronascum? Prudenterne censei potest, aliqua minus rationabili industriâ ac quæstu cogentibus, Doctores illos innumeros, honestatis & veritatis studiosissimos, & ferè omnes Catholicos totius Ecclesiæ, cum suis Magnatibus, Principibus, Regibus, Imperatoribus, Summis Pontificibus, coactus esse, ad manutenendam & propugnandam ipsam Sententiam, quæ, quòd non contrarietur Antiquis & Sanctis Patribus, imò eorum Doctrinæ consonet, demonstratum sub Propositione VI. VII. VIII.,

PROPOSITIO XVI.

Affertio Immaculatæ Conceptionis fundatur in confictis & somniatis miraculis.

Ita Libellatores. Quidnam nomine Libellatorum intelligitur, vide in Prologo. fol. 3.

Miracula, quæ in hac causâ afferuntur, pro mulierculis sunt. Cajetanus in Opusc. de Concep. B. Virginis c. 5.

Harum Propositionum Authoribus, congruit dictum illud S. Jrenæi, lib. 5. c. 13. *Coguntur tanta Miracula, de quibus etiam infra) malè interpretari, qui*
num

unum, (scilicet B. Virginem à labe originali præservatam) nolunt bene intelligere; videnturq; non longius abire, à modo loquendi Novatorum, Miracula Ecclesiæ Romanæ respicientium. Recenseant, quænam illa Miracula? & evincant, ea esse figmenta, nō nudè asserant. Audiant, quæ hac in parte bene scripsit M: Canus, Dominicanus lib: 11. de locis Theol: Pleriq; (inquit) nostra hac ætate, perversè, ne dicam impudenter, res quas esse gestas, gravissimi Authores testati sunt, in dubium vocant, (imò figmenta esse appellant) qui si idoneas causas, probabilesq; redderent, audiendi quidem essent: cum verò reddant nullas, contemnendi sunt, ut qui communem omnium sensum exuerint, judiciorum humanorum potissima instrumenta, hoc est testimonia reiecerint, vitæ Magistræ, prudentiæ subsidium, Lucem veritatis, historiam neglexerint.

Ego à probatissimis & doctissimis Scriptoribus, *Miracula* consignata miracula, ex plurimis, nonnulla hic decerpo, *multifaria* quæ licet mulierculis etiam in lingua earum vernacula, *recensentur*, possint utiliter proponi, merebantur tamen & merentur le- *quæ fidē me-*
gi ac audiri, non solùm à Virginibus, & Matronis pru- *rentur.*
dentibus, ac Nobilissimis: verùm etiam à Viris, qui lima-
tissimo Judiciō, insigniq; pollent eruditione, nec non in su- *Qualia sunt.*
pereminenti dignitate constitutis.

Alexander Alensis, primarius Theologiæ Professor, *De Alensi.*
Parisiis, opinionem contrariam Immaculatæ Conceptioni docuit, in 3. dist: 3. q. 9. & ipso die Conceptioni Virginis celebrandæ destinato, consultò nec à publicis Lectionibus cessabat, nec ab ea opinione promulganda abstinebat: sed

cum

tum quadam Conceptionis die, in suo proposito permanere volens, Cathedram ascendisset, subito, gravi aggritudine tentatus fuit, quæ quot annis eodem Conceptæ Virginis die recurrebat: ad extremum coniectata. ex stato recursum morbi causa, ex voto recepit, se Immaculatæ Conceptioni deinceps adstipulaturum: & librum hac de re edidit elucidans verba Cantic: 4. v. 7. *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Cuius libri nunc in modum meminit Gvilielmus Barillonus, in 3. d. st: 3. *Tractatus iste, irrefragabilis Doctoris, à Tholossano Magistro, Joanne de Garrin, hujus Ordinis Doctore, contra nonnullos, Virgini de novo garrientes in universitate Tholossana, circa octo Annos, productus est.* In qua quidem de immutata Virginitate Sententia, adeo perduravit Alentis, ut sicut sæpius in vita, ita etiam moriens dixerit: *MARIA, MARIA Domina mea, tota pulchra es, & formosa, & macula Originalis aut Actualis, nunquam in te fuit.* Tam præfati miraculi, quàm editi ab Alexandro libri meminerunt Viri gravissimi, præter dictum Gvilielmum, ut Bernardinus de Buis, Mauritius de Villa probata, Joannes de Celaia, in 3. dist: 3. qui floruit ante Annos prope 200. huncq; librum in Basilica Tholossana asservari testatur. Antonius verò Cucarus, affirmat volumen illud, sex libris constare, & in lib: 3. Alensem, sigillatim ea omnia rescindere, quæ in libris Sententiarum dixerat.

*De Duns
Scoto.*

Joannes Duns Scotus, ob doctissima præsertim & victoriosissima certamina, pro Innocentia B. Virginis habita, *Doctoris Subtilis* titulò ab Academiis, Oxoniensi, Parisi-

riffensi, Colonsensi, & à Legatis Sedis Apostolicæ, & ipso Summo Pontifice donatus, omnium ferè consensu, maximus suo tempore Immaculatæ Conceptionis Vindex. Is cum Parisiis, Aula m Disputationi designatam, in qua etiam iam confederant Sedis Apostolicæ Legatî, ingrederetur, cernens marmoream B. Virginis statuat, Januæ impositam, in genua precidit, dicens: *Dignare me, laudare Te, Virgo Sacrata, Da mihi virtutem contra hostes tuos.* Cui protinus, marmor Caput intexit, servaturq; hucusq; Statua, capite demisso, salutantis & Annuentis more. In illa porro disputatione, ducenta argumenta posita, contra Immaculatam Conceptionem Virginis, ita ex nunc repetit, quasi Angelus suggereret; ita dissolvit, quasi Angelus responderet. Ut refert Hugo Cavellus, in vita Scoti. Pineda, in Adversis Princip: Ruiz, Lezana, Labbe, Bonaventura Baro, in Monumentis Joannis Scoti, & alii.

Circa Annum 1390. Doctor Girolodus de Piscariis etsi ex Seraphico Minorum Ord: esset, Immaculatæ tamen Conceptioni adversabatur. Dum ergo aliquando contra eandem dictione longiore ad populum verba fecisset, moxq; è Cathedra ad Altare, Sacris operaturus accessisset, peracta hostiæ & calicis Sacri elevatione, apparuit illi B. Virgo, hostiâq; Sacra sublatâ, interrogavit, *qua fronte meditaretur, sumere Corpus de ipsa natum, quam hodie verbis maculasset?* perculso illo vehementer, ac magno cum dolore veniam petente, hostiam Sacram benigna Mater reposuit. Finia Missâ illico in suggestum regressus, quæ pri-

*De Girolodo
Doctore.*

us afferuerat revocavit, & quæ sibi acciderant, palam exposuit. Ita præter alios refert Joannes Vitalis in Defensione B. Virginis, ac testatur se id à pluribus fide dignis, accepisse.

*De Francisco
Muleto.*

Annò 1428. 9va Septembris, Franciscus Muletus, in Jure Baccalaureus, Canonicus Manresanus, à quodam Francisco Planes, in Templo Principe Manresano, die natae Deiparae Sacro, pugione confessus, mox vivere desit: sed tribus post horis revixit, B. Virginis gratiâ, quam impensè coluerat, licet ei immunitatem, ab originali labe pertinaciter negaret; & novem duntaxat horas postea vixit; quo tempore testatus est sapiens, se ad hoc fuisse iterum ad vitam revocatum, ut Sacramenta susciperet, suamq; opinionem, quam iusto acrius defenderat, revocaret, & piam de Immaculata Conceptione Sententiam, quam ante Tribunal Christi, veram esse didicerat, prædicaret: & ut piam ac verissimam omnibus comendaret, quod prædixit, præstitit, ac post novem, vitæ sibi redditæ, horas, ut prædixerat, Sacramentis ritè susceptis, iterum piè obiit. Res tota multis à publica Auctoritate, & Inquisitione Juridica, accitis, auditisq; testibus comprobata, & veritas à Quæstoribus fidei summo rigore examinata, & confirmata fuit. Tanti prodigii historiam, in clauistro Collegiatae Ecclesiæ Manresanae, in qua contigit, depictam, cum aliqui oblitteratam vellent, Inquisitio Barchinonenlis, quæ in ea ora, tutandæ fidei Catholicæ excubat, semel & iterum interpellata, post causam seriò discussam, induci vetuit, attestatam miraculò veritatem. Ita refert Joannes Serranus Episcopus

scopus Acernensis, Franciscus de Torres, Josephus Minor Canonicus, ac Officialis Generalis Ecclesiæ Barcinonensis, in publico instrumento, ad S. R. Ecclesiæ Cardinales, dato die 20 Decembris. Annô 1653. Sibi inus in Corolla Virginea, qui relatâ historiâ, addit: *Hæc narratio est liquidissimæ ac firmissimæ Authoritatis, cum de ejus veritate, ab iis, qui rebus fidei præsumunt in Hispania, Authentica Inquisitio sæpius facta sit. Næmpe Anno 1484. 1525. 1618. 1653. & inventa sit invictè probata, adeoq; pro verissima ab omnibus habita, unde (addit ille) nullam hactenus, exceptis iis, quæ Sacris Codicibus continentur, legi historiam, quæ majorem Authoritatem & fidem præferat.*

*Sub tempus
Concilii Basi-
leensis mira-
cula.*

Simul, atq; Annô 1439. Sess. 36. Decretum in Concilio Basileæ, pro B. Virgine ab originalis peccati immunitate conditum fuit, exnunc atrox lues pestifera, quæ ibidem grassabatur, cessavit; ut refert Spondanus, Episcopus Appamiarum, & alii. Decretum item illud, cum ad primarium Cænobium Cluniacensium, ubi Generalia Ordinis Comitia agebantur, allatum, & solenni Processione exceptum est, mox triginta, quos pestis afflaverat, convalescere, & parte Anni reliqua, Monasterium, à lue pestifera fuit immune.

*De Beatrice
de Syria.*

Beatrix de Sylva, Lusitana, sanguine & Sanctitudine illustis, postquam horratu Deiparæ Ordinem Sancti-Monialium Immaculatæ Conceptionis cepit instituisse, ab Innocentio VIII, eius Approbationem Annô 1489. obtinuit. Sed diplomate Pontificio, dum in Hispaniam Româ provehitur, cum navi aquis meso, magnus maior piis-

simam Virginem occupavit; Interpellatione tamen Deipara, per immaculatam suam Conceptionem, Diploma Pontificum, integrum, & illæsum inter scrinium aliis chartis admixtum, post duos menses reperit, tantâ cum admiratione, ut Episcopus Accitanus decernente Toletano Archiepiscopo, solenni Pompâ, diploma convexerit in novum Virginis immaculatæ conceptæ Monasterium, in quo eadem Beatrix, pridie quàm Professionem emitteret, B. Virgine præmonente, obdormivit. Sic, ut notat P. Velasquez ipsam litteræ, quibus MARIÆ immunitas firmabatur, imaginem præferrent Deipara præservationis, quæ *in diluvio aquarum multarum*. Paternæ Adami maculæ, *ad eam non approximârunt: sed stetit unda fluens*, quia ut ipsam affatur Sanctus Sabbas. *In te primi Parentis substitit lapsus, ultra pergendi facultate sublata!*

Joannes de Viterbio, Dominicanus egerat primum *De Viterbio.* adversus immaculatam Conceptionem, sed cùm infirmaretur, emisit vorum in hæc verba: *O Beata Virgo MARIA; si verum est, quòd sine macula peccati concepta fuisti, rogo mihi sanitatem donare digneris, in signum tuæ puritatis, & ego voveo, toto tempore vitæ meæ, celebrare Festum Conceptionis, & annuntiare populis innocentiam tuam & retractare, quidquid in contrarium prædicavi.* Dixit, & illico sanatus: datoq; campanæ ligno, populum ad Concionem evocare curavit, stupentibus Medicis, qui deploratum viderant, & quamvis Sodales, mutatam eius mentem ferrent gravissimè, perstitit tamen, nec ullis precibus & minis, ac persecutionibus

Actus est, in transversum. Conscriptisq; Opus integrum, de Immaculata Conceptione, Quod autem hoc Opus in Indice librorum ab eo conscriptorum, non appareat, apud Antonium Senensem, potuit contingere, quia Opus illud erat parum gratum; nam ex ea ipsa causa, Antonius Senensis, oblitus est primi nominis, quod fuit, Antonius à Sancta Conceptione. Hæc P. Theophilus Raynaudus, Vir consummatæ Eruditionis ac Scientiæ, Tomo 8. in Tra: de Pietate Lugdunensi.

Ambrosius Catharinus Episcopus Minorienfis, post *De Cathari-*
 Archiepiscopus Compfanus ex Ordine Prædicatorum assum- *no.*
 ptus, in Opusculo à se Romæ edito, pro Immaculata Cōcepti-
 one, ait: *Cum essem à Latronibus in itinere, cum tribus comitibus cir-*
cumvallatus, B. Virginem invocavi, ut me ita eo discrimine re-
dimeret, sicut ego, illam Redemptam credidi, sic nempe ut à capti-
vitae peccati originalis, quam aliquin erat incursum, fuerit
præservata; unde ejus ope factum est, ut solus fuero à captivi-
tate & spoliatione præservatus, tribus aliis comitibus meis captis,
spoliatis, ac postmodum liberatis, qualiter B. Virginem ab ori-
ginali liberatam, non præservatam volunt Adversarii. Idem
 Catharinus lib. 4. contra Gaictanum pag: 337. dicit, nos
 se se personas fide dignas, quibus gratiæ admirabiles in
 nomine Immaculatae Conceptionis obtigerunt, & periculosas
 ægritudines depulsa.

P. Jacobus Laines, ad Concil. Triden: à Paulo III, *De P. Laines*
 Julio item III & Pio IV, ter missus, tanquam Sedis Aposto-
 licæ Theologus; sub Pio IV, cum iam secundus esset post

Sanctum Nostrum Patrem Ignatium, totius Societatis, Præpositus Generalis, inter Patres, qui non tantum Jus consulendi haberent, sed etiam definiendi, & sedit & Sententiam tulit, tanta illius Sacri confessus approbatione, admiratione, acclamatione, ut omnium iudicio, & consensu Theologorum Princeps iudicaretur. Is cum intererat Concilio, sub Paulo III, quartana Febri laboraverat, cumq; in diem dissertationi de Deiparæ immunitate præfixum, quartana, consveto circuitu illi esset obventura, eaq; de causa Concilium, quod singulari plausu, eius orationem excipiebat, facultatem fecerat, ut in sequentem diem, transmitteret Concionem; Ipse tamen, Patrocinsio Deiparæ, & bonitate causæ, à se susceptæ innixus datam sibi dilationem recusavit, & per tres integras horas, pro Immaculata Conceptione, magnâ ingenii vi, & doctrinæ ubertate peroravit, ad Sacram Synodum; eiq; persuasit, ut Sixti IV Extravagantem confirmaret, & B. Virginem, Decretò de peccato originali comprehensam, noller. Gratam autem fuisse Deiparæ, hanc Lainii pietatem & Orationem, miraculò comprobavit DEUS. Nam ipsum dicentem, quartana febris minimè invasit, & ab ea deinceps evasit incolumis. ut refert Petrus Ribadeneira, coetaneus Lainio, Nierembergus. Item Velasquez, Raynaudus, & alii Scriptores probatissimi. Vide etiam dicta infra in Notato 1.

De B. Joanne
à S. Cruce.

De Beato Joanne, à Sancta Cruce, vitæ Sanctimoniam, & miraculis insigni, & quem Carmelitæ, post S. Tereksam, Parentem agnoscunt, & colunt, scribit Marracius c. 31.

Fun-

Fundatorum MARIAN: *Quamquam, quorū Sacros DEI Parentis dies, commendatissimos habuit, Immaculatæ tamen Conceptioni diem dicatam, singularius; propterea & inter mortales agens, ab eadem Virgine, multis gratiis cumulatus fuit, & post finem in membris ejus, Purissimæ Conceptionis ejus Imago visa est.*

Cardinalis Bellarminus, in Congregatione Sacri Officii, An: 1615. coram Paulo V, inter miracula, pro nitore Conceptionis, recensuit & hæc: Primum. Quod Archiepiscopus Hispalienſis, ritè discussum, & approbatum Romanam transmiserat, nempe pueri tredecimestris, qui ne verbum quidem effari valens, sed tantum inconditè balbutiens, tamen versus quatuor in honorem B. Virginis Immaculatæ Conceptæ, distinctissimè est elocutus. Secundum fuit. Quod naves, quæ signò Immaculatæ Conceptionis, caruere, naufragiò sepultæ sunt: illis tantum feliciter appulſis, quibus Immaculatæ Virginis imago, pro Castoribus fuit. Tertium erat repentinæ mortis Episcopi Carthagenſis, apud Indos occiduos F. Petri de Lavega, ex Ordine Prædicat: assumpti, qui ferociter egerat contra nonnullos in honorem Immaculatæ Conceptionis, Religiosissimam Processionem obeuntes, quos insolenti lapidatione dissipari iusserat. Nocte enim proximè consequenti, cum valens lectum subiisset, morte subita extinctus est.

*Bellarminus
varia mira-
cula refert.*

Annò 1617, quo die, cursor Regius, pro Immaculata Conceptione, Pauli V, Decretum attulit Madritum, ubi descendit ex equo, lampas nocturnis tantum horis, coram
Imagi-

Imaginem Deiparae accendi solita, mediâ plateâ, clara die, sponte ardere cepit, consumpto exiguo, quod à praterita nocte supererat, oleo, perduravit flamma; ipsa, quae supposita erat aqua, ignis fomentum. suppeditante: ut scribit Eusebius Nerembergus lib: 1. de miraculis naturæ, in Europa cap. 68.

*Miraculum
in egestione
calculi.*

Romæ, Annô 1652. in monte Quirinali, & Regione Pontificii Palatii, Columba, Monialis ex Ordine Capucinerum, gravissimè ex calculo laborans, à Confessario ex eodem Ordine chartulam parti malè affectæ, extrinsecus admovendam accepit, cui hoc lemma, erat inscriptum; *In Conceptione tua, Virgo immaculata fuisti. Ora pro nobis Patrem, cujus Filium peperisti;* sed Monialis, tactu non contenta, pia fide glutivit chartam; non diu post, tres calculos egerit, duobus posterioribus, haud sanè exiguis, quam glutiverat, charta circumvoluta, & salva omnino exivit, ita ut reliquis partibus involutis, ac latentibus, duo hæc. *Immaculata & Filium,* calculo accommodata apparent, ut planè, quasi de industria, sic ad legendum visa sint divinitus collocata. Narratio hæc variorum omni ex eptione maiorum, literis approbata est. testatib; id sunt iurati & oculati testes; ut refert Petruvius, Raynaulius, Louflius.

*Bernardinus
de Bustis re-
censet mira-
cula varia.*

In Officio Bernardini de Bustis, approbato à Sixto IV, in secunda die Octavæ Conceptionis. Le 7: 4. sic legitur. *In quodam B. Dominici Opusculo, quod cum Regularis esset Canonici, in Episcopatu Tolossano contra hereticos quosdam, disputando contendit, qui multas veritati contrarias conclusiones asserabant. Inter alias autem Opiniones, hæc populis predicabant.*

Bea-

Beatam scilicet Virginem; non fuisse ab originali vitio preservatam: Cum verò B. Dominicus se non posse veritatem illis persuadere conficeret, taliter cum eis convenit, ut suas pariter Conclusiones, in ardenti fornace deponerent; quæ autem ignis ardore non deficerent, veridicæ putarentur. Deposuere igitur hæretici suas in medio ignis Conclusiones, inter multa dicentes, Originali maculâ contaminata fuit Virgo MARIA; in contrarium verò B. Dominicus affirmavit. Statim verò falsas Hæreticorum Conclusiones, vorax flamma consumpsit, B. verò Domini verissima dicta, in medio ardentis flammæ, sine ulla penitus læsione nulloq; in eis apparente ignis incendiò, per tres continuos dies perstitere. Hanc Historiam præter antiqua Breviaria, teste Vincentio Justiniano Ansteto, ex Ordine Prædicatorum in Additionibus, ad vitam B. Ludovici Bertrandi: item præter munimenta Antiquissima in Archivis Urbis Barcinone asservata, contestantur plurimi fide dignissimi, ut Petrus Lurnensis, in hist: Albigen: c. 7. quamvis in novis Editionibus abraza sit. Antonius de Cucharo, Author Elucidarii Deiparæ, editi Lutetiæ, An: 1507. P. Salneron in c. 5. Epist: ad Rom: Disput: 52. P. Canisius lib: 1. de Deipara. c. 7. Perbartus lib: 4. Stellarii, p. 1. Tartaretus in 3. dist: 3. q. 1. Alanus Parisiensis, in Prologo Defensorii, de Conceptione. Coccius libro 3. Thesauri Artic: 1. P. Petrus de Oïeda, in informatione Ecclesiastica, Velasquez, &c.

In eodem Officio de Bustis approbato, habetur Narratio de Nebulone, qui ex pacto cum sociis finxit se defunctum, & in Feretro collocatus est, ut ad vocem Socii

Socii resurgeret, testaturus eò miraculò Conceptionem B. Virginis fuisse maculatam. Justo autem DEI Judiciò ad Socii inclamationem, ut in confirmationem conceptæ in peccato Virginis surgeret, qui mortuum se simulaverat, mortuus reipsa est, ut contrariam illi falsitati veritatem, sua morte comprobaret, in Actu exercito.

Sub Martino V. Pontifice Summo, Lector Studii Tolossani, cùm B. Virginis Conceptionem inquinatam asseruisset, populus Tolossanus in Eum conatus, Urbe exesse iussit. Romam itaq; profectus, quærelas ingentes de Irrogata sibi iniuria excitavit, & ut publicè suam Sententiam propugnaret, petiit. Concessit Pontifex, sed dictâ ad disputandum die, cùm plurimi adessent Doctores, Lector ille non comparuit; proinde missus est, qui Eum advocaret, sed inventus est in cubiculo suo mortuus, & quidem absq; interioribus ventris, quæ fortè per secessum emiserrat. Referunt hanc tragædiam, inter ceteros, Antonius de Cucharo, in suo Elucidario, & ut rem certam, Officio suo de Immaculata Conceptione, approbato à Sixto IV inseruit, suprà citatus Bernardus de Buis.

Plura Miracula, vide in libro cui Titulus: *Regesum Armamentarii Seraphici*. Ubi recensentur septuaginta duo, & alia insuper recenset Catharinus lib: 4. contra Caietanum, Dorotheus, Louffius in cultu immaculatæ Conceptionis, cap: 6.

Nota imò. Ad Eminentissimos Congregationis Indicis

dicis Patres, quidam malè feriatuſ Aristarchuſ (ut refert *Obiectio contra prodigio-*
P. Raynaudus, Tomo 7. fol. 326) obtulit libellum in quo *sam à P Laine-*
inter alia aſſeruit, quòd P. Joannes Eusebiuſ Nierember- *nes depulsi-*
giuſ confinxerit miraculum, in subita depulſione ægritudi- *onē ægritu-*
nis à Patre Jacobo Laines, de quo ſuprà. Probavitq̃ *dinis refelli-*
ſuum aſſertum ex eo, quia inquiebat, Decretum de pec- *tur.*
cato originali latum eſt ſub Paulo III, cùm Laines ad Sy-
nodum Tridentinam miſſuſ ſit ſub Pio IV; Aristarchuſ hic
cenſuratâ illa aſſertione, craſſam ſuam ignorantiam, ob-
cæcatam malitiam, criminandiq̃ ſcabiem, vel omnia hæc in-
ſimul prodidit. Certiſſimum enim eſt, etiam longè anteceden-
ter à Paulo III Lainium miſſum fuiſſe ad Concilium Tri-
dentinum unâ cum P. Salmerone, fuiſſeq̃ illibatæ Virgi-
nis eximium Advocatum, ac repente quartanâ febrî libe-
ratum. Idq̃ non ſolùm ſcripto conſignavit, P. Nierem-
bergiuſ, de Eccleſia & re literaria optimè merituſ, ſed &
alii plurimi graviſſimi. Hic ille eſt Pater Laines, cui poſt
deceſſum Pauli IV, ut deferretur Summuſ, Pontificatuſ,
conſenſerant iam & concluſerant duodecem præcipui & gra-
viſſimi Cardinales. Nec facilè ab incepto deſtituri fuiſ-
ſent, niſi Sanctioneſ reveriti eſſent, tot iam inveteratiſ e-
xempliſ firmataſ, non aliunde Pontificem, quàm è Sacro
Cardinalium Collegio, eligendi.

Nota 2dò. Ex occaſione immediatè dictorum convenit *Opinio con-*
ſaltem innuere, quòd præter alioſ, prodiderunt Scriptoreſ, *traria habet*
omni exceptione maioreſ, ut Thrithemiuſ, Suriuſ, Spon- *ſcilitia pro-*
danuſ, Angleriuſ, quomodo ſcilicet nonnulli Deſenſoreſ mi- *digia.*

nus piæ Sententiæ, commentitiis Miraculis, & visionibus, suam opinionem tueri ceperunt, apud Bernates in Helvetiis, Annò 1509. sed facta seria Inquisitione, per Episcopum Lausanensem, & veritate comperta, quatuor ex iis Primariis (nomina eorum & Officia, consultò reticeo, etsi sciam) degradati sunt & damnis exusti. Lege hanc notabilem historiam, apud Laurentium Surium Carthusianum Scriptorem celeberrimum, & piissimum in Commentario de rebus sua ætate gestis ad Annum 1509. Innuo item, exarata esse multifaria miracula ab Hyacinto Coquerio, in libro, cui titulus est: *B. MARIE viscera Materna &c.* de P. F. Thoma de Lenios, oppugnatore strenuo Immaculatæ Conceptionis, qui obiit Romæ Annò 1629. Verùm ille liler meritò ob fictitia ea prodigia, Urbani VIII mandatò proscriptus est.

PROPOSITIO XVII.

Miracula quæ sunt & prædicantur, in favorem Conceptionis Immaculatæ, à Domino DEO permessa sunt patrari, ut errorem in Ecclesia nutriant. Ita

*Enormiter
erronea Pro-
positio.*

NecCastrius, in lib. cui titulus: De Conceptione B. Virginis, vera, tuta, & tenenda Sententia.

Nonne hæc Propositio, repugnat Christo Domino promittenti non prævalituras portas inferi adversus Eccle-

Ecclesiam? & Sancto Paulo dicenti, Ecclesiam Christi esse Columnam & firmamentum veritatis? Nonne item facit, DEUM esse testem falsitatis? rectissime enim Doctor Angelicus Quodlibeto 2. Art. 6. ait. *Contingere non potest, quod quis falsam doctrinam annuntians, vera Miracula faciat. Sic enim DEUS esset falsitatis testis, quod fieri non potest.* Adnissa item illa Propositione, præcursus præcipua motiva credibilitatis fidei Christianæ convellerentur.

Alias Eiusdem NeoCastrii Propositiones horrendas, ex eiusdem libris desumptas exhibet inter alios Theophilus Raynaudus, T. 6. fol. 153. & T. 8. f. 216. nec non P. Velasquez lib. 3. de B. Virgine immaculatè concepta, Dissertatione 2, Adnotatione 5ta. inter quas Propositiones sunt etiam hæ.

1. *Opinio, qua Conceptio B. Virginis à peccato originali vindicatur, est insana, & semen falsitatum, captiosa ignorantia, pietas falsa, superstitiosa, temeraria, erronea, perniciofa. Estq; error Pelagii, Celestii, & Juliani.* NeoCastrii Propositiones execranda.

2. *Eadem Opinio est horrenda Christianæ Fidei perversitas, humanum commentum, deliramentum nequitie, Diabolicum dogma, sanguini Christi injuriosa, & nefandissime detrahens ejus dignitati contradicens fidei antiquæ omnium Catholicorum, corruptiva fidei, hæretica.*

3. *Illicitum est ad Conciones accedere in quibus negatur peccatum originale respectu B. Virginis, & mortaliter peccant omnes, illas audientes, utpote faventes mendacibus, falsariis Concionatoribus, propter favorem, & terrenum lucrum, novos errores, & falsa miracula consingentibus, nec non annuntianti-*

bus, que omnino adversantur Scripturæ Sacræ, Spiritui S., Conciliis, dictisq; sexaginta & ducentum Patrum, ac Doctorum, qui in iis, que pertinent ad fidem, & totos mores, Summorum Pontificum & Conciliorum constitutis, præferendi sunt.

4. Stultæ mentes, & pectora cæca, opinionem de B. Virginis immunitate à labe originali defendunt.

5. Heresis est, sentire B. Viginem caruisse peccatò originali in sua conceptione, & contra eum, qui idasseruerit, nò argumentis, sed flammis est procedendum. Et qualiter procedendum fuerat adversus NeoCastrium, qui tam eromiter erroneas, & scandalosas prædictas Propositiones, asseruit esse omnimodò veras, quin & in libris suis impressit? Judicet prudens Lector.

PROPOSITIO XVIII.

Sanctæ Catharinæ de Senis revelatum est, Beatam Virginem conceptam esse in peccato originali, ut refert Antoninus, Archiepiscopus Florentinus in prima parte summæ suæ Tit: 7. cap. 2. Ita Cajetanus, in Tract: de Concep: B. Virginis. c. 5.

Respondet P. Alphonsus Salmeron, (unus ex primis decem Patribus Societatis & in Concilio Triden: Pontificius Theologus) super Epistolam, ad Roman: 5. Disput:

Disput: 52. P. Frânciscus Suarez, Tomo 2. in 3. p. Disp: 3. *Revelationē*,
 Sect: 3. P. Gabriel Vasquez, Tomo 2. in 3. p. Disp: 117. *prædictā, non*
 c. 6. & alii doctissimi & piissimi Theologi, supra viginti. *esse S. Catha-*
 Nulla ratione probari poss., Revelationem eiusmodi verè *rina, multi-*
 factam S. Catharinæ, *sed hæc Revelatio* (ut ait Suarez Ma- *fariè deduci-*
 gnus, locô citatô) *tunc inventa videtur, quando necessaria* *tur.*
visa est ad extenuandam Authoritatem, aliarum Revelationum.
 Quod ipsum antea Catharinus, Disput: pro Immaculata
 Conceptione, lib: 3. adhuc clarius expressit: *Credo*, (inquit)
Zelatores quosdam ut haberent, quod S. Brigittæ testimonio oppo-
nerent, de B. Catharina id confinxisse. Hippolytus etiam Ma-
 raccijs, libellum hac de re impressit, cui Titulus: *Vindica-*
tio S. Catharinæ Senensis, in quo demonstrat esse commentiti-
 am Revelationem illam; & certè, si verè facta fuisset illa
 Revelatio; cur nullus, ex vitæ huius Sanctæ accuratis Scri-
 ptoribus antiquioribus, illius mentionem fecit? Porro consi-
 gnârunt scriptô, Sanctæ Catharinæ vitam, & Revelationes,
 Beatus Raymundus de Capua, prædictæ Virginis Confes-
 sarius, & Comes assiduus (qui postea electus fuit, in Ma-
 gistrum Generalem Ordinis totius Prædicatorum, Annô
 1380, quo etiam Anno, ex hoc Mundo migravit Sancta
 prædicta) nec non B. Stephanus Carthusiensis, eius quo-
 què Comes perpetuus, & amanuensis; item Thomas Se-
 nensis, alter Sanctæ Confessarius; Cur item nullum vesti-
 gium, eiusmodi Revelationis, apparet in Revelationibus
 S. Catharinæ, impressis Compluti Annô 1512, iussu Fran-
 cisci de Cysneros, Archiepiscopi Toletani, nec in impres-
 sis, An: 1504 Venetis, ut testatur oculatus testis, P. Ni-
 cola.

colaus Lancicius, Tomo 2. Opusc. 11. de praxi Divinæ præsentia, cap. 12. ubi hæc habet. Addo, me Romæ invenisse, ante Annos circiter 15, impressas Revelationes Sanctæ Catharinæ, Annò 1604. Venetiis per Lazarum de Scardi, Antiqua lingua Italica, & bis me legisse continuatò illas Revelationes, cum accurata attentione - - nullam tamen prorsus invenisse, talem Revelationem, quæ etiam in speciem & indirectè indicet, Sanctissimam DEI Matrem, esse in originali peccato conceptam aut ullâ maculâ, in suâ Conceptione coinquinatam. Additamentum ergo est aliquorum, qui ut fidem conciliarent suæ Sententiæ, hoc S. Catharinæ Senensi adscripserunt. Fieri quidem potest, ut illa sicut Filia Spiritualis Patrum Dominicanorum, ab aliquo Confessario, edocta fuerit idut de B Virgine sentiret; sed ut hac de re, habuerit Revelationem Divinam, nullus id verè ostendere potest. Hæc Pater Lancicius.

Testatur item Eruditissimus de Alva, in funiculis Nodi indissolubilis, à se visos multos manuscriptos libros Revelationum S. Catharinæ, in diversis Galliæ, Germaniæ, Flandriæ, Bibliothecis, & non comperisse in ullo, prætentam Revelationem.

Accedit. Quòd Pius II, non omnes Revelationes, quæ nomine Sanctæ Catharinæ circumferuntur, recepit. Verùm tantummodo, à B. Raymundo scriptas, inter quas, cum prædicta non habeatur, non subsistit obiectio. Ad illud quod dicit Caietanus, referri à S. Antonino, id ipsam fuisse revelatum S. Catharinæ. Respondet t. Pernelosa, primarius in Academia Viennensi Theologiæ Professor, postea Cæsareæ & Catholici.

tholicæ Maiestatis Concionator insignis: *Verisimile est Respondetur*
 Divum Antoninum prædictam Revelationem. ut fertur, Sanctæ ad Relationem
 Catharinæ, in aliqua scheda reperisse. & eâ incidenter, suam S. Antonini
 opinionem, cui primò adhæserat, confirmasse. Imò Melchior de illa Reve-
 Carius, lib: 11. de locis Theol., c. 6: universaliter dicit. *Di-* latione.
vus Antoninus, non tam dedit operam, ut res veras certasq; de-
scriberet, quàm ne nihil omnino præteriret, quod scriptum in Sche-
dulis quibuscumque reperiretur.

Hoc certum, quòd prædictus Sanctus in suis Chronicis, vi-
 tam conscribens, eiusdem Sanctæ, non meminert dictæ Re-
 velationis. Certum item, quòd locò superiùs citatò à Ca-
 setano, non meminert expressè S. Catharinæ, sed genera-
 liter dixit: *Si quis obiiciat hanc Revelationem S. Brigittæ &*
sciendum, alias Sanctas, Miraculis claras, contrariam Revela-
tionem habuisse.

Ad enervandam illam Propositionem XVIII, sat
 multum etiam conferunt, quæ habentur infrà sub Pro-
 positione XX. ubi ostenditur, pluribus ex titulis, in præ-
 tio habendas esse Revelationes Sanctæ Brigittæ & alia-
 rum plurimarum Sanctarum, quibus revelatum est, Be-
 atam Virginem esse sine labe conceptam. Vide etiam
 sub Propositione XIX Responsionem Patris Nierem-
 bergii.

PRO-

PROPOSITIO XIX.

Sancta Catharina Senensis, in fine Orationis decimæ sextæ, quam habuit Romæ Annô 1377, dum esset in abstractione à sensibus, dicit, Beatam Virginem post conceptionem suam, à peccato originali mundatam. *Ita communiter Patroni rigide Sententiæ.*

Probantq; id ipsum, quia in illa Oratione, continentur verba hæc. *Datum est nobis Verbum Æternum, per manum Mariæ, & de Substantia Materna, induit naturam, absq; peccati originalis macula: quia non hominis, Sed Spiritus Sancti gratiâ, facta est illa Conceptio; quod quidem non fuit sic in MARIA, quia non processit ex Massa Adæ, operatione Spiritus S., sed hominis, & quia tota illa Massa fuit putrida, non potuit, nisi in putridam naturam, Anima illa infundi, sed post Conceptionem ejus, fuit ab illo peccato originali mundata &c.*

Oratio prædicta vel non est S. Catharina, vel debite explicatur.

Respondet primò Cardinalis Sfondrati, cum plurimis, Orationem prædictam, non esse Sanctæ Catharinæ; Tum quia certum est, S. Catharinam non venisse Romam, nisi ab Urbano IV vocatam. hic verò electus fuit nonni-

fi Annô 1378, Quomodo ergo Romæ Orationem habuit, Annô 1377. cū in Romæ nō esset? Tū quia, Petrus de Alva, signo secundo, radio 36, multis docet, hanc Revelationem, vel Orationis illa verba, conficta fuisse à Vincentio Bandello. Tum quia nullum exemplum reperitur in Sacris libris, aut aliis veris Ecclesiæ monumentis, DEUM hominis, iam vitæ functi, peccata, in particulari revelasse; cur ergo revelaret peccata Matris occulta, soli DEO nota? nec Magdalenæ peccata, in particulari, nec Latronis, vulgavit, & vulgaret delicta Matris?

Respondet 2dò Pater Nierembergius Epist. 14. Revelatio, vel Oratio Sanctæ Catharinæ, quamvis verissima, & ex DEO fuisset, tunc locuta est eo sensu, quo multi Doctores loquebantur, tempore eiusdem S. Catharinæ, imò & ante, de peccato nempe originali causaliter, non formaliter contrahibili, nō contracto; sive de debito eius, nō de contaminatione Actuali: DEUS enim se accommodat modo loquendi communiter, iuxta tempora & personas.

Respondet 3dò Pater Lancicius, locò superius citato. Si verè illa Oratio facta est, à S. Catharina, & non illi *Notabilis Responsio Venerabilis Patris Lancicii.* afflata, id illa in Oratione, dixit nō Deo revelate, sed ex proprio spiritu, & sensu, tanquam ab ea, quæ fuit filia Spiritualis Patrum Dominicanorum; à quibus hanc Sententiam edocta fuerat. Sciendum autem est, quando personæ aliquæ piæ, abstractæ à sensibus, aliquid loquuntur, sæpius eas loqui ex proprio sensu, & aliquando hallucinari. Hoc nimis certum est, ut sciunt rerum

talium periti, & constat ex historiis Ecclesiasticis Authenticis, & ego possem nominare quasdam Sanctas, ex Sedis Apostolicæ Decretis, relatas in numerum Sanctorum, quarum dicta & scripta, in raptibus derivata, legi magnis hallucinationibus respersa, ideoq; non permessa imprimi. Ita & S. Catharinæ contigit, non semel. Nam in aliis Orationibus, quas diligenter legi, non semel hoc adverti. Siquidem Oratione 9na dixit. Sanguinem Christi fuisse æternum. Et Oratione 15ta dixit: A Beatīs DEUM videri, non per visionem creatam, mediam inter DEUM, & videntem Animā; sed per visionem increatam DEI, & DEUM ipsum. Et Oratione 18va, in fine, ait: Peccantes graviter peccare, quia perdidērunt lumen veritatis, quod acquiritur per fidem DEI. Atqui, non omni peccatō mortali, fides amittitur, ut contra hereticos definivit Concilium Tridentinum, Sess: 6. c. 15. & Canone 28. Simili ergo modo, ex sensu proprio edocta à suis Confessariis, id dixit S. Catharina Senensis, de Conceptione Virginis Sanctissimæ, & non ex inspiratione, multò minus Revelatione Divina, nec plus hoc dictum ejus habet Authoritatis, quàm dictum alicujus alterius ex Ordine Sancti Dominici, Magistri & Instructoris Sanctæ Catharinæ. Hæc omnia Venerabilis Pater Nicolaus Lancicius circa eiusmodi illuminatissimus. Non absimilia habet Joannes Baptista de Lezana, Carmeliticorum Authorum, ex recentioribus faciliè primus, in Apologetico de Conceptione c. 14. Non ea (inquit) quæ in Orationibus Sanctarum habentur, ipsis factas Revelationes indicant, sed ea, quæ vel ipsæ credunt, vel existimant ita esse; quod item de Beata Catharina dici potest, nimirum, quòd ab aliquibus edocta, Virginem Sanctissimam, Originalem labem contraxisse, existimaret.

PRO.

PROPOSITIO XX.

Beatæ Brigittæ revelatum dicitur, Be-
atam Virginem præservatam esse, ab
originali peccato: sed oppositum est re-
velatum Sanctæ Catharinæ, quæ majori
fide videtur digna; quia Canoniza-
ta est sicut cæteri Sancti; Sancta verò
Brigitta Canonizata est tempore Schi-
smatis, quo nullus habebatur certus,
& indubitatus Papa, à Bonifacio IX.

*Ita Cajetanus in Tractatu de Conceptione Beatæ
Virginis, cap. 5to.*

NON tantum id de S. Brigitta dicitur, ab innumeris
Viris doctissimis, sed etiam in libris Eius Revelatio-
num, accuratè à Sapientissimis Theologis examina-
tarum, & à Romanis Pontificibus approbatarum, clarè id
ipsum legitur, quòd scilicet ipsamet Divinæ Veritatis Sedes,
Beata Virgo, Sanctæ Brigittæ dixerit: *Veritas est, quòd
ego concepta fui, sine peccato originali* (ut habetur in libro 6.
Revelationum eius c. 49. & c. 55. in eodem libro 6.) *Scito*

P₂

quod

quòd Conceptio mea non omnibus nota fuit, quia voluit DEUS quòd sicut ante legem scriptam, præcessit lex naturalis, & electio voluntaria, boni & mali, ut postea veniret lex scripta, quæ cohiberet omnes inordinatos motus; sic placuit DEO, quòd amici sui piè dubitarent de Conceptione mea, & quilibet ostenderet zelum suum, donec veritas illucesceret, tempore præordinato. Libro item 5. c. ultimo, DEUS ait: MARIA de peccatoribus nata est, licet sine peccato concepta.

*Revelationes
S. Brigittæ
pluribus ex
tulis in pretio
habenda.*

Porro S. Brigittæ Revelationes, pro sui veritate habent Suffragium Summorum Pontificum, Bonifacii IX, Martini V, Urbanii VI, & Conciliorum Basiliensis, ac Constantinensis; Gregorius quidem XI, Annò Dñm: 1377. cum has Revelationes, tribus Cardinalibus, & quatuor Sapientissimis Theologis, examinandas tradisset, nonnihil ex eorum Judicio, eas probavit. Ipsorum verò Judicium id fuit. Totum, quod in eis continetur, & veritate conspicuum est, & Sanctitate plenum; pellucidum, atq; perfectum. Deinde Urbanus VI, Gregorii Successor, Annò 1478. post novum & accuratissimum, per quinque Cardinales, septem Theologos, & Jurisperitos, earundem Revelationum, factum examen, ipse his verbis, probavit. *Authenticas, & veritate plenas, à DEI Spiritu veraciter traditas, & ad utilitatem legentium, & audientium: pro saluberrimo Fidelium Dogmate, in DEI Ecclesia, in perpetuum cum devotione, & reverentia, studiosius observandas esse.* Demum Bonifacius IX, Prædecessorum suorum vestigiis insistens, itidem illas examinandas dedit Viris Sapientissimis, & ab illis diligenter revisas, & probatas, isdem ipse

ipse verbis approbavit, quibus & Pontifex Ozias, Sanctam Judith, laudavit. c. 8. *Omnia (inquit) quæ locuta es, vera sunt.* Insuper, quod specialem etiam considerationem meretur, pretiumq; ingens addit, Catholica Ecclesia, in Oratione Missæ, de S. Brigitta, DEUM sic orat: *Domine DEUS noster, qui B. Brigittæ, per Filium tuum Unigenitum, secreta Cælestia revelasti, ipsius pia intercessione, da nobis famulis tuis, in Revelatione sempiternæ gloriæ tuæ, gaudere letantes.* Hinc dictas Revelationes Vm gravissimæ, in magno semper habuere pretio; ut ex Ordine Prædicatorum Joannes Turrecremata, Sacri Palatii Apostolici Magister, postea Cardinalis, in Prologo Defensionis, earundem Revelationum, c. 1. Ambrosius Catharinus, Archiepiscopus Compfanus, Opusc. 2. de Concept. &c. Item alij insignes Theologi, ut P. Salmeron Tomo 13. disput. 52. P. Franciscus Suarez, P. Gabriel Vasquez, locis suprâ citatis. P. Petrus Canisius, libi de Deipara, c. 10. Vadingus, Sect. 3. Legationis, Oratione ad Paulum V, Tract. 11. §. 10. &c.

Revelationibus etiam aliis plurimis, DEUS comprobavit piam Sententiam; Armamentarium Seraphicum, præter suprâ recensitam, enumerat triginta & unam ex probatis Authoribus collectas, factas scilicet: S. Anselmo, S. Hildegardi, S. Gertrudi, S. Mechildi, S. Elisabethæ Hungaræ, S. Franciscæ Romanæ, B. Angelæ Bohemæ, S. Norberto, Helvino Abbati, Fantino Episcopo, Petro Villanensi, Jacobo de Marchia, Beatrici de Sylva, & aliis.

Præter has triginta duas, sunt aliæ multæ, inter quas, est

Pluribus etiam aliis Revelationibus comprobatur piâ Sententia.

est illa insignis Revelatio, quæ facta est B. Oringæ, quæ
 alias Christina nominatur, & in Hetruria Annô 1310, pietate,
 & prodigiis clarissima, vivere in terris desuit. Vide Pa-
 trem Bolandum Tomo 1. Januarii die 10. Notatu item
 dignissimum, quòd Religiosissima Virgo, Maria de Esco-
 bar, Ordinis Sancti-Monialium S. Brigittæ, in Hispania
 Fundatrix; vitæ Sanctimoniâ, Orbi Christiano conspicua,
 (obiit illa Anno 1622) scripsit ad Adm: Rduñ Provinci-
 alem Ordinis Prædicatorum, Epistolam, in qua inter alia
 hæc: *Veritas infallibilis est, B. Virginem Dominam nostram, sine*
peccato originali fuisse conceptam, & hoc à DEO ipso scio, qui
Veritas ineffabilis est. ut habetur in libro 4. vitæ ipsius, c. 9.
 §. 1. Eademq; Venerabilis Virgo, pluribus è Familia Do-
 minicana, Viris Eruditissimis, Sententiam piam persvasit:
 eamq; quidam eorum, publicè etiam propugnârunt, ac ob
 hanc fortitudinem, singulari corona donati sunt; ut refertur
 in lib: 4. vitæ ipsius, c. 31. Porro intuitu huius Virginis,
 imposita est lex Concionatoribus, per Hispaniam, ne ser-
 monem ad populum incipiant, nisi prius laudem Beatæ MA-
 RIÆ Virginis Immaculatè Conceptæ, pronuntient.

*Extra omne
 prudēs dubitū
 est, S. Brigittā
 legitimè Ca-
 nōizatā esse,*

Note imò. Bonifacius IX licet tempore Schismatis,
 tamen legitimè electus fuit Annô 1389, & verus erat Pon-
 tifex. Item Martinus V, concordî Suffagiô in Generali
 Constantiensi Concilio, Annô 1417, fuit Pontifex denuncia-
 tus, & indubitatus. Uterq; autem S. Brigittam, Sancto-
 rum Catalogo adscripsit, ut constat ex Bulla Canonizatio-
 nis, in qua Martinus V sub interminatione iræ DEI, &
 San-

Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, prohibet, ne quis prædicti Decreti Sententiam, infringere conetur. Unde utriusque Sanctæ Canonizatio, æquè valida, atque certa est. Ex dictis clarissimè patet, quantum à vero deflexerit Caietanus, qui in Opusculo suo de Conceptu B. Virginis c. 5. ait. *Novellæ Revelationes contra tot Sanctos, & antiquos Doctores, Angelum Satanae, in Angelum lucis transformatum, aut phantasias, vel etiam figmenta Sapientibus ingerere videntur. Hæ siquidem, cum vocatis miraculis, quæ in hac causa afferuntur pro mulierculis, non pro Sacra sunt Synodo: Unde non censeo digna, de quibus verba fiant. Merito hæc censura, graviter displicuit Viris Sapientissimis. Antonius de Corduba, Quæst. 44. Ægidius à Præsentatione lib: 3: q. 6. & alii, censuram illam asserunt esse temerariam, & impiam, esseque proiectæ temeritatis, Revelationes S. Brigittæ, & aliorum, figmenta, & somnia dicere.*

Propositio temeraria.

Nota 2da. Rhamnus libro de Universali corruptione Generis humani, parte 5, asseruit omnimodè veram esse Propositionem hanc: Revelationes, quæ pro Immaculata Conceptione B. Virginis iactantur, innotuerunt per infames, & male vitæ personas atque adeo ab Angelo Satanae, transfigurante se in Angelum lucis, prodierunt.

Rhamni Propositio nimis cruda & scandalosa.

Itane personæ Infames, Sanctitate eximia illustres, Brigitta, Gertrudis, Mechthildis, & aliæ, de quibus supra mentio facta? Non diffiteor, in Sancti Anselmi Epistola de Conceptu inter alias Revelationes, recenseri etiam duas; quarum una facta est Diacono, Fratri Regis Hungariæ, vor
lenti-

lenti nubere. Altera Sacerdoti, post adulterium in Sequena amne, miserè merso. Sed ne sic quidem, Revelationes illæ, penitus reiiciendæ sunt. Potuit enim Diaconus ille, oblata dispensatione à Summo Ecclesiæ Antistite, atq; adeo sine peccato, velle nubere. Sacerdos verò, statim post lapsum suum, DEO reconciliatus, cur inter actu infames, recensendus?

PROPOSITIO XXI.

Opinio de Immaculata Conceptione Beatæ Virginis, est nonnisi hominum è media plebe, lanariorum, talarium, sutorum, & Artificum. Ita NeoCastrus in *Tract. de Concept. B. Virginis.*

*Prædicta
Propositio e-
videntèr er-
roneæ est.*

Obit NeoCastrus in Calabria, Annò 1506, 27 Augusti. Nomen genuinum Neo-Castrii habes apud Patrem Velasquez lib: 4. de Immaculata Conceptione, Diss: 10. Annot: 1. qui ibidem citans prædictam Propositionem ait. *In mero meridie cæcutit (NeoCastrus)* Rectissimè enim P. Joannes Pineda in advertentius suis ad Privilegium Joannis primi, Regis Aragoniæ scripsit. *A primis Ecclesiæ seculis, nullus fuit Catholicus Imperator, nullus rex, nullus Princeps, nullus Vir, sanguine & statu illustris, qui hanc* *piam,*

*piam, hanc Sanctam de Immaculata Conceptione Opinionem non
sit professus.*

Et Bernardinus de Rustis (qui ob insignem doctrinā & pietatē magno in pretio fuit apud Sixtum IV, ante annum Christi 1474.) P. 1. Ser. 2. Art. 3. Hanc (inquit) piā de Immaculata Conceptione B. Virginis opinionē tenet Primò Caput Ecclesiæ Summus Pontifex cum Cardinalibus, & Curia Romana: qui in die Conceptionis devotē canunt in Officio ejusdem diei: Immaculata Conceptio est hodie &c. Id ipsum omnes Confi-
tentur Episcopi, & Sacerdotes Catholici, & Fideles. Id Abba-
tes, & quacunq; Ecclesiastica dignitate decorati. Id Ordo San-
cti Benedicti & Canonici Regulares. Id Ordo Eremitarum San-
cti Augustini: atq; Ordo Carmelitarum atq; Servorum. Id Or-
do Fratrum Minorum. Et ut breviter concludam: id tenent quasi
omnes cujuscunq; Religionis, paucis exceptis, quos exprimere non
est opus. Idem tenet & credit tota fidelium unitas. Cujus rei
testimonium reddit Capella Serenissimi Imperatoris, atq; omni-
um Regum, Dominationum, Potestatum, Civitatum, Oppidorum,
& Villarum Ecclesiæ, in quibus Officium Conceptionis Nogaroli-
cum devotissimè celebratur. De Officio Nogarolico vide
infra sub Propositione XXXV.

E mediane plebe hominum, præter alios Imperato-
res, & Reges, fuit Leo Imperator Orientis, qui eleganti-
ssimam de B. Virginis Conceptione illibata Orationem
composuit? cuius meminit Cardinalis Baronius in Notis, ad
Martyrologium Romanum die 8va Iobris. Thomas Bos-
sius lib. 9. de signis Ecclesiæ, & alii. Philippus IV E-

Q

pisto-

pistolam suam ad Gregorium XV pro definitione illibate Conceptionis sic exorditur. *Horum Hispanie Regnorum Reges Prædecessores mei, magno colebant affectu Purissimam Conceptionem Domine Nostræ Virginis MARIE.* Patet id ex Joannis I Aragoniæ Regis dato diplomate, Annô Christi 1354. Vide illud infra.

Sententiam de Immaculata Conceptione B. Virginis non esse opinionem solum hominum de media plebe, lanariorum, sutorum, artificum, patet etiâ ex eo. Quia eam approbat non tantum Concilium Basileense per Decretum suum formatum Annô 1439. Item Concilium Provinciale Avenionense, celebratum Annô 1457, cui interfuerunt tredecim Episcopi, & duo Cardinales. Vide dicta sub Propositione XXX. Verum etiâ eam amplexi sunt, Tum omnes Pontifices Summi incipiendo à Sixto IV, qui obiit An: 1484, imò & quidam ante Sixtū IV. Tum Universæ Academiæ celebriores Orbis Christi, nec non omnes Sacri Ordines & Religiosæ cunctæ Familiæ. Vide dicta sub Propositione XXVII. Et quod maius est, Scriptura Sacra favet piæ Sententiæ, eamque tuentur Sancti antiqui Patres & Illustres Doctores. Vide dicta sub Propositione V. VI. VII. VIII, IX. X.

Appono Diploma Joannis I Regis Aragoniæ.

Diploma Joannis I, Regis Aragoniæ, pro Immaculata Conceptione B. Virginis.

Nos Joannes DEI Gratiâ Rex Aragonum, Valentie &c. Quid mirantur Religiosi quidam (ne dicamus quanquam veriùs, curiosi, superstitiosiq; homines) Singularem Virginem Matrem DEI Benedictam MARIAM fuisse conceptam sine originali peccato: dum Joannem Baptistam Materno in Utero

San-

Sanctificatum ab illo Sancto Sanctorum (qui à Summo Cælo, & Throno æternæ ac individue Trinitatis egrediens, sese in ejusdem Virginis alma viscera clausit, ineffabili Mysteriò factus Homo) non dubitant - defuitne tam Excellentissimæ Virgini in Conceptu almifci sui Corporis aliquid puritatis vel gratiæ ob præsumptum originale peccatum? Quam missus ad eam Cælestis Nuntius, pacis Angelus salutando: AUE MARIA Gratiâ plena, Dominus Tecum, Benedicta Tu in Mulieribus, prædicavit? Quippe taceant vociferatores inutiles, Disputatores stolidi erubescant de tam præclara, Immaculata & pura Conceptione Virginis violenta producere argumenta: decuit enim, ut ea puritate niteret, quâ sub DEO nequit major intelligi. Decuit, & profectò perfectam & perfectissimam, purissimam, & decoratam semper extitisse, & esse in omnibus, quæ omnium genuit Conditozem & Patrem, quæq; ab initio & ante sæcula Decretò æternò in Consilio Divinæ Majestatis electa fuit, & præelecta gestare, quem totus nec ipsa immensa magnitudo Cælorum capere non sufficit. Et nos qui licet immeriti dona tanta, & beneficia gratiarum ab ipsa Matre misericordiæ inter ceteros Mundi Catholicos Reges suscepimus firmiter credimus & tenemus, quòd præfatæ hujus Sanctissimæ Virginis, Sancta fuit penitus & electa Conceptio. - Hujus itaq; B. Conceptionis B. Virginis colimus puro corde Mysterium & ejus festivitatem solennem, quam Regia Domus nostra, quolibet Anno devota exultatione concelebrat, & perinde perpetuam Nostri Prædecessores Illustres memoriæ recolendæ, & nos utiq; dedicavimus Confraterniam. Disponimus & jubemus per omnia Regna nostra & per terras annuatim cum reverentia

maxima celebrari perpetuò ab Universis & singulis Fidelibus Orthodoxis, tam Religiosis ac Clericis, quàm Laicis infimis atq; mediis & Supremis - Quod si fortè de cetero aliqui Prædicatores, vel ceteri cuiuscunq; fuerint Conditionis, vel Sexus, in nostro Dominio non servaverint Ordinationem huiusmodi, nullo alio præcedente edicto nostro, Claustra domosq; suas prorsus deserant, & quamdiu in contraria Opinione, in Confessione permanserint, fiant tanquam inimici nostri extra omnes terminos Regiæ nostræ Ditionis - in cuius rei testimonium, præsentem fieri iussimus nostro pendenti Sigillo munitam. Datum Valentia 2da Februarii; in qua Festum Purificationis hujus Sanctissimæ Virginis celebramus. Annò à Nativitate Domini. M CCC. XCIV.

Similem Constitutionem Annò 1398 edidit Martinus I, Joannis I in Regno Aragoniæ Successor; in illa Constitutione inter alia habentur hæc. Opinioni prædicti quondam Martini I, Regis Fratris nostri, hoc est, quòd Gloriosissimæ Virginis & Matris REGIS ARAGONIAE Beata Conceptio fuit ab omni labe originalis peccati exempta, omnino firmiter inherentes, tanquam salubri, Catholicae piæq; non modicum & devotæ, tenore huiusmodi providemus, statuimus, volumus, & etiam inhibemus, ne amodo quispiam Religiosus seu Clericus vel alia quævis Persona, cujuscunque conditionis seu Status, audeat, vel præsumat dicti quondam Fratris Nostri, ac nostram Opinionem huiusmodi, prædicando, disputando, aut aliter impugnare, augere, seu quomodolibet improbare, & minus asserere, dicereve illam esse damnatam, erroneam, indevotam, seu in aliquo reprobata; quin potiùs abinde frenò abstinencia se compescant, totaliter ori suo custodiam imponentes &c.

PRO-

PROPOSITIO XXII.

Titulus Immaculatæ Conceptionis in Bullis adulteratis fundatur. Ita Libellatores.

Respondetur verbis P. Ravnaudi, Tomo 7. in Disserta-^{Propositio est}
tionē de retinendo Titulo Immaculatæ Conceptionis. ^{E calumniosa.}
 diplomatibus Pontificis, pro Conceptione Immacu-
 lata, nullum prorsus occurrit, quod vel per somnium com-
 minisci liceat esse suppositum, aut adulteratum. Allegan-
 tur passim in hanc rem Decreta, Sixti IV, Alexandri VI,
 Pii V, Pauli V, & Gregorii XV. Exploratissimum est,
 Sixti Decreta esse sana, undecumq̃, & infermentata, cum
 exstent in Corpore Juris. Cæterorum Diplomatum Fides,
 non potest nutare, cum ritè comprobata habeantur, & ad-
 huc posteriorum caleat memoria in quibus allegantur an-
 teriora. Gratis autem confingere, Bullas illas esse adulte-
 ratas, calumnia est voluntaria, atq̃ temeraria. Volunta-
 ria quidem, quia cum oportuisset signare locum, tempus, opi-
 fices adulterationis, ac quid insertum sit, principalibus edi-
 ctis; nil tale est factum, sed gratis, absq̃ probatione, ac tectè
 generatim tantum, ut melius criminatio lateat, obtruditur,
 Conceptionem Immaculatam stabiliri à nobis, per adulte-
 rata, aut etiam supposita Diplomata. Esse autem hanc ca-
 lumniam, planè horrendam, monstrant pænæ gravissimæ infli-
 ctæ falsariis. Nequitia autem verticem, inter falsarios
 occu-

occupant, qui principalia Edicta, vel Rescripta adulterant. Inter quos Adversarii reponunt, Assertores Conceptionis Immaculatæ, non alia de causa, quàm quia ipsis placet, aut ne rudes in calumniando videantur.

PROPOSITIO XXIII.

Sacra Inquisitio Romana sub Urbano VIII, Annò 1644. Januarii 20, tulit Decretum, in quo prohibetur vocari Immaculata Conceptio; sed jubetur solum dici, Conceptio Immaculatæ Virginis. *Ita à Patronis rigida Sententiæ jactabatur, Annò 1647. .*

*Decretum illud
si fuit, subla-
tum est ab A-
lexandro VII.*

Cum supplicatum fuisset Innocentio X. qui fuit Successor Urbani VIII, legitimè ratumq; Decretum illud foret? Respondit se in eum usq; diem, de eiusmodi Decreto, nihil scivisse, unde plurimi Sapientissimi Theologi, inter quos Calderonius, Amedeus, Salyus, applaudente Ecclesia, titulum *Immaculatæ Conceptionis*, feliciter propugnârunt, eò fructu, ut contrario Decretò, in Actu saltem exercito præsum illud Decretum annullaretur. Et postea Alexander VII, (ut refert Raynaudus Tomo 8.

in

in *Pietate Lugd.* mox ab inauguratione declaravit, Decretū si quod fuerat, ad unum particulare factum Anconitanum pertinere. atq; adeo non valere, quò ad alia; edixitq; ne deinceps ii, qui Decretum illud curaverant, & vi eius obstabant, n. *Conceptio* diceretur *Immaculata*, iniicerent impedimentum, live Scriptoribus, live Concionatoribus, quò minus Conceptionem passivam Virginis, vocarent *Immaculatam*. Et meritò, cū certum sit, à plurimis Summis Pontificibus, *Conceptionem* vocari *Immaculatam*: Religiosumq; Ordinem, sub titulo *Immaculatae Conceptionis* erectum, & approbatum ab Innocentio VIII, & confirmatum deinde, à Julio II. Vide dicta sub Propositione XXVIII.

Certum item, erecta esse passim Tempia, Sacella, Aras, Statuas, Sodalitates, sub titulo *Immaculatae Conceptionis*, & de eadem *Immaculata Conceptione* impressa Officia, à plurimis recitari solita, & hæc omnia, Summis Pontificibus scientibus, & approbantibus: & concessâ Indulgentiarum gratiâ, condecorantibus.

NOTA. Tusculi unum est Templum, ad Urbis muros, adscripta trabealibus literis Epigraphe. *Templum Immaculatae Conceptioni Sacrum*. De ea Epigraphe, conquirentibus Patronis, adversæ Sententiæ, Respondit Paulus V, concedere se, ut ex opposito fabricarent aliud Templum, dicandum *Beatae Virginis*, cum Epigraphe: *Templum Conceptioni maculatae Sacrum*. Quod Responsum, quo inspectaret, intelligentes, hælerunt: ut scribit Raynaudus Tomo 7. in Diptychis Marianis.

Pauli V notabile Responsum.

PRO.

PROPOSITIO XXIV.

Ex hoc quod in Officio Conceptionis, à Pio V, in Breviarium Romanum inducto, in Responsorio octavo dicatur. Sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant Tuam Sanctam Conceptionem; celebretque Ecclesia, & dicat, Conceptionem Sanctam. Non rectè inde inferitur, quòd Conceptio Beatae Virginis sit immaculata, celebretque Ecclesia, & sentiat Conceptionem esse immaculatam. Ita Libellatores Romani, qui Propositionem dictam probant ex eo.

Quia (inquiunt) non idem est, esse Sanctam Conceptionem, & esse immaculatam Conceptionem. Quia vox, Sancta, in sensu ab Ecclesia intento, tam primum, quàm secundum instans complectitur, sive ut abstrahit, à primo vel à secundo; & cum sit terminus positivus, sufficit in altero instanti verificetur. Vox autem immaculata, exprimit Sanctitatem per negativa; hoc est per negationem cujusque maculae. Hucusque Libellatores.

Meri.

Merito doctissimus Antonius Calderon, librum edit, cui Titulum præfixit: *Monstrum est, Conceptio Sancta, & non Immaculata*. Sicut enim monstrum est, Petrus homo, & non animal rationale; ita & monstrum est: Conceptio Sancta, & non immaculata: definitivè enim iuxta S. Dionysium Areopagitam, lib: de Divinis Nominibus, cap. 12. *Sanctitas est ab omni scelere libera, perfecta; ac omni ex parte incontaminata*, (live ut alii legunt, *Immaculata*) *puritas*. Hancq; ipsam definitionem esse rectam, probat S. Thomas, in 3. dist: 3. q. 1. art: 1. in Corpore: approbantq; eam omnes Theologi Classici. Ergo, cum ex sensu Ecclesiæ, Conceptio B. Virginis, sit Sancta, sicq; vocetur in Breviariis, & Martyrologiis, eo ipso, est ab omni scelere, ac omni ex parte, incontaminata, seu immaculata puritas: proinde eò ipsò, Conceptio immaculata. Ex data Sanctitatis definitione, patet etiam, quòd vox *Sancta*, non minus, sicut vox: *Immaculata*; exprimat Sanctitatem, per negationem cuiuscunq; maculæ mortiferæ.

*Argumentatio
est recta. Cō-
ceptio Sācta.
Ergo Immacu-
lata.*

PROPOSITIO XXV.

Ex eo, quòd Ecclesia Romana celebret Festum Conceptionis B. Virginis, non rectè inferitur, B. Virginem in primo instanti suæ Conceptionis fuisse Sanctā, & Immaculatam. Ita Patroni Sententiæ minùs piæ.

SI quæ ratur Ratio huius ipsius, Respondetur primò à Caetano, in Tract: de Conceptione Beatæ Virginis,

R

cap:

*Rationes afferuntur. 5. Quia (inquit ille) constat, quod à quibuscunq; Catho-
feruntur pro licis celebratur hoc Festum Conceptionis, celebratur ratione San-
dicta Proposi-ctificationis B. Virginis in utero Matris: sive illa Sanctificatio fu-
tione ab Ad-erit præveniens, & quasi præoccupans peccati originalis Actua-
versariis. lem incursum, ut opinio ista dicit: sive fuerit mundans, à peccato
originali jam contracto, ut altera dicit opinio. Simi iter respon-
det Dominicus Gravina, 1. p. q. Art: 3. In hoc Festo
(inquit) Ecclesia solùm intendit declarare, quod B. Virgo fu-
erit Sanctificata in Ventre Sanctæ Annæ, quod autem hoc con-
gerit, in hoc vel illo instanti, non curat. In idem ferè recedit
Responsio eorum, qui cum Bandello affirmarunt, Conce-
ptionis vocabulum, ex sensu Ecclesiæ, non ad naturalem B.
Virginis Conceptionem, seu ad primam B. MARIÆ ani-
mationem referendum esse, sed ad Spiritualem, quæ in San-
ctificatione censetur, cum, gratia veluti Mater, animam ipsam
concepit.*

Secundo Respondet Aureolus, in 3. dist: 3. Capreo-
lus ibidem, Quæst: unica, Art: 3. quos communiter plures
sequebantur Thomistæ; Festum Conceptionis non celebrari
de ipsa Sanctitate Conceptionis, seu quia Sancta immac-
culata, in primo instanti suæ animationis fuit Deipara: sed
tantum in gratiarum actionem pro beneficio eius Concepti-
onis naturalis miraculosæ, ex utroq; Parente sterili (Conce-
ptionis enim istius tempore, fertur S. Anna habuisse Annos 44;
S. verò Joachim 66, vixisseq; secum 20 annis in sterilita-
te) nec non in gratiarum actionem pro beneficio Conce-
ptionis utilisimæ, utpote, quæ fuit initium nostræ repara-

tionis; sicut similiter etiam, est Festum Inventionis S. Crucis, Apparitionis S. Michaélis, quæ Sancta propriè, nec dici, nec esse necesse est, imò nec sunt, sed Sanctus est DEUS, cui in illis festis referuntur gratiæ, pro beneficio Inventionis, Apparitionis.

Tertiò Respondent alii, cum F. Francisco Combesis, Disp: 1. de hæresi Monothelitarum, c. 3. v. 2. per paritatem hanc. Ex eo, quòd Ecclesia Græca, 23 7bris celebrat Festum Conceptionis S. Joannis Baptistæ, non rectè infertur, Baptistam fuisse sine peccato originali conceptum. Ergo & in præsentì.

Sed hæ Responsiones patenter non subsistunt. Non prima Responsio, Quia eam esse omnino erroneam & dif- *Et corvellū-*
formem Constitutionibus Summorum Pontificum, Sixti IV, *tur evidenter*
Pauli V, Gregorii XV, nec non Alexandri VII, evidenter constat ex Bulla eiusdem Alexandri VII, edita An: 1661. die 8. Decembris, quæ incipit: *Solicitude omnium Ecclesiarum.* ubi habentur hæc. *Sanè vetus est Christi Fidelium erga ejus B. Matrem Virginem MARIAM pietas, sentientium, Ejus animam in primo instanti creationis, atq; infusionis in Corpus, fuisse speciali DEI Gratiâ & Privilegio - à macula peccati originalis præservatam, immunem, atq; NB. in hoc sensu ejus Conceptionis, festivitatem celebrantium, - Vide ad calcem libri huius Bullam, à numero primo, ad numerum tertium.*

Accedit. Quia stante illâ Responsione, Festum Conceptionis evanesceret, & propriè dici deberet, Festum Sanctificationis, quod est directè contra Bullam Gregorii XV

editam Annô Domini 1612. Maii 24, quæ incipit. *Sanctissimus Dominus noster Paulus V. &c.* in qua mandat, ac præcipit omnibus, ut in sacrosancta Missa, ac Divino Officio, celebrandis, tam publicè, quàm privatim, non alio, quàm Conceptionis nomine uti debeant. Sixtus etiam IV, in sua Constitutione, damnat Propositionem hanc: Romana Ecclesia, solam Spiritualem Conceptionem seu Sanctificationem celebrat.

Secundam Responſionem, patenter convellit eadem Bulla, Alexandri VII, ut constat ex suprà dictis.

Tertia verò Responſio, inter alia ex eo corruiſit; Quia dato, non concesso, quòd Ecclesia Græca antiquitus constituerit Festum Conceptionis Sancti Baptistæ, tamen certum est, ab Ecclesia Græca, non institutum esse ex eo, quòd censuerit, vel censeat fuisse illum sine peccato originali conceptum, hoc enim est manifestus error: sed tantum institutum est; in gratiarum actionem, pro Conceptione eius miraculosa: idcirco nullibi nominatur eius Conceptio, *Sancta, Immaculata*. E contra constat ex Bullis Pontifici, præsertim Alexandri VII, Festum Conceptionis institutum, à Romana Ecclesia, (quæ in cultu exhibitio Sanctis, à vero deviare nequit) institutum inquam, ob Sanctitatem, quam Beata Virgo habuit, in primo instanti suæ Conceptionis, vocari tam à Græca, quàm à Latina Ecclesia, Conceptionem B. Virginis Sanctam, immaculatam: non minùs, quàm vocatur Nativitas Beatæ Virginis, Sancta.

Fate-

Fateor, Bellarminum lib: 2. de Cultu Sanctorum, c. 6. scripsisse hæc. *Fundamentū hujus Festi præcipuū dico, non esse Conceptionem Immaculatam, sed simpliciter Conceptionem Matris DEI future, qualiscunq; enim illa Conceptio, eò ipso, quòd Conceptio fuerit Matris DEI, singulare gaudium affert Mundo, ejus memoria.* Verū hæc scripsit, longè ante prædictam Bullam Alexandri VII: Bellarminus enim obiit, Annò Domini 1621. Annò verò 1661 edita fuit illa Alexandri Bulla, in qua evidenter declaratur contrarium: cui Declarationi haud dubiè firmiter assensus fuisset, si tunc vixisset. Quamquam Pater Eusebius Nierenbergius, in Tract: de perpetuo Obiecto Festi Conceptionis, c. 31. cum pluribus aliis, asserit & probat, illa scripsisse Bellarminum, non ex propria Sententia, ast ex aliena: nempe eorum, qui non assentiuntur Deiparam esse sine labe conceptam; in citato siquidem loco, Bellarminus dicit. *Quia major Ecclesiæ pars, piè credit Immaculatam Conceptionem, inde habuit eadem Ecclesia, occasionem instituendi hoc Festum.* Libro item 4. de amissione Gratiæ, & in statu peccati c. 15, ait. *Totus Orbis Christianus celebrat diem Festum Conceptionis Virginis Mariæ, eamq; Conceptionem immaculatam vocat.*

*Ex eo, quòd
Ecclesia cele-
brat Festum*

Sic reiectis Adversariorum Responsionibus, iam ex eo, quòd Ecclesia Romana, celebrat Festum Conceptionis B. Virginis, rectè inferri B. Virginem, in primo instanti sui Conceptionis, fuisse Sanctam, & immaculatam.

*Conceptionis
B. Virginis,
Jequi ur esse
immaculatam.*

Probatur Primò. Quia Sancti, Ildephonsus, Bernardus, Thomas, Bonaventura; item Albertus Magnus, Richardus, & alii, ferè univ. ex eo probant B. Virginē fu-

*apt: Proba-
turq; id mul-
tipliciter, &
convictivè.*

isse

*Primo ex
Patribus.*

isse Sanctam, in sua Nativitate, quia Ecclesia Romana celebrat Festum eius Nativitatis. Ergo siquidem (ut patet ex dictis,) Ecclesia Romana celebrat etiam Festum Conceptionis B. Virginis; rectè etiam inferitur, Deiparam fuisse in sua Conceptione Sanctam, & immaculatam. Antecedens probatur. S. Ildephonsus, Episcopus Toletanus, qui obiit Annò 667. lib. de Virginitate & Purificatione MARIE ad probandum Deiparam, ante Nativitatem suam, fuisse Sanctificatam, utitur hoc Argumento. Enimverò si non Beata (Nativitas B. Virginis) esset & gloriosa, nequaquam tam festivè celebraretur ubiq; ab Universis; sed quia tam solenniter colitur, constat ex Autoritate Ecclesie, quòd nullis, quando nata est, subjacuit delictis.

S. Bernardus in celebri illa Epistola 174. ad Lugdunenses. Quia ortu Virginis, didici in Ecclesia & ab Ecclesia, indubitanter haberi festivum, atq; Sanctum: firmissimè cum Ecclesia sentio, in Utero eam accepisse, ut Sancta prodiret. - Fuit proculdubio Mater Domini, antè Sancta, quàm nata: nec fallitur omnino Sancta Ecclesia, Sanctam reputans ejus Nativitatis diem, & omni Annò cum Exultatione Universe terre, Votiva celebritate suscipiens.

S. Thomas, 3. p. q. 27. Art: 1. Ecclesia celebrat Nativitatem B. Virginis, non autem celebratur Festum in Ecclesia, nisi pro aliquo Sancto, Ergo B. Virgo in ipsa sua Nativitate fuit Sancta; fuit ergo in Utero Sanctificata.

S. Bonaventura in 3. dist: 1. q. Art: 3. Pro NB: indubitato habet hoc Ecclesia (quòd nempe B. Virgo fuerit in
Ute-

Utero Sanctificata) & illud ex hoc patet, quod ejus Nativitatem tota Ecclesia celebrat, quod non faceret, nisi Sancta esset. Et in 3. dist: 3. q. 2. ait. Statuta Universalis Ecclesie, de Sanctorum celebritatibus, omnia fundata sunt supra Sanctitatem, ut nullo die, pro aliquo Sancto Solennisetur, in quo, vel pro quo, Sancta non fuerit aliqua persona, cui ille honor defertur.

Albertus Magnus Marial, cap. 66. argumentatur sic. Ecclesia celebrando festivat Ejus (Deiparæ) Nativitatem. Ergo fuit Sancta, quando nata.

Richardus à Sancto Victore, Ordinis Canonorum Regularium, Sancto Bernardo amicissimus, Dist: 2. Art. 1. q. 1. Argum: 3. dicit. De re non Sancta, non est solennisandum; sed Conceptio (animatæ) carnis B. Virginis MARIE est Solennisanda, multi enim eam solennisant, nec reprehenduntur. Ergo est Sancta. Hocq; ipsum omnes citati à Sancto Augustino delumpisse videntur, qui Epistola 112. generali ratione affirmat. Ideo Ecclesia, obitus, non natales Sanctorum, celebrat; quia obitus sunt Sancti, non natales. Et serm: 93. de Sanctis. Cum dubitasset, cur Ecclesia, obitus Sanctorum solenniter celebret non verò Natales? Respondet. Martyres ad mala certamina nascendo venerunt, trahentes originale peccatum: morientes autem ad bona certamina transferunt, finientes omne peccatum. Similia habet serm: 13. q. de S. Cypriano.

Probat 2dò. Si Summus Pontifex præcipiat defunctum aliquem, Missa & Ecclesiastico Officiò coli, ab Universâ Ecclesia, tunc certum, & extra omne dubium prudens est

est apud Catholicos, illum, cui cultus is decernitur & exhibetur, revera supremo vitæ momentō, in gratia Sanctificante, decessisse. Ergo siquidem Summi Pontifices, præsertim Alexander VII, colī sic iubet, colatq; sic Ecclesia tota, Conceptionem B. Virginis, ut immaculatam & præservatam à peccato originali; certum est B. Virginem in primo instanti suæ vitæ, non caruisse gratia Sanctificante.

Gravina celebris Thomista, Tomo 2. Catholic: præscript: q. 6. Art: 3. ait. *Proferant Adversarii, absoluto cultu, tanquam ad primarium objectum, B. Virginem positam Immaculatam & præservatam, & jam causa finita est.* Ecce proferimus Bullam Alexandri VII, in qua clarissimè id asseritur; à Sede Apostolica. (loquor verbis S. Augustini de verbis Apostoli Serm: 2.) *Rescripta venerunt: causa finita est.*

NOTA primò. Lutherus Hæresiarcha, et si Conceptionem B. Virginis fuisse purissimam, censuerit, ut videre *Lutheri judiciū de Festo Cōceptionis.* est in sermone Eius de Conceptione: Festum tamen ipsum, adeo fuit averſatus, ut dixerit: *Nullum Festum magis odi, quàm Festum Conceptionis, & Festum Corporis Christi.* Verum, ut de Nerone, qui primus Romæ Cæliano gladiō, in Christianos ferocivit, dixit rectissimè Doctissimus Tertullianus in Apologetico suo, contra Gentes, c. 5. *Tali dedicatore damnationis nostræ, etiam gloriamur; Qui enim scit illum, intelligere potest, nonnisi grande bonum, à Nerone damnatum.* Ita & nos gloriamur, tali damnatore huius Festi. Qui enim scit, quis fuerit Lutherus, admirandè inquam mendax; convitiator, &

& maledicus (ut demonstravi in libro meo, cui titulus. *Admiranda Lutheri*) intelligere potest, nonnisi aliquod grande bonum, a Lutnero esse damnatum, & odiô habitum.

NOTA 2dò. Festum Conceptionis celebrari in Ec-
clesia Græca capit, saltem ante Annos mille ducentos, idq; *Quandonam*
ex eo constat; quia Græci, saltem à tempore S. Sabbæ Ab- *Festum Con-*
batis, & S. Andreæ Episcopi Cretensis coluerunt Officiô *ceptionis ca-*
Divinô, & Canone Ecclesiastico, die 9na Decembris Con *pit in Eccle-*
ceptionem Activam S. Annæ: S. autem Sabbas, qui (ut le- *sia Græca, nec*
gitur in Martyrologio Romano, 6ta Decembris mirô San- *nô in Anglia,*
ctitatis exemplô in Palæstina refulsit) natus est Annô Christi *Gallia, Ger-*
439, & obiit Annô 551, ætatis suæ Annô 92 ut testatur Car- *mania, cele-*
dinalis Baronius, Tomo 7. Annalium. S. verò Andreas Cre- *brari ?*
tensis, floruit circa Annum 550, composuitq; Canonem Ec-
clesiasticum, in quo hæc leguntur. *S. Anna concepit hodie*
intemeratam immaculatam, DEI Genitricem, omni ex parte in-
contaminatam; ejus nos sanctam Conceptionem & immaculatam,
colamus. In Latina autem Ecclesia, ut in Anglia, & primùm
quidem in Monasterio Anglicano Beccenti, capit celebra-
ri, Annô 1065, ex occasione Revelationis factæ, Venerabili
Elvino, seu Helvino, Abbatieius Monasterii. Gallia circa
Annum 1100. celebrationem huius Festi, in multis suis Ec-
clesiis desumpsit ex Anglia. Item Germania, circa Annum
1152. Maurittus tamen Episcopus Parisiensis, Annô 1175.
prohibuit hoc Festum celebrari in Ecclesia Parisiensi, cur
autem id prohibuerit. Vide sub Propositione XII, fol: 84.

NOTA 3ta. In Romana, Ecclesia seu in tota Ecclesia Catholica necdum celebrabatur, tempore S. Thome. Quando item mæ, qui obiit Annô 1274. non in 21ma p^{ri}m^o 2. 27. Art. capit celebra-2. ad 2. ait. Licet Romana Ecclesia, Conceptionem B Virginis in non celebret, tolerat tamen consuetudinem aliquarum Ecclesiarum, illud Festum celebrantium: unde talis celebritas, non est totaliter reprobanda. Brevi tamen post S. Thomæ (b^{ea}tum), in privatis Ecclesiis, etiam Romæ celebrabatur illud Festum; unde Joannes Baconius, natione Angelus, de Ordine Carmelitarum Prior Provincialis, Theologus & Philosophus doctissimus, (qui floruit Annô 1240) in 4. dist. 2. q. 4. Art. 3. ait. Publica & diuturna consuetudine celebratum est Festum Conceptionis B. Virginis in Curia Romana, etiam cum Venerabili Congregatione Dominorum Cardinalium, cum solenni Missa & sermone, singulis Annis in Domo Fratrum B. Mariæ de Carmelo; & hæc duraverunt tempore multorum Romanorum Pontificum usq; ad præsens tempus. Concilium item Batileense Sess 36. quæ habita fuit anno 1439. dicit: Renovantes prætera institutionem de celebranda B. Virginis Conceptione, quæ tam per Romanam, quàm per alias Ecclesias, sexto Idus Decembris, antiquâ & laudabili consuetudine celebratur. Jam vero Sixtus IV. Solenne Festum Conceptionis per Universam Ecclesiam celebrari, bina sua Constitutione præscripsit, quas observandas esse præcepit Concilium Tridentinum Sess: 5.

De Festo Cō-
ceptionis,
præceptū la-
tum à Clemē-
te XL

NOTA 4ta. Dies Conceptionis B. Virginis multo tempore non fuit ex præcepto, nisi quò ad Officium Ecclesiasticum; in aliquibus tamen Regnis, ut in Gallia, Hispania, Lusitania

Lusitania, nec non multis Provinciis invaluerat consuetudo, ut etiam ille dies festivus fuerit cum cessatione à servilibus, seu quòd etiam in foro fuerit feriatum & festum. Clemens verò XI, Constitutione, quæ incipit. *Commissi nobis Divinitus* An. 1708, die 6 Septembris præcepit *Apollonica Autoritate Festum Conceptionis B. Mariæ Virginis Immaculatae ubiq; Terrarum in posterum ab omnibus & singulis utriusq; Sexus Christi fidelibus, sicut alia Festa de præcepto servari & celebrari, & sub Præcepto observationis Festorum comprehendendi.*

NOTA 5to. Si quærat cur die 8va Decembris celebratur Conceptio B. Virginis? Responderi solet. Id potissimum fieri ex eo, quia Sancto Helvino, Abbati Canobii Beccensis, apparens S. Niclaus Episcopus Myrensis præcepit, ut hoc Festum Celebraretur illa die. Archiepiscopus Cantuariensis, S. Anselmus qui ante eidem Canobio, post Helvinum præfuit, in Epistola sua ad Episcopos Angliæ refert, quòd Helvino in mari cum Sociis, summè periclitanti, & à DEO per intercessionem B. Virginis opem imploranti, subito quidam Venerabilis Vir, Pontificali Infula decoratus (creditur fuisse S. Nicolaus Myrensis quondam Antistes) inter medias undas navi proximas, apparuit, qui Abbatem his verbis compellavit: Vis periculum maris evadere? vis ad Patriam sanus redire? cumq; ipse cum fletu, id se toto mentis affectu appetere, responderet, scias inquit, me, ad te, à Domina nostra DEI Genitrice MARIA, directum, quā dulciter inlclamasti, & si dictis meis obtemperare, volueris, sanus cum Comitibus tuis evades savientis peri-

*Festū Conce-
ptionis, cur
8vâ Decēbris
celebratur?*

culum maris. Promitte ergo DEO & mihi quòd diem Conceptionis & Creationis Matris Domini Nostri JESU Christi solenniter celebrabis, & celebrandam prædicabis. Et cum Venerabilis Abbas interrogasset, quo die Festum hoc celebrandum est? Responsum est, quòd octava Decembris; & cum iterum rogasset, quod Officium dicendum foret? Responsum est, quòd Officium Nativitatis B. Virginis, mutato duntaxat non in Nativitatis, in Nomen Conceptionis: his dictis ille disparuit, & dicto citius, sedata tempestate, Abbas incolumis, incito flatu applicuit Littoribus Anglicanis, & quæ viderat & audiverat, quibus potuit, notificavit: statuit autem diem Festum in Beccensi Cænobio celebrari, & ipse quam diu vixit, devotis obsequiis celebravit. Hoc relato miraculò, hortatur in sua illa Epistola Divus Anselmus, Episcopos Angliæ, ad hoc Festum celebrandum, & ipse Officium Ecclesiasticum disposuit, & in 3tia Vigilia, seu Nocturno, totam historiam huius miraculi, in tribus Lectionibus distribuit. Officium hoc, adducit Armamentarium Seraphicum in Regestre, in col: 3. ad 8. Veram esse & genuinam, illam S. Anselmi Epistolam, testantur plurimi Viri gravissimi, inter quos sunt: Petrus Aureolus de Verbaria, Archiepiscopus Aquensis, & Cardinalis, de Conceptione B. Virginis, Tract: 1. quem scripsit Annò 1238. Joannes de Baccone, Doctor resolutus. Joannes Gerson Cancellarius Parisiensis; Petrus de Oieda; item testatur hanc Epistolam Anselmi, haberi in Antiquissimis Breviariis. Petrus de Alva addit: Vidisse se Epistolæ dictæ Originalia antiquissima, manuscripta quatuordecim, eaq; reperiri in quatuor

Br

Bibliothecis Angliæ, & in aliis quatuordecem Galliæ, & Belgii. Vide hac de re plura, apud Eruditissimum P. Joannem Absolon, ad finem libri, cui titulus: *Immaculata Conceptio B. Virginis illustrata, & asserta per Conclusiones Theologicas editi Anno 1717.*

NOTA 6ta. Conceptio propriè dicta, est duplex. *Prima & secunda.* Conceptio *prima* vocari solet materialis, i: choata, imperfecta, quæ dicit formationem corporis, in quod rationalis anima deinde à DEO infunditur, prout innuit S. Thomas lib: de anima. c. 2. *Secunda* Conceptio, partui vicinior est, & contingit in instanti, quo anima rationalis creatur, & corpusculo iam organizato infunditur, ac unitur, & hæc Conceptio vocari solet, Conceptio formalis, completa, perfecta: Conceptio naturæ, personæ. Quæri ergo solet à Theologis, an 8va Decembris contigit B. Virginis Conceptio formalis? seu an illa die, creata est anima Beatæ Virginis, & Corpori illius unita? an verò contigit Conceptio materialis? Ad hoc quæsitum, responsiones Theologorum variant. P. Vasquez in 3. part. disp. 117. ait, num: 10. *Fatemur sanè, 8vâ Decembris, non fuisse Conceptam Beatam Virginem, secundùm esse humanitatis, per animationem materiæ, sed eo die conceptum solùm fuisse semen, in Utero Matris (Sanctæ Annæ) nam ab e. die, usq; ad 8vam diem Septembris (quo recolitur Nativitas B. Virginis) computantur novem menses, quibus completur tempus partus, à die Conceptionis seminis; sed ratione animationis, verum Festum celebratur, non ratione Conceptionis seminis, quia certius de priori Conceptione constat, quàm*

Quonam die contigit formalis Concept: B. Virginis? Sèntentia variorum proponuntur.

de posteriori. Consentunt Patri Vasquez nonnulli. Alii vero Theologi, ut Granado, Nierembergus, Uldericus &c. Respondent, eodem die octavo Decembris, factam Conceptionem materiale, & post aliquot horas, eodem die miraculose factam esse Conceptionem formalem. Admodum R. P. Thyrsius Gonzales Societatis nostræ Præpositus Generalis, insignis Theologus, in suo Tractatu pererudito, de Immaculata B. Virginis Conceptione, cum plerisque affirmat, Conceptionem primam B. Virginis, factam esse initio Decembris, die Dominico, per correspondentiam, ad primam diem Creationis Mundi, qui fuit dies Dominicus, in quo conditi sunt Angeli, in quorum Reginam electa fuerat B. Virgo. Conceptionem verò secundam, factam esse septima die, à prima, id est Sabbatho proxime sequenti, 8vâ Decembris, per correspondentiam, ad septimum diem, in quo perfecta est creatio, & DEUS quievit ab omni opere, quod patrauerat & tunc in eodem instanti, in quo anima illa creata est, & infusa corpori, eximius gratiæ dotibus fuisse ornata; & ideo diem Sabbathi specialiter deputatum fuisse, cultui B. Virginis, quia Divina Providentia, septem illis diebus perfectius organizavit & disposuit corpus ad infusionem Animæ, quàm virtute solius naturæ, solet disponi Corpus famineum ad receptionem Animæ intra longum illud tempus, quod Medici & Philosophi assignant vel 80, 90 40, dierum. Quare Sententia hæc affirmat, ab Ecclesia non celebrari primam Conceptionem Virginis, quæ accidit initio Decembris, sed secundam, seu animationem, quæ facta est octavâ Decembris, asseritq; B. Virginē post animationem, fu-

fuisse novem mensibus in utero S. Annæ: & ita mira datur correspondentia inter Matrem, & Filium, de quo constat novem mensibus, à die Creationis Animæ Sanctissimæ, & infusionis in Corpusculum & assumptionis à Verbo, inclusum esse in Utero B. Virginis.

PROPOSITIO XXVI.

Opinio de Immaculata Conceptione, est à Fidelibus cancellanda, etiam ex eo, quia Sanctificationem Beatæ Virginis diffitetur. Ita Alvarus Pelagius ex Ordine Minorum, qui floruit ante aliquot centena Annorum, ita inquam, nunc legitur in ejus lib: 2. Art: 52

Probatur ibidem à prædicto Authore Propositio illa XXVI sic. Quia (inquit) Sanctificatio, est emundatio: supponitq; præjacentem iniquationem. Unde Sententia illa pugnat cum sensu Romanæ Ecclesiæ, quæ in Ecclesia Patriarchali Sanctæ Mariæ Majoris, hanc Orationem adhibet in Missa pro die Conceptionis. DEUS, qui Sanctificationem Virginis &c. sicut vidi, & audiui, cum ibi de ista Sanctificatione prædicarem in isto festo Sanctificationis, quod fit in Decembri, ante Festum Natalis, per quindecim dies.

Sed

*Sanctificatio
non semper
supponit in-
quinationem.*

Sed contra est. Quia Christus Dominus, utiq; nulla labe peccati, fuit unquam inquinatus? & tamen dicitur Joann. 10. à Patre Sanctificatus? Sanctificatio proinde solum dicitur collocationem gratiæ Sanctificantis, præcindendo, an, vel non, præfuerit, aliqua labe mortifera.

*Incertum est,
an dicta Pro-
positio XXVI
sit Alvari,
Pelagii.*

NOTA. Ex Patre Theophilo Raynaudo Tomo 2vo. in lib. cui Titulus. *Pietas Lugdunensis, erga Beatam Virginem immaculatè conceptam.* Apud Alvarum, loco citato, dictæ Propositiones nunc continentur, sed an eas verè sint, dubitatur; Non sine fundamentis enim multum probabilibus, creditur aliunde intrusas esse in eius librum. Ratio est, Quia in antiquo Alvari codice Vaticano, & in alio, quem asservat Bibliotheca Sfortiana, non habentur illæ Propositiones. Item cum iussu Pauli V, diligenter conquisiti fuissent, omnes antiqui Codices, illius Ecclesiæ, Sanctæ MARIE Maioris, nihil in eis inventum est, quod suffragetur illis, quæ nunc apud Alvarum leguntur.

Accedit. Quod dictus Religiosus Alvarus fuerit ex Ordine Minorum, qui Ordo, à temporibus Subtilis Joannis Duns Scoti, firmiter tuebatur Immaculatam Conceptionem Beatæ Virginis.

PRO-

PROPOSITIO XXVII.

Ex consensu totius ferè Ecclesiæ, approbativo Immaculatæ Conceptionis Beatæ Virginis, non sequitur Eam sine labe Conceptam. Ita Libellatores Romani.

ANtequam convellatur hæc Propositio, præstat considerare, quantusnam consensus fuerit & sit in Ecclesia DEI approbativus Sententiæ piæ.

Sciendum ergo Primò. Quòd omnes Summi Pontifices (loquor verbis Vincentii Justiniani Antistii, è Sacra Divi Dominici Familia, quæ verba in eius Additionibus ad vitam S. Bertrandi habentur) qui post Sixtum IV. Ecclesiam gubernârunt [Pio III, Marcello II, & Urbano VI, exceptis, qui cùm mensem integrum in Pontificatu non expleverint, pium affectum suum ostendere non potuerunt) magnis affecerint honoribus, & multis sint prosecuti gratiis eos, qui sentiunt Dominam nostram conceptam fuisse sine peccato originali; & ex adverso, nec unus Pontifex reperietur, qui vel in re minima, oppositum opinantibus faverit. Aliqui eorum, Sanctæ Conceptioni devotos laudârunt valde, ut Sixtus IV, & Julius II; alii, (& hi sunt ferè omnes) copiosas Indulgentias Ecclesiis, Processionibus, Imaginibus, & Festis Ejus concesserunt. Alii, ut Alexander VI, & Adrianus VI, Confraternitates in testimonium immunitatis Reginæ Celi

Pia Sententia plurimū favent Summi Pontifices.

ab originali peccato erectas, confirmârunt. Et deniq; alii, scilicet Leo X, & Pius IV, Monasteria quædam Franciscanarum Monialium Conceptionis Ordinem profiteri voluerunt. Hæc Justinianus.

Imò ante Sixtum IV, Innocentius VII, erga Beatæ Virginis Immaculatam Conceptionem ita fuit affectus, ut quendam Religiosum, Nomine Joannem Montefonum, qui in suis Concionibus, animosius quàm par erat, in peccato fuisse Conceptam B. Virginem ausus est prædicare, instante ad hoc Academia Parisiensi, de Conceptionis Articulo semper bene merita, rigidè punivit, & ut palinodiam caneret, imperavit: ut refert Robertus Gagvinus. P. Salasar, Hyppolitus Maraccius, & alii. Vide etiam dicta sub Propositione XXIV. Vide item sub Proposit: XXXV. de Innocentio XI. Urbanus etiam VIII, Annò 1624, Viennæ Austriæ novum Ordinem militiæ Christianæ, sub Advocatione Delparæ Virginis Immaculatæ institutum approbavit, & per Bullam, quæ incipit: *Imperscrutabilis*. &c. confirmavit, qui Ordo ita vovet. *Semper tuebor Conceptionem Mariæ DEI Immaculatæ.*

Militant pro pia sententia, Academia & Universitates Secundo sciendum. Quòd pro testimonio hujus Veritatis (loquor etiam verbis Ambrosii Catharini ex Ordine Prædicatorum assumpti ad Insulam) sit determinatio Universitatum, quod certe tantò est gravius, quantò validior est, quàm dispersus, & quantò præstat aliquid determinatè asserere judicando, quàm simpliciter de suo sensu, testari enuntiando. Adde & temporis diuturnitatem, qua perduravit semper statutum hoc, ut in Gallis jam

non

non sit memoria in contrarium. Et quidem tanta est determinatio pro Testimonio veritatis huius, ut ferè omnes Academiae Orbis Christiani, Iureiurando se obligaverint ad propugnandam immaculatam Conceptionem, & quidem primò celeberrima Academia Parilina, Annò 1497, 7bris 17, ita decrevit, Pro nostra Professione & gradu, Majorum nostrorum vestigia sequentes, Universi octoginta Theologiae Doctores, congregati, post multam gravem & maturam determinationem, in ejus piissimæ Doctrinæ, quæ Benedictissimam DEI Matrem ab originali peccato, DEI singulari donò fuisse præservatam affirmat, quamq; jam pridem veram crediderimus, & adhuc credamus, defensionem & propugnationem speciali Sacramentò coniuravimus, nosq; eidem devovimus, statuentes ut nemo deinceps sacro huic nostro Collegio adscribatur, nisi se hujus Religiosæ Doctrinæ assertorem, strenuumq; propugnatorem semper pro viribus futurum, simili Iuramentò profiteatur. Quod si quis ex nostris (quod absit) ad hostes Virginis confugere voluerit & hunc honoribus nostris omnibus privandum, atq; excludendum à nostro consortio, ut Ethnicum & publicanum, procul abjiciendum decernimus. Idem omnino decrevit Academia Colonienſis, biennio post, Annò 1499. & Moguntina, Anno 1501. Non multum absimile Iuramentum præstiterunt, Academiae, Lovaniensis, Bononiensis, Neapolitana, Tolossana, Viennensis, Pragensis. In Hispania, Salmaticensis, Complutensis, Valesoletana, Toletana, Hispalensis, Granatensis, Saguntina, Oxomensis, Ovetensis, Compostellana, Olutrenſis, Bèetana, Onatensis, Et in Regnis Aragoniæ, Cæsaraugustana, Valentina, Gandinensis, Barcinonensis, Tarraconensis, Jllerdensis, Oſcensis. Itidem in

Indiis Occidentalibus; Hispaniæ diuioni subiectis, Mexicana, atq; Limeris. In Regno Lusitanæ, Coninbricensis & Eboracensis. Jam cum fides Catholica floreret in Anglia, à temporibus Scoti Doctoris subtilis, ab omni originali crimine semper mundissimam prædicarunt & fatebantur Oxonienses Acadamici: nec non ab omni originalis peccati lahe præservatam, Galii, terræq; Reginam piissimam, Cantabrigiæ Theologorum præclara Facultas seculis multo retarda firmavit suscepitq; defendendam. ut refert Illustrissimus Antonius Cucarus Episcopus Acarnensis in Elucidario Deiparæ, 2. p.

*Propugnant
eam omnes
Sacri Ordines.*

Tertiò sciendum. Certum esse, quod omnes Sacri Ordines & Heligose cunctæ Familiæ, B. Virginem Immaculatè Conceptam esse, profitentur. S. Anselmus, ex Ordine S. Benedicti, in Latina Ecclesia prævit in celebrando festo Immaculatæ Conceptionis. Idem præstitere Carthusienses, ante Sixti IV. Constitutionem, ut testatur Dionysius Carthusianus in 3. dist. 3. quæst. 1. S. Norbertus, Religionem suam instituit, in honorem illibatæ Conceptionis. Unde Reverendissimus Quintanella, in Epist. ad Philippum Hispaniarum Regem; *Ad nullam (inqui) Religionem ita pertinet tueri Articulum de pura Conceptione, sicut ad istam Præmonstratensem; quoniam à quingentis Annis, eius Fundator S. Norbertus, eam consecravit Immaculatæ Conceptioni.*

In sacra Augustiniana Familia, omnes huius Ordinis Theologi ab hinc trecentis Annis, & supra, intensissimè propugnârunt eandem piam Sententiam, ut testatur P. Ægidius à Præ.

à Præsentatione, lib: 3, de Immaculata Conceptione, Quæst: 6. Art. 4.

A Sacro Ordine Carmelitarum, in Capitulo Generali, in Gallia celebrato, Anno 1306, Decretum factum, pro celebranda Immaculata Conceptione B. Virginis, teste Lezana. in Tract, de Concepti. c. 2. S. Tercia, quantum fuerit affecta piæ sententiæ, ex eo etiam colligere licet, quod ipsi met. in lib: de Vita sua, cap. 4. referat. Quendam à DEO singulare Conversionis suæ beneficium fuisse consecutum. intercedente Deipara sanctissima, quia nimirum suæ Conceptionis devotus erat, ipsoq; die magnum celebrabat festum.

Ordo Sanctissimæ Trinitatis, à primordiis suis celebrabat festum Conceptionis, sub titulo Præservationis: unde in Breviariis Antiquitus in tota illa Religione receptis, hoc erat in matutinis horis Invitatorium. *Immaculatam Conceptionem Virginis Mariæ, celebremus: Christum ejus Præservatorem adoremus Dominum.* Insuper ter in die, Commemorationem Eius immaculate Conceptionis, agit; post Matutinum scilicet & Completorium, cum Antiphona, *Conceptio Tua DEI Genitrix Virgo &c.* post meridiem verò, cum alia peculiari, quæ incipit, *Gaude DEI Genitrix, &c.*

Seraphica Religio, præduce nobili Doctore Scoto, ita elucidavit & propugnavit piam sententiam, ut hæc appellata fuerit. *Opinio Minorum.* ut colligitur ex Abulensi, Parad. 1. c. 21. Totaq; hæc sacra Religio, Deiparam Immaculatæ conceptam, sibi sigillatim in Patronam elegit, in Capitulo Generali, Toleti, in Cænobio S. Joannis Regum celebra-

to, Anno Christi 1645. Tota item Religio ex præscripto Ordinis, bis in diem tenetur facere commemorationem Immaculatæ Conceptionis. Ex hac Seraphica Familia, prodit numerosissima & florentissima scriptorum phalanx pro B. Virgine Immaculatè Concepta, strenuissimè decertans, & Adversariorum impetum per tot Annorum seriem retundens. Prodiit inde & Sixtus IV, Pontifex Maximus, qui afflante Divino Spiritu, festum Conceptionis Mariæ, in Catholicam Ecclesiam Pontificiâ Auctoritate, inexit, & Officium de hac solennitate in quo Mariæ immunitas omnimode asseritur, probavit, firmavit, & gratis spiritualibus communiavit. Demum, quod infra ex P. Velasques adduxi pro Societate nostra, ferè totum applicandum censeo, etiam huic sacro Ordini.

Quod attinet Societatem nostram, omnes decem primi Patres in scientiis laureâ donati (nempe S. Jgnatius, S. Xaverius, Petrus Faber, Jacobus Laines, Alphonsus Salmeron, Nicolaus Bobadilla, Simon Rodericius, Jeannes Codurius, Claudius Jaius, Paschasius Brœttus.) illibatum B. Virginis conceptum, acerrimè propugnârunt: quîn, S. Jgnatius, S. Xaverius, Faber, Rodericius, Codurius, Jaius, Brœttus, accepto gradu Magistrî, in celeberrimâ Academia Parisiensi, iuxta Universitatis illius Praxim, Anno 1497. introductam, Iuramentô se obstrinxerunt, ad defendendam B. Virginis, sine labe Conceptionem: & quidem Laines cum Salmerone in Concilio Tridentino, illibatæ Conceptionis, potentissimi fuisse Advocati: quod ipsum Salmeron etiam in Tomo suo 13uo, à Desput. 49. incipiendo, abundè præstitit.

S. P. Igu-
tius quàm
intensè affe-
ctus fuerit
pia senten-
tia? ab eod-
fundata So-
cietas?

tit. Idem fecit & Bobadilla, in Academia Valisoletana, & Parisiensi, Professore, in septuaginta septem Episcopatibus, Missionarium, agendo. & quidem S. Ignatius non contentus generali sua adiuratione Parisiensi, Immaculatæ Conceptionis defensionem conscripsit, quæ in Codice, Romæ assertato, ipsiusque manu exarato, existat. Cumque primæ Theologicæ Theses in Collegio Romano, publicè propugnandæ, allatæ essent Sancto Ignatio, ut sua benedictione, eas sanctificaret, quàm primò vidit & legit, inter eas, esse quæstionem hanc. *An B. Virgo esset immunis à peccato originali?* exnunc mandavit ut tolleretur, & non per modum quarti, sed absolute poneretur; *B. Virginem immunem esse, à labe originali;* ut videlicet ad hanc, sapientissimæ Deiparæ immunitatem pietatis idæam, omnes subinde nostrorum, sive Doctorum, sive addiscentium sensus formarentur. Atque ab hoc limpidissimo Fonte, nostrorum de Deipara Conceptuum, assertionum, & sententiarum, rivuli dimanarent. ut notat P. Velasques. cum aliis.

Accedit. Quod Alphonsus Rodriques, Vir, sanctitate, & miraculis supra omnem admirationem clarissimus, cum summo ardore Spiritus, (ut habetur in eius vita à P. Michæle Juliano, Rectore Collegii Maioricensi cōscripta) calitus sibi revelatum affirmavit. *Unam ex causis, ob quam DEUS Religionem Societatis fundavit, fuisse, ut defenderemus, & predicaremus illibatam Conceptionem suæ Matris.* Quantum autem defendat Societas Purissimam Conceptionem B. Virginis, audiat Admodum R. P. Philippus Bernal, Ordinis Præmonstratensium Definitor, ac Magister Doctissimus, is

Discur.

Discursu 2. pag: 43. ait. *Ex omnibus Religiosis Ordinibus, Viri gravissimi ac Doctissimi scripserunt in favorem Virginis Sanctissimæ absq; labe Originali Conceptæ; & ex sola Religione Societatis JESU (utpote in qua tantopere florent, unâ cum virtute & Sanctitate, bona studia & literæ,) tot ac tam eminentes Magistri scripsere, ut illi soli sufficerent ad faciendam illam sententiam, plus, quàm probabilem. Enumeratisq; ibidem multis è Societate Scriptoribus, addit: & alii sexcenti. Sine errore addidisse poterat: & alii milleni.*

Quid plura? Rem absolvo, verbis Patris Velasques. Dato mihi Societatis Filium, sive Theologum Scholasticum, sive sacre scripturæ Interpretem, sive Concionatorem, sive Magistrum vitæ Spiritualis; & ego dabo tibi ipsum vel Theologicè docentem, vel è sacra pagina elicientem, vel è suggestu ad populum concionantem; vel in monitis spiritualibus, svadentem; Mariam Immaculatè Conceptam; sic docet Societas, sic interpretatur, sic cõcionatur, sic monet, & monabit, & docebit in perpetuum.

Si quæras, Quid sentiant aliæ Religiones, præter enumeratas, hoc in passu? Respondeo Verbis P. Ægidii, à Præsentatione, Augustiniani lib: 3. de Præservatione Virginis, quæf: 6. Art: 4. *Hunc piam, veram & certam sententiam amplexati sunt Ordines, Camaldulensis, Cluniacensis, Servitarum, deniq; omnes Ordines tam Mendicantes, quàm non Mendicantes.*

Quod

Quod si quis asserat Universum facerrimum Ordinem S. Dominici, militasse semper cōtra piam sententiā, is profecto gravissimè fallitur, ut constat ex dictis infra sub Propositione XXXVII.

Extra etiam omne prudens dubium est, Omnes orthodoxos Magistratus, Principes, Reges, Imperatores, cum omni populo Christiano, idem de illibata Conceptione B. Virginis sentire, & quidem tam intensè, teste Gregorio XV. ut ex contraria assertione, orta semper fuerint in populo Christiano, cum magna DEI offensione, scandala.

Tantus ergo firmissimus consensus totius Ecclesiæ Christianæ, orthodoxæ, validissimè comprobat immunitatem Beatæ Virginis. Tum quia, ut bene arguit primæ magnitudinis Theologus P. Vasquez in 3. p. disput. 117. cap. 6. Hanc communem vocem, totius Christianitatis non sine DEI nutu, & peculiari Providentia percrebuisse quis dubitet? Si enim hæc Sententia foret erronea, certè non permetteret DEUS totum populum Christianum, tam firmiter & constanti Animò eam profiteri, & amplecti. Tum quia ut argumentatur P. Pennalosa; Ecclesia visibilis Christi Domini, tantæ est Authoritatis, ut ea, non solum in Concilio Generali congregata, sed etiam extra Concilium existens, & per Orbem diffusa, in rebus ad fidem & mores pertinentibus errare non possit. Et ideo, quādo omnes ferè Episcopi, Theologi, Interpretes, Concionatores, & Fideles, unanimi consensu, aliquid cōstanter amplectūtur, illud esse verum oportet. Tum quia ex cōsensu populorum atq; Gentium, S. Augustinus agnovit, quænam sit vera Ecclesia, ut constat ex e-

Communissimus sensus totius Christianitatis, validissimè firmat piæ sententiæ veritatem.

ius Epist. fundamenti. c. 4. Quidni etiam ex consensu eodem, agnoscamus verum esse, B. Virginem fuisse illibatam in sua Conceptione?

*Adversario-
rum Respon-
siones in cõ-
tra, convelluntur.*

Respondent ad hoc Argumentum Libellatores in suo libello supplici, quem obtulerunt Eminentissimis Cardinibus pro abolendo titulo Immaculatae Conceptionis. Universitatum, Doctorum, aliorumq; opinantium obijcitur multitudo; sed vota ponderanda sunt, non numeranda; nec populorum consensus, definitiones facit. Ariana hæresis ferè in omnes invaluit, & teste S. Hieronymo, ingemiscens Orbis terrarum, se Arianum esse, miratus est. Sub Pontifice B. Stephano, ferè Ecclesia duobus tantum vel tribus Episcopis resistantibus, in Anabaptismum abiit, quia tamen non adfuit summi Pontificis consensus, in quo infallibilitatis privilegium residet, Ecclesia non erravit. Hæc uli.

Sed contra est. Pro immunitate B. Virginis, Vota & Suffragia sanctorum Pontificum, & Concilii Tridentini; item Episcoporum & Prælatorum totius Orbis Christiani, omnium Academiarum, omnium sacrorum Ordinum, & Religiosarum Familiarum, Imperatorum, Regum, Principum, Magistratum, cunctorumq; Populorum Christianitatis, nonne incomparabiliter plus in rei veritate præponderant, aliquot Doctorum Opinioni de Maculata Conceptione? cuius Opinionis fundamenta universa, esse planè tutiora, toties demonstratum etiam in hoc Volumine.

Ariana hæresis non in omnes invaluit, nam testatur S. Athanasius in Epist. ad Afros, apud Theodoretum Hist. Eccles.

Ecclesi. 2. c. 23. Item S. Hilarius in libro de Synodis adversus Arianos, Quod hæresis Ariana solùm infecerit Orientales Ecclesias. Et licet multi Episcopi Occidentales in Ariminensi Concilio, ab Arianis fuerint decepti, ratione curius deceptionis S. Hieronymus hyperbolicè dixit. *ingemiscens totus Orbis terrarum, Arianum se esse miratus est:* tamen certum est, totum Mui dum non fuisse Arianum; nam qui se Arianum esse mirabatur, Arianus non fuerat, & qui de Ariano ingemiscerat, Arianus esse omnino nolebat. Nemo enim admiratur se hominem esse, aut de eo ingemiscit, quod amat, atq; complectitur; sapienter Cardinalis Baronius in suis Annalibus ad Annum 359. scripsit. *Quod igitur ait Sanctus Hieronymus, Orbem ingemuisse, seq; Arianum esse miratum, haud sic accipiendum est, ut quam adeo detestati erant, atq; hærenus abominarentur Arianam hæresim, crederent se invitos dolentesq; esse complexos, cum tamen nonnisi volens quis effici possit hæreticus: Sed quod in nova Fidei Regula, Conf. b. tantialitatis nomine prætermisso, atq; Sustranuc. pariter ablegato, pat. facto eam ob causam Arianis aditu, ad invadendam Catholicam Fidem, iidem visi essent Nicænæ Fidei proditores.- Nam quia Valens, in hæreticum sensum verba illa detorsit, fiet, ut quadringenti Episcopi in optimam potioremq; significationem eam sententiam interpretati, evaserint hæretici ex Catholicis? Absit: cum præsertim nascatur, quod explicatio illa Valentis, fuerit subdela potius cavillatio, quam quæ posset ex Regula illa Fidei interpretatio Germana deduci. Hactenus Eminentissimus Pater.*

Rectè explicatur dictum S. Hieronymi.

Falsissimum item est, totam fere Ecclesiam, demptis de-

Anabapti- obus aut tribus Episcopis in Anabaptismum abiisse. Nam
smum non extra Africam, ubi auctoritas S. Cypriani bona fide erran-
probavit u- tis, nonnullos abripuit, vix tres quatuorve alicuius noni-
niversa Ec- nis Antistites, ut Firmilianus Cappadox, & Dionysius Ale-
clesia. xandrinus, S. Cypriano adhæserunt, & multa Episcoporum
 millia, cum S. Stephano, constanter steterunt, ut disertissime
 affirmat S. Augustinus lib. 2. contra Cresconium cap. 1. 2.
 & 3tio. his verbis. Proinde si omnino jam credendam sit, quin-
 quaginta Episcopis Orientalium, id esse visum, quod septuaginta
 Afræ, vel aliquanto etiam pluribus, contra tot millia Episco-
 porum, quibus hic error in toto Orbe displicuit. Quin etiam mul-
 ti Antistites Africani, teste eodem sancto Augustino, locô
 citato, adhærere S. Cypriano renuerant, additq; etiam S.
 Hieronymus lib: contra Luciferianos, illos ipsos, qui ei pri-
 mum adhæserant, brevi, contrariô editô Dectetô rescidisse,
 quod cum eo de Anabaptismo sanxerant: quod idem fecit
 Firmilianus ac Dionysius & alii, ut testatur Eusebius lib. 7.
 Hist: cap. 4. & 8vo.

NOTA Andreas Copeisten in Clavi prædicandi
 Rosarium lib: 1. c. 10. erroris arguit Centuriatores, & ali-
 os Ministros hæreticos, quod Deiparæ attribuant labem o-
 riginalem, & inter alia dicit. *Contra hos hæreticos stant Tur-*
ce, in Alcorano, ubi sic Azoara, Nullus nascitur de Filiis Adam,
quem non tangat Satan, præter Mariam & ejus Filium. Quod
hic adducitur ex Alcorano: Sciendum, quod Mahometes A-
zoara 75. in suo Alcorano scripserit hæc. Nullus de filiis A-
dam nascitur, quem non tangat Satan, & ideo plorat vociferans

Turcarum
sensus de Cõ-
ceptione B.
Virginis.

ex ejus tactu, præter Mariam, & ejus Filium? & Azoara s.
 cit. Maria omnibus viris & mulieribus splendidior & mun-
 dior atq; lotior, soli DEO perseveranter studens. Unde Tur-
 ca idem hoc in pectus nostrum sentiunt. hocq; ipsum constat,
 etiam ex illa historia quam refert Jacobus de Valentia. E- *Historia no-*
 piscopus Christopolitanus, in Expositione Cantici Magnificat, tabilis,
 de quodam Filio Soldani Armeniæ, græcè & latinè petito,
 qui audiens Concionatorem, probantem præsentem Papæ, Jo-
 anne XXII, Avenione, Annò 1322, B. Virginem contra-
 xisse labem originalem, surrexit à loco, & cum magno fu-
 rore dixit Papæ, & Cardinalibus, quòd mirabatur de ipsis,
 qui erant Capita Christianæ Religionis, ut talia tolerarent
 audire, de Virgine Maria. Unde etiam dixit, quòd si quis
 talia dixisset in Conspectu Califæ, aut Soldani Ægypti, aut
 in conspectu aliorum Saracenorum, nullo pacto posset eva-
 dere, quin ab omnibus lapidaretur, quantumcunq; ille esset
 magnus. Hisq; dictis resiliit à Consilio suscipiendi Bap-
 tismi, qui ad Pontificem, Baptismi candidatus advenerat.
 Hinc & Leonardus de Neguerolis, Notarius Sixti IV,
 ad eundem Pontificem scribens, ait. *Inimicus Christiani no-*
minis Machomet, in Alcorano, originalem maculam à Christo
Matre excludit, & Tu, tantæ Matris Filius non excludes?

PRO-

PROPOSITIO XXVIII.

Ex Assertionem Conceptionis Immaculatæ, inferuntur tres perniciose sequela.

Scilicet. Primo. Quod Conceptio Beatae Virginis, æquaretur Conceptioni Christi Domini. Secundo. Posset inferri, aliquos etiam Sanctos, esse conceptos sine peccato originali. Tertio. B Virginem non fuisse mortuam: nam originalis peccati effectus, est mors.

ITa multi ex Patronis rigida Sententiæ. Imò ex eorum numero quidam Rhamus, ut refert P. Raynaudus Tomo 7mo. in Diptychis Marianis, non erubuit in Libro suo imprimere, Elle verissimam Propositionem hanc. *Errores 48 contra Fidem, sequuntur ex Assertionem Immaculatæ Conceptionis.*

Joannes verò de Montesono, Annò 1387 asseruit, Propositiones veras esse has.

1. Non omnem hominem, præter Christum, contraxisse peccatum originale, est expresse contra Fidem.

2. Tam est expresse contra Fidem, B Virginis ab originali labe exemptio, quàm aliorum decem, qui similiter exempti fingerentur.

3. Magis

3. Magis repugnat Fidei ea assertio, quàm si diceretur, B. Virginem ab instanti suæ Conceptionis, fuisse simul Viatricem & Be-
atam Vel, quàm si diceretur, B. Virginem ab instanti suæ Con-
ceptionis, fuisse unitam hypostaticè divino alicui Supposito.

RESPONDETUR. Perniciosa illa tria enumerata,
minimè sequuntur.

Non Primum. Quia Christus Dominus suapte naturâ, *Propositionis*
absq; Privilegio, fuit sine labe originali, utpote non conce- *prædictæ*
ptus viâ communis generationis, ex Adamo, sed conceptus *XXVIII fal-*
de Spiritu Sancto: secus Beata Virgo. Thomas Illyricus *stas demon-*
Homilia de Concept: Prælud 3. alias novem differentias, *stratur.*
eruditè assignat, inter Conceptionem Christi Domini, &
Beatæ Virginis.

Secunda sequela est etiam erronea; quia pro solius Dei-
paræ Immaculata Conceptione, sunt talia fundamenta, quæ
pro nullius alterius Sancti, illibato Conceptu militant, ut pa-
tet reflectenti. Unde de fide est, vel saltem ndei proximum:
Omnes, exceptâ Deiparâ, seminaliter ex Adamo descenden-
tes, in sua Animatione, originali peccatô infici. Siquidem
scriptura, Concilia, & Patres, universaliter docent, Omnes
peccasse in Adamo, & ex illo contraxisse peccatum; nec est
ullum fundamentum solidum, quemquem, excepta Deiparâ,
eximendi à lege omnibus communi, etli aliqui fuerint fan-
ctificati in utero, ante nativitatem, ut Jeremias, & Joannes
Baptista. Quanquam Sanctus Ildephonsus S. Hierony- *S. Jeremias*
mus, S. Augustinus, Abulensis, id, de Jeremia negant, ut *Prophetam*
cita t P. Valquez. Tom 3, in 3. part. Divi Thomæ, Di- *fuisse in utero,*
ro, propriè
sputat.

*sanctificati,
non est omni-
modo certum.* sputat. 114. cap. 3. Ipseque Vasquez censet, solam probabiliorem esse sententiam, quod in utero fuerit sanctificatus. Verba autem illa scripturae; *Antequam exires de Vulva, sanctificavi Te.* Explicat de sanctificatione latius sumpta; vel ita, ut in typo, & figura Christi, de Jeremia illud dictum fuerit: vel ita, ut ad aeternam praedestinationem, (sicut sentit, Sanctus Hieronymus) referatur. Prout illud ad Galatas 1. *Cum placuit ei, qui me segregavit ex utero.*

Tertia etiam sequela non subsistit, strictè enim & propriè loquendo, mors non est effectus peccati originalis; alias Christus mortem non subiisset, qui tamen etiam morte violenta, non fuisset sublatus, tamen tandem ad mortem aliquando pervenisset, ut dicit Sanctus Augustinus, libro 2. de peccat. mer. c. 29, Mors enim, ex se, naturaliter consequitur naturam humanam; utpote compactam ex pugnantis principis. Mortua est quidem Beata Virgo: at mors hæc non fuit pena peccati originalis, verum imitatio mortis Christi.

NOTA imò. Sixtus IV in sua Bulla. *Gravenimis.* approbata à Concilio Tridentino, damnavit Propositionem illam quæ asserit, errorem vel unum contra fidem sequi ex pia sententia. Quam multiplicem damnationem merebitur Propositio, quæ asserit 48 errores contra fidem sequi ac assertionem Immaculatae Conceptionis? Joannis verò de Montefano, enumeratas Propositiones tres, Parisiensis Academia tanquam falsas, scandalosas, præsumptuose assertas, piarum aurium offensivas, eodem Anno 1337, meritò damnavit, & statuit esse

revocandas. Vide etiam dicta suprâ sub Propositione XXVII. folio 146.

NOTA 2dò. Ex admissa Propositione XXVIII. ut vera, evincitur satis clarè, inferri inconvenientia grandia.

Primum enim inconveniens insertur. Quòd Ecclesia Universalis Orthodoxa, Columna veritatis, quæ speciali Spiritus Sancti assistentiâ, sibi à Christo Domino appromissâ, dirigitur, quòd inquam, Sanctitati enormiter falsæ ex qua tot perniciosæ sequelæ contra fidem sequuntur (ut quidam temerariè opinantur) exhibeat cultum publicum Sacrificii, & Officii Canonici; nam Ecclesia exhibet hunc cultum Sanctitati Conceptionis Beatæ Virginis, in primo instanti sui esse, ut patet ex dictis sub Propositione XXV.

Inconvenientia multa inferuntur, se censetur aliquod perniciosi sequi ex pia sententia.

Secundum grande inconveniens sequitur. Summos Pontifices decrevisse, sententiam illam, quæ tenet Beatam Virginem in instanti suæ Animationis præservatam à labe originali, esse piam, & laudabilem, ab Universâ Ecclesia, appellari *Sanctam & dignissimam Conceptionem*, & tamem inquinatam peccatò gravi originali.

ACCEDIT 1mò. Quòd Leo X. Annò 1513. in Bulla, *Pia Christi Fidelium*. Sixtus, V. in Bulla. *Ineffabilia*. Anno 1588. Paulus V, in Brevis ad Philippum 3^{ium}, & in aliis pluribus suis Bullis, vocent Conceptionem, *Immaculatam, Purissimam*.

ACCEDIT 2dò. Quòd Sixtus IV. Officium de Immaculata Conceptione compositum, tum à Leonardo de No- garolis, tum à Bernardino de Bustis, approbaverit; in qui-

bus Officiis, varix historix, sermones, Miracula, referuntur, approbativa Immaculatæ Conceptionis Beatæ Virginis, de Officio Nogarolico, vide infra sub Propositione XXXV. Et in Bulla sua Extravag. *Grave nimis*. quæ exstat in Iure Canonico, & est confirmata per Tridentinum. Sess. 5. definivit, sententiâ nostram piâ non esse hæreticâ. Ergo definivit, proinde certum debet esse apud Orthodoxos, sententiâ non esse talem, ex qua perniciosâ sequelâ inferantur.

ACCEDIT 31id. Quod Innocentius VIII Constitutiones Monialium Immaculatæ Conceptionis, in quarum vendi forma asseritur Immaculata Conceptio, confirmavit: Isdemq; Monialibus, Regulam præscripsit Julius 2dus, Annô 1511. ubi disertè pia sententiâ docetur. Leo X. Ecclesias Beatæ Mariæ, in Campo Sancto, Sanctæ Mariæ de Populo, de Monte, de Ara Cæli, Sanctorum Apostolorum, Sancti Francisci trans Tyberim, Sancti Laurentii in Damaso, Jubilæo donavit in Festo Conceptionis. Item Minoribus, Missam de Conceptione celebrantibus, eamue audientibus, Indulgentiam plenariam est elargitus. Adrianus VI Anno 1522 confirmavit Congregationem Toletanam, in honorem Immaculatæ Conceptionis erectam. Clemens VII Officiû Immaculatæ Conceptionis approbavit. Paulus III stabilivit omnia Privilegia, Religionis Immaculatæ Conceptionis. S. Pius V confirmavit Extravagantes Sixti IV, & Officiû Immaculatæ Conceptionis reduxit in eam formam, quæ modò in Ecclesia observatur, ubi etiâ Conceptio, appellatur, *dignissima & Sancta.*
Cic=

Clemens VIII approbavit Sixti IV, & S. Pii V Constitutiones, de Immaculata Conceptione. Paulus V auditis validis rationibus Cardinalis Bellarmini pro pia sententia; miranda piam, publice prædicari, vel defendi vetuit. Gregorius XV precibus Christianorum Principum, præcipue Philippi IV Regis Catholici, magnum aliquid tribuendum esse ratus, Decretum illud edidit Anno 1622. 24 Maii: quò vix aliquid potuit citra Definitionem favorabilius excogitari, in quo statuit, ne sectatores contrariæ sententiæ, in sermonibus etiam & scriptis privatis, audeant asserere, quòd B. V. fuerit concepta cum peccato originali; Eisdemq; obligat, ut sub Conceptionis nomine, Festum celebrent, ahlegata voce Sanctificationis.

Porro sententiæ illi, ex qua inferuntur (iuxta quosdã nobis oppositos) tot perniciosæ sequelæ superius recensitæ, fuisse tantopere, & tot summos Pontifices, Ecclesiæ Capita, & Doctores, in definiendis rebus Fidei infallibiles, nec non Universale Concilium Tridentinum: ut videre est sub Propositione XXXI. & XL. quis Orthodoxorum credat?

Tertium grave inconveniens inferatur. Nempe, non fuisse à Bonitate, & sapientissima Providentia DEI, alienum, ut DEI Ecclesiam, (cui Christus specialem, ad vitandas falsitates, & damnandas, Assistentiam dedit) in tam universalem ferè omnium Catholicorum errorem labi permetteret, tantamq; tot Ecclesiasticorum, tot Religiosorum, tot Doctorum ac Virorum, Sanctitate, Miraculisq; illustrium, fieri contuminationem, ad tuendam tam acerrime in Mysterio Religi-

onis Opinionem, falsam, scripturæ contrariam, & ex qua inferuntur sequelæ perniciosæ.

Quartum grande inconueniens, Miracula facta esse à DEO, in Confirmationem erroris, reuelatumq; Divinitus ut verum, quod à Veritate deviat; Vide sub Propositio XVI. & XX.

PROPOSITIO XXIX.

Concilium Florentinum definivit contrarium piæ sententiæ. Ita videtur sentire Cardinalis Cajetanus, in suo Tractatu de Conceptione Beate Virginis, cap. 5. Ibi enim leguntur hæc.

Conciliabulo Basileensi declaranti Sess. 36. Beatam Virginem, esse sine labe conceptam, à Regione opponitur, verum ac venerandum Concilium, ex Ferraria, in Florentiam translatum, Græcorum & Latinorum, sub Eugenio IV, ubi inter Dogmata Fidei, traduntur hæc verba. Firmiter credit, profite-
tur, & docet sacrosancta Romana Ecclesia, neminem unquam ex viro feminaq; conceptum, à Diaboli dominatu fuisse liberatum, nisi per Fidem Mediatoris DEI & hominum, JESU Christi Domini nostri, qui sine peccato conceptus, natus & mortuus, humani generis, peccata delendo, solus sua morte prostravit & Regni celestis introitum, quod primus homo, peccato proprio, cum omni sua successione, prodiderat, refferavit. Hæc ibi. Quæ inducta sunt, ut appareat pro illo tempore quò res, in questione erat, Universalis Ecclesia, solum Christum excepit, ab originali pecca-

peccato, quod non erat dicendum; si Beata Virgo quoq; excipien-
da esset. Hucusq; Caietanus.

Respondetur. Concilium Florentinum nihil decrevisse
contrarium piæ sententiæ. Probatur id multipliciter.

Primò. Quia Patres Concilii Tridentini bene nove-
rant, quid nam Concilium Florentinum decreverit, nec illi,
in materia Fidei, quidquam contrarium statuerunt, & ta-
men professi sunt & declararunt, non esse suæ intentionis com-
prehendere Beatam Virginem, in Decreto de peccato origi-
nali, sed observandas esse Constitutiones Sixti IV. plurimum
favorabiles piæ sententiæ. Ergo patet in Concilio Florenti-
no; nihil decretum fuisse, contra puritatem Virginis in suæ
Conceptione.

Florentinum
Concilium non
adversari
piæ senten-
tiæ demon-
stratur.

Secundò. Summi Pontifices, ut Sixtus IV. Innocen-
tius VIII. Leo X. Adrianus VI. Clemens VII. Paulus
III. Sanctus Pius V. Clemens VIII. Paulus V. Gregorius
XV, Alexander VII. & alii impensè faverunt piæ sententiæ,
ut constat ex dictis. Imò quidam eorum, ut notavi supra,
totum ferè id, in Bullis suis tradiderunt, quod Concilium
Basilienſe de Conceptione. Estne autem credibile, eos fa-
visse illi sententiæ, cuius oppositum antea decrevisse, dicitur,
Eugenius IV. cum Concilio legitimo Florentino?

Tertiò. Admisso interim, à Caietano allegata esse Ver-
ba Concilii Florentini, Vox illa *solus*, ut patet reflectenti,
coniungitur cum subsequentibus verbis, nempe, *solus sua*
morte prostravit: quod verissimum est. quamvis B. Virgo sit
concepta, & nata sine peccato. Imò ut sapienter advertit,
P. Nierembergus, in Exceptionibus Concilii Tridentini, c.

Explicantur
verba Concilii.

8. potius Immaculatæ Conceptioni favet Florentinum, cõm dicatur. *Solus Christus prostravit, & non dicatur. Solus Christus sine peccato Conceptus & natus.* Dixi. *admisso interim illa verba esse Concilii Florentini,* Nam non habentur in Definitione, nec in Decreto Eugenii IV, nec in Tomis Antiquorum Conciliorum, sed tantum recens posita sunt in Bullario, sub nomine Bullæ Eugenii IV. contra Iacobitas, quæ ferè tribus Annis post Concilium finitum Florentinum, facta est.

PROPOSITIO XXX.

Opinio de Immaculata Conceptione debet esse probis Catholicis suspecta, utpote, quæ est approbata, à schismaticis in Concilio Basileensi, inconsultè ac temerariè cudentibus novam ac insolitã determinationem, in qua DEUS permisit Concilium schismaticũ errare, quia sine probatione præsumpsit definire, Beatam Virginẽ sine labe esse conceptã. Ita Gulielmus Eslius in 3. Diss: 3. §. 3.

Concilium Basileæ celebratum, Sess: 36. quæ habita est Anno 1439. 17 Septembris ita decrevit. *Diligenter in-*

ter inspectis Auctoritatibus, quæ jam à pluribus annis, in pluribus relationibus, ex parte utriusq; Doctrinæ, coram hac Sancta Synodo, allegatæ sunt, aliisq; plurimis, super hac re visis, & maturâ consideratione pensatis, Doctrinam illam asserentem, DEI Genitricem Mariam præveniente & operante Divini muneris gratia singulari, nunquam actualiter originali subiactis peccato, sed immunem semper fuisse, ab omni originali culpa, sanctamq; & immaculatam, tanquam piam & consonam cultui Ecclesiastico, Fidei Catholice, rectæq; rationi & sacræ scripturæ, ab omnibus Catholicis approbandam fore, tenendam & amplectendam, definimus, & declaramus, nulliq; licitum esse de cetero in contrarium prædicare, seu docere.

*Basileensis
Concilii de-
cretum pro
Immaculata
Conceptione,*

Michael Palacius in 3, distinct. 3. disput. 1. Manuel Rodencus Tono 1. qq. Regul. quæst. 58. P. Raynaudus in Tract. de Pietate Lugdunensi, & in suis Diptychis Marianis. & alii plurimi, sapientissimè notant, quòd post Decreta Sixti IV, à Concilio Tridentino approbata; item post Constitutiones Pauli V, Gregorii XV, & maxime Alexandri VII, quòd inquam Ecclesia Orthodoxa, illa omnia videtur tradere, de pia sententia, quæ tradita sunt de ea, in allegato Decreto Concilii Basileensis; Unde Estius arguendo erroris, temeritatis, & præsumptionis Patres Concilii Basileensis, ratione illius Decreti, eò ipso nimis inconsultè ac temerariè, arguit erroris summos Pastores Ecclesiæ.

*Summi Pon-
tifices idem
videntur de-
crevisse.*

NOTA imò. Multum à vero deviat Estius, dicendo hoc Dogma novum esse. Vide sub Proposit. III. Ex ipsis etiam allegatis Verbis Decreti Basileensis, patet Estium gravi-

*Decretū Con-
cilii Basileen-
sis factum est
prævia ma-
gna delibera-
tione.*

graviter falli, dum asserit, sine probatione, processisse Pa-
tres illos, ad determinationem. Constat enim in hac mate-
ria, institutum fuisse, accuratissimum examen; quadriennio
enim antè, id est Annò 1435, Cardinali Arclatensi iniunxit
Basildensis Conventus, ut diligenter procuraret per omnes
Bibliothecas, ac singula Archiva Universitatum, Ecclesiarū,
Monasteriorum, Regumq; ac Principum perquiri quoscunq;
libros, scripta, Acta, Deliberationes, Decisiones publicas
& privatas, in Generalibus studiis, & alibi de hac materia
factas, easq; extrahi, & ad Synodum deferri, ut iis, adiu-
ta, posset quæstionem hanc decidere. Ut testantur Acta
Concilii huius, apud Spondanum Episcopum. Constat de-
mum ex probatis Auctoribus, ut refert, P. Velasquez, quòd
antequam illud Decretum formatum est, selectos esse duos
Doctores, & Doctoribus, qui Concilio assidebant, quorum
alter piam opinionem, alter contrariam propugnarent, cun-
ctis argumentorum & Rationum momentis propositis. Di-
sputarunt igitur singuli per octo continuos dies, sat fuscè,
cuncta cuiq; sententiæ convenientia, deditq; initium disserta-
tioni, P. F. Joannes de Montenegro, ex Ordine Prædicato-
rum, Vir apprime doctus, & magnæ in disputando Aucto-
ritatis, (quo subinde Doctore, Concilium Florentinum in
Disputatione cum Græcis, ab eximiam Eius doctrinam, uti
voluit) suamq; Opinionem proposuit, explicavit, & variis
argumentationibus fulcivit. Sequenti verò die, Doctor Jo-
annes, de Contreras, Canonicus Toletanus, piâ sententiâ di-
lucidè exposuît, & multiplici ratione communita, oppositis
sibi Argumentis satisfecit, quo ordine alternativè servato,

toti

toti Octo dies, tam in disputando, quàm in scribendo, ut Patres Concilii, utriusq; sententiæ momenta, commodius perpendere, consumpti sunt. Re igitur maturè, & summa curâ examinata, formatum est Decretum suprà citatum.

NOTA 2dò. Decretum illud, fuit paulò post, scilicet Annò 1457. receptum, & observari mandatum, à Concilio Provinciali Avenionensi, cui interfuerunt tredecem Episcopi Galli, & duo Cardinales præsidebant. Circa idem etiam tempus, Regnum Valentia, ad Basildensis Concilii Decretum observandum se obligavit. Veritatem item illius Decreti comprobavit DEUS miraculis. Vide sub Propositione XVI. Præerat etiam tunc Concilio Basildensi, dū illud Decretum formatum est, Ludovicus Alemanus, Archiepiscopus Arelatenis, Pio II, in sua Europa, c. 42. & Gvidoni Papæ laudatissimus, & ob multa miracula, Beatorum numero adscriptus diplomate Clementis VII, Annò 1527.

*A pluribus
receptum cō-
probatumq;
est miraculis
decretū illud.*

NOTA 3tiò. ex P. Vasquez Tom. 2, in 3. p. disput. 117. cap. 15. & ex aliis quibusdam Theologis Classicis, ut Bellarmino, Suarez. Quòd Concilium Basildense, sententiam suam de Immac. Conceptione B. Virginis, pro Articulo Fidei haberi noluit; solū enim statuit, sententiam illam amplectendam esse, ut piam & consonam cultui Ecclesiastico, Fidei Catholicæ, scripturæ Sacræ, & Rationi. Porro idem statuisse Sixtum IV præcipuè verò Alexandrum VII, in comperte est.

PROPOSITIO XXXI.

Concilii Tridentini Patres, non fuerunt docti, qui declarârunt, Beatam Virginem non comprehendi in illa Propositione Universalis: Omnes in Adam peccaverunt. Ita Rharnus in Præfatione sua præfixa libro de Concept. Cardin. Turrecremata, ut præter alios refert Catharinus, in Prologo ad Iulium III, & Concilii Tridentini Patres.

Tridentini
Concilii de-
cretum pro
Immaculata
Conceptione.

PRæmitto. Annô 1545. sub Paulo III, incæptum est Concilium Tridentinũ, in illo, Sess. 5. quæ celebrata fuit, die 17. Mensis Junii, Annô 1546. Canone. 2. & 4. de peccato originali, hæc statuit. Si quis Adæ prævaricationem, sibi soli, & non ejus propagini, asserit nocuisse, & acceptam à DEO Sanctitatem, & Iustitiam, quam perdidit, sibi soli & non omnibus etiam, eum perdidisse, aut inquinatum ullum, per inobedientiam peccatum, mortem & penam corporis tantum, in omne genus humanum transfudisse, non autem & peccatum, quod mors est Animæ, Anathema sit: cùm contradicat Apostolo dicenti. Per unum hominem, peccatum intravit in Mundum, & per peccatum Mors, & ita in omnes homines Mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt. Hæc Concilium. Quæ sanè verba, cùm se-
mel &

mel & iterum repetiisset, statim in Beatam Virginem, mentis oculos reverenter intendens, disertis Verbis addit: *Declarat tamen hæc ipsa Sancta Synodus, non esse suæ intentionis, comprehendere in hoc Decreto, ubi de peccato originali agitur, Beatam & Immaculatam Virginem Mariam, DEI Genitricem, sed observandas esse Constitutiones, felicitis Recordationis, Sixti Papæ IV sub penis in eis contentis, quas innovat. Hucusq; Concilium.*

NOTA. Concilii prædicti, Annò 1545 inchoati, Decreta omnia lecta sunt, in fine illius Concilii, Annò 1563, litq; subscripserunt omnes Patres, fueruntq; numero 255. Scilicet Legati 4. Cardinales, 2. Patriarchæ 3. Archiepiscopi 25. Episcopi 168. Abbates 7. Procuratores absentium cum legitimo mandato 39. Generales Ordinum 7. Qualiter verò quidam moliebantur impedire Declarationem illâ Tridentinam, impensè faventem piæ sententiæ; cur item in illa Sacrosancta Synodo, non est ultimatò definita sententia de Immaculata Conceptione. Vide sub Propositione XL.

Quidam Sabinus, Heracleæ Episcopus, hæreticus Macedonianus, non dubitavit olim, in cælum ponere os suum, Occumenici Concilii imò Nicæni Sanctissimos & doctissimos Patres, appellando indoctos, ut refert Socrates in Historia sua Ecclesiastica lib. 1. cap. 5. Et en Rhamnus ille Thra-

*De illius Cō-
cilii Patribus
judiciū Rha-
mni, à Veri-
tate alienis-
simum & ca-
tinosum est.*

probat, vocat indoctos. Certè Concilium Tridentinum, & Sapientiâ, & Auctoritate, ac consensu congregatorum, si ullum aliud, maximè constabat. Sanctus quoq; Carolus Boromæus Cardinalis & Archiepiscopus Mediolanensis, in eo plurimam operam dedit, ut iuxta hoc Sacrosanctum Concilium, quod Eius potissimum sollicitudine, iam tum fuerat absolutum, Ecclesiam sibi commissam componeret.

Quid secundùm rei Veritatem, de illius Concilii Patrum, Doctrinæ eminentiâ, Sanctitate, & studiorum ac virtutum eximiarum divitiis, inclytus Annô Christi 1581, in Anglia Martyr, Edmundus Campianus, Nostræ Societatis, censuerit, libeat audire. Is in libro ad Academicos, Ratione 4. loquitur sic. *Tridentina Synodus, quò magis in veterascet: eò magis in dies, eoq; perennius efflorescet. Bone DEUS! Quæ Gentium varietas? Qui delectus Episcoporum totius Orbis? Qui Regum & Rerumpublicarum splendor? Quæ medulla Theologorum? Quæ Sanctitas? Quæ lacrymæ? Quæ Ieiunia? Qui flores Academici? Quæ linguæ? Quanta subtilitas? Quantus labor? Quàm infinita lectio? Quante Virtutum & studiorum Divitiæ? Augustum illud Sacrarium impleverunt? Libeat etiam audire eruditionis ac sapientiæ fan.â celebrem Sfortiâ Pallavicinum in Apparatu suo ad Historiam Concilii Tridentini cap. 1. Nullum (inquit) ex Conciliis, fuit Tridentinò Concilio diuturnius tempore; amplius, Fidei dogmatibus ibi sanctis; morum mutatione, efficacius; obstaculis interpositis, magis audum; & sedulitate in rebus discutiendis, accuratius.*

Miraris eruditè Orthodoxe Lector & damnas haud dubiè, Rhainni illius stolidum Judicium de Patribus Concilii Tridentini, quòd eos vocaverit, non doctos, imò ut testatur Catharinus, locò Superiùs citatò, ausus est eos arguere *immoderationis, audaciæ ac petulantis inscitie*, ut qui, cùm se noscerent, apud doctos Theologos minoris esse existimationis; istis novitatibus captârunt auram popularem, atq; ideo non veriti sunt facere verbum hac de re. Verùm nōne obstupesces & execraberis Eiusdem Rhammi, (aliàs Viri Catholici, ut se profitetur, ne dicam quid amplius) Propositiones, quæ in Rhainni Pro- Opere eius, cui Titulum præfixit *de Universalì Corruptione positiones de, Generis humani.* parte 3ta capite 9no. continentur. scilicet *testanda.*

1. Lutheranismus, à DEO permissus est exoriri, ad castigationem negligentiae summorum Pontificum, qui Assertionem Immaculatæ Conceptionis non eradicaverunt.

2. Non obstante Extravagante Sixti IV. vetantis notare hæreseos alterutram partem: in hac controversia, tamen firmiter tenendum est, secundùm fidem Catholicam, quòd B. Virgo sit concepta, in originali peccato.

3. Festum Immaculatæ Conceptionis, est inventum satanæ, ad bonos servos DEI, antiquæ Doctrinæ tenaces, fidei Sanctæ pugiles strenuissimos, dirè persecutionibus insectandos.

Præstat Lacrymis ista diluere, quàm argumentationibus: imò merentur hæc, non calamum detergentem, sed fustuarium contudentem.

PRO-

PROPOSITIO XXXII.

Nulla affertur Ratio valida, imò nec ulla congrua, ut quis prudenter inducatur ad sentiendum, illibatam fuisse Conceptionem B. Virginis. Ita olim communiter Patroni rigide sententia.

*Argumenta
quinq; con-
victiva.*

Nonne apud quemlibet Orthodoxum, veritatis Amantem, Argumenta validissima pro illibata Conceptione censenda sunt; quæ ex variis classicis Auctoribus desumpta, breviter innuo.

Primum Argumentum convictivum pro Immaculata Conceptione B. Virginis.

1. Quidquid publico ritu & solenni, Univerſa Ecclesia Catholica celebrat, non est falsum. Sed Univerſa Ecclesia Catholica, publico & solenni ritu, celebrat, B. Mariam fuſſe præſervatam à peccato originali. Ergo id non est falsum. Maior & Minor huius Argumenti conſtat ex dictis ſub Propositione XXV. à folio 131. ad folium 139.

2dum Argumentum.

2. Si quærat ex S. Auguſtino, quibuſnam Argumentis, & motivis, tantus Vir, incredibili prudentia, ad iudicandum præditus, inductus eſt, ut reliçio Manichæiſmò, Religionem Catholicam, multa licet ſummè ardua, ad credendum, continentem, amplecteretur? Respondet ipſemet in libro contra Epistolam Manichæi, quam vocant Fundamenti. cap. 4. *Multa ſunt, quæ in Eccleſiæ Catholice gremio,*

me iustissimè tenent: tenet Confessio populorum atq; Gentium; tenet Auctoritas Miraculis inchoata; tenet Auctoritas Sedis Apostolicæ, cui pascendas oves suas, Dominus commendavit. Nonne pro ilibato etiam Conceptu Virginis, militat, & quidem acerrimè, consensus Populorum & Gentium? Omnium ferè doctissimorum, omnium Academiarum & Universitatum, in Orbe Orthodoxæ? Vide sub Propositione XXVII. à folio 145. Nonne idem comprobatur multitudo miraculorum, quorum aliqua supra innui sub Propositione XVI. folio 93. Tot item Bullæ & Diplomata Summorum Pontificum? & quid oro difficultatis est, in assentiendo piæ sententiæ, asserenti dilectissimam DEI Matrem à Filio præservatam, ne unquam Dæmonis fieret mancipium?

Confirmatur. Quia propè omnium Fidelium sensus, & consensus, planè videtur demonstrare veritatem piæ sententiæ. Rectè enim nos admonet S. Paulinus Nolanus Episcopus Epistol. 4. p. 72. *Ut de omnium Fidelium ore pendeamus.* Nemini enim dubium est Ecclesiam Spiritû Sancto regi, nisi quis fortè Christi non crediderit Evangelio; nam in eo promissus est Spiritus ipse Sanctus, Spiritus inquam veritatis, ut in Ecclesia maneat in perpetuum, & ut eam doceat, & ducat in omnem veritatem.

3. Ratio desumitur, ex Miraculis, & Revelationibus, pro eadem veritate, Vide sub Propositionibus, XVI. & XX. folio 93. & seq. item folio 115. & seq. 3^{ium} Argumentum.

4. In causis præsertim criminalibus, nulla Persona, multò minùs constituta, in eminenti aliqua dignitate, est condemnanda: nisi ex Probationibus luce meridiana clarioribus, 4um Argumentum.
planè

pland convincatur. Ut docent omnes Iuris consulti, & habetur lib. 5. ff. de Pænis, & alibi. Sed nulla offertur Probatio, luce meridiana clarior, qua convincatur, B. Virgo, eminentissimæ dignitatis (quia DEI Mater) crimen mortale originale incurrisset; imò sunt argumenta validissima, pro illius Innocentia, ut constat ex dictis & dicendis in hoc Libro. Non ergo damanda est, criminis mortalis originalis. Accusatore non probante, reus etiam vilissimus absoluitur; & Mater DEI, cur innocens non pronuntiatur, siquidem Accusator in probando deficit. Ast per impossibile, concedamus, æque validas esse Rationes, contra & pro innocentia Virginis, tamen cum certum sit, ut docent omnes Theologi, cum D. Thoma. 2. 2. q. 70. Art. 2. *In dubio, Iudex, facilius debet esse ad absolvendum, quam condemnandum.* Nonne iustitiæ & pietati consonat, ut Mater DEI, & omnium nostrum, cum de originali culpa, certò non constet, à nobis absolvatur, non condemnetur?

stum Argu- 5. Qui est optimè affectus, erga Beatam Virginem, *mentum Cõ-* bet de Ea sentire & loqui quàm honorificè potest, & quan- *villivum.* tum per Ecclesiam licet. Quis enim eum censuerit optimè affectum, erga aliquem, qui si possit de eo bene sentire, & loqui honorificè, idè absq; errore, & culpa ulla præstare possit, malit tamen tetram aliquam labem ei inurere, & de eo loqui spurca, aut indigna? Hoc, quod dixi, credo, nullus prudens inficiari potest. Sed ingens est decus B. Virginis, semper caruisse, non tantùm veniali peccatò, verùm etiam multò magis, mortali originali. ut demonstratum
sub

sub Proposit. 2da. f. 23. & seq. Fas item est omnib9 Fidelibus, tenere Eam, sine labe originis conceptam, docente Ecclesia, per Summos Pontifices, in illo Judicio, de B. Virgine, nullum esse erroris practici periculum, & eadem Ecclesiâ ad sic sentiendum, invitante Fideles, elargitione Indulgentiarum de Sacro Thesauro, in eam rem collata. Ergo sic tenendum.

Sapienter Franciscus à Penna Ordinis Prædicatorum, *Notabilis Adversus.* scripsit. *Quid in nos admisit Sanctissima Virgo, ut de Ejus puritate non credamus, quidquid credi sine scrupulo potest? Et quia Sacrum Concilium Tridentinum Eam comprehendere, non vult in suo Decreto, de peccato originali, nec ego comprehendere volo. Vide sub Propositione XXXI r. 171. & sub Propositione XL.*

Jam insuper adjicio quasdam alias Rationes, sat validas, & multum congruas.

Rationes.
Duodecē referuntur, quibus sat validè probatur B. Virginis immunitas à labe originali.

I. **P**OTUIT DEUS præservare Matrem suam à labe originali. Quæ enim in hoc implicantia? & decuit, ut id faceret. Decuit enim ut Mater DEI, non fuerit unquam rea æternæ damnationis, & Dæmonis mancipium, Decuit item, ut DEI Filius, Matri suæ, quam maximè diligebat, id beneficium præstitisset. Ergo tenendum est id præstitisse. Hoc Argumentum convicit Doctores Parisienses, ut illibatam Conceptionem B. Virginis tuerentur, desumptum est ex Subtili Doctore Scoto, qui in 3. Sent. Distinct. 3. q. 1. in favorem piæ Sententiæ, ait. *Si Auctoritati Ecclesiæ,*

Prima sat valida Ratio.

vel Authoritati Scripturæ non repugnat, videtur probabile, quod excellentius est tribuere *MARIÆ*. Sed B. Virginem esse conceptam sine peccato, non repugnat. &c. Ergo id illi attribuendum. Vide dicta de Subtili Scoto, sub Preposit. XVI. folio, 94. & seq:

Ratio 2da. II. Propter Dignitatem Maternitatis, Mater DEI, debuit esse Virgo Corpore, sine corruptione conjugali, sine motibus concupiscentiæ, sine labe originali; ut conceditur. Ergo multò magis propter eandem Maternitatem, debuit esse Virgo Mente, sine labe originali, quæ Virginitatem mentis corrumpit, maiusq; est malum, quàm corruptio conjugalis, quàm motus concupiscentiæ, & quàm culpa quæcunq; venialis.

Ratio 3ta. III. Propter eandem Dignitatem, non permisit DEUS corrumpi post mortem Corpus B. Virginis. Ergo multò magis non permisit corrumpi in vita animam Virginis, per labem originalem. Arcuit DEUS vermes à Carne Virginea; & ab anima Eius, non arcuerit stygium serpentem? Si abiit B. Virgo, in Montana cum festinatione, ut Sanctificaretur Joannes; Nonne congruum est censere, Spiritum S. venisse & festinasse ad Virginem, imò prævenisse, & præfestinasse, ut Sancta conciperetur?

Ratio 4ta. IV. Nullum unquam Privilegium & donum speciale concessum est, alicui puræ creaturæ, quod non sit etiam concedendum Matri DEI, nisi fortè conditioni, statui, naturæ, aut sexui repugnaret; præsertim si tale Privilegium concernat

nat puritatem. Nam Deipara puritas maxima est sub Christo DEO. Ut dicit S. Thomas 3. p. q. 27. Art. 2. ad 2. sed Angelis & primis Parentibus concessum est hoc donum, quod sint creati in statu gratiæ Sanctificantis. Ergo multò magis Reginæ Angelorum est hoc concessum. Et certè (ut bene arguit Catharinus Disput. pro Immaculata Conceptione B. Virginis, lib. 3.) Si B MARIA, quovis unquam fuisset maculata delicto, & posset aliquod murmur esse in Cælo; jure optimo data esset Angelis, multa conquerendi occasio, quod Eam sibi præpositam viderent, & ut Reginam venerandam, quam tamen, & peccato, & Diabolo, aliquando subditam considerarent; quin & ipsa Virgo nonnullo humili pudore suffunderetur, dum se impuram aliquando fuisse conspiceret, & beatos illos spiritus, paritate nituisse, quâ certè indecentiâ offuscaretur gloria Paradisi.

V. Illos quos DEUS eligit, ita præparat & disponit, ut ad *ista Ratio.* id, ad quod eliguntur, inveniantur idonei. ut loquitur S. Thomas, 3. p. q. 27. Art. 4. sed dignitas Maternitatis DEI, incomparabiliter excedit dignitatem omnium Angelorum; Unde S. Anselmus de Excellentia Virginis cap. 2. Hoc (inquit) solum de Beatissima predicari, quod sit Mater DEI, excedit omnem altitudinem, quæ post DEUM dici, vel cogitari potest. Ergo si quidem Angeli fuerunt creati in statu gratiæ, multò convenientius fuerat, ut sic etiam crearetur Anima Matris DEI. Glorietur Apostolus 2. ad Corinth. 3. quod se & alios Apostolos DEUS fecerit idoneos Ministros, novi Testamenti. Et gloriari non posset MARIA, idoneam se factam esse Angelorum Dominam?

Ratio 6ta. VI. B. Virgo omnes homines, uti cæteris Virtutibus, sic præsertim humilitate superabat. Ergo cum se nusquam peccatricem dicat, ne quidem in suo Cantico, ubi exponit suam indignitatem; *Respexit humilitatem Ancillæ suæ*; apparet semper immunem eam fuisse ob omni labe. Maxime cum certum sit, in illis verbis, B. Virginem exercuisse Actum perfectissimæ humilitatis: Maior autem est humilitas, confiteri indignitatem moralem, qualis est ortus cum labe originali, quàm confiteri se esse creaturam & Ancillam DEI.

Ratio 7ma. VII. Primus homo ex terra, eaq; rorandum maledicta, ab ipso DEO conditus fuit, non è concubitu Maris & sæminæ generatus. Ergo etiam Christus Dominus, qui similiter non ex concubitu Maris & sæminæ, sed operâ Spiritus S., formandus erat; ex terra non maledicta, id est ex Matre Virgine, quæ omnis maledictionis, proinde & omnis noxæ etiam originalis expers, formatus est. Hac paritate usus est, & S. Andreas Apostolus, ut legitur in Historia vitæ Eius.

Ratio 8va. VIII. Gratia Sanctificans, seu Filiatio DEI adoptiva, est incompressibilis, cum quovis peccato gravi. Ergo multò magis Maternitas DEI, etiam cum originali; Utiq; enim Mater vera & physica, plus diligitur, quàm filius, solùm adoptivus? Proinde Maternitas vera physica, naturalis, longè æstimabilius est, quàm filiatio DEI adoptiva. Sicut præstantius est esse, Matrem naturalem Regis, quàm esse filium adoptivum Regis.

Ratio 9ta. IX. Redemptio præservativa, est multò perfectior Redemptio.

ptione curativâ, ut patet: à pluribus enim liberatur, qui non permittitur peccare; nam liberatur à culpa Actuali, à pudore, & ab irreparabili iactura perfectæ innocentiae, à quibus non liberatur is, cui post lapsum, culpa remittitur: quia semel admissio peccatô, semper verum est dicere, peccavit, innocentiam perfectam non habet, habet materiam pudoris. Ergo Christus Dominus, utpote perfectissimus Redemptor, circa aliquam creaturam, exercuit Redemptionem illam præservativam; Quam verò, hac excellenti Redemptione, à peccato liberaret, si non Matrem suam?

X. Magister Petrus Aureoli in Tract: de Concept: B. Vir- *Ratio roma,*
ginis, sic argumentatur. *Inveniuntur, & inventi sunt, qui fuerunt vasa iræ perpetua, & erunt; ut concepti in originali, nec baptizati, addiderunt blasphemias Actuales, & in illis defuncti, perpetuò damnati sunt. Inveniuntur & alii qui fuerant vasa iræ, deinde misericordiae, ut sunt baptizati. Ergo reperiri debet, extremum alterum excellentius, quod videlicet sit aliquod vas misericordiae DEI perpetuum. Quod nunquam fuerit defacto Vas iræ; præsertim cum DEUS ad misericordiam pronior sit, quàm ad iram. Unde si invenitur vas aliquod iræ perpetuum, magis decens est, & rationabile, quòd inventum fuerit aliquod misericordiae Vas æternū. Nec valet si quis diceret, quòd tale Vas fuit Christus; nam ipse, misericordiā non indiguit, cum miseriam peccati non habuerit, nec habere debuerit de jure, nec de facto, cui oportuerit misereri. MARIA verò, etsi defacto non habuerit, tamen habuisset, si non fuisset præventa.*

XI. Argumentum desumptum ex Sapientissimo Patre Hieronymo Baptista de Lanuza, Ord: Prædicat: ¶ Si hæreticus *Ratio una,*
vel

vel infidelis mulierem, Catholicam gravidam, idcirco interficeret, quòd Christiana sit, fatum verò in utero latentem, ne Christianus sit: is ipse infantulus, Sanctus & Martyr esset. Potest contingere, ut aliquis hostis Christi, fatum huiusmodi occidat in utero Matris, in ipso instanti, vel immediatè, postquam fuerit animatus; puellus iste posset Virgini obicere, se perinde, ac illam, leviter peccatò originali laborasse. &c. Proinde ut verificetur, Supremam Dominam hanc, ceteros omnes, Sanctitate superasse, par est asserere, Eam Privilegiò singulari in gratia & sine peccato conceptam fuisse.

Ratio 12ma.

XII. *DEUS plus dilexit B. Virginem, quàm omnes creaturas,* ut docet S. Thomas in 1. dnt: 17. q. 2, art: 4. & ex tenu omnium Theologorum asserit Magnus Suarez Tomo 2. 3. p. Dispar: 18. *DEUS plus amat solam B. Virginem, quàm reliquos omnes Sanctos.* Ergo Eam DEUS ab omni peccato prætervavit. Nos qui diligimus B. Virginem, utiq; si in nostra potestate fuisset, præservassemus Eam à lapsu originali? negabimus id, Matri suæ dilectissimæ, præstitum à Filio DEI, vero DEO, qui dedit Præceptum de honorandis & amandis Parentibus? Utiq; ille filius esset reprehensibilis, qui videret suam Matrem in Captivitatem, abducendam esse, & non impediret, cum posset. Nec in cuiusmodi Filio esset Amor efficax intentus; Is enim ex natura sua, est impeditivus, omnis gravi mali morali ab obiecto amato.

Vide & Rationes comprobativas eiusdem Veritatis sub Propositione VIII, & X, à fol: 51. & fol: 71.

Sed

*Sed fortè obiiciet quūpiam in contra. Si à vero non deviat pia sententia, cuius præcipuus ac maximus vindex fuit Subtilis Doctor, Joannes Duns Scotus, qui tantam illi sententiæ, doctrinæ suæ Auctoritate, fidem comparavit, quantam nullus alius, ante vel post ipsum, omnibusq; ferè Theologis, Immaculatæ Conceptionis propugnandæ Auctor exstitit. ut scribit, Pater Ferdinandus de Salazar in sua Defensione, c. 42, sæculo 14to. Si inquam Scotus, tantus Propugnator fuit illius sententiæ, ut dicitur, piæ & veræ; tunc non permisisset DEUS, Eum tam miserabili & horrenda morte exstingvi. Referunt enim nonnulli, ut Paulus Jovius, in libro cui Titulus, *Elogia Doctorum Virorum*. impresso Antverpiæ, Annò 1557. & ex eo, Abrahamus Bzovius, & alii quidam; quòd scilicet Scotus comitiale morbum passus, existimabatur esse mortuus, & à suis discipulis, & Religiosis, in Conventu Colonien-
 sepultus est vivus: Interea dum ad se rediit, implorata frustra ope, magnis è tumuli fornice clamoribus, allisit caput, ac præ rabie manus sibi voraverat, ut postea deprehensum est, tumultu referatò. RESPONDETUR. Esse merum Commentum, quod citati Auctores hoc in passu referant. Huius ipsius sat convictivæ Rationes afferuntur hæ.*

1. Quia, cùm sepultus fuerit in ingressu Sacrarii, si clamavit adeo, (ut dicitur.) itane omnes Religiosi, quorū tunc supra ducenti, in illo Conventu habitaverant, surdi fuerunt? ut opem implorans magnus clamoribus, non sit auditus? Si audierant; quanta eorum inhumanitas & crudelitas in illum ingeniorum Phœnicem, & suum Doctorem præcipuum negata opitulatione? Nuaquam item in

Rejicitur narratio, utpote conficta de violenta morte Scoti Doctoris Subtilissimi.

Illorum Patrum Ecclesia, sepulchra fuerunt concamera-
ta, sed effossæ terræ mandabantur mortui: obrutus autem ter-
râ, quomodo clamaret?

2. Quia Colonia, ubi Marianus Doctor Scotus vixit, & sepultus,
consuetudo est apud Patres Franciscanos, etiam per totum Or-
dinem observata, non sepelire mortuos, nisi die sequenti, post
Missam Requiem pro mortuo cantatam; per quod spatium,
si aliquis non esset verè mortuus, sed à se tantummodo alie-
natus, certè rediret ad se. Usus item est apud eosdem
Patres, cadaver asseri impositum, eidem alligare; unde non
posset moveri ad dictas Actiones.

3. Quia per ducentos à morte Scoti Annos, non tantum
ullus Scriptorum, Historicorum, nec non Æmulatorum, & po-
tenter adversantium Scoto, in suis scriptis meminit huiusmo-
di facti; sed etiam, qui eodem seculo & sequenti à morte Sco-
ti scripserunt, honorificentissimè meminere Scoti, inter alios
Antonius Andreas, Scoti æqualis, ad finem 12 Metaph: alle-
gans Scotum iam vita functum ait: *Cujus fama & memo-
ria in benedictione est.* Primumq; Epitaphium, quod fuit
positum supra sepulchrū huius Magni Doctoris, brevī post E-
ius obitum fuit sequens, scriptum conformiter, ad simplici-
tatem illius temporis.

*Clauditur hic rivus, fons Ecclesiæ, via, vivus,
Doctor Justitiæ, studii flos, Arca Sophiæ.
Ingeniū scandens, scripturæ abdita pandens;
In teneris Annis fuit. Ergo memento Joannis.*

Hunc

*Hunc DEUS ornatum fac cœlitus esse beatum
Pro Patre translato, modulemur pectore grato
Dux fuit hic Cleri, Claustri Lux, & Tuba veri.*

ACCEDIT. Quodd Paulum Jovium, Scriptorem fuisse sæpè nugivendum & impostorem, multa Viri gravissimi questi sunt, quos inter Justus Lipsius 1. Politic: c. 9. Possévinus lib: 16. Bibliothecæ c. 4, Azorius lib: 6. de gestis Emanuelis Regis Lusitanæ, P. Raynaudus & passimalii. Jovius ergo, sive innata fingendi libidine, sive implanatus ab aliquo cuius intererat, Scotum denigrare, ea de Scoto chartis illivit, quæ nulli retro scriptori comparta fuerunt.

Commentum item merum est, eundem Scotum morbo comitali laborasse.

Fundamentum verò fabellæ de Scoto excitatæ, non improbabili-ter assertur hoc. Trithemius in Chronico refert de Gereone Archiepiscopo Colonia, homine Sanctissimo (cuius electioni Pontifex per Angelum monitus, annuit) quodd fuerit sepultus vivus, à Diacono Valaramo ambiente eundem Archiepiscopatû, dum in extasim raptus, mortuus esse videbatur. Egit postea pœnitentiam Valaramus pro hoc Sacrilegio & veniens Romam, absolutus est à Pontifice, sub ista conditione, ut vel novum fundaret Monasterium, vel vetus aliquod collapsum restauraret pro pœnitentia, quodd ille fecit, restaurando Monasterium S. Martini Colonia, & annuis redditibus dotando, propter sustentationem Religiosorum, qui appellabantur de Scotia, Probabile itaq; est,

quòd istæ narrationes confusæ, hoc est de persona sepulta viva, de Religiosis de Scotia, conflaverunt fabulam istam, de sepultura & morte Joannis Duns Scoti; Qui susceptis summa cum devotione Ecclesiæ Sacramentis, obiit Coloniæ, Annò Christi 1308. die 8va Novembris, nondum expleto Annò ætatis suæ 34to.

PROPOSITIO XXXIII.

Summi Pontifices in favorem illibatæ Conceptionis non sunt locuti dispositivè, quasi ita sentirent, sed tantùm locuti sunt recitativè, id est, ad pietatem, vel ad Opinionem aliorum loquebantur. Ita Libellatores Romani. Nomine Libellatorum horum quid nam intelligatur. Vide in Prologo fol: 3.

Autiores dictæ Propositionis non rectè assumpserunt officiũ Interpretis vel Divinatoris.

Quibus Libellatores illos constituit Interpretes, vel fecit Divinatores mentis Summorum Pontificum? Et certè, quonam fundamento id assertere audent, quòd Summi Pontifices usurpaverint verba destituta sensu proprio, vel ea protulerint instar Personarum nullo sensu informatarum? De quo Tribunali dicitis hanc sententiam, Libellatores in tot & tantos Summos Pastores Ecclesiæ? Præsumptione videlicet Cordis vestri: altum Tribunal, sed rutinosum.

Item

Item. Nonne sine ullo fundamento, illa interpretatione Libellatorum admissa, posset pariter dici. Summos Pontifices, & S. Thomam, aliosq; Doctores in favorem illibatæ *Retorsio va-*
Nativitatis Beatæ Virginis, nec non in favorem eius vitæ *lida.*
Sanctissimæ, non esse locutos dispositivè, quasi ita sentirent. Scilicet B. Virginem natam esse sine peccato originali; nec ullum unquam commisisse peccatum veniale; sed tantum locutos recitativè, id est, ad pietatem, vel ad opinionem aliorum?

Bene etiam urget P. Velasquez; Mirum (inquit) est, videri Libellatores istos in verbis apertis, planis, & in manifestum sensum exeuntibus, divinare: an cum intentione, an verò præter intentionem à Pontificibus dicantur. Etenim si hominem, liberè ambulantiem, comedentiem, loquentem, semper credimus ex intentione, scientia, & approbatione voluntatis, ambulare, comedere, & loqui; qua Ratione tot Summos Ecclesiæ Pontifices, qui non nisi ordinatissimè & ex rationis præscripto, agere & loqui censendi sunt, in re adeo gravi arbitramur sine intentione, Scientia & voluntatis approbatione, fuisse locutos? ut non tam veritati, quàm gratiæ humanæ darent, quod vocetenus sine sensu enuntiabant. Summum Pontificem Alexandrum VII in sua Constitutione multum favorabili Illibatæ Conceptioni B. Virginis non tantum dispositivè, sed dispositissimè esse locutum, patet evidenter ex *Adversione 2*, quæ habetur ad finem libri huius pagina VI.

PROPOSITIO XXXIV.

A Summis Pontificibus utraq; Sententia, in hac Controversia, est ut probabilis declarata & confirmata. *Ita Libellatores.*

Hæc Propositio. Improbabile est Deiparam esse in peccato Conceptam. *Damnata est, ab Alexandro VII. Ita Caramuel in Apologemate de Probabilitate contra Fagnanum, num: 219.*

*Utraq; dicta
Propositio
nulli inni-
tur funda-
mento.*

Nullus Romanus Pontifex Opinionem, Sententiæ piæ oppositam, esse probabilem declaravit & confirmavit. Ut sapienter annotârunt, Franciscus Suarez Tomo 2. in 3. p. disput: 3. Sect: 6ta. Cardinalis Nitardus, Examin: Theolog: p. 1. §. 8. Thyrsus Gonzales, Disput: 2, Raynaudus Tomo 7. in Diptichis Marianis. p 2. puncto 2. num 49. ubi ait. *Non urgeretur Scitis Pontificum, qui affirmaret, Sententiam, qua Conceptioni B. Virginis affricatur originale peccatum, non esse piam, vel non esse nunc etiam probabilem.* Magnus verò Suarez, qui obiit Anno Christi 1627. iongè antè, quàm edita esset Constitutio Alexandri VII summè favorabilis piæ Sententiæ, locò supra citato scribit. *Opinio de Conceptione maculata, nulli vel firmo, vel satis apparenti fundamento inniti potest.*

Nulibi etiam Alexander VII damnavit supra nominatam Propositionem. Exhibeatur Bulla vel aliquod Decretum Romanum.

PRO-

PROPOSITIO XXXV.

Officium Leonardi Nogarolis, editum, in quo clarissimè & pluries Conceptio Beatae Virginis, sine macula fuisse, asseritur, non fuit Sixti IV Pontificis Auctoritate munitum, sed privati cujusdam Doctoris pietate editum: jussu verò Pii V. expunctum est ex Breviario, ut sic Pontifex, aliquomodo derogaret Conceptioni Immaculatae.

Ita nonnulli Patroni rigida Opinionis asserunt apud P. Velasquez lib: 4. de MARIA Immaculatè concepta, dissert. 2. Rationeq; illius expunctionis plurimùm exultârunt; ut refert idem Eruditissimus Pater.

Videntur hi fuisse ex eorum numero, qui oculos habent & non vident, vel de quibus S. Hieronymus lib: contra Iucif: c. 4. *Solent (inquit) oculis clausis denegare, qui non credunt factum esse, quod nolunt.* Nam utiq; in Sixti IV Bula, quæ edita anno 1545. & incipit. *Cum præexcellsa.* leguntur hæc. *Auctoritate Apostolica, in perpetuum vali-*

*Prima pars
35 Propositio.
nis patenter
erronea est.*

tura Constitutione, statuimus & ordinamus, quod omnes & singuli Christi Fideles, utriusq; Sexus, qui Missam & Officium Conceptionis Virginis ejusdem gloriose, juxta piam & laudabilem Ordinationem dilecti Filii Magistri Leonardi de Nogarolis, Veronensis, Notarii nostri, & quæ desuper à nobis emanavit, Missæ & Officii Ejusmodi Institutionem in die Festivitatis Conceptionis Ejusdem Virginis MARIE, & per Octavas ejus, devotè celebraverint & dixerint, Indulgentiam & peccatorum remissionem consequantur. En clarissime Sixtus Pontifex Apostolica Auctoritate, Officium Leonardi recitandum Fidelibus proposuit. Idem facit in Extravaganti Gravè nimis. Edita Annò 1483.

NOTA. In primis Vesperis illius Officii, ad secundum Psalmum, decantatur hæc Antiphona: *Tota pulchra es MARIA, & macula originalis non est in Te.* Item in Oratione, quæ in Officio illo, & in Missa, dicenda proponitur; Quam Pontifex Sixtus IV, à seipso dicit emanasse, sunt hæc: *DEUS qui per Immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio Tuo habitaculum præparasti; presta, ut sicut ex morte Filii Tui prævisa, Eam ab omni labe præservasti, ita nos mundos ad Te pervenire concedas.*

Nec 2da pars ejusdem Propositionis subsistit. Ad 2dum. Quidpiamne Sanctitati Visitationis, Beatæ MARIE Virginis, nec non Divorum, Augustini, Domitiani, Josephi, Francisci de Paula, Catharinæ, Ursulæ, & Benedicti, derogavit Pius V, ed, quod prædictorum Sanctorum Officia propria, iussu ipsius expuncta fuerunt ex Breviario, aliâq; substituta?

Non leguntur exultasse Patroni minùs piæ Sententiæ,

ex eo, quòd idem Pius V, ex Breviario, Festum Præsentationis B. Virginis expunxerit: & cur tripudiant, quòd sustulerit Officium Nogarolicum?

Nota Primò. Communiter solet dici, Pium V, ut se Revelationi, Helvino Abbati, tempore S. Anselmi, factæ, (vide sub Propositione XXV, fol: 139) conformaret, instituisse, ut Officium Immaculatæ Conceptionis esset idem, quòd in die Nativitatis B. Virginis, mutato solummodo Nativitatis nomine, in nomen Conceptionis; Licet autem sustulerit Officium Nogarolicum, quod fuerat approbatum à Sixto IV. & ferè à cunctis, per Annos ultra centum recitatum: concessit tamen omnibus Religiosis Minoribus, Divi Francisci Alumnis, utriusq; Sexus, ut illud retinerent in suis Breviariis, & defacto hucusq; ab illis recitatur & cantatur.

NOTA 2dò Ex Bibliotheca Scriptorum Societatis JESU; Cùm Pius V. ex Breviario, Festum Præsentationis, tanquam minùs antiquum expunxisset; P. Franciscus Turrianus Soc: JESU, ex recondito suo Antiquitatis penu, vetustissimos Auctores, Græcos & Latinos deprompsit, Eorumq; testimoniis probavit, Festum Præsentationis diem, Veteribus atq; Sanctissimis Patribus, & olim cognitum & laudibus celebratum fuisse: Itaq; exquisitâ, & maxima in Beatâ Virginem devotione perfecit, ut festus dies iam obolitus, in usum revocaretur, atq; Ecclesiæ Catholicæ restitueretur. Quam eius pietatem Sanctissima Virgo gratam habuit, & (ut par est, credimus) in ipsomet Festo die, quem ipse tanto conatu defenderat, ut ad felicem vitam commigraret, im-

*P. Turrianus
S. J. effecit,
ut restitueretur
Festum
Præsentationis
Beatæ
Virginis.*

petra-

petravit suis precibus. Obiit Annô 1584. Novembris 21.

NOTA 3to. P. Joannes Absolon, è Societate JESU, Sacræ Theologiæ Doctor, in suo pererudito libro de Immaculata Conceptione, impresso Pragæ Annô 1717. habet hæc: *Ut quavis feria sta, quæ quidem impedita non sit, ex Apostolica concessione recitare possimus Officium Sanctissimi Sacramenti, Austriacæ Caroli VI, Augustissimi Imperatoris pietati debemus. Et erit tempus (ita augurari licet) quòd Ejusdem Pii, Felicis, invicti Cesaris precibus, hoc dabit Christi Vicarius, ut Officium Nogarolicum de Immaculata MARIÆ Conceptione, quovis non impedito Sabatho, dicere libeat omnibus, quos DEUS Austriacis Fascibus subjecit. Libet addere: quoniam etiam aliis, extra Fasces Austriacos constitutis.*

NOTA 4to. Jactabant nonnulli Officium parvum Immaculatae Conceptionis, prohibitum esse recitari.

Officiū illud
ab Innocentio
XI confirmatum est.

Verū piissimus Leopoldus Imperator, literis suis datis, ad Innocentium XI. effecit, ut illud confirmaret Pontifex, per Breve Apostolicum datum Romæ 18 Decembris, Annô 1678. Libet audire ipsum Breve Apostolicum. Superioribus mensibus prohibitum fuit, (à Magistro S. Palatii) Officium quoddam, de Immaculata Conceptione B. Virginis, quia Indulgentiam Apocrypham continebat, & falsò asserbatur, à felicis memorie, Paulo V. Prædecessore nostro, approbatum fuisse - sub ea autem prohibitione, non comprehenditur illud Officium, quod ab Antiquissimo tempore, hujus Sanctæ Sedis permissu, in Ecclesia recitatur, neq; enim minuere, ullo pacto volumus Dei-
paræ cultum, sed potius, quò ad ejus fieri poterit, augere & amplificare.

ficare. Hæc habuimus quæ ad Tuas literas, eo super argumento responderemus: Omnia verò fusiùs cognosces à viva voce Venerabilis Patris Francisci Archiepiscopi Thessalic: Nuncii Nostri. Egregio interim zelo quem eadem literæ declarant, debitas tribuimus laudes ac Majestati Tuae Apostolicam Benedictionem amantissimè impertimur.

NOTA 5da. Ex P. Velasquez libro 4. Dissert: 9. Alphonsus Rodriguez Soc: JESU, admiranda Sanctitate, & *Alphonso Rodriguez S. J.* prodigiis conspicuus, cùm è B. Virginis imperio, (ut opinio fert) eas preces scripserit, quibus eam quotidie salutare consueverat, inter eas signatè conscripsit *Sanctissimum Officium purissimæ, & Immaculatæ Conceptionis Deiparæ.* addens duodecem *Pater noster,* & duodecem *AVE MARIA,* quæ numerum 24 complebant, accommodata 24 horis diei ac noctis, in honorem purissimæ Conceptionis, ut Virgo quavis hora dignaretur precari Filium suum, ut eum à peccato liberaret & præservaret. Hic ille est Rodriguez Societatis Nostræ Coadiutor, qui dicere solebat (ut etiam annotavi suprà sub Proposit: XXVII fol: 151) hanc unam inter cæteras esse causam institutæ Societatis à DEO per B. Ignatium, ut Immaculatam Conceptionem Deiparæ, omnium doctrinæ, tum Eloquentiæ copia tueretur, & quo diffusa est Orbe toto disseminaretur, atq; evulgaretur.

Bb

PRO.

PROPOSITIO XXXVI.

Juxta Pium V. Sententia de Immaculata Conceptione, est minùs probabilis, & minùs fundata & solida. *Ita asserit Gulielmus Estius in 3. Dist. 3. dicitq; id ipsum constare ex Bulla Pii V. edita Annò 1570. quæ incipit: Super speculam.*

*S. Pius V. fa-
vet piæ sen-
tentia.*

Sed nihil tale continetur in illa Bulla, ut legenti eam, patebit. Certum autem est, quòd dictus Pontifex, in ea ipsa Bulla, quæ incipit. *Super speculam.* firmum atq; ratum esse voluerit, quidquid in favorem præ sententiæ, tam Sixtus IV statuit, quàm Concilium Tridentinum declaravit, addita illa favorabili clausula: *Ac si ea, de verbo ad verbum inserta essent.* Certum item quòd in Officio Conceptionis, à Pio V, in Breviarium Romanum inducto, in Responsorio octavo dicatur. *Sancta Conceptio.* Ergo est Immaculata. Vide sub Proposit: XXIV. t. 29. Certum item, quòd tam ille, quàm Gregorius XIII damnaverit in speciali Bulla Propositiones 79. Michæelis B. ji, inter quas est & hæc: *Nemo præter Christum est absq; peccato originali. Hinc B. Virgo mortua est propter peccatum ex Adam contractum, omnesquè Ejus afflictiones, in hac vita, sicut & aliorum Iustorum, fuerunt ultiones peccati Actualis, vel originalis.*

Non

Non diffiteor tamen, in illa Constitutione Pii V. *Super speculam*, prohiberi Disputationes de Conceptione, sermone vulgari & ad populum. *Statuimus* (inquit) & *ordinamus*, ac per Apostolica scripta mandamus, quatenus nemo, cujuscunque Ordinis, Gradus, Conditionis, vel Dignitatis existat, in popularibus Concionibus, vel ubicunque promiscua Virorum ac mulierum multitudo convenire solet, de hujus Controversiæ alterutra parte disputare, rationibus vel Doctorum Auctoritate, asserendo propriam Sententiam & contrariam refellendo, aut impugnando, vel de hac ipsa questione, cujusvis pietatis prætextu, vulgari sermone, scribere vel dictare præsumat. Qui contra fecerit, suspensionis penam à Divinis absque nova declaratione, ipso facto incurrat, si modo fuerit in Sacris constitutus, & quocunque præterea gradu, sive Dignitate vel Administratione fungatur, illis omnibus sit ipso Jure privatus.

Hæc tamen prohibitio, videtur abrogata, per contrariam communem praxim non inficis, nec invitis, Summis Pontificibus, Successoribus Pii V, qui obiit Anno 1571; post obitum enim eius non invita Romana Sede, in Regnis & Provinciis Catholicis, tam in Concionibus popularibus, quam in libris plurimis, vulgari idiomate impressis, Immaculata Conceptio propugnabatur, & opinio contraria potenter impugnabatur. Certum verò est, quòd Gregorius XV, Anno 1622, & Alexander VII, Anno 1661 districtè præceperint, ut nemo, neque in sermone & scriptis audcat asserere, B. Virginem esse in peccato originali Conceptam, huicque præcepto ubique & semper obtemperatum est,

PROPOSITIO XXXVII.

Universus celebris Ordo Sancti Domini-
nici, acerrimè semper impugnabat
Illibatam Conceptionem Beatæ Virginis.

Ita quidam minus eruditi & minus oculati.

Propositio prædicta, à vero longissimè aberrat, & de Eccle-
sia orthodoxa in terris militante, semper optimè merito Præ-
dicatorū Ordini clarissimo, iniuriosa est. *Clarissimo* inquam,
ex hoc enim Sacro Ordine euecti ad Summum Pontificatum,
Innocentius V, Benedictus XI, S. Pius V, Benedictus XIII,
(qui felicissimè Ecclesiam Sanctam nunc regit: utinam &
diutissimè!) Numerando verò ad Annum 1719, ad Pur-
puram Cardinalitiam assumpti sunt 45, ad Archipræsuleas
Insulas 129: ad Episcopales 762. Dixi *Propositionem præ-*
dictam, injuriosam esse; idq; ipsum Probatur.

Primò enim, illi qui ex hoc celeberrimo Ordine in
Album Sanctorum; ritè à Summis Pontificibus relati
sunt; propugnârunt Illibatum Conceptum B. Virginis.
S. Dominicus, qui splendore Sanctitatis ac doctrinæ,
Gentes ad Christianam pietatem, tum per se, tum per sui
Ordinis Socios inflammabat, (per eosq; hucusq; intensè
inflammatus) in confirmationem Immaculatæ Conceptionis, in-
signe

*Illibatæ Con-
ceptionis B.
Virginis tue-
tur S. Domi-
nicus & alii Sa-
cti ex hoc Sa-
cro Ordine.*

signe patravit miraculum. Lege illud suprà sub Propositione XVI, folio 102. & seq: Libro item de Carne Christi cap. 17. scripsit. *Sicut primus Adam, fuit ex terra Virgine, & nunquam maledicta, formatus: ita decuit in secundo Adam fieri.* Idem Sanctus, cum suis primis Discipulis, solennitatem Conceptionis B. Virginis, svâ Decembris celebrabat: ut constat ex Antiquissimo Ordinis huius Martyrologio, Annô 1254. conscripto, & ex aliis Martyrologiis postea impressis, præsertim Annô 1579, iussu Stephani Caballi, Generalis 48, Ordinis Prædicatorum. Et Raymundus Lullus in Prologo Tractatûs de Conceptione, testatur: Annô 1250, Festum Immaculatæ Conceptionis fuisse à Patribus Dominicanis celebratum in Galliis: additq̃, Patres Dominicanos, ab exordio ferè sui Ordinis usq̃ ad Annum 1387, & ita Annis centum triginta tribus, celebrâsse solennitatem Conceptionis, quam postea in Sanctificationem commutârunt; Teste Spondano Episcopo Appamiarum, ad Annum 1387mum, Ambrosio Catharino, aliisq̃, de quo vide Eruditissimum Petrum de Alva in funiculis Nodi indissolubilis folio 107. Proculdubio igitur S. Hiacyntus ab ipsomet S. Fundatore in Ordinem assumptus, Annô 1218, Purissimam Conceptionem B. Virginis etiam celebrabat; idem dicendum de S. Petro Martyre eiusdem Ordinis, qui proximus fuit temporibus S. Domini, utpote in odium Fidei Sanctæ, interemptus An: 1260.

S. Raymundus de Pennafort, qui obiit Annô 1275, sæpius è Cathedra, præsertim in Ecclesia Hispalensi, Annô 1260 deprædicabat illibatum Conceptum B. Virginis, ut testatur Palaus & Alvarus Pizarus, aliisq̃. S.

S. Thomam in nostris militare Castris, deductum supra sub Propositione X, & XI. folio 65, & 79.

S. Vincentius Ferrerius (obiit is Annô 1419) in Codice Summæ S. Thomæ ad 3. p. q. 21. Art: 2, ad 3. sua propria manu in margine adscripsit. *B. Virgo fuit immunis à peccato originali & actuali*, Exstat de his verbis & Annotatione S. Vincentii, ex Originali descriptis, publicum & Authenticum instrumentum, Annô 1652, die 21 Novembris confectum in Civitate Alcaniz Regni Aragoniæ, totumq; legi potest apud Patrem Joannem Nierenbergium in Exceptionibus Concilii Tridentini fol: 207. Vide alios Textus huius Sancti comprobativos eiusdem Veritatis sub Propositione V, fol: 37,

S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus, qui obiit Annô 1459, neutri placito fixè adhæsit hac in parte. Unde pro rerum occasione, utrumlibet obiter admittebat, aut non responderebat, ut deducit P. Nierenbergius in Dissert: Epistolicis, Epist: 4. ubi etiam in favorem huius Mysterii, adducit verba huius Sancti, desumpta ex 4. p. c. 13. §. 4. *Ostenditur* (inquit S. Antoninus, explicando verbum Salutationis Angelicæ, AVE) *ex hoc verbo, singularitas Mariæ, sibi enim soli congruit hoc verbum AVE, quod derivatur ab illo, quod est sine Ve; hoc est sine Veh. Veh autem impertat miseriam, nulla autem pura creatura est, quæ sit sine ve, nisi Virgo MARIA.*

S. Pius V, (qui obiit Anno 1572) confirmavit Extravagantes Sixti IV & novas indulgentias concessit, qui bene erga

erga Conceptionem B. Virginis affecti essent. Vide dicta sub Propositione XXXV, fol. 191. & XXXVI. folio 194.

S. Ludovicus Bertrandus (qui obiit Annô 1581) in sermone de Purissima Virgine, quem Valentia habuit, in 4. parte ait. *Minimè existimandum est, Conceptionem Dominae nostrae, in generatione, aut organizatione Corporis, sed in infusione, ac unionem animae ad idem consistere, per quam integra ejus Persona, ac suppositum, ex Anima & Corpore conflatum, conceptum evadit. Quoniam autem in hac infusione, quando Anima, Corporis possessionem primum adivit, nullius peccati originalis sorde fuit conspurcata, cui reliquorum Animae in primo momento, quo Corporis contubernium agnoscunt, infeliciter subiiciuntur, ideo Jure optimo de B. Virginis Conceptione Festum celebramus. Haec sancte Domina, singulares praerogativas, ac cumulatissima Privilegia, in die suae Conceptionis recepit; quorum primum maximum est gratiae beneficium, quod in sua Conceptione ab originali labe, praeservata fuit. Vide plura de hoc Sancto, sub Propositione V. fol. 36.*

Annumerari his potest & Albertus Magnus qui obiit Annô 1280. Vide sub Propositione V, folio 37, & sub Propositione X. folio 74.

2dò. Propositio 37ma rejicienda etiam ex eo est, quia licet nonnulli ex clarissimo Ordine Prædicatorum, priusquam hæc veritas liquidior fieret, senserint Illibatæ Conceptioni oppositum, tamen plurimi recenseri solent, eam propugnasse. Balthasar Perenno ultra 40 Dominicanos, in rem nostram adducit. Multò plures profert Joannes Ferrandus in Ope-

Itē alii plurimi celebres Thomistae antiqui.

re,

re, cui Titulus: *Vindiciæ pro primæ & germana Ordinis Prædicatorum Sententia de Immaculata Conceptione B. Virginis MARIE*. Idem præstitit & Antoninus Marcus Palaut in sua *Defensione Dominicana Immaculatae Concepti*. Idem fecit & Pater Raynaudus Tomo 3. in libro cui Titulus. *Pietas Lugdunensis*. Pater verò Joannes Nierembergins in *Exceptionibus Concilii Tridentini* c. 23. recenset pro hac pia Sententia, duodecem Magistros Sacri Palatii, quinque Generales, & circiter centum Doctores. Inter quos sunt. Vincentius Cassali, (floruit sub Annum 1217) in Tractatibus suis Panegyricis, acutè & solidè propugnat Illibatum Conceptum B. Virginis.

Vincentius Belluacensis (vivebat Annò 1240) in suo speculo Historico lib: 7. cap. 121, ubi assert & laudat verba S. Ildephonsi, quibus Immaculatam Conceptionem affirmat.

Hugo de Montecaro (assumptus postea ad Purpuram Cardinalitiam) in cap. 1um & 10um S. Lucæ; (floruit sub Annum 1250.

Joannes Bromiardus, qui floruit circa Annum 1260, in *summa Prædicantium* Verbo: MARIA. Art. 2. num. 10. ait. *B. Virgo fuit cæteris specialius & eminentius Sanctificata: Nam S. Thomas 3. p. q. 27. Art. 2. ponit ejus Sanctificationis Excellentiam, quantum ad temporis prioritatem in hoc, quòd Sanctificata fuit in Ejus animatione: id est in conjunctione Animæ cum corpore, non antè.* Ita Bromiardus Antiquissimus Thomista citat locum illum S. Thomæ. Eten in modernis Exemplari-

pluribus in eodem loco citato S. Thomæ 3. p. q. 27. Art. 2. legitur contrarium.

Jacobus de Voragine (sic dictus, propter profunditatem doctrinæ, quasi voraret omnia: ab aliis *de Viragine* dictus, ab Oppido, quod est in Territorio Genuenti) Archiepiscopus Genuensis, serm: 6. & 7. de Annuntiatione. Et in Historia sua Lombardica, duo miracula refert comprobativa Immaculatæ Conceptionis, eaq; approbat.

Joannes Taulerus, Concionator Insignis & piissimus Teste Card: Bellarmino, (floruit Annò 1250) Ille serm: 1. de Purificatione Virginis Beate ait. *Culpæ originalis perpetuò expers est, à qua illam preservavit Filius Ejus, ita, ne momentò quidem temporis Filia ira fuerit.*

Joannes de Viterbo, nec non Ambrosius Catharinus, integros libros scripserunt pro illibata Conceptione B. Virginis, quæ illis etiam specialia beneficia contulit. Vide sub Propositione XVI, fol: 98 & 99.

Gaspar Catalan de Monsanis, Episcopus Ilerdensis, de quo vide sub Propositione X, fol: 66 & seq:

Hieronymus Lanuza Episcopus Balbastrensis, pluribus rationibus Immaculatam Conceptionem probat & ultra ducentas quinquaginta Conciones de illibata Conceptione habuit; ut refert Hieronymus Fuser Dissert: in eius vita, lib: 3. cap. 12. obiit Annò 1625.

Vincentius Justinianus Antistius in Additionibus ad vitam S. Ludovici Bertrandi, cui Sancto multum familia-

riter & diu convixit, cap: 3. & 12. sic. Jam in Hispania, in Indiis, & in Gallia, & in tota penè Europa, contra piam Opinonem aut scribere, aut docere, aut concionari velle, nihil aliud fuerit, quàm malè canere, & in malo cantu durare, & occasionem dare, ne illud Terentii occinatur: frustra niti, & laborando, nihil aliud, quàm odium querere, extremae dementiae est. Magne prudentiae fuerit, eam opinionem, omnino deferere; quemadmodum ii, qui collabentem jam jam domum vident, (quod de muribus Plinius scribit) fugâ se subducunt. Jam illi defunt cathedra, suggesta, Confessionalia, Libri. Jam Regum Diadematâ, jam Episcoporum Mitra, jam Cardinalium Galeri, jam Pontificum Tiara, & ipsamet Concilia; quando Tridentinum omnino protestatum est, non esse suae intentionis, in Decreto de peccato originali, Deiparam comprehendere. Hucusq; Vincentius. De quo Antonius Senensis, eiusdem Ordinis in Bibliotheca Fratrum Praedicatorum, impressa Parisiis An: 1585. mihi p. 2: 167. habet hæc. Frater Vincentius Justinianus ex Provincia Aragoniae, in Regno Valentiae agens, Vir ingenio felix, in studiis diligens, in revolvendis Annalibus, & rerum Antiquarum monumentis assiduus, & tam in Aristotelica, quàm etiam in Scholastica doctrina exercitatus, ac Lector Theologiae eruditus, & dignus, quem Dominicanae Familiae Alumni omnes, multo prosequantur amore, & multum venerentur. Ita Senensis.

3tio. Enervatur dicta Propositio XXXVII. Quia Idem Vincentius Antistius in suis Additionibus ad Caput ultimum vitae S. Ludovici Bertrandi, cui erat valde familiaris, §. 16. testatur; valde receptam; porro valde receptam colligit Eruditissimus Pater Nierembergicus, & ex eo.

Tum

Nec nò recetiores Thomista.

Tum quia, Cathedras Primarias & Vespertinas Salmanticae, & Compluti occupant, unam item Valisoleti & quartam Limaë, in Regno Peruano. Lege autem ibi cautum est, ne ullus ibidem id munus capeßat, nisi prævio Juramento propugnandi Sententiam piam. Tum quia multi lauream & gradum Doctoris, & Magistri, assumunt in Academiis illis, in quibus nulli confertur honor hic, nisi præstito eodem Juramentô: Et inter eiusmodi Academias, eminet Parisiensis. Ergo multi doctissimi ex Ordine Prædicatorum amplectebantur & amplectuntur piam Sententiam. Quis autem dubitet à Viris hisce doctissimis in Discipulorum animos eandem Sententiam instillari?

4to. Quia Annô 1618 die 14 Junii, Provincialis, & Doctores Provinciæ Hispanæ, Ordinis Prædicat: Madriti in Conventu Provinciali congregati, supplicârunt Paulo V. Summo Pontifici, ut ipsis imperaret recitationem Officii, & Celebrationem Festi Purissimæ Conceptionis Matris DEI. Initium Epistolæ est. *Jussu Sacræ Catholicæ Majestatis &c.* tota hæc Epistola videri potest apud P. Nierembergium in Except: Concilii Tridentini fol: 211. Item in Capitulo Ordinis Prædicatorum Beneventano, Annô 1653, factum est Decretum ejusmodi. *Nostri Religiosi & Communitates, assistant Concionibus & Festis hujus Mysteriorum Immaculatae Conceptionis, & aliis Actionibus publicis, & in omnibus occasionibus, laudetur, glorificetur, & sustentetur prædicta Doctrina.* Imò Admodum R. P. Thyrsus Gonzales, Societatis nostræ Præpositus Generalis, zelô ardentissimô & scientiâ eminentissimâ clarissimus,

mus, in gemmeo suo Tractatu Theologico de Immaculata Virginis Conceptione, Disput. 2. Sect. 15. scribit, post Alexandrum VII, plerosq̃ in d̃ tortē omnes, ex prædicto Sacro Ordine, inclinare in Sententiā faventem Immaculatae Conceptioni, & Sect. 16 ait. *Crediderim nullum nunc esse Virum doctum in gravissima Prædicatorum Familia, qui ritè expensis fundamentis Sententiæ piæ, judicare id audeat nunc, illam esse falsam.*

PROPOSITIO XXXVIII.

In gratiam Immaculatae Conceptionis, non sunt concedendæ Indulgentiæ; timendum enim est, ne veritas Immaculatae Conceptionis, videri possit definita, tanquam certa ex Fide, quod tamen Ecclesia hætenus, non definivit. *Ita quidam ex Patronis rigida Sententiæ, ut refert Pater Raynaudus Tomo 7. in Diptychis Marianis.*

Auctor 38va Propositionis, est majoris arrogantia, quàm scientia.

AUCTOR huius Propositionis, nimirū, quā par est formidolosus, & in Theologia parū versatus, discat esse Sententiā omnium classicorū Theologorū, pro opere bono, & probabiliter.

liter honesto, etiamsi nondum certo ex Fide, posse concedi Indulgentiam etiam ab Episcopo, qui iuxta omnes, nihil potest certum ex fide definire. Discat item, non tam altum sapere, & elevare se, ad instruendos Summos Pontifices; omnes enim ferè à Sixto IV. incipiendo, pro Conceptionis Immaculatæ cultu augendo, Indulgentiis copiosè donârunt eos, qui sentientes B. Virginem fuisse conceptam sine originali, aliquid recitant in illius honorem. Et tamen iidem Pontifices censuerunt, necdum esse ex Fide certam, piam Sententiam: Idè ipsi, plures eorum, dilucidè contestati sunt, in suis Constitutionibus.

PROPOSITIO XXXIX.

Indulgentiæ concessæ, nihil conferunt Opinioni de Immaculata Conceptione; hæ enim non sunt concessæ Opinioni, nec Mysterio Conceptionis, sed pietati Fidelium. *Ita Gulielmus Estius in 3. Distinct: 3.*

Quis dubitat, Opinionem, esse incapacem lucrandi Indulgentias? adeoq; ratum est, eas non concedi Opinioni; sed neq; pressè loquendo, conceduntur pietati, *Quæ in finē collatæ sunt Indulgentia Fidelibus?* vel

vel Myſterio Conceptionis, ob eandem Rationem; verùm ampliffimè collatæ ſunt Fidelibus, ad eorum corda inflā-
 manda, erga hoc Myſterium, ut piæ veritati huius, impen-
 ſiùs inhæreant; adeoq; ſat luculenter ex hoc ipſo conſtat,
 propenſio Summorum Paſtorum Eccleſiæ, erga illibatam
 Conceptionem B. Virginis. Cerrè Sixtus IV. decora-
 vit Feſtum Conceptionis, Eiusq; Octavam, ſimilibus Indul-
 gentiis, quales conceſſæ erant Feſto Corporis Chriſti ab Ur-
 bano IV. Omnesq; ſerè Romani Pontifices amplas Indulgen-
 tias conceſſerunt Eccleſiis, Proceſſionibus, Imaginibus, &
 eius Feſtis. Nullæ autem Indulgentiæ ſunt conceſſæ ad al-
 liciendum Fideles, ut profiteantur maculatam Conceptionem.

PROPOSITIO XL.

Non poteſt ab Eccleſia definiri & in-
 ter Fidei Dogmata conſtitui, Beatam
 Virginem fuiſſe Immaculatè Conceptam.
*Ita Melchior Canus libro 7. de locis Theologicis, cap. 3.
 & alii nonnulli.*

*Propoſitio
 prædicta con-
 vellitur à Su-
 mis Pontifici-
 bus.*

Propoſitionem hanc evidenter damnant erroris, ad mi-
 nimum ſex Summi Pontifices, dum extra omne du-
 bium prudens, in ſuis Conſtitutionibus, ſupponunt id
 fieri poſſe. Sixtus enim IV, in Extravaganti: *Cum præ-
 excel-*

*excelsa. quæ Corpori Juris inserta est, in Clementi unica, de Reliquiis & Veneratione Sanctorum. Item in Bulla sua. Gra-
ve nimis. Anrô 1483 edita, dicit. Cùm nondum sit à Romana
& Apostolica Sede definitum. Item Alexander VI, in Bulla,
quæ incipit: Illius, qui se pro. Nec non Pius V, in Bulla: su-
per speculâ. & Paulus V, in Bulla, Regis Pacifici. districte
mandant. Ut nullus alteram harum Opinionum, hæreseos da-
mnet, donec à Romana Apostolica Sede, altera fuerit definita. Item
Gregorius XV, in Bulla, quæ incipit. Sanctissimus Dominus.
Anrô 1622 edita: ait. Donec Articulus hujusmodi, à Sede Apo-
postolica definitus fuerit. Idem patenter habet Bulla Alexan-
dri VII.*

Eandem Propositionem improbant ipsimet nonnulli *Nec non q*
celebriores Thomistæ, ut Joannes Turrecremata, in Tract: *Thomistis*
de Veritate Conceptoris, par: 13. c. 18. testatur, se huius *quibusdam.*
negotii definitionem, à Concilio Basilienſi postulando, his u-
sum verbis: *Quod ut facias, bene citoq; Sacerrima Concio, omni*
qua possum devotione, flexis genibus, exoro. Necnon Caietanus,
cum Lectionem Ponificem, in Concilio Lateranensi, sic al-
loquitur in suo Opusculo de Conceptione c. 5. *Medicus tu,*
arbiter à Christo datus, in hac Sancta Lateranensi Synodo, Reli-
gioni Christianæ, vel veritatem firmiter amplectendam tradere,
vel publicis oblocationibus & scandalis, consulere digneris. Idem
postulavit Thomas de Lemos, in Opusculo contra Concepti-
onem Immaculatam, quod asservat Avenionensis Collegii So- *Item ab Im-*
cietatis JESU Bibliotheca, mihi à Patre Joanne Lorino *peracribus,*
depositum. Improbant & Imperatores, Reges, & Princi- *Regibus &c.*
pes Christiani; ut videre est apud P. Velasquez, libro 4.
de

de MARIA Inmaculatæ Conceptæ: qui definitionem huius causæ instantissimè perierunt.

ACCEDIT Quia Sententia, quæ conformior est Sacræ Scripturæ, Conciliis, Summorum Pontificum Constitutionibus, Sanctis Patribus, Academiarum & Doctorum Sancitis, Rationum inomentis & consensui totius ferè Christiani populi, illa potest definiri. Sed Sententia asserens B. Virginem esse sine labe Conceptam, est eiusmodi, & non opposita; ut constat ex dictis in hoc Libro. Ergo potest definiri.

*Sententia pia
est proximè
definibilis.*

Non tam autem Sententia pia potest definiri, sed etiam est proximè definibilis. Certè enim, nullus Summus Pontifex, habuit unquam tot efficacia argumenta, & documenta, ad declarandum esse aliquem Sanctum, & frui Cælesti gloriâ, quanta habet Ecclesia ad declarandum & definiendum, B. Virginem fuisse sine labe Originali Conceptam. Communior item sensus Theologorum est, expedire, ut definatur hæc Controversia. Tum propter pacificandos inter se omnes fideles, Tum quia ipsa veritas, & legitimus sensus, multorum textuum Scripturæ Sacræ, tractantium de transfiguratione peccati Adæ in posteros, per talem definitionem, decisionemq; inroterceret magis, & retineretur firmitus. Tum quia obtruderentur ora, hæreticorum illorum, qui, ut testatur Coccius Tomo 1. libro 3. Artic: 6. ex eo etiam, cultum Sanctis exhibitum contemnant, quòd Ecclesia publicum Festum celebret de ipsi Sanctitate Conceptionis B. Virginis; ut evidenter constat ex Bulla Alexandri VII. cum tamen secundum planè certum sit, an fuerit à peccato originali præservata

*Imò esse definiendam,
probabilissimum est.*

vata

yata. Porro Sententiam piam, suo tempore definiendam esse, inter cætera, persvadent, omnium ferè Orthodoxorum ardentissima desideria, quæ hoc in passu, ut inania pro semper relinquat Christus Dominus, pretiosissimæ suæ Parentis amantissimus, non videtur esse prudenter credibile. Beato item Amadæo, Ordinis Seraphici Religioso, fertur revelatum esse, hanc definitionem certò futuram.

Neg; dicas cum quibusdam. Ecclesia vel Summus Pontifex nihil potest definire contrarium doctrinæ Divi Thomæ. Ergo siquidem S. Thomas docuit B. Virginem fuisse Conceptam in peccato Originali, non poterit definiri contrariam huic ab Ecclesia vel Summo Pontifice. *Respon- Objectio in*
detur enim Primò. Negando, Angelicum Doctorem docuisse contra dissol-
se contrarium piæ Sententiæ, ut sat clarè & fusè dedu-
ctum est sub Propositione X, à folio 65, cum sufficienti so-
lutione Obiectionum in contra: quin imò ostensum est ibidem,
fuisse Defensorem piæ Sententiæ. Insuper deductum est sub
Propositione XI, fol: 79, dato non concessio: S. Thomam
olim asseruisse B. Virginem cum originali labe conceptam,
tamen si nunc in terris viveret, proculdubio diceret oppo-
situm. *Respondetur 2dò.* Negando Antecedens. Quis enim
sic arctavit Ecclesiam, vel Summos Pontifices? aut
ubi & à quo revelata est illa impotentia? Imò ad convul-
sionem illud Antecedens. *Accedit.* Quòd Ferrariensis
cum sat pluribus suis Affectis lateatur, iuxta Divi Thomæ
doctrinam sibi hac in parte probatam, dicendum esse, Sen-
tentiam de Immaculata Conceptione esse Hæreticam. Vide

suprà Propositionem X, fol: 65. Certum autem est, quòd Sixtus IV in Bulla sua Extravagante. *Grave nimis*. (quæ exstat in Jure Canonico, & est confirmata tam per Concilium Tridentinum Sess: 5, quàm per tot Summorum Pontificum Constitutiones) definivit, Sententiam de Immaculata Conceptione non esse Hæreticam. Omitto interim hic & nunc scrutari. An subtilitat Sententia illorum Theologorum, qui asserunt, defactio iam à tribus Summis Pontificibus definitum fuisse contrarium, quibusdam Sententiis S. Thomæ: scilicet à Bonifacio VIII, *Cap. 1. de Voto & voti redempt:* definiente solemnitate Voti Religiosorum non esse Juris Divini, sed Ecclesiastici; & à Gregorio XIII, dum in Bulla. *Ascendente Domino*. Edita Annò 1584, definivit, non solùm id, quod Bonifacius VIII, sed insuper definivit etiam per sola vota simplicia post biennium Novitiatus emissã (in Societate JESU) fieri verò propriè Religiosum. Denum à Clemente V, declarante in sua Bulla. *Si furiosus de homicidio*. Et definiente, non fore irregularem illum, qui homicidium patraret in suæ vitæ defensionem,

NOTA primò. Certum est, repugnare, ut Opinio minus pia, ab Ecclesia definiatur ut vera; & Sententia pia condemnatur, ut falsa. Ratio est. *Quia* (ut sapientissimè in scripto suo tradito Congregationi Cardinalium coram Paulo V. Annò 1617, expressit Cardinalis Bellarminus) *hoc esset dicere, quòd Sedes Apostolica erravit, in approbando Officio Conceptionis: & tota Ecclesia erravit in recipiendo: quod certè falsissimum, & erroneum est: nec potest responderi, quòd in Officio Conceptionis, non approbatur Conceptio Corporis*

*Oppositū pia
Sententiæ de-
finiri nequit.*

Corporalis immaculata, sed Sanctificatio in utero post Animationem. Nam Sixtus IV, qui approbavit Officium, declaravit Animum suum; Tum in Extravaganti; Grave nimis; quæ est in Corpore Juris: Tum in approbando Officio, Leonardi Nogarolis, in cujus collecta dicitur, Virginem per merita Christi prævisa, præservatam ab omni macula. Præterea in Responsorio nono dicitur, Sancta Conceptio. At non est Conceptio, nisi in illo primo instanti, in quo infusa est Anima Corpori, alioquin si accipiatur Conceptio pro Sanctificatione, post animationem, etiam Jeremias, & Joannes Baptista, dicentur concepti sine peccato originali. Deniq; communis sensus Fidelium est, celebrari Conceptionem solius Virginis, quia ipsa sola verè Concepta est, sine peccato Originali. Hucusq; Bellarminus, non solam Purpuram sed etiam Doctrinam & Virtute Eminentissimus; ad Purpuram enim à Clemente VIII est suffectus Toletus cum hoc Elogio. Hunc eligimus, quia non habet Ecclesia parem quod ad doctrinam. Virtute verò parem Sancto Carolo Borromeo Urbani VIII dixit. Inviectum robur accedit allato Argumento Cardinalitio, ex Alexandri VII Constitutione, quæ quadraginta Annis post obitum purpurati Bellarmini edita est. In qua clarissimè definitur, cultus, & Festi Conceptionis obiectum esse, & semper absq; mutatione fuisse, præsevationem à peccato Originali, in primo instanti Animationis, seu quod idem est. Conceptionem passivam Immaculatam Beatæ Virginis.

Nota 2da Cum in Concilio Tridentino esset eò per-
venum, ut de peccato originali ageretur, definitumq; fu-
isset de eius ad posteros transfusione, & ab aliquibus De-

*Notabilis cō-
certatio in
Concilio Tri-
dentino.*

creto conficiendo destinatis videretur id Universaliter propo-
nendum sine ulla exceptione; siquidem Propositiones San-
cti Pauli, & Sanctorum Doctorum hac in parte Excepti-
one vacuæ sunt; quod ipsum Patres Dominicani audenter
optabant, unusq; ex istorum gremio, dictus Frater Joannes
de Uldine, pro hoc evincendo tale dilemma proposuit. *Di-
vus Paulus & Patres, aut crediderunt ipsam vestram Beatæ
Virginis, à communi mortalium lege, exemptionem; aut non cre-
diderunt. Si crediderunt, nequè tamen unquam, nisi universè
locuti sunt, nullâ faciâ exceptionis hujus mentione; cur non nunc
eorum exemplum imitamini? Si contra crediderunt, tunc ve-
stra Opinio novitatem redolet.* Sed Pater Jacobus Laines
Societatis JESU, nec non Frater Hieronymus Lombar-
dellus, Franciscanus, exnunc doctissimè præfatum dilemma
diluunt sic. Non minor est Ecclesiæ, huius temporis Au-
thoritas, quàm fuerit primitivæ, cum utraq; eodem DEI
Spiritu regatur, & eiusdem Christi Domini Vicario gu-
bernetur. Atq; ideo, si Ecclesiæ Antiquioris consensu fa-
ctum sive potius omissum, ut Patres sine exceptione tunc
loquerentur, consensus universalis, quæ hisce temporibus ce-
lebratione festivitatis, Conceptionis Deiparæ, à Romana Ec-
clesia institutæ sese prodit, multò est fortior, ad Deiparam
à communi sorte excipiendam, & validior ab ea desumitur
Argumentatio. Hæc Responsio & Rationatio tanto plau-
su excepta est, à Sacro Concilio, ut & contrariæ Opinio-
nis propugnator obmutuerit. & Patres Concilii, communi
calculò, censuerint apponendam exceptionem; non compre-

hendi

prehendi scilicet Beatam Virginem illo Decreto. Cum vero post decretam à Sancta Synodo, hanc exceptionem, Patres Dominicani contenderent, illam non pro altera tantum parte, sed pro utraque fore ponendam, & scilicet, Concilium suam mentem explicaret, sic: *Declarat tamen hæc Sancta Synodus non esse suæ intentionis, Deiparam comprehendere, neque à communi lege, segregare.* Reiecta est ex tunc hæc postulatio, ita absolute Exceptionem, omnino in Deiparæ immunitatis favorem ponendam esse. Estque defactio ita posita.

Nota 3tia. Si quærat, Cur Controversia hæc in Concilio Tridentino, strenuè agitata, non fuerit tandem definita? *Respondet Primò.* Actuum originalium huius Concilii oculatus testis Venerabilis Pater Nicolaus Lancicius, non definita Tomo 1. Opusculo 11. de praxi Divinæ Præsentis, cap. 12. *Legi (inquit) & descripsi Annò 1599, ex Actis Originalibus Concilii Tridentini (quæ asservabantur in Castro Sancti Angeli Romano, & cum expressa licentia Clementis VIII, Summi Pontificis, fuerunt R. P. Petro de Arrubal, Professore Theologiæ in Collegio Romano, & mihi ejus Socio ad aliquas horas exhibita, à Cardinali Cæsio) Ex aliquot decadibus Episcoporum Deputatorum ad tractandum de hoc puncto Conceptionis Beatæ Virginis Mariæ, omnes asseruisse, illam esse conceptam sine peccato originali; sed ob instantissimas preces aliquot Episcoporum, & Theologorum Sancti Dominici, qui illi Concilio aderant rogantium, ne hac vice, propter notam, quæ inureretur Ordini Sancti Dominici hoc Decreto, illud ederent, sed supersederent, & ad aliud tempus illud rejicerent: Concilium supersedit, & Decretum illud non vulga-*

vit, hanc solam ob causam. Ita habetur in illis Actis Concilii, quæ diligentissimè legi, & hæc tunc excepi. Hactenus P. Lancicius Vir eximie Doctrinæ, & prudentiæ, & Sanctitatis Similia habet Doctor Hieronymus Orma chea in Cantica, Prologomeno 3tio, dedi eius verba in libro meo cui Titulus. *Admiranda Jansenismi* fol; 188.

Respondet 2dò Ambrosius Catharinus, in Præfatione Disputationis ad ipsum Concilium, cui interfuit. ¶ Cum (inquit) abhinc ferè sexennium istic Tridenti ageret Sancta Synodus, ad id potissimum congregata, ut hæreses & Zizania, quæ in agrum Domini irrepsissent, tollerentur, & eò iam perventum esset, ut de originali peccato tractaretur, plerique ex Patribus admonebant, optimum esse, atque opportunum, speciali Decretò, etiam Sententiam de Immaculata Beatæ Virginis Conceptione, quæ dudum à cunctis prorsus Ecclesiis, solemnè ritu celebratur, & colitur, ita præbari ac statui, ut iam ulterius non liceret cuique ea de re, secus vel asserere, vel opinari. Id quibusdam, (licet admodum paucis) tunc non placuit, nec ut verum fatear, mihi quidem ipsi; non quòd rem ipsam, non vehementer optarem, utpote Sanctam, & Christianæ Fraternitati congruentem, quæ in primis eundem in Dogmatibus sensum, eandem in cultu DEI observantiam poscit, sed quòd consuetudinis per conditionem temporum videbatur prius adversus hæreses manifestas, intendere, tum illa aggredi quæ inter Catholicos controversa, digna viderentur decisione. ¶ Hæc Catharinus.

Respondet 3tio Cum pluribus Ægidius à Præsentatione, lib: 3. Quæst: 8. referendo id ad altitudinem divitiarum, sapien-

sapientiæ, & scientiæ DEI, & quidem rectè. Cum enim Quæstio hæc, Disputationibus & concertationibus variis agitata est, ut commodius defendi potuerit, & considerata est diligentius & intellecta clarius & instantius prædicata, exstitit occasio, plurima insignia admiranda, quæ latebant, Beatæ Virginis privilegia, decora, cum immortalis eius gloria, Mundo universo propalare. Insuper ut per talem dilationem ultimò definitivæ ab Ecclesia sententiæ, in hac Quæstione, zelus Beatæ Virginis Amatorum, magis inclarescat: sicut ipsa Deipara revelavit Sanctæ Brigitte. Vide sub Propositione XX, fol. 116.

Nota 4ta. Pia Sententia non est de fide, vi Decreti Basilænsis. Quidquid contradicat Clichtovæus Doctor Parisiensis ad lib. 1. Damasceni, cap. 11. & Dionysius Rickel, alias antomasticè dictus Carthusianus, in 3. Dist: 3, Quæst: 1. Ratio est. Quia Sixtus IV, Paulus V, Gregorius XV, Alexander VII, eadem ferè omnia videntur tradere, de pia Sententia, quæ decrevit Concilium Basilænsè Sess: 36. Vide hoc Decretum, sub Propositione XXX, fol. 167. & tamen prædicti Pontifices, clarè asserunt, non esse de fide piam Sententiã; Tū quia Conciliū Basilænsè fuit Acephalū & non legitimū, eo tempore, dū illud Decretū latum est. Nec pia sententia est de fide vi Decreti ab Apostolis in hanc rem, in primo Concilio editi, quod dicitur Granatæ, An: 1596. repertum in libro plumbeo, cuius Decreti verba sunt hæc. *Illā Virgo, illā MARIA, illā Sancta præservata fuit à peccato originali, in primo instanti sue Conceptionis, & libera ab omni culpa, & qui*

ita non censent, non consequentur salutem æternam. Sed Ratio nostri asserti est, quia illud Decretum Concilii, (ut dicitur) Apostolici, non est Authenticum, imò reicitur ut illegitimum, à plurimis classicis, MARIANÆ Innocentiæ Defensoribus; huicq; Asserto nostro, Suffragium addunt plurimi Pontifices Romani, qui in suis Constitutionibus declarant, nihil hac de re, hucusq; definitum esse ab Ecclesia.

Nota 5tò. Ad roborandam & illustrandam veritatem de Immaculata Conceptione B. Virginis, nec non ad enervandas multas Propositiones ei adversantes, quia plurimum conducit notitia totius ab Alexandro VII, latæ Constitutionis, quæ incipit. *Sollicitudo.* Ideo eam cum Adversionibus quibusdam hic apponere libet.

SAN-

(**) [H] (**)
**SANCTISSIMI
D.N. ALEXANDRI**

DIVINA PROVIDENTIA.

PAPÆ VII.

Innovatio Constitutionum & Decretorum, in favorem sententiæ asserentis, Animam B. Mariæ Virginis, in sui Creatione, & in Corpus infusione, à peccato originali præservatam fuisse, editorum,

ALEXANDER PAPA VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ollicitudo omnium Ecclesiarum, quam, licet meritis & viribus longè impares, DEI Optimi Maximi voluntate, & providentiâ gerimus, in id Nos anxie tenet intentos & vigilantes, ut scandala, quæ inter Fideles, pro humanæ naturæ Corruptione, & fragilitate necesse est ut veniant, quantum fieri potest, paucissima, & quàm diligentissimè amoveantur, nam iis, per quos, veniunt, certam peccati perniciem, quibus vèro præbentur, præsens afferunt labendi periculum; quorum nos, pro nostro Pastoralis Officii debito, & damnum summo opere dolemus, & discrimine assiduè utimur. Sane vetus est

FF

Chri-

- Christi Fidelium, erga ejus Beatissimam Matrem, Virginem Mariam pietas, Sentientium, ejus animam in primo instanti creationis, atq; infusionis in Corpus, fuisse speciali DEI gratia, & Privilegio, intuitu meritorum JESU Christi, ejus Filii, humani generis Redemptoris, à macula peccati originalis præservatam immunem, atq; in hoc sensu, ejus Conceptionis festivitatem, solenni ritu colentium; & celebrantiû; crevitq; horum numerus atq; hujusmodi cultus, post editas à fel. recordat: Sixto Papa IV. Prædecessore nostro in ejus commendatione, Apostolicas Constitutiones, quas sacrum Concilium Tridentinum innovavit, atq; observari mandavit. Aucta rursus & propagata fuit pietas hæc, & cultus erga Deiparam, post erecta hoc nomine, approbâ-
 2. tibus Romanis Pontificibus, Religiosum Ordinem, & Confraternitates, ac concessas ab iisdem Indulgentias, ita, ut accedentibus quoq;
 3. plerisq; celebrioribus Academiis, ad hanc sententiam, iam ferè omnes Catholici eam complectantur. Et quia ex occasione contrariæ asser-
 4. tionis, in Concionibus, lectionibus, conclusionibus, & actibus publicis, quod nempe eadem Beatissima Virgo MARIA, fuerit concepta cum peccato originali, oriebantur in populo Christiano, cum magna DEI offensa, scandala, iurgia, & dissensiones, rec: mem: Paulus PP. V. etiâ Prædecessor noster, vetuit horum Opinionem, præfatæ sententiæ contrariam, publicè doceri aut prædicari. Quam Prohibitionem piæ mem.
 5. Gregorius Papa XV. Similiter Prædecessor noster ad privata etiam colloquia extendit. Mandans insuper in favorem ejusdem sententiæ, ut
 6. in Sacrosancto Missæ Off: Sacrificio ac Divino Officio, celebrandis tam publicè, quàm privatim, non alio quàm Conceptionis nomine uti quicumq; debeant. Nihilominus prout venerabiles Fratres, Episcopi ferè omnes Hispaniarum, cum Ecclesiarum suarum Capitulis, datis ad nos literis exposuerunt, accedente etiam insinuatione, Charissimi in Christo Filii nostri Philippi, earundem Hispaniarum Regis Catholici, qui specialem super hoc, misit ad nos Oratorem, Venerabilem Fratrem Ludovicum Episcopum Placentinum, per quem etiam delatæ fuerunt ad nos supplicationes Regnorum earundem Hispaniarum, pergunt al-
 7. liqui contrariæ illius Opinionis assertores, contra præfatas Prohibitiones, tum privatim, tum publicè, præfatam sententiam aut impugna-

re, aut vellicare, & favorem à Romanis Pontificibus cultui & Festo, secundum illam præstitum, ita interpretari, ut frustrentur; imò Ecclesiam Romanam, huic sententiæ, & cultui iuxta illam B. Virginis, exhibito favere negant, pios Christi fideles è sua pacifica, quasi possessione deturbare conando: unde Offensiones, scandala, & Iurgia, quibus obviare voluerunt Paulus V. & Gregorius XV. nostri prædecessores, perdurant adhuc, & ex occasione eorundem adversantium majora his incommoda, in posterum, prudenter & meritò timentur. Quapropter super his tam præfati Episcopi, cum Ecclesiarum suarum Capitulis, quàm memoratus Philippus Rex, ejusq; Regna, nobis pro opportuno remedio instantè supplicari fecerunt. Nos considerantes, quòd Sancta Ecclesia de intemeratæ, semperq; Virginis Mariæ Conceptione, Festum solemniter celebrat, & speciale, ac proprium super hoc Officium olim ordinavit, iuxta piam devotam & laudabilem Institutionem, quæ à Sixto IV. Prædecessore nostro, tunc emanavit: volentesq; laudabili huic pietati, & devotioni, & Festo, ac cultui secundum illam exhibito, in Ecclesia Romana, post ipsius cultus institutionem nunquam immutato, Romanorum Pontificum, Prædecessorum nostrorum exemplo, favere, nec non tueri pietatatem, & devotionem hanc colendi & celebrandi, Beatissimam Virginem præveniente scilicet Spiritus Sancti gratiâ, à peccato originali præservatam, cupientesq; in Christi grege unitatem Spiritus, in vinculo pacis, sedatis Offensionibus & Iurgiis, amotisq; scandalis, conservare; ad præfatorum Episcoporum, cum Ecclesiarum suarum Capitulis, ac Philippi Regis, ejusq; Regnorum, oblatam nobis instantiam, ac preces, Constitutiones & Decreta à Romanis Pontificibus, Prædecessoribus Nostris, & præcipuè à Sixto IV. Paulo V. & Gregorio XV. edita. in favorem sententiæ assentientis, Animam B. Mariæ Virginis in sui creatione, & in corpus infusione, Spiritus Sancti gratiâ donatam, & à peccato originali præservatam fuisse: nec non & in favorem Festi & cultus Conceptionis Ejusdem Virginis Deiparæ, secundum piam istam sententiam, ut præfestur exhibiti, innovamus, & sub censuris & penis, in ejusdem Constitutionibus contentis, observari mandamus. Et insuper, omnes, & singulos, qui præfatas Constitutiones, seu Decreta, ita pergent inter-

preta-

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

- pretari, ut favorem per illas dictæ sententiæ & Festo, seu cultui secundum illam exhibito frustrentur, vel qui hanc eandem sententiam, festum, seu cultum, in disputationem revocare, aut contra ea, quoquo modo directè vel indirectè, aut sub quovis prætextu etiam definibilitatis ejus examinandæ, sive Sacram scripturam aut Sanctos Patres, sive Doctores, glossandi, vel interpretandi; deniq; alio quovis prætextu, seu occasione, scripto seu voce, loqui, concionari, tractare, disputare, contra eam quidquam determinando, aut asserendo, vel argumenta contra ea afferendo, & insoluta relinquendo, aut alio quovis excogitabili modo disserendo; ausi fuerint, præter pœnas & censuras in Constitutionibus Sixti IV. contentas, quibus illos subiacere volumus, & per præsentibus subjicimus, etiam concionandi, publicè legendi, seu docendi & interpretandi facultate, ac voce Activa, & passiva, in quibuscunq; electionibus, eo ipso, absq; alia Declaratione, privatos esse volumus; nec non ad concionandum, publicè legendum, docendum, & interpretandum, perpetuæ inhabilitatis pœnas, ipso facto incurrere, absq; alia declaratione; à quibus pœnis, nonnisi à nobis ipsis, vel à successoribus nostris Romanis Pontificibus absolvi, aut Super iis despenfari possint. nec non eosdem aliis pœnis, nostro, & eorundem Romanorum Pontificum, Successorum nostrorum Arbitrio, infligendis, pariter subiacere volumus, prout subiicimus per præsentibus: innovantes Pauli V. & Gregorii XV. superius memoratas Constitutiones, sive Decreta: Ac
15. libros, in quibus præfata sententia, Festum, seu cultus, secundum illam in dubium revocatur, aut contra ea, quomodocunq; ut supra, aliquid scribitur, aut legitur, seu locutiones, conciones, tractatus, & disputationes, contra eadem continentur, post Pauli V. supra laudatum Decretum edita, aut in posterum quomolibet edenda, prohibemus sub pœnis & censuris, in Indice librorum prohibitorum contentis, & ipso facto absq; alia Declaratione, pro expressè prohibitis, haberi volumus
16. & mandamus. Vetamus autem Sixti IV. Constitutionibus inhaerentes, quempiam asserere, quòd propter hoc contrariam Opinionem tenentes, videlicet gloriosam Virginem Mariam, cum originali peccato fuisse conceptam, hæresis crimen, aut mortale peccatum incurrant, cum à Romana Ecclesia & ab Apostolica sede, nondum fuerit hoc decretum,
17. Ac
- 18.

•sum, prout nos nunc, minimè volumus decidere, aut intendimus; quin potius contrariam illam Opinionem, hæresis, aut peccati mortalis, aut impietatis damnare audentes, præter penas, quibus eos subiecit Sixtus IV. aliiq; Prædecessores nostri Romani Pontifices, graviorebus aliis penis subiicimus quas in contræ facientes, huic nostræ Constitutioni, Superiùs infliximus. Volentes, quòd contra, hujus nostræ Constitutionis transgressores, etiam Regulares cujusvis Ordinis, & Instituti, etiam Societatis JESU, & quomodolibet exemptos, & alias quascunq; Ecclesiasticas & sæculares personas, cujuscunq; status, gradus, Ordinis, aut dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quàm sæcularis, ut præfertur, tam Episcopi, & Prælati Superiores, aliiq; locorum Ordinarii, quàm hæreticæ pravitatis, ubiq; locorum deputati Inquisitores, procedant, & inquirent, atq; in eos stricte animadvertant: Nos enim iis & eorum cuilibet, contra eosdem transgressores procedendi, & inquirendi, ac penis còercendi, & puniendi liberam facultatem & Autoritatem iisdem, auctoritate & tenore præsentium, tribuimus, & impartimur, eosq; ut præfertur, procedere, inquirere, & punire districtè præcipimus & mandamus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac quibuscvis Indultis & literis Apostolicis, quibuscvis personis, quantumcunq; qualificatis, & in quacunq; etiam Cardinalatùs, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, & quavis alia dignitate & honore constitutis; etiam quòd contra eos procedi, interdici, suspendi, vel excommunicari nequeat, quomodolibet concessis. Quibus omnibus & eorum singulis etiam si pro sufficienti eorum derogatione de eis, ipsorumq; totis tenoribus, specialis, specifica, individua, & expressa, ac de Verbo ad Verbum, non autem per generales, etiam id importantes, clausulas, mentio habenda, aut alia exquisita forma observanda forent, præsentibus, pro sufficienter expressis, & insertis, habentes, harum Serie specialiter & expressè derogamus, cæterisq; contrariis quibuscunq;. Ut autem hæc nostra Constitutio, & præmissa omnia, ad eorum omnium, quorum interest, notitiam congruentius pervenire possint, in Virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub pena privationis ab ingressu Ecclesiæ, eo ipso incurrenda, præcipimus, & mandamus omnibus, & singulis locorum Ordinariis, ac eorum Vicariis, Suffraganeis & Officialibus qui-

Dulcuna

buscunq; & aliis singulis, ad quos quomodolibet spectat & pertinet, quatenus huiusmodi, nostram Constitutionem, singulis, suæ diocesis, vel Districtus Prædicatoribus, & aliis, quibus expedire iudicaverint opportunè insinuent & publicent, ac insinuari, & publicari faciant, ne quis in posterum, quoquo modo ignorantiam de præmissis possit prætere, aut se contra præmissa valeat excusare. Volumus, & similiter eadem Auctoritate decernimus, & mandamus, quod præsentēs literæ, per aliquos ex nostris Cursoribus, in Basilicarum S. Joannis Lateranensis, ac Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ Vatis, in Acie Campi Floræ de Urbe, de more publicentur, & affigantur, quæ affixio & publicatio, ita omnes & singulos, ad quos spectat, afficiat & arctet, ac si illis personaliter intimatæ fuissent; & quod illarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarii subscriptis, & sigillo alicuius Personæ, in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus literis adhiberetur, si ostensæ, exhibitæ forent. Datum Romæ, apud S. MARIAM Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 8. Decembris. M. DC. LXI. Pontificatus Nostri Annô Septimô.

S. UGOLINUS.

P*Rudens Lector Adverte 1.* Quòd doctrinæ contentæ in hac Bulla, tradantur ab Alexandro VII. ut Capite totius Ecclesiæ, & quidem tradantur, post exactam & maturam trium Annorum deliberationem, & accuratam discussionem, concernantq; materiam morum.

Adverte 2. Quòd ipsemet Alexander VII. illam suam Bullam Excellentissimo D. D. Ludovico Crespi à Boria Episcopo Placentino tradens; (ut refert doctissimus Petrus Alva, Funicul. nod. 17. princip. §. 3. nod. 2.) hæc dixit. Tandem pervenit plenitudo temporis, & in hac causa non fecimus Officium Advocati, sed Adversarii, & Impugnatoris restitarii Consultavimus hoc negotium ad intrâ, & extrâ; ad dexteram,

ram, atq; sinistram, quod multoties, examinavimus, & frequen-
tes ad DEUM misimus preces, ac tandem cum sua Divina Inspi-
ratione, pervenimus ad expeditionem præsentis Constitutionis; quam
cùm haberemus ad pedes cujusdam imaginis Christi Domini Cruci-
fixi, per quatuor Menses integris, ei supplicationem fecimus, ut
dignaretur, nobis inspirare, quod magis expediret ad utilitatem
sue Ecclesiæ. Deniq; ipso die Sanctissimæ Conceptionis, Missam
celebravimus, implorando Divinam gratiam, subtus Corporalia
collocando eandem Constitutionem; & sacrò sancto Missæ sacrifi-
cio finito subsignavimus. Et testificari possumus Vestræ Domina-
tioni, quod si vel minima dubitatio nobis occurrisset, circa con-
tenta in ea, non fuisset à Nobis subsignata.

Concludo Librum hunc in Canticò, quod ad imita-
tionem Hymni Ambrosiani, eximia Sanctitate & Cælestibus
apparitionibus clarissimus Dominicus Pruthenus Cartusia-
nus composuerat, eoq; sæpissimè collaudaverat B. Virgi em
Immaculatè Conceptam, quovè Canticò ipsimet Cælestes
Spiritus auditi sunt Eam collaudasse.

Tè Celi Reginam laudamus, Tè Mundi Dominam honoramus.

*Tè laudant jure Universe creaturæ, Matrem immensæ clari-
tatis, Aulam Summæ Trinitatis. Sole Divinitatis amicta,*

Lunam supplantas Benedicta, tota glorificata, Stellis es Coronata.

*Tu Æterni Patris Filia dilecta, Tu Filii DEI Genitrix electa,
Sancta quoq; Sponsa Paracleti.*

Tibi omnes obediunt Angeli.

Tè Celi Cælorum inestimabiliter amant.

*Tibi Cherubin & Seraphin ineffabili voce proclamant, Salve,
Salve, Salve, O Domina gloriosa; Pleni sunt Celi & Terra, sva-
vitatis gratiæ Tuæ.*

Tu Apostolorum Regina.

Tu Evangelistarum Doctrina.

VIII.

(**[H]**)

Te Prophetarum laudabilis numerus.

Te Patriarcharum veneratur cuneis;

Tu Martyrum Victoria.

Tu Confessorum es Gloria.

Te Paradisi Rose, Virgines formosæ, laudant, ut & Continentes in Choro suo canentes; Ave Regina dulcissima, gaude Domina nostra dignissima.

Quæ gratiam Sanctis infundis, quæ liberas animas de profundis.

Te ergo nos rei rogamus, ò Genitrix DEI, succurre populo isti, quæ redemit pretiosus Sanguis Filii Tui Domini Nostri JESU Christi.

Supernâ fac & nos cum Sanctis gloriâ munerari.

Per te mereamur Mater Sancta, piè semper consolari.

Tot prerogative Sanctitatis, Coronata in Gloria Patris.

Tot privilegiis dignitatis, gaudens jure Matris.

Iucundare, letare, gaude, major omni laude.

O clemens, o pia, o dulcis Virgo MARIA.

Prædicta verba piè pronuntiatis, Gregorius XV.

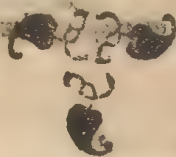
Annò 1621. 13. Aprilis, Concessit 100. Annorum indulgentiam.

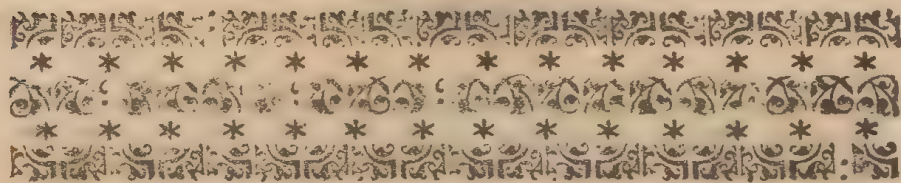
Concludo insuper Lucubrationem hanc verbis istis.

Benedicta sit Purissima & Immaculata
Conceptio Beatæ Virginis Mariæ.

F I N I S.

O. A. M. D. G.

I N D E X

Rerum notabilium, quæ in hoc libro
continentur.

A

Academiæ plurimæ se obligârunt juramentò ad propugnandam Immaculatam Conceptionem B. Virginis, & quidem primò, Parisiensis. Juramenti Formula apponitur. *folio 147. & sequenti.*

Alexandri VII tota Constitutio plurimùm favens Immaculatæ Conceptioni. Ad finem libri à *fol: I. ad fol: VI.* Doctrinæ in illa Constitutione contentæ, sunt traditæ post diurnam deliberationem & examen. *fol: VI.* Notatu dignissima verba Alexandri VII, tradentis Constitutionem illam Episcopo Placentino, *ibidem fol. VI. & seq.*

Ambrosiani instar Hymni, Canticum de B. Virgine. *Ibidem in fine libri fol: VII. & seq.*

Anabaptismum & Arianam Hæresim Universa fère Ecclesia nunquam probavit. *fol: 154. & seq.*

Anagrammata proponuntur ex his vocibus. *Ave Maria gratiâ plena Dominus Tecum.* *fol: 7. & seq.*

S. Anselmus Defensor piæ Sententiæ. *fol: 53. & 85.* Objectiones de sumptæ ex S. Augustino & Sancto Anselmo, solvuntur. *fol: 54. & seq.*

Gg

Argu-

Argumentis convictivis quinque, & Rationibus sat validis duodecem, probatur illibata Conceptio. à fol: 174, ad fol: 183. Argumentatio est recta. *Conceptio Sancta. Ergo Immaculata. fol: 129.* Ex Sancto Augustino rationibus desumptis probatur Immaculata Conceptio B. V. fol: 51. & seq.

B

Basileënsis Concilii Decretum pro Immaculata Conceptione factum est prævia magna deliberatione, comprobatumque miraculis. fol: 167. & seq.

Bellarmini Cardinalis Elogium. fol: 211.

S. Bernardus tuetur Illobatum Conceptum B. Virginis. fol: 64. Ad Objectionem ex illius Epistola 174 desumptam, respondetur sufficienter quadrupliciter. fol: 57. & seq. Eum apparuisse cum macula post obitum, dissonat veritati. fol: 63. Ex illo non rectè quandoque Textus nonnulli allegari solent. fol: 46.

S. Brigittam legitimè esse Canonizatam, est extra omne prudens dubium. fol: 118. & seq. Illi etiam revelata est Immunitas Beatæ Virginis à labe originali. fol: 115. & seq. Ejus Revelationes pluribus ex titulis in pretio habendæ sunt. fol: 116. & seq.

C

Cajetanus, unde sic dictus? fol: 2. Estne Auctor Opusculi de Conceptione B. Virginis? fol: 3. Ejus Propositiones quædam crudæ: inter alias Propositio XI. fol: 78. & XVI. fol: 91. & XVI. fol: 92. & XX. fol: 115. Item fol: 119.

S. Catharinæ Senensi nulla est facta Revelatio de Conceptione maculata Beatæ Virginis. fol: 109. & seq. Oratio item de maculata Conceptione non est Sanctæ Catharinæ, vel debet explicatur. fol: 112.

Conce-

Conceptio est duplex. fol: 57. & fol: 141. In Conceptione passiva etiam materiali Beatæ Virginis, nullum fuit peccatum. fol: 62. In instanti Conceptionis formalis, quantisnam donis ornata fuit Beata Virgo? fol: 86. & fol: 88. Formalis Conceptio Beatæ Virginis, quam die contigit? fol: 141. & seq. Conceptio Immaculata non diffitetur Sanctificationem Beatæ Virginis. fol: 143. & seq.

D

S. Dominicus fuit Defensor Illibatæ Conceptionis Beatæ Virginis: & alii Sancti ex hoc Sacro Ordine. Nec non Celebres plurimi Antiqui & recentiores Thomistæ. à fol: 196, ad fol: 204. Quotnam ex illo celeberrimo Ordine assumpti ad Summum Pontificatum: ad Cardinalitiam Purpuram: ad Archipræsuleas & Præsuleas Infulas? fol: 196.

E

Ab Ecclesia potest definiri Immaculata Conceptio. fol: 206. Imò est proximè definibilis, & definiendam, probabilissimum est. fol: 208. & seq. Ecclesia satis multa, ut certa, tenet de B. Virgine, quæ de illa non asserit clarè Sacra Scriptura. fol: 41.

F

Festum Conceptionis Beatæ Virginis, quia celebrat Ecclesia, rectè inde inferitur, Conceptionem Ejus esse Immaculatam. fol: 133. & seq. Responsiones Adversariorum convelluntur. fol: 130. & seq. Quandonam hoc Festum celebrari capit in Ecclesia Græca & Latina? fol: 137. & seq. Cur Octavâ Decembris celebratur? fol: 139. & seq. Lutheri judicium de illo Festo. fol: 136. Clemens XI præcepit, ut in tota Ecclesia, dies Conceptionis sit dies festus, sollemnis & feriatas. fol: 138. & seq.

(200)

Flavius Dexter cujusnam Auctoritatis? fol: 46. & seq.
Florentinum Concilium non adversari piæ Sententiæ, demonstratur.
fol: 165.

G

Gratia Sanctificans quàm intensa fuit collata Beatæ Virgini in E-
jus Conceptione, & in Eius termino vitæ? fol: 86. & seq.

H

S. Hieronymi dictum illud. *Ingemiscens Orbis Terrarum, Arianum
se esse miratus est.* rectè explicatur. fol: 155.
Hispanioli judicium erroneum, nec non Erasmi & aliorum de Quæ-
stione circa Immaculatam Conceptionem Beatæ Virginis. fol: 17.
& 19. & seq.

I

S. Jeremiam Prophetam esse propriè Sanctificatum in utero, non est
omnimodè certum. fol: 159 & seq.
S. Ignatius fuit intensè affectus Immaculatæ Conceptioni, ab Eoque
fundata Societas JESU. fol: 150. & seq.
Inconvenientia multa sequuntur ex Opinione minùs piâ. Nullum
autem ex Sententia piâ. fol: 158. & seq.
Indulgentia concedi potest pro opere bono licèt non certo ex fide.
fol: 205. Indulgentiæ sunt collatæ amplæ Fidelibus, ut alliciantur
ad amplectendam Piam Sententiam. fol: 206. Indulgentia cen-
tum annorum concessa est pronuntiantibus piè hæc verba. *Bene-
dicta sit purissima & Immaculata Conceptio Beatæ Mariæ.* fol: VIII.
in fine Libri.
Joannis primi Regis Aragoniæ, nec non ejus Successoris Martini I.
Diploma laudatissimum pro Immaculata Conceptione. f. 122. & seq.
V.

- V. Pater Laines Societatis JESU, Advocatus singularis fuit in Concilio Tridentino Immaculatæ Conceptionis: depellitur ab eo prodigiosè ægritudo. *fol: 100. & fol: 212.* Contra hanc prodigiosam depulsionem, Objectio refellitur. *fol: 105.*
- V. P. Lancicii S. J. Responsio notabilis ad Objectionem petitam ex Oratione S. Catharinæ Senensis. *fol: 113. & seq.*
- Leo Imperator scripsit Orationem de Conceptione B. Virginis. *f. 121.*
- Libellatorum nomine quidnam intelligitur? *fol: 3.* Eorundem Propositiones erroneæ: præsertim VII. *fol. 47. & XVI. fol. 92.*
- Item XXII. fol 125.*

M

- B. Virginis Mariæ ætas quotnam continebat minuta? *fol: 25.* Est redempta excellentissimè à Christo Domino. *fol: 32. & seq:* Magis probabile est, quòd nec proximum contraxerit debitum, incurrendi peccati originalis. *fol: 34. & seq.* Recitabatne Orationem Dominicam? *fol: 51.* In quo sensu dicitur Beata Virgo esse mundata? *fol: 49.*
- Mauritius Episcopus cur prohibuit celebrari Festum Conceptionis B. Virginis? *fol: 84.*
- Miracula multifaria vera recensentur confirmativa Immaculatæ Conceptionis. *à fol: 93. ad fol: 104.* Falsa quædam prodigia habet Opinio contraria. *fol: 105. & seq.*

N

- Neo Castrius Falsarius *fol: 4. & 90.* Ejus Propositiones graviter erroneæ, præsertim *fol: 106. & seq. & fol: 120.*
- Nogarolicum Officium de Immaculata Conceptione approbatum est à Sixto IV; & cur Pius V aliud Officium in locum ejus substituit? *fol: 189. & seq.* Officium parvum Immaculatæ Conceptionis Innocentius XI non sustulit. *fol: 192.*

Opini-

O

Opinionis minus piæ nomine: vel Opinionis rigidæ: item nomine
Sententiæ piæ, quidnam intelligitur? fol: 5.

Ordines omnes Sacri propugnant piam Sententiam. fol: 148. &
seq.

Originale peccatum in quo consistit? Est aliquomodo gravius, quàm
Actuale mortale. fol: 22. & seq. A labæ Originali præservatio est
eximia prærogativa. fol: 24. & seq.

P

Sancti Patres tuentur piam Sententiam. fol: 27. & seq. Item f. 43.
& seq.

Pauli V. Responsum notabile. fol: 127.

Pontifices omnes Summi post Sixtum IV plurimum favent Immacula-
tæ Conceptioni. fol: 145. & seq. & fol: 161. & seq. Locuti de Im-
maculata Conceptione non recitative, sed dispositive. fol: 186. &
seq. Nullus Pontifex Opinionem minus piam declaravit esse pro-
babilem. fol: 188. Pontificiæ Bullæ in hac materia non sunt
adulteratæ. fol: 125. & seq. Pius V fayet piæ Sententiæ. f. 194.

Q

Quæstio de Immaculata Conceptione est utilis. à fol: 17. ad fol. 20.
Agitata coram Sixto IV, & Concilio Tridentino, & Parisiis. fol:
19. & seq. Nec non in Concilio Basileënsi. fol: 168. Non est
silentio involvenda hæc Quæstio. fol: 17. & seq.

R

Rhamni Nomine quisnam intelligitur? fol: 4. Propositiones ejus
scandalosæ, & detestandæ. fol: 112. 158. 170. 173

P. Raynaudus S. J. quisnam fuerit? fol: 4.

Rodriquez Soc: J. Cultor insignis Conceptionis Immaculatæ, fol: 193.
Sam-

Samsonis Nomen inditum à Sixto IV cuidam Religioso ob strenuè propugnatam Immaculatam Conceptionem. fol. 20.

Scotus Doctor Subtilis pervasit piam Sententiam Academicæ Parisiensis. fol. 83. Nomen *Victoris* cur ipsi inditum? fol. 29. Statua B. Virginis miraculosè se inclinat Scoto. fol. 95. Ejus Argumentum pro Immaculata Conceptione. fol. 177. De violenta ejus morte, mera fabula est. fol. 182. & seq. Fundamentum hujus fabulæ, unde? fol. 185. Epitaphium quod positum erat supra sepulchrum Scoti. fol. 184. & seq.

Scriptura Sacra non contrariatur piæ Sententiæ. fol. 29. & seq. Imò ei plurimum favet. à fol. 36. ad fol. 41.

Scriptores de Immaculata Conceptione sunt plurimi. fol. 17. & seq. Sententia pia jam non est Opinio, nec nova. Antiquitas ejus demonstratur. fol. 26. & seq. Olim dicebatur: *Opinio Minorum.* fol. 149. Nec est de fide. fol. 215. & seq. Oppositum piæ Sententiæ non potest definiri. fol. 210. & seq.

Societas Jesu instituta etiam est inter alia, ad defensionem Immaculatæ Conceptionis. fol. 193. & 151.

T

S. Thomam fuisse Defensorem piæ Sententiæ, probatur fusè à fol. 65, ad 77. Cum solutione objectionum incontra. Et dato non concessio, Eum olim sensisse oppositum, certum tamen est, si nunc in terris viveret, piam Sententiam amplecteretur. fol. 79. & seq. Insigne ejus demissionis exemplum. fol. 80. & seq. Quando & quæ ætatis Anno obiit? fol. 82. An scripsit Librum Retractationum? fol. 74. Cur tempore S. Thomæ docebatur Parisiis oppositum piæ Sententiæ? fol. 83. An aliquis Papa, definivit quidpiam contrarium Sententiæ S. Thomæ? fol. 210.

Tridentinum Concilium plurimum favet piæ Sententiæ. fol. 30. & seq. Item fol. 170 & seq. Pluribus ex titulis est celeberrimum.

fol.

fol. 172. Concertatio notabilis in Concilio Tridentino de Immaculata Conceptione. *fol. 212.* Cur in illo non definita Immaculata Conceptio? *fol. 213.*

Turcarum sensus de Conceptione B. Virginis. *fol. 156. & seq.*
P. Turrianus S. J. effecit, ut restitueretur Festum Præsentationis Beatæ Virginis. *fol. 191.*

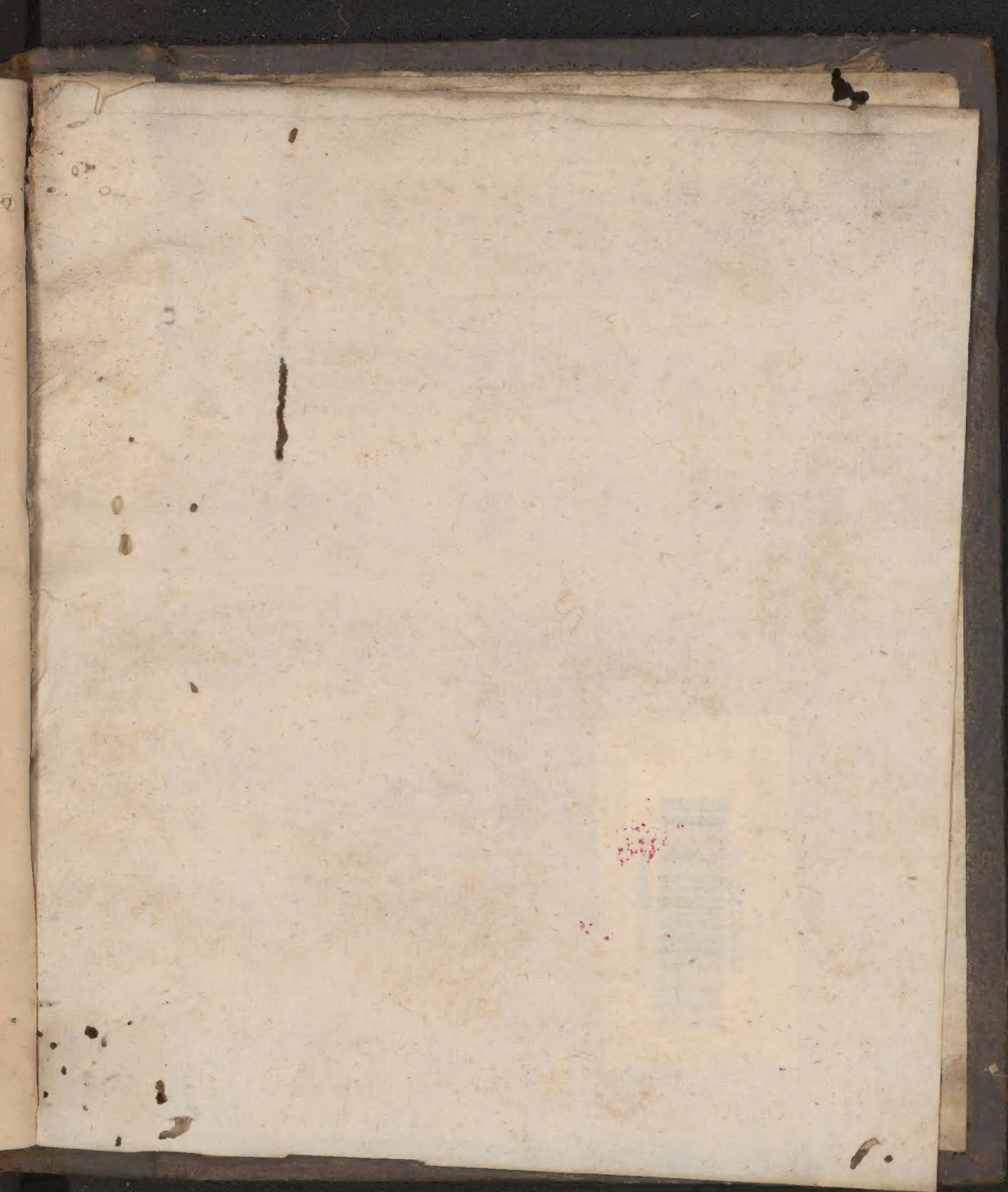
U

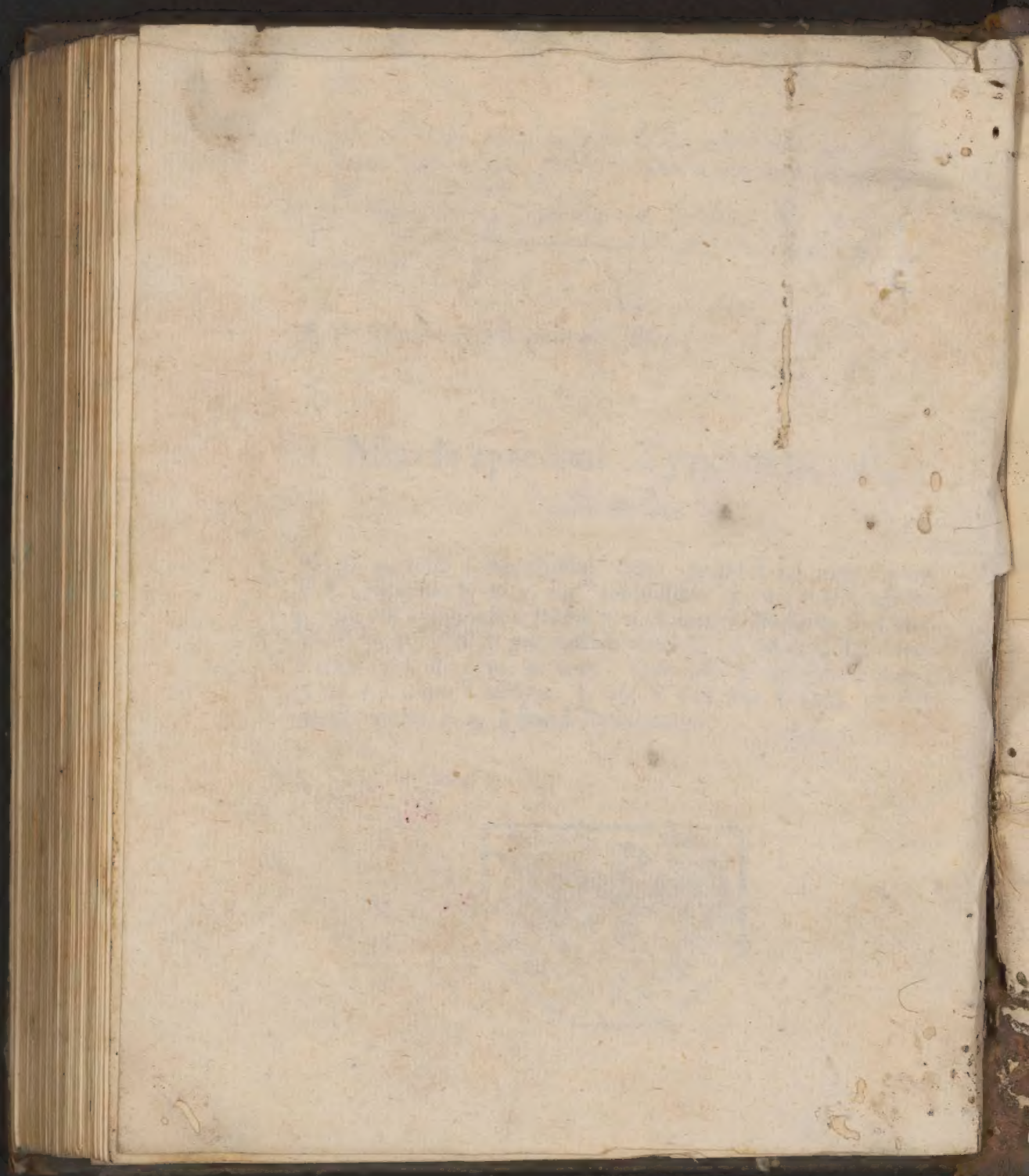
P. Velasquez S. J. Vir quantus? *fol. 5.*

Menda quædam Typothetica sic emenda.

Paginâ 41. versu 2. lege Quidai etiam. p. 48. v. 2. l. incipit p. 111. v. 15. l. habuisse. p. 116. v. 14. l. tradidisset. p. 119. v. 11. l. meritò. p. 146. v. 8. l. animosius. *Ibidem* v. 11. l. merita. *Ibidem* v. 22. l. Ambrosii. p. 151. v. 11. l. per modum quæsit. p. 156. v. 15. l. Decreto. p. 157. v. 2. l. dicit. p. 182. v. 23. l. ejusmodi. p. 185. v. 17. l. annuit. p. 186. v. 7. à fine l. asserere. p. 203. v. 6. à fine. l. Decretum ejusmodi. p. 212. v. 4. à fine. l. Ratiocinatio.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0023570

